

DPN 6697

भागवत महापुराण BHĀGAWATA MAHĀPURĀṆA

Title :

Run. No. 7423

Cat. No. ✓

Micro. No.

Subject पुराण Purana

Religion : Hindu / Bauddha

Language : Skt. / New. / Nep. / Skt.- New. / Maith.- New. / New.- Nep. /

Size in cms. 46 x 11.8

Folios 311 Lines (in a page) 9

Compl. / Incompl. ✓

1-40, 61-79, 87-139, 141-163, 165-199, 230-280, 282-287, 289-313,
Chapt. / act / 315-328, 330-335, 337-338, 340-378

Author / translator

Scribe / donor

Date: NS / SS / VS / KS 991

Ruler / place

Script : New. / Dev. / Bhuj. / Ran. /

Illus. :

Material : palmleaf / paper / thiyasaphu /

Condition : fine / damaged by worms, rats, water /

Beginning, colophon, post-colophon :

Beg. ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ यं ब्रह्म वेदान्त विरो वदन्ति, परं प्रधानं पुरुषं तथान्ये ।

P.T.O.

विश्वोद्भूतेः कारणा मीश्वरम्बा, तस्मै नमो विद्महि नायकाय ॥ ॥

Folio - 2 . इति श्री भागवते महापुराणे पारमहंसां संहितायां प्रथम स्कन्धे नैमिषी-

यो माख्याने ऋषि ~~प्रश्न~~ प्रथमो व्यास

Folio - 377 - इति श्री भागवते महापुराणे दशमे स्कन्धे द्विजकुमार रहरा

मेवो नवति तमो व्यासः ~~॥~~

॥ सन्वत् २५९ सालमिति वैशाख शुद्धि द्वितीया ४ मास कलवाहालकोवाडा ॥
॥ संग श्रीभागवत पुष्पक श्रीगोपाधरोपाध्याले साधने नरुपेया ॥
॥ दिक्किन्नाकोपुष्पक लिखाको दिन् श्रीगोविन्दाय नमः ॥

2

3

[illegible]

वेद्यका दारूपमदगवक्रुषा.सुहस्रपापावृजाननाहुतं।सुहस्रमूर्द्धवसासिकं सुहस्रमोलांमनकलां सुसुत ॥ एतन्नानावतावालीं विधानंवीजमव्ययं।यस्यांलोपां
 नसुखंनदवतिर्यदुनादयः॥सुवपथमंदवकोमार्गं सृजेमाहिताववावदृष्टंनवक्रावक्रवयमवाहितं।द्वितीयंरुवायास्य त्रुतंनगतामलीम्।उद्धविष्यन्नपा
 दह.सुहस्रं॥लोकर्यवयुः॥एतीयनृषिसृजेष्टेदेवविद्वमयस्यसंशतंमावतमावष्टुने कर्मकर्मणांयतः॥उर्यधर्मकलोसृजेनननायलावृषी।रुष्यासायनमा
 पत.मकत्रादृष्टंनयः॥यश्चमः॥कविलानाम.सिद्धं॥कालविज्ञतं।आवाचसृजयसांख्यं.राक्षसाप्रविनिर्गयं।षष्ठमवतपयत्वं.वृत्तः॥याफानसूयया।आन्वीषीकीमल
 कोय.सुह्राडादिशुडविता।नतः॥सकमश्रुत्यां.नृथर्येऽवकायता।सयामाश्रुतगले.नपात्तायंरुवाकर्तं।अष्टमाभनृदेवाहुनाहुकोतडवक्रमः॥दर्शयधर्मः ३
 धीनाली.सर्वोपमनमसृतेदिनेयधर्मधीनाली.सर्वोपमनमसृतीमविक्रियोविता॥उ.नवमंयार्थिववयुः॥इत्यमंआवधीविषा.कुनार्यसंडसुहस्रं।नृयंसजगृहमात्मंवा
 क्वाकनसमृते।नावात्रायमलीमया.मयादेवस्वर्गमनं॥सुनासुनालीडदधि.मयतांमक्तनायली।दधेकम०नृपरा.पृष्ठकादर्शविदः॥धावकर्तंदादणमंयथादणमभवत्।अपा
 ययत्ताननां.आदिवाभाहनमिया।वक्रुदेनानंमिहं.विमुदेयन्मृक्तिं।ददवकनदेवक.पत्रकांकठकृष्टथा॥यश्चदर्शनामनकं कृत्वागादधर्तवर्तं॥यदग्यंयानमा
 नः॥सयादित् ॥वेतिविषयं।अवतात्रयादणम.पथन्वक्रुदहानृपान।रु॥सककृया॥कृपिता.निःकृपानकनात्मही॥ततः॥सकदलोकातः॥सत्यवर्णपनागनात्

3

।वक्रवदतनाः॥शाखा.दृष्ट्वापुंसांत्यमधसः॥ननदवत्तमापन्नः॥सूत्रकार्येविकीषया।समुदनिगृहादीनि.यकवीर्येऽतः॥एकाशीर्वैलोर्वैलोववृषिषूपायाऊननी।नामकृष्ण
 विगिरुवा.रुगवानरुवक्रुर्तं।ततः॥कलोसंपदरु.संभालायसूत्रविषा।वृक्षानामर्जिनसुतः॥वीकठवृष्टविष्यति।अथासोयुगसंध्यायी.दस्युपायेषुत्राऊसुः॥ऊनिगाविष्कयणसा.नामाक
 लिङ्गस्यति॥अवतात्राऊसंध्याया.रुनः॥सुखनिधेद्विजाः॥यथाः॥विदासिनः॥कृत्वाः॥सनसः॥स्युः॥सुहस्रं॥अवयाभनयादवा.मनूयुगामहोजसः॥कलाः॥सर्वरुनेव.सयजायत
 यः॥सुताः॥एतः॥ऊनीः॥कलाः॥युं॥कृष्णसुहृगवान्चर्यं।अन्धानिवाकलंलाकं.मृठयनियुगेयुगे॥ऊनगुर्कुरुगवता.यवंपययताननः॥सायंयातर्जुनरुक्का.इः॥वयामादिमू
 षाभा॥एतः॥ऊर्यंरुगवता.अवृपस्यविदात्मनः॥मायागुलेद्वित्रचितं.महदादिरुनामनि॥यथानरुषिमधोद्यात्रेत्तर्वापार्थिवानिल।एवंपृष्टविद्वन्पुत्र.मात्रापितमवद्विरुः॥अत
 ॥ययंयदवाक.मवाः॥रुगवद्विहं।अदृष्टावृत्तवमुत्वा.सजीवायत्यनकृवः॥यदभसदसुहृय.यतिषिद्धसुसन्दिदा।अविद्ययात्मनिकृष्ट.अतिगद्वक्रुदर्शनं.यश्चवापनमादेवी.मा
 यावेनात्रदीमणि।समन्त्रवर्णिविदु.महिमस्वमहीयत॥एवंऊननिकमोसि.अकठेनऊनस्यवावर्णयाकिस्मकवथा.वेदयश्चानिद्वयते।सुताः॥इदंविद्वन्ममाद्यलीलः॥सुजयवः
 यतिनृगसुहृत।रुनेषुवान्कर्तुमात्मनः॥याद्विर्कंक्रियतिवक्रुलेणः॥नवास्याकष्टिनिपुलेनधाहृत्वेतिऊनः॥कूमनीषडुती॥नानामनिनृपानिमनीववाहि.सकचताम
 ठवयामिवाः॥सर्वदधाउः॥यदवीमनस्य.इतनवीर्यस्यनथाः॥ऊयाः॥॥यामाययासंरुताननृत्वा.रुऊततत्यादसनाऊसनाऊगन्धं॥अथेह्यारुगवन्कर्तुं.यद्वासुदेवखिलविश्वना

वाचधर्मवित्। धृतवर्तनहिमया, कृत्वासिगुन्नाग्रयशा। मानितानिर्बलीकन, गृहीतश्चानुसार्त्त। रात्रतवापदलान, क्राप्तापार्थध्वदर्शित॥ दृष्टययधर्माहि॥ श्री॥
 दादिरिनयूतशतथापिवतभदेक्षा, क्राप्तावेवान्मनाविरु॥ असम्यन्नश्वाहावि, वक्रवर्षस्यलुम॥ किमारागवताधर्मा, नपार्थननिद्रुपिता॥ प्रिया॥ यत्रमहंसा नां, तथव
 क्रयूतप्रिया॥ शतशेर्वखिलमात्मानं, मन्यमानस्यखियत॥ कृष्णस्यनात्रदायागा, दाहमंयागुदाहर्त। तमहिःशायसहसा, यत्तुत्कायागर्तमनि॥ यूरुयामाप्रविधिना, त्रात्रदंसून
 कृजितम्॥ ॥ रूगिणीरागवतमहायना, शयानमहंसां सहितार्यापथमर्क, धेनेमिषायायानानात्रदगमनश्चिदु, थोइधायशा॥ ॥ ॥ रूगउवाच॥ अथतंसुखमासीनः
 पासीनंवेहकुवा॥ दवर्षियाहवियर्षि, वीलापालि॥ समयनिव॥ ॥ नात्रदउवाच॥ यानाशय्यमहाराग, रुवत॥ कश्चिदात्मना, पप्रियुष्या॥ ॥ तिष्ठात्रीन, आत्मानसुप्रववा॥ डि
 क्राप्तिर्गमसम्यन्न, मयितमहदुर्त। चक्रिवाक्यात्रयस्त्री, सर्वोथपप्रियं हितं। डिस्त्रसितमधीगश्च, वक्रयकृत्सनागर्त। तथापिणावध्यात्मान, मकृतार्थश्चवयु॥ ॥ वासुडवाच॥ अ
 श्विवमसर्वमिदंलयाकं, तथापिनात्मापप्रियुष्यतम। तन्मूलमवाकमगाधार्थ, यथाप्रहृत्मानरुवात्सरुगी। सर्वेरावाचदसमस्तुयुक्त, मयासितायत्यनूय॥ यत्राशयगावमनामने
 वविश्वं, रुजयवत्यनियुलेनसङ्ग॥ त्वय्येठन्नर्कश्चविलाकी, मकृष्टावावायनिवाससाफी। यत्रावत्रवक्रसिधर्मगावने॥ स्नातस्यमन्यूनमर्लविवरु॥ ॥ नात्रदउवाच॥ रु
 वतानुदितयार्थ, यलोरागवतामर्ल। यनेचात्मनउद्योग, मन्येगदर्शवैखिलं। यथाधर्मादयथाथो, मनिवयोनुकीर्तिता॥ नेगथावासुदवसा, महिमकृतवर्तित॥ नय

२

द्रवश्चिगुपदंरुनेर्षे॥ रुगत्यविर्गुगुलीतकहिर्वित्। तद्यायसंतार्थ, मगकिमनसानयगहंसाविवमकृत्तिकुर्य॥ तद्याग्विसर्गर्तयविप्रवायसिच्यति॥
 कमवद्रवत्यमिनामाचनकस्यय॥ कितानियश्चुधनियकिगुणकिसाधव॥ नेकमोमयायुग्राववर्जितं तला, रुतज्ञानमर्लनित्रङ्गनीकृत॥ पुन॥ ॥ द्रुदमीश्वरे, नवापिर्तकर्मयद
 यकात्रल॥ अथामहारागरुवानप्रायदक, अविश्रवा॥ सत्यनताधृतवत॥ उत्रुक्रमस्याखिलवधमकृत्समाधिना, नूसात्रयद्वियष्टितं। ततान्यथाकिश्चनयद्विवकृत॥ यथगृणकृत्त
 नूपनामरुशानकहिर्वित्कापिवद्विस्तामति, लरुगवाताहृतनोनिवास्यदं॥ रुगुप्तिर्तधर्मकृतनूणासत॥ चरावत्रकृत्सामान्यातिक्रम॥ यद्याकागाधर्मश्चतीतवस्तिता, नमन्यगतस्य
 निवात्रलंजन॥ विवकृतेसार्हतिवदिदुमिशा, ननकपास्त्रिभुवनंसां सत॥ स्वेनस्यनिवृत्तिग॥ सुर्व। यवर्कमानस्युलेननास, स्तगाह्वानदर्शययष्टितंविशा॥ यक्तास्वधर्मवत्ताम्
 अहर्न, रुजत्रपक्वाथपतलतामदि। यत्रकृत्तारुदमरुदमृष्याकिं, कावार्थत्राफा रुजतास्वधर्मत॥ तस्येवहता॥ ययतनकाविदा, नलसुतयदुमतामययध॥ तस्यस्यतदसव
 वदन्यत॥ सुर्वकालनसर्वेगगरीत्रनहसा॥ नवेऊनाकाकुथश्चनवऊन्मकृन्मवयनावदङ्गसंस्ति। सात्रमूकन्या, पगृहर्नपून, विहातुमिच्छन्मनसुहाऊना॥ रुदंदि
 विश्वंरुगवानिवतत्रायभाऊगत्ताननित्रांमुरुवा॥ गद्विस्वर्यवेदवोस्तथापितयदभमार्तुरुवत॥ यदनिर्ग॥ त्वमासनात्मानमवेकभायदक, यत्रस्यस॥ यत्रमात्मान॥
 कर्त्य। अर्जुयऊतंऊगत॥ निषाद्यतमहानूरावास्त्रुदयाधिगताती॥ रुदंदिपुंमकृत्पस॥ रुगस्यवा, सिद्धस्यसकस्यववृद्धिदलेया॥ अविद्युगार्थ॥ कविर्क

४२

४२

४२

४२

महत् । ध्यानं पतिरुया कार्त्तं बालालुक्कमिवाजिर्वं ॥ पवित्रा नृदियान्माहं । हृदयनिता वरुकिता ॥ स्नात्वा पीत्वा ऊदनया उपस्य कृत्वा गतं ॥ तस्मिन्निर्मन ऊनस्थः पिप्यला व
रुक्कमिवाजिर्वं ॥ आत्मानात्मसूमात्मानं यथा हृतमविकर्य ॥ ध्यायतश्च तस्मात्कार्त्तं रावनिर्जितं च तसा ॥ डोक्तं ॥ कला क्रमा रुद्रासीन्मन्त्रे हे विष्णो यमा रुद्रनिर्जितं यूलकां का निनिवृत्त
॥ आनन्दसंभवलीला नापद्यन्मूर्यमने ॥ कुर्यं रुगवती यरुत्तमनः कान्तं वापहं ॥ अयं स ह मा रुक्क केवला दूर्मना रूव ॥ दिदृक् स ह रूयः पतिधाय मना रुदि ॥ विष्णु मा
नायिना पद्य मविहृत् रूवा रुत ॥ एवैयं तर्क विजने मामा हाणा यत्रा गित्री ॥ गंही नृभू कुर्या वा च ॥ एव यं मय निव ॥ रुक्कमिन् ऊनम निरुवा नमां ड ह्मि हा हे ति ॥ अविप क कषा या
नां इदं ॥ कुर्या निनां ॥ स रुद्रा दर्शितं कुर्यं भक्तकामयत नद्य ॥ मत्कामः न केऽसाधु सर्वो नृभूति रुद्रकुर्यात् ॥ तत्तव या दीर्घेया पि जाता मयि दृष्टमाति ॥ हित्वा वयदिर्मला कं गना
सर्जनतामसि ॥ मतिर्मयि निवर्धय नविपद्यत कहिवित ॥ यज्ञा सृजने नित्रा धेयि सृतिश्च मदनं गृह्णत ॥ एता व दृष्टी पत्र नाम त न ह ॥ इत नृभूति गमलं गमेश्वरी ॥ गुरु शर तस्मै महतां मही
यस ॥ श्री यत्ना म विदधे नृकम्यिता ॥ नामान्न न नृभूति गतं यः य ० नृभूति रुद्रा सिकृता निवसन्त ॥ गामये दृष्टु मना गतस्य रुद्रः काले यति रुद्र यदा विमत्सव ॥ एवै कृत्वा मत वरु
नाम कृत्वा मलासनः कालया द नृभूति ल ॥ तति स्मादामिनीयं था ॥ ययुजमानं थमपि ॥ एवै कृत्वा गवतीं नृभूति ॥ अत्र उक्ता मनिर्वाणा न्यपतया शरुति क ॥ कल्या न रूमा दय स्वाय न
रूद्रा दवत ॥ निगयिषा नृयार्त्तं विवर्ण न रूद्रं विष्णो सहस्रयुगयये न उक्ता यदं सि रुद्र त ॥ मनी विमिषा म्मं अवयः ॥ पात्वा रुद्रा रुद्रा रुद्रा ॥ अत्र वै हिंसा का म्नी नृ ययाम रुद्र

[illegible]

॥ १८५ ॥

[illegible]

77

तथैव तस्मान्निविहितानाथा, नाथाऽप्यहियकायलाऽववेरुगवान्माका, दधाना नायनऽयमान्। भावयन्मायया लार्क, गुरुध्वनिवृष्टिषु॥ अस्मान्मावैरुगवान्, दवगुक्तमनिवशदवर्षिनात्र
दसाका, रुगवान्कपिलामनिऽऽजमैयसमाउलयं, पियमिर्विसृष्टमै। अकत्राऽसुविवदूतं, सादृयादधमावर्षि॥ सर्वोन्नतऽसमदृष्टाद्वयमानैर्दृष्टं। गल्लुगमतिवेषमं, निववयस्यनकविग
॥ तथा प्रकाक रुकषु, पशुगुगानुकम्यतां। यन्मस्वस्युक्तऽसाका, कृष्णादर्शनमागतऽरुक्कावैयमनायमिन्, वायाजन्नामकीर्तनं। त्यजनकलवत्रयागी, मूचनकामकर्माहऽसदवदवारुगवत्युगीक
तां, कलवल्याददिर्दहिनामहं। यसन्नस्वस्यनुसलाननामसन्, मूचाम्बुजाध्यानपथऽगुरुकऽऽ ॥ सुगडवाव॥ अधिष्ठितस्तदाकक्ष्णायानैमत्रपेयं। अपृच्छदिविधाधर्मोन्मथीनामन्त्रध्वनी
॥ यन्मस्वस्युक्तविविहितं, न्यथावर्ष्यथागमं। वेनाग्यनागायाधिर्यां, मात्मातारुयल्लक्ष्मणान्॥ दानधर्माजधर्मात्माधर्माविरुगसु। धर्माधर्मागवर्द्धमासयासयागतऽधर्माधर्माकामभाकाध्व, स
लायायान्यथागमिऽ। नानाख्यानैश्चतिरुस, वर्ष्यमासतत्त्ववित्। धर्मसवदतस्तस्य, सकालपथ्यपल्लितऽयायागिनश्चन्द्रमत्या, वाञ्छितमूलनायनऽ। तथापस्तुयगिरऽसुखसुखी, द्विमकसुखमन
आदिपुनऽ। कृष्णलसत्योत्पठयडकुंयुनऽस्मिन्मीलितदृग्धावयत्॥ विगुडयाध्वनयादृगणरु, सुदीक्येवागुगतायुधधमऽनिवृत्तसर्वद्वियवृद्धिविभ्रम, सुखवज्जुर्विद्वन्नुनाद्वेन॥
॥ सुगडवाव॥ ल्मिमनिनूपकल्यतावितृष्णा, रुगवतिसात्वनयंगवविरुम्नि। स्वस्वमूपदृगकविद्विहर्तुं, पकृतिमप्युषियरुवयवारुऽ। विगुवनकमलं तमालवर्णं, त्रविकत्रलोत्रवनाम्वर्ष
दधानं। वयुनलककुलावृत्ताननाक, विजयसखमतिरमुभनवया॥ यद्विगुनगत्रजविधूसविष्य, कचल्लिवल्लमवार्यल्लक्ष्मणा। ममनिनिगजनेर्विद्विमान, त्वविविलसत्त्ववयमुकृष्णत्मा॥ सय

दिमस्विवानिगममध्या निजयनार्थलयात्रथंपविश्यास्तिवगियनसेनिकायनकू। रुतवतिपार्थस्वमतिर्मामु॥ वावदतपुतनामूर्धनिनीकुस्वजनवधादिमुखसदाषवृद्धा॥ क्रममिह न
 दासविशयायश्चनतति॥ यनमस्यमकुगस्य॥ स्तनिगममपहायमत्यतिरू। मृगमधिकर्तुमवसूतात्रथरू॥ धृतमथवतलायगाचलकुर्हनित्रिवरुमुमिहंगताहनीयं॥ निगविनिषे
 रुताविनीर्दं॥ कृतजपनिहृगशागतायिनाम॥ यसरुमरिसुसामद्वधार्थ॥ सरुवठमरुगवाकुतिर्मूकन्द॥ विजयनथकुर्दमृआरुगति॥ धृतहयनग्निनिगकुियकलीय। रुगवति
 मतिवकुममृमृषोयमिहनित्रीश्रुतागता॥ सूर्य॥ ललिगगतिविलासवकुहसयसयनिनीकलकमितानुमाना॥ कृतमनूकृतवत्यडनदानधा॥ यकृतिमगनकिलयस्यगापवध॥ मू
 निगलनृपवर्यसंकुलन॥ सुदसियध्रिष्ठिननाउस्यवषा॥ अर्हनमृपपद॥ कथाममदनिगा॥ चनवषंविनात्मा। गमिममरुमर्जनीनराजा॥ रुदिहदिधिष्ठितमात्मकलि
 गनी॥ यनिहगमिवनेकधर्मभक॥ समधिगतास्मि विधूतहृदमारु॥ ॥ रुताउवाव॥ कृष्णवर्णगवतिमनावाकुष्टिहृदिहृदि॥ आत्मन्यात्मनमावध॥ सान्क॥ सडयात्रमग। संप्रमान
 आकाय॥ श्रीवक्रनिनिष्कल॥ सर्ववरुवक्ररुर्षीवर्षासीवदिनायथ॥ गवईरुथानइ॥ दिविदवयवादिता॥ गगस॥ साधवानाऊन॥ स्वात्यरु॥ यव्यवृष्टय॥ तस्यनिहृदनादीः
 नि॥ संपन्नतस्यरुग्रेव॥ यध्रिष्ठिनकात्रयित्वा॥ मूरुर्हइ॥ शिवगारुवत॥ रुक्मवर्मनथा॥ दृष्ट॥ कर्षूतहुकनामरु॥ ततफकृष्णरुदया॥ स्वाणमानुषययू॥ पुन॥ तगायध्रिष्ठिग
 ला॥ सहकृष्णजगद्वर्य॥ पिगर्गणा॥ त्वयामास्गा॥ धात्री॥ श्रुतपस्वनी॥ पिगवानुमतानाऊ॥ वासुदेवानुमादिग॥ वकात्रनाईधर्मस॥ पिरुवेतामर्हविरु॥ ॥ ध्रिष्ठिगारुगव

१२

गीत आग

तमहावनालापात्रमर्हस्यसंहितायां प्रथमस्कन्धपात्रीकितपर्वणि यध्रिष्ठिनवाञ्जलकानामनवधाय॥ २॥ ॥ लोनकडवाव॥ हत्वास्वमकुस्यधराततायिना॥ यध्रिष्ठिनाधर्म
 रुतांगविष्ट॥ सुखनऊ॥ ययव नृद्धराऊन॥ कथंपवृरु॥ किमकाविषीरुत॥ ॥ रुताउवाव॥ वर्मकूनार्व॥ ॥ नदवाग्निनिहृगं॥ सीनाहयित्वा॥ रुगवर्हवभाहृनि॥ निवर्गयित्वा
 निजनाञ्ज॥ यध्रिष्ठिनेपीगमनावरुवह॥ निगमाही॥ आक्रमथायुताकं॥ यवृरुविलानविधूतविजुम॥ सैगासगमिन्दुवाजिताशय॥ यनिधूपानामनूकानूवहृिता॥ कामवव
 र्वयर्जना॥ सर्वकामदयामही॥ सिधिव॥ सुवर्जगाव॥ ययभाधमतीरुदा॥ नय॥ समूदागिनय॥ सवनस्यतिवीनृध॥ रुल॥ श्यावधय॥ सवृ॥ कामतामरुनगवे॥ नाध्यावाधय॥ क्रमादेवरु
 गात्सरुगव॥ अजागभावरुव॥ कुरुना॥ नाहिकहिदिग॥ उधित्वाहस्मिनयून॥ मासान्कतिपयान्हुनि॥ सुहृदाश्रविणोकाय॥ स्वमृषियकामया॥ ग्रामलावायनूरात॥ यनिध्वस्रिवायह
 । आनूनाहृनर्थकेष्वि॥ यनिध्वकाहिवादिग॥ सरुद्रापोपदीकृन्ती॥ कलमस्यसुगातथा॥ गान्धारीधृतनाकुष्ठयुयसु॥ सैतमायमो॥ वकादवध॥ धोमय॥ मिथामस्यसुगादय॥ नमहिनविः
 मृकका॥ विनहं॥ गार्धन॥ ससृगान्मकइ॥ सगा॥ रुर्हनात्सरुगवृध॥ कीरुमानय॥ गायस्य॥ सहदाकर्षेतावन॥ तस्मिन्मृद्विय॥ पार्थ॥ सहवनिवर्हकथी॥ दर्शनसुर्गनालाप॥ यना
 गनराऊने॥ सर्वगानिमिषेन॥ सुमनूकृतयगस॥ वीकृक॥ भूरुसं॥ नृदा॥ विवल्सुततगाहि॥ न्यनृधनृलदा॥ मोल्ल्याधवकीसुत॥ निर्यायगात्रानृद॥ मितिस्था॥ अथवा॥ ॥
 म्रिय॥ मृद॥ भौरवारुयं॥ वीर्षपराव॥ मूरवा॥ धू॥ धूर्यानकय॥ श्या॥ नइइइ॥ रुयसुदा॥ यासाधमिरवना॥ कृ॥ कृ॥ नूनायादिदृकया॥ ववर्ष॥ कृ॥ म॥ कृ॥ ॥ अमवीगसिगकृ॥

३३

[illegible][illegible]

संयत्नाद्यन्यगमामकृत्वा, तानामला करुगवत्यकार्थः॥ यगान्नकाः सहसेवधीना, यथाकृदहादिषु मङ्गमूर्तः। उन्नती नयानमहं स्वमय्यं, यस्मिन्नहिंसायगमः स्वधर्मः॥ अहं हि प
 क्षयमणोः हवन्ति, नावकृत्वासावयमागयावान्। नरुपनत्यात्सर्मं पनक्ति कृत्वा सर्मं विष्णुगतिं विपश्चितः॥ एकदा धनूयस्य, विवत्रमृगयाचन। मृगान्नगमः॥ कृष्णः विनः कृष्णिना
 रुणी कृत्वा गमयमकाः॥ यवित्रममथागमी ददर्श मुनिमासीनं॥ अर्कमीलितलावने॥ पतिमुद्ध्रिययास, मगावद्धिमयावती। स्नानयया सर्मं पाकं, त्रकुरुगमविकिर्यं॥ विषयीकृतं कुरुत्रं नो
 तवेन जिननवा विष्णुमाला लुदकं, तथाकुरुगमयावत॥ अलुदकं रुम्यादि, तस्यैवाकार्थं सर्मं न॥ अलुदकं तमिवात्मानं, मन्यमानं श्रुकापहृष्टाः अरुगयुर्वेः सहसा, कुरुमर्दिगात्मनः॥ वाक्कर्मयत्तु कुरुत्रं
 मत्सनाममयनेव॥ सगम्य कुरुत्रं जगतामूमनर्गव्या। विनिर्जकं धनूकाद्या, विधाय पुनमागमः॥ यकिं निन्द्या, कनलोमीलितकुरुः॥ मृषासमाधनाहास्ति, किं नु मालुगवधृष्टः॥ गमयया
 जिनकृष्णी, विहवत्वालकार्थं केशाः॥ नास्म्यं पापिर्गतां, अलुदकं दमवती॥ अहमधर्म्यालानां, पीप्रो वलितुजामिवा। स्वमिना धर्मयदासानी, दालुपालं गुनामिवा। वाक्कर्मः कुरुवधृष्टः, गुरुपालानिदपि न
 ॥ सकर्तृगुरुद्वाराः॥ कुरुः सुरुः कुरुमहेति॥ कुरुगमं रुगवति, अस्म्यैत्यथगामिनी। तस्मिन्मन्त्रे, रुनयाहं, अस्मिन्मन्त्रे भवति॥ कुरुक्कात्रायता आका, तस्य सान्निध्यालु कुरुकोनिका यडयस्य, अवा
 यडं विमसुर्गह॥ अगालं धिनमज्जदि, नरुकाः सफमदनि। धनूतिस्म कुरुलागार्थं, आदिगामपि रुदहं। गता रुम्यामवाला, गले सर्मक लेवनी। धिनर्तय कुरुद्वारा, मुरुक कुरुत्रं नो दह॥ सुवे
 र्गमि मसावकुरु, अस्मासुगविलायनी उन्मील्य गमनके नैगु, दृष्ट्वा गममभावगं॥ विमृश्य पूर्णपयकुरु, वत्सकस्मादिनादिषि। कनवागं कपकुरु, मित्युक्तः सन्यवदयत॥ निममसफमतदहेन

२९

अहं, सवाकुरुलोनात्मकममनदत्त। अहवर्गाधामहदयनकर्तृ, मलीयसिद्धाहउदुर्धमा धरा॥ नवेनरुहिर्नेत्रदवायनाधः॥ सर्मसफमहस्यविषकवृद्धिः॥ यलुजसाद्वि सहनगुफा, वि
 चकिरुडाः अकुरुगयायुजा॥ अत्रकुरुमालेन नदवनामि, तथाकुरुपासावयमङ्गला कुरुगदाहिवोत्रपयुनागिल्लं कुरु, त्रकुरुमाले। विवकुरुथवल्कलात्॥ नदयनः पापमयेन नव
 यं, नछस्यानाथसुवहा विस्मयाकात्। यत्रस्यत्रयुक्तिभयकिवृज्जर्, यलुक्रिया र्थाय नदस्यवाजना॥ नदास्वधर्मः॥ सुविनीयत नृत्तां, वल्लभमावात्रपुनरुयीमयः॥ अहार्थकार्म
 र्हिनित्रजिर्नेसनी, गुनाङ्गपीनामिव वल्लुसंकरः॥ धर्मपालानत्रयति, सुरुसमाहृदकुरुवाः॥ साकुरुमहारागवता, नाडविहयमधनाह॥ कुरुदृष्टमयुगादीनां, निवासकापमहेति
 । अयायषुस्वरुहोषु, वालनायकवृद्धिना। पार्थकुरुगवा, तस्यैवात्मा कुरुमहेति॥ निवस्वता विपुलवाः॥ कुरुपाः कुरुपाहताम्रपि॥ नास्यतन्यति कुरुविकि, नरुकाः॥ यरुवापिहि। कुरुतिय
 उकुरुगयन, सानुनकमहामुनिः॥ सूर्यविपुलगात्रा, मेवाद्यं नदविकयत॥ साधवः॥ यागलोलाक, पले द्वेन्द्वानिधाजिनाः॥ नवधकनरुम्यकि, यतया त्यागुलाभयः॥ ॥ कुरुति
 हागवतमहायुना, योयानमहं सर्मसंहितायं यथमर्कं, धेयानि किं नवकुरुणा यलुमूर्तं, अस्मादलोऽस्मायः॥ ॥ ॥ ॥ सुरुउववा॥ महीपतिस्तथनकर्मगर्कं, विविक्तयनात्मकुरुतं सुरुमना
 अहमयातीदमनार्थवर्तुनं, निनागमिबकुरुसिगुरुगजसि॥ धूर्वगमाभकुरुदवहलनं, दल्लययं वासुनं॥ ॥ नातिदिद्योत॥ तथाकुरुकार्मकयनिस्सुतायमं, यथानकुरुयां पुनत्रव
 मंयशा अयेवनाडं वल्लकुरुकार्म, सकापिगावकुरुकुरुलानलाभ। दहल्लरुदस्यपुनर्नमसुपायीवसी धीद्विदुदवगाः॥ सविकयनि नमथाः॥ यथा, सुरुः॥ सुरुका धनूतिगकुरुकाः॥ स

साधननविननकका. दस्युकस्यविनकिकावर्त्त॥ अथोविहायममपुत्राका. विमर्षिभोहयगयापुनकाग। कर्त्तुविस्वामहिमन्यमान. उपाविनन्यायममर्त्तन
 यी॥ यावेत्तुसुक्तीउलभीविमिश्र. कर्त्तुविस्वामहिमन्यमान. उपाविनन्यायममर्त्तन
 सुयया। दधोमकुर्दधिमनन्यराया. मानेवतामूकसमसुसंग॥ गतायजगुर्दवर्त्तनाना. महानुरावा॥ मनय॥ सगि व्या॥ यायसतीर्थोधिगमापदे॥ स्वयंहितीर्थनिपुननिसुक्त
 ॥ अतिर्विष्टावनननदानविष्टनमिरुयर्त्तगिता॥ पुनागतागाधिसुताथनाम. उतथावृत्तुप्रमद॥ हवाकृ॥ मध्यानिधिर्दवलत्राविष्वाला. रुतवाजागेनमपिप्यलादी॥ मेभयमेवे॥
 कंरुथानिर्महाभ्रादेपायनारुगवान्नेदध॥ अथैवदवर्त्तमहविर्वयो. नाजर्विवयोक्रुणादयश्च। नानविर्त्तयनिपुनन॥ समतान्तरायात्राजानिप्रसाववन्द॥ सखापविष्टप्रथमवृत्त २२
 य॥ कृतापलाम॥ स्वयिजीविर्त्तमहत्। विज्ञापयोमासविविक्रमेता. उपस्तिर्त्तयिहृहीगपाणि॥ ॥ नाजावाय॥ अहावर्त्तधनमानपासा. महकमानयकृतायनीला॥ ना
 र्त्तकृत्वाक्रुणापादलोवा. दानादिगिष्टसुगगर्त्तकर्म॥ तस्येवमप्यपनावत्रला. व्यासकविहस्यगृह्यहीर्त्त॥ निर्वदमृत्तादिकृणापदृया. यतपुनकाहयमासुधरु॥
 नभापविष्टयनियनुविपुर्गगावदवीवृत्तविरुमी॥ द्विजापसृष्टकृदकगकृतावादनत्वर्त्तगायनविष्णुगाथा॥ पुनश्चरुयाकृगवयनक. तनियुर्त्तगधनदाणयम्। महत्सूयायामुपया
 मिरुष्टि. मेतुसुर्वेत्तनभाद्विज्ञा॥ अतिस्मनाजावावसाययुक्तयावीनमृत्तधुक्केष्वीव॥ उदक्यादयिहकूलआकृ. समुदयत्ना॥ स्वसुतनयकृताव॥ वक्तुनसिन्नवदवदयसा

२२

यापविष्टदिविदवर्त्तया॥ यगममृत्तमोवकित्रत्यसुले. मृदामृत्तद्वृत्तयश्चनद॥ महर्षयर्त्तसमुपागताय. यर्त्तस्यसाधिसुभादमाना॥ उद॥ यजानुयहणीलसालोयदृमभ्याकयुगानुनृपी॥
 नवावर्त्तवाजप्रविदिर्त्त. रुतसुक्कर्मसमनुवजम्। अथासर्त्तवाजकिरीटकर्म. सथाकृत्तुगवलावृत्तकामा॥ सर्ववर्त्तगावदिहासहृथकलवर्त्तयावदसोविहाय। लार्कयर्त्तविनकृत्तवि। लार्कयास्य
 यर्त्तगवगपधान॥ अथयतदर्थिगसस्यवव॥ पत्रिकि. सत्यमभुवुदुनवायलीकी. आराविननानहिनन्यमूक॥ सगुषामास्यनिगानिविष्णु॥ समागता॥ सर्वगवसर्व. वदायथासुहृधनासुपिष्ट।
 नराथनामृत्तवकष्यनार्थोअगपयानुगहमात्मनीली॥ नतयव॥ प्रमिमपिष्टकृ. विष्णोपावृत्तिकयगाया। सर्वोत्तनासियमोलेष्टकर्मशुद्ध॥ नगायलगाहियुका॥ गगारुगवकृगवान्चास्य॥ सट
 कृयागामठमानाइनपेके॥ अलकृत्तिलोनिजलारुद्रवावृत्तवालेनवधुवृत्त॥ नृद्यष्टवर्षमूकमाययादकमात्रवाकंनकपालगा॥ अजाननर्त्तुविद्यादगर्त्त. ध्यानकनिर्दयनमासुष्ट॥ वाद्यो
 यगाकानसुष्टयकर्म. सूत्रानर्त्तकमृत्तजागकर्म॥ निगुठकर्मयथुगवकर्म. कावर्त्तनार्त्तवसिन्नुदव॥ दिगम्वर्त्तवकुविकीर्त्तकर्मपुलम्बवाकंनकमनारुमारु। अमर्त्तदायीवन
 याकृलकृ. स्त्रीलामनार्त्तुविनस्यपन। पयस्तिगाकृमनय॥ स्यासनय. सुल्लोकाकृ. अयिगुरुवर्त्तस। सविष्णुनामामनयआगताय. तस्येसपय्यानिनसाजहान॥ गतानिवृत्ताकृवधा॥ स्मिर्त्त
 कंकासहासर्त्तसापविष्टावृत्तिग॥ ससंवृत्तकृमहाभहीयर्त्त। वृत्तविदवर्त्तनपर्विर्त्तये॥ अनावगानर्त्तगवायथेन्द्र. गृहार्त्तगातानिकनेपनीग॥ यगा. कामासीनमकृत्तमधर्म. मूर्तिनृपाहागवनासु
 यत्त॥ यगा. यमृत्तवहिग॥ कर्त्तकृत्तिलिर्त्तवापिनाहृत्तनयानुष्टुत्त॥ ॥ यनीकृत्तउवाय॥ अहावर्त्तवर्त्तवृत्त. ससंया॥ कृत्तवधव॥ कययानिधिपुनर्त्तवृत्तकीर्थका॥ कृता॥ यर्त्तसंस्मनार्त्त

नायटिउन (गक्र॥) कामदहकिं विना ननु गपदृष्टा नायदहक पूतनन दहसुस्र्का शायय दकत्रमर्न निविग्न विरु ति कामः कथन्नयन वसुमनः प्रथत । विद्वः सपत्न्यदिगुपविहि
 नकिनाङ्गा वासापिसुत्रपग नासुपसवनानि । गस्यायदा कुवगनिं गृहगयसन्ना दिवास्तु वकिमुनयाय इयर्थधस्तान् ॥ यावत्समस्तथगर्तदिकवाक्यवक निविष्टयोत्रवरु गनित्रभयतर्न । तत्तार्थिना
 उगविप्रपदः ३३ लरु इन्नावरुनि वसुधासकलापियना ॥ नश्वसावृषरुनासुमदेविस्तुन अवेववात्रसुमदभ्युथागवर्था ॥ यत्पानहं सुमदयः ४ पदमामनकि स्वस्त्युगान्ककत्रसः ४ परिमृक्तसं
 गः ॥ सुममासुगवा नृयसी निवात्मा साकान्मपूयुनयपनीयवर्त्तः ॥ कन्नामथामरवयाविलदवतात्मा वायावरुवृत्तगीः ४ सुममासनस्तु ॥ मात्मायुगान्कसुमयमनन्तापलसः ४ का सीमथा निविलडा वि
 निकायकडः ॥ विप्रशिगानुनरुयसलिलमवात्मा आयायगर्तदिकहा नहवेदमाज्जन् ॥ क्रीयादधावमनदानवयुथपाना मुन्नथगाममृगलड्यत्रादिदवः ४ पृष्ठनककूपवपर्विदधाव (गो) र्निडकं ३३
 ॥ डिपनिवर्कपासकलुः ४ विषिष्यानुरयहासुस्र्मिहृदयं कल्यासमङ्कनिदं कुकगालवकु ॥ दिव्यमाधुगदयारिपतकमाना इन्ना निपात्यविद दामनेवेः सुन्नर्न ॥ अकः ४ सुनसुन्नवर्त्तनय
 दगृहीता गृहनेयुथपतिवमृड हसुआरुः ॥ आहदमादिपूयुयाविललाकनां थ तीर्थश्रवः ४ वलर्मगलनामधेय ॥ सुत्ताहनिस्तमवनाथिनमः ४ यमयथकायधः ४ पतगवाडुडाधिनेरुः ॥
 वरुणनकवदनीविनिपाद्यतस्मा इन्ना पृष्ठरुगवा नृयथा कृतात्मा आयायगुलेववडा पादिनः ४ सुगानां लाकान्विक्रमन्मान्य दथाधियर्त्तः ॥ अर्वामननडगृहविपदकलन याक्तामर्गपथिवत्र
 नयुक्तिनेवात्यः ४ नाथेवलवयमून्कमयादमेव मायः ४ गिनाधुनवगोविदुधाधियर्त्तः ॥ योवपतिगुलाम्भन विकीष्यदन्नात्मानमगमन्साहयथिभन ॥ गुर्यश्रना नदहर्ग रगवाचिदृष्ट

३३

७२

राधनसाधुपविगुषाडवावयागं । ज्ञानश्रुगवतमाससुवदीपं यदासुदवगत्रा विद्वन्नस्तेव ॥ यकश्चदिगुविहर्तदगसुस्र्मडा मन्वकत्रममूर्वगधना विरुर्हि ॥ इफवनाडसुदर्मन्यद
 धास्वकीर्हि स्याविषिष्टगर्गपथयध्विनि ॥ धन्वनिश्रुगवान्मयभवकीला नागान्ना नृणां यन्नुडी नृजयागुहकि मयवरा गममृतायुननायपुड मायुषावदमन्नासुवगीयलाक ॥ क
 र्त्तयायविधिनापरुर्तमहात्मा वक्रधुक्किगयर्थनयकाहिलिपुः ४ अविदुर्कुधनकः ४ क मयवीर्यं विः ४ सुफकृत्वडन्धानपत्रध्वन ॥ अस्मत्पसादसुमदः ४ कलयाविलगः ४ कृत्तवर्ग
 मवगीयगुगान्निदः ॥ विद्वदनेसदयितानुजायिवडा यस्मिन्निदृष्टादगकधनश्रुहिमाकृता ॥ यस्माश्रुदादुदधिरुस्र्म्यां गवगा माग्नेसयडियुर्नहनवद्विधकः ४ दुन्नसुदसधितयावसुः ४ गदृ
 ध्या गान्ममानमकयागनकवक्रः ॥ वक्रः ४ सुलसुगर्गममहन्नुवाह दनेविलमिगककृष्णवृधलसो सधाः ४ सुस्र्मिहविनयानिदां नहर्गुविस्त्रुर्त्तः ४ नृषडडनिगविमिन्ना रुमः ४ सुन्नतववृथ
 विमदितायाः ४ कगवावयकलयागिगहृष्कः ४ गीग कप्रिषातिडनानुपलकुमाग्ने कामोनिवात्समहिमायनिवधनानि ॥ गान्कनडी वहनर्गयडलुकि काया सुमासिकसुवयदागकठायदरुः ४ यदृ
 क्तानकत्रगर्तनीदिविस्त्रुः ॥ वीडनूवर्नद्विगतार्थः ४ नडा नैराव्य ॥ यद्वेडुवृजयमृन्वित्ततायपीतान् पाताडी वयदन गुरुदृष्टिदृष्टा ॥ त कृड्यतिविषयार्थविलालजिक मृन्नपिष्यद्वर्गविहन्नडदि
 न्या ॥ तत्कर्मदिवमिथयानिनिनिः ४ गान् दवाग्निनाशुविधिनयविदकमाना उन्नयतिवृजमिगावसितानकाले नपिधायनपनानधिगम्यवीर्यः ४ गृहीतयद्यपवधमन्ममाता शुईसुगस्यनगुन
 रुदमूष्यमति ॥ यकृष्णमावदनेकुवला निगापिर्त्तवीर्यः ४ कितमनाः ४ वनिवाधितासीन् ॥ नन्दश्रमाकृतिरुयाइनगम्याणाः ॥ ज्ञापानिलस्यिहितानयसुन्ननावा मास्त्रायर्गनिगिगयानमधिप्रमत्ता

नृचर

सुनकुमुभो लिमालिनः॥ कृष्णरुचिर्यपनिभाविनाऊगलसुद्धिमानावलिरिर्महात्मना॥ विद्यातमानः प्रमदाहमाश्रितः सविद्यदयावलिरिर्महात्मना॥ श्रीर्यगृपिधनूगायपादया
 कभातिमानं वरुधविरुतिरिः॥ प्रजापिताया कसुमाकनानुजे द्विगीयमाना प्रियकर्मायती॥ ददर्शगगनविलसात्ताम्यति॥ प्रियः पतिर्यस्य पातंगत्यति॥ सुनन्दलैनन्दप्रवराहगादिहि ४
 स्वयं ध्यायेत् ४ यन्मिदं विनं विद्धि॥ रुद्रपुसादरिभूर्वदगा सर्वं यस्मिन् हसात् नृणां वनाननं॥ किरीटनैककुलिनं चतुर्भुजं पीताम्बरं वक्रसिलकिरीटिणा॥ अर्धनीयां सुनमाक्षितं पत्रं चतुर्भुजं
 बाहुभयं वक्रकिरीटिणा॥ युकं रुद्रोऽस्वेति ननु वदध्वे ४ स्वयं ध्यायेत् ४ ममानमीश्वरं॥ तद्वर्णनाद्वा दपदिष्टानां नो दृष्ट्यहं ४ यमराजं लोचनं॥ ननामपादाम्बुजमसुविश्रुतं यत्प्राप्तं हं ह्यनपथाधिग
 म्यमानं यीयमानं समुपस्थितं कविं प्रजाविमर्गनिजमासुनाहं॥ वरावलीवस्मिन् गगनिषागिना प्रियः प्रियं यीतमनः ४ कत्रस्य जगत् ॥ श्रीरुगवान्वावा॥ त्वया सीमाधिगम्य ४ सुद्धिदगर्कसि सुकया विनं रुतनग
 पसा इस्मा ४ कूट्यागिना॥ वनं वनय रुद्रक वनं मारिवाष्टिनी वक्रनृपय ४ पतिराम ४ यं सीमदर्शनादधिगमनीषितानुवायं ममलाकावलाकर्नं॥ यदप्युच्यते हसितवर्थं पत्रमन्तपथायसादिकं मया ग
 तुत्वेयं कर्मविमर्दिनं॥ तथा मद्रुदयं साक्रान् आह्वयं यस्मिन् नद्य॥ सुजातिगयसेवदं यस्मातिगयसायनं ४ विरुमिगयसाविश्वं वीर्यमद्रुध्वनं तपः॥ ॥ वक्रावावा॥ रुगवत्सर्वरुतानां नृध्वजवस्त्रिभायुहं
 ॥ वदक्रपतिरुद्रनृपः॥ ननविकीर्षिनीं॥ अथापिनाथमानस्य नाथनाथजनाधिती॥ पत्राय प्रयथाकृत्य यानीयान्कृत्य पिलः॥ यथात्ममायया गनानां कूपटं हिता॥ विलम्पन् विरुद्रं नृपं कृतं विरुद्रात्मान
 मात्मना॥ कीठसुमायसं कृत्य उर्ध्वनाशिर्यथोर्ध्वत॥ तथा तद्विद्वद्वादि मनीषामममाधवा॥ रुगवद्विक्रितमहं कत्रवालि कत्रादिना॥ नरमानः प्रजासुगे वधाय यदनुग्रहात्॥ यावत्सुखासुखविशेषो न

३९

कृतः प्रजाविस्त्रविष्टा मिहाकर्नं॥ अविष्टवस्तुपनिकर्म्मनिष्ठिता॥ माभवसुन्नद्वमराजमानिनः॥ ॥ श्रीरुगवान्वावा॥ ज्ञानं पत्रमगुक्रम यदि ज्ञानं समन्वितं॥ सुनरुह्यं त
 दंगः ४ गुरुनगुदिनं मया॥ यावाहनं यथाकृथा यदुपगुलकं कर्मकः॥ गत्येव गत्व विज्ञानं मस्तु नमदनुग्रहात्॥ अहमवा संभवा ४ नान्ययत्सु दसुत्यत्र॥ यथादहं श्रमं तत्त्वं यावन्निष्ठा
 गतास्यहं अर्थयत्सु गीयत न प्रगीयत वात्मनि॥ नद्विद्यादात्मना मया॥ यथाहं सायथा तमः॥ यथा महां किं रुतानि॥ रुतेषु वा वयं यन् प्रविष्टं यत्प्रविष्टानि॥ तथा तेषु वतं वदं॥ यथा वदं व
 जिज्ञास्य गत्या जिज्ञासुनात्मनः॥ अन्वययति प्रकाशं॥ यस्यात्सर्वं सुर्वदा॥ एतन्मर्गं समातिष्ठ पत्रमलसमाधिना॥ रुतान्कृत्य विकल्पं न विमृशति कर्हि विग॥ संपदं लोच्य मजना कनानां पत्र
 मक्षिनी॥ यथा तस्मात्तदय मान्यना न्यूनं द्विः॥ अकहिनेन्द्रियाथोय रुतय इव हितां कलिः॥ सुर्वरुतमयानि र्यं सुसर्कं दं सुदृष्टवत्॥ प्रजापतिर्द्वर्म्मपतिः न कदा नियमान् यमान्॥ रुद्रं प्रजा
 नामविद्धं न रुद्रं नोत्तमायया॥ तन्नामदः प्रियतम अकृदीनामनुवगः॥ यथा यथा मालः॥ लन प्रत्ययनदभनय॥ मया विविदिषु विष्णु मायनस्य मं हामनिः॥ महाशक्तिनाऊनृपिगुर्दं प
 र्यगायन॥ तुष्टनिभमपि गत्रे लाकानां पतिना महां दवर्षिपत्रिय प्रकृ रवान्मा नृपुष्टिनि॥ तस्यादिर्दं रुगवर्गं पुनर्हीदं गलकृती॥ प्राकं रुगवगायारु पीतपुष्पाय रूतकृतं॥ नात्र ४ प्राह
 सुनयं सुनस्य सुठनृपा ध्यायनं वक्रपत्रमं॥ यासायामिगनं कृष् ॥ यमगाहं ह्यया कृष् वेनाऊनृपायसाय प्रमान्या ॥ अथ कृतं नृगः॥ ॥ लुगिगोरागवर्गं महावृत्तां दिगीयकध्व
 पत्रमसीहानुवर्त्तननामनवमाधाय ॥ २ ॥ ॥ वादनाय नडवावा॥ अत्र सुत्रो विस्तरं॥ सुनं यथावत् सुतयः॥ मन्वकत्रेणा नृकथा निवाधो मुक्तिनायः॥ दणमस्य विशुद्धार्थं नवासा मिह

३३

यगज्ञाता रुगवान् सूर्ययधृक्। यज्ञातिस्त्वाययदिभ्यः स्त्रियेद्रसुनादिहि॥ नगकालाग्निबुडात्मा यत्सुष्टमिदमात्मनः॥ सन्नियकृतियत्कालं घनानीकमिवानिल॥ ३६
 वान् रुगवल्मेधनं रुवावेनहियर्न उष्टुमर्हन्ति सुनय॥ नास्य कर्मो निरुयादो यत्र स्थानं विधीयते। कएत्त्वयतिषधार्थं मायया नापितीहितत्॥ अयं उष्टुमर्हन्ति कल्य॥ सविकल्प उदाहृत॥ विधिः सा
 धानसोयत् सन्निध्या कृतवेकता॥ यत्रिमासकालस्य कल्पलकणविग्रहं। यथापनस्तद्वाखास्य पात्रकल्पमिर्म॥ ॥ नोनकडवावायदाहना रुवान् सुत रुगवावता रुम॥ वचनगीर्थो नि
 उव स्यात्का कल्य॥ रुगु॥ कोषानवसुसु सवादा ध्यात्मसंशय॥ यदासु रुगवा रुसु संयुष्टमवावह॥ कृदिनस्तदिदं सोम विद्रनस्यविश्रुतं। वधूत्या गनिमिरु॥ नयेवागतवान्यन॥
 ॥ ॥ सुतडवाव॥ नास्त्रायत्रीकिता पृष्ठा यदवावनाहमनि॥ नदाहिधा स्यष्टरुग नास्त्राय॥ यन्मानुसानेते॥ ॥ ॥ तिष्ठारुगमहापुना लद्वितीयस्तु (ध्वपुनयसु) नवज्ञेनं दसेमा ध्याय॥ १०॥
 ॥ ॥ सन्निध्या दिवीयस्कीधो ॥ ॥ कडवाव॥ एवमनत्पुना पृष्ठा मेष्या रुगवा किल॥ रुगवानेपविष्टन र्वाहा सुगुहमृद्विमव॥ यदासु र्यमरु कृता रुगवानखिलं ध्वन॥
 ॥ ॥ योववेन्द्र गृहं हित्वा यविषगा समानुत्तम॥ ॥ नास्त्रायव॥ कृत्तु कलं रुगवा मेषु यनमसं गमधकदापास हसन्वा द एतद्वयन॥ यत्ना नस्तुत्थो दयसुस विद्रन
 समहात्मनः नस्मिन्वनीयसि यन्म॥ साधुवादापटु हित॥ ॥ सुतडवाव॥ सुतर्वमनिवर्थाथ पृष्ठा नास्त्रायत्रीकिता। यत्वाहने सुवस्तु विन्तीतात्मा अयनामिति॥ ॥ कडवाव॥ यदाउवा
 जास्वसुगानसाधू न्युष्टनधर्मविनष्टदृष्टिः॥ उतुयं विष्टस्य सुतद्विद्वं न्यवेन्नालाकाहवने ददाह॥ यदासु र्यकूदवद्व्या॥ कणाहिमयं सुतकर्मगर्जी। नावावयामा सन्तु॥ मूषाया स्वात्रुहन्

न३

३६

॥ ॥ सुतडवाव॥ नास्त्रायत्रीकिता पृष्ठा यदवावनाहमनि॥ नदाहिधा स्यष्टरुग नास्त्राय॥ यन्मानुसानेते॥ ॥ ॥ तिष्ठारुगमहापुना लद्वितीयस्तु (ध्वपुनयसु) नवज्ञेनं दसेमा ध्याय॥ १०॥
 ॥ ॥ सन्निध्या दिवीयस्कीधो ॥ ॥ कडवाव॥ एवमनत्पुना पृष्ठा मेष्या रुगवा किल॥ रुगवानेपविष्टन र्वाहा सुगुहमृद्विमव॥ यदासु र्यमरु कृता रुगवानखिलं ध्वन॥
 ॥ ॥ योववेन्द्र गृहं हित्वा यविषगा समानुत्तम॥ ॥ नास्त्रायव॥ कृत्तु कलं रुगवा मेषु यनमसं गमधकदापास हसन्वा द एतद्वयन॥ यत्ना नस्तुत्थो दयसुस विद्रन
 समहात्मनः नस्मिन्वनीयसि यन्म॥ साधुवादापटु हित॥ ॥ सुतडवाव॥ सुतर्वमनिवर्थाथ पृष्ठा नास्त्रायत्रीकिता। यत्वाहने सुवस्तु विन्तीतात्मा अयनामिति॥ ॥ कडवाव॥ यदाउवा
 जास्वसुगानसाधू न्युष्टनधर्मविनष्टदृष्टिः॥ उतुयं विष्टस्य सुतद्विद्वं न्यवेन्नालाकाहवने ददाह॥ यदासु र्यकूदवद्व्या॥ कणाहिमयं सुतकर्मगर्जी। नावावयामा सन्तु॥ मूषाया स्वात्रुहन्

[illegible]

धविष्वामुष्टत। यस्यां प्रियार्तं नलरुर्नसहं। मार्जगदायाश्च तमाविवर्णं॥ कश्चित्स्याद्वा तथ यूथपानां गालुवधन्वा यनताघिनाम्। अलकिताय कूटगूढा। मायाकिमातागिनिगुताम्॥
यमावपिगि। तमोपंथायाः॥ पार्थिवतोपस्त्रि। रित्रकितीव। वर्माण्डममृध्वविर्कं। पनास्यध्वविचवजिवजात्॥ अहायथापिप्रियतरुकार्थे। त्रार्थिवर्यलविनापितन। यम्भेकवीगातिन। थोवि
जि। धनुदिनायककुरुश्चतस्रः॥ सोम्यानु। यनमधः॥ यनर्कं। जगुपनतायविद्रुहयः॥ निर्घापिनायनसुहृत्सूर्या। अहंस्वपूर्वाभमनूवतन॥ सार्हहर्मस्यविउमनन। दणोन्नांवालया
पिधाउक्षानायापल...॥ पदवीमृसां। ज्ञनामिपयनंनविस्मयात्॥ नूनंनृपानांविमदात्युथानां। महीमूद्रशालयगाश्चमृतिः॥ वधान्यपनाहिजिहीर्षयः॥ प्रपेकतायैरुगवान्कुरुतां॥ अजस्यजम्भस्यः
धनमननायकम्भस्यकुरुगुह्यायपूसां। नचन्यथाकार्हेतिदह्यागं। यनागुसानासुतकर्मगन्तम्॥ नस्यप्रपनाखिललांकपाला। मवस्त्रितानामनूना। सुनेस्वा। अर्थयजातस्ययद्रुहस्य। धार्कसुखकी
रूपनार्थकीरुशः॥ ॥ अतिरुगवर्गमहापुनाले। हनीयस्त्वध्वयधमाश्चाशः॥ ॥ ॥ अकडवावा॥ ॥ अतिरुगवर्गपृष्ठः॥ कृतावाहार्पियाशयी। प्रतिवर्कुनयासह। डोल्क्यास्माभिगश्च
॥ यः॥ पवहायनामात्रा। यागनागाययाविगः॥ तनेकदययन्यस्यस्यपयांवाललील॥ ॥ या॥ सकर्थसवयागस्य। वयसाजुनसंगतः॥ पृष्ठावाहार्पितिक्रया। ऊर्ध्वपादावनस्मान्॥ समूद्रहम
रुहूष्मीं। कुरुप्रियसुधमारुसी। गीर्वाणरुक्रिया। गेन। यथाहाइवउत्सयन॥ ॥ उडवडवावा॥ कषुयमनिनिम्भस्यो। दीर्घेष्टजगनराह। किंपनः॥ कणलंक्या। जगतीमृदहस्यह॥ इह। गी
वगलाकार्ये। यदवानिगनामपि। यसम्भसकानविद्रुविमीना। वाग्युप॥ ॥ अतिरुगः॥ पूनयोरा। एकात्रामाश्रणाश्वताः॥ सावगादवरुसर्ध। रुगावासमर्मसगा॥ दवस्यमाययास्यका। यवाभ

ममभसाधुनिर्दण्डापुलकोदिनसर्वाङ्गाममनीलदृष्टागुणधूपृष्टाथोतदितामनस्त्ररूपमसंप्रगत॥गनकरगवल्लीकाचुलार्कपुनत्रागत॥विस्मयनपविद्रुन२

दण्डाप्रिताशास्यतधीनतदा केनात्मन्फामनाहो॥ अङ्गमकतयसा मविरुफदगीरुली॥ आदायकनधाद्यनु सुविर्मलाकलावर्न॥ यन्महलीलोपयिकस्वथागमायावर्तदगीयतागृहीती॥ विस्मा
 पनीस्यवसोरगर्धपयैरुसगरुषणा॥ यद्वर्मसूनावतनाडस्य निरीकृदस्ययनैरुलाककाभानगत्वाविगर्गविधाउ नर्वोक्कसोकोगलमित्यमन्यत्॥ यस्याननागपूतस्रमनासुलीलावलाकयति
 लङ्गमाना॥ उडुक्रियादृष्टिननयवृह धिधावगसू॥ किलकस्येणमा॥ स्वणानरूपवितरे॥ सुनूयेनस्यथमानेनानुकलितान्या॥ पनावनलोमहर्दणयुक्ता॥ अङ्गापिजातारुगवान्नाथानि॥ मांशदय
 यनदङ्गसुजन्म विउमनेयदसुदेवगेह॥ उडुववासात्रियादिवसूर्य॥ पुनाधवालीयेदनकवीर्य॥ इनातिथग॥ सननामयेतद्य दारुपादावशिवयपिशा॥ ताताम्वकसाद्वनूर्णकिगानाः
 प्रसीदतानाकृगनि॥ कृतीना॥ कावाग्रमुष्मात्रिसुत्राङ्गनन् विस्मर्तुमीगीतपूमाविजिह्वनायाविस्मनकुविउपेनरुम॥ र्त्तनैकनाकनतिनष्टकात्र॥ इक्षुरवकिर्त्तननाडसुस॥ वेद्यस्यक
 र्त्तद्विषतापिशिदिशायाथागिन॥ सस्यरुयनिसुस्यथागेनकसुद्विहसुदत॥ तथेवचान्ननत्रलाकवीनायआहवकुसुमसुवात्रविन्द॥ नये॥ विवकानयनाकिनाम॥ यार्थमुपगा॥ पदमा
 पुत्रस्या॥ स्वयत्तसाम्यानिशयनुधीग॥ स्नानासलक्ष्माफसमककाम॥ वनिह्रकि॥ सुनलाकपाले॥ किरीटकादोरुतपादपी॥ तलस्यकेक्यमर्लरुताना विस्मापयत्यङ्गयइयसनम्।
 तिष्ठन्निषर्त्तयत्रभक्तिद्विष्णा॥ न्याधयद्वलिदगयति॥ आहवकीर्यसुनकालकूट॥ जिघांसयापाययदयासाधी॥ लरुगर्तिभागुदितारुमानाकम्बादयाल्लेगत्रसंवजम॥ मयसुनाकागव
 तासुधी॥ सैनसुमार्त्तहिनिविष्टविरुन्। यमैयुगवकृतताम्युग॥ मंगेसुनारुयधमायतन॥ वसुदवसुदवर्क॥ आभाशजुवचन॥ विकीर्षकृगवांसुस॥ समङ्गनापियावित॥ त

१०

आहृतवद्विपशात्रुथोरुधासुजन्मायायागमायध्वत्रहो॥ यीविलाकयजामुक्ताभनिवस्थापस्यमा॥ यववृक्षयवध्वस्तुम॥ पाण्यवविश॥ दि॥ आनिधुर्ग्यावात॥ कपने॥ यहिता॥ वाडोनसु
 रगलामये॥ सविद्युत्तनपिन्नरु॥ वर्षदि॥ पूयकणसु॥ गिन्म॥ गाम्निवासकृ॥ गिनय॥ पुत्यदृग्नकनानापुधमयानय॥ दि॥ ससायाउधना॥ गूलिग्यामूकमृड्जडा॥ वरुहियेकनक्रादि॥ यथावदथ
 कञ्जने॥ अगतायिहिनुसुष्टा॥ हिंआवात्रातिवेणसा॥ पाद॥ कृतानांमयाना॥ मासुत्रीणांविनागर्न॥ सुदर्शनार्त्तुगवास्यायकंदयिर्गुपिगत्। तदादिन॥ समरुवत्सुहसादुदियथ॥ स्रवत्सुहसुनादनीसु
 नाडासुक्रसुसुव॥ वादसासुसमायासु॥ रुयथावजकणवन्॥ नृधापगुरुमानमूददृ॥ वल्लिर्नवहि॥ नैमृष्टिहिर्दिनिर्घर्क॥ वज्रसवेत्रधोकर्क॥ कत्रलकर्त्तुमुल्लह॥ यथावत्सुमनस्यति॥ स्रवत्सुहसावि
 स्वहजाकवक्रयापविउमद्राकतदसुलावन॥ विकीर्षवाक्यिनिवासायतन॥ यथानगेडाल्लिगानरुसुता॥ क्रितीगयानकमकुलवर्वसुंकात्तदसुयविदसुदकदम्। अङ्गादयावीसु
 नर्भसुनागता॥ अहा॥ र्त्तमाका॥ नुलरुगसुस्तिर्ति॥ स्यागिनाथागसमाधिनावहा॥ ध्यायनिलिगादसुतामूमकया॥ तस्येपदेत्यमवरु॥ कत्राहता॥ मूर्खयय॥ नमसुसुसुर्क॥ एतोपनिध
 पावसु॥ पायागावर्गर्ति॥ पुन॥ कृतिपये॥ स्नान॥ यत्तस्यनहजन्मदि॥ ॥ दवाडुवा॥ नमानमसुविलयरुतकथ॥ स्मितीगृहीतमलसुत्वमूर्त्त॥ दि॥ आहतायेडगतामनकुद॥ त
 लादरुक्तावयमीगनिर्दृता॥ ॥ मेवडवाव॥ एवहिनस्याकमसुक्रविकर्म॥ सुसादेत्वाहनिनादिसुक्रव॥ उगमलाकसुखमातितात्सर्म॥ समीतित॥ पूकनविष्टनादिहि॥ मयाय
 थानकमवादिनरुन॥ कृतावतात्रसुमिगथकिर्ति॥ यथाहित्रस्याकउदात्रविक्रभा॥ मलाम॥ धेवी॥ उनवन्निनाकन॥ ॥ सुगडवाव॥ इति॥ कोषाववारवाता॥ माशित्यरुगवत्तथा॥ रुका

किनीमा गुरुनीपीदेयात्मानं लालालक विरुधितो कौशिकं लोपविलं सुदुर्लभं नमो धर्मो । अथान्यो । उपस्थासनासु सुवेवेममुरु क्रियम् ॥ अहा नृपमहाधैर्य महाशूर्यने
 यमयः प्रधका मय मनाना मकाभव विस्पर्षति । विनर्कयका वरुधा गर्मध्यापमदा कर्ति । अरि सहाय विष्णुमा । त्ययेष्टक कभधसः । कारिक स्या सिर्नहा नृकावार्थमवगुविनि
 । नृपदविनयः न नृके गाना विनाधम । यावाकावात्मवले दिक्षा सदर्शनं नवा । नत्तनाधीरुमानाना कलुककीठयामनशनेकगुनकयतिना । लिनियादयर्ष । अत्यामुरुः कलतलनयत
 त्यर्तगं । मध्वनिषीदति वृहस्पतेन रावतीर्षा नृकवदृष्टि नमला सुनिवा ममुरुः । अति सायकनी संध्या । मसुनाः प्रमदायती । यला रुयनीं कुरु । म्हा गुरु धियः क्रियी । यह स्यावर्गहीव जि
 खनामानमात्मना । कर्त्तुं सैसर्गगवान् । गधर्वाप्स न साङ्गान् ॥ विमसर्गनूगधि । आत्माकाकिमर्तिप्रियान् । नाभववा ददृष्टीत्य । विष्णवसुप्रागमाः । सुदुरुतापिना वीष्णु रगवानात्म तालि
 ना । दिवा सभा मुरुकणा । लीक्षणा मीलयदलो ॥ कुरु सुदृष्टि रूपा । कुरु नारवा कर्तृयथा । निद्रा मिथिय विक्रदा । ययारुतेष्टदृष्टा । रुतवतापिना वास्तु । कुरु सानकनूतदा । यया विष्णु ध
 र्मयकि । गामूना दीपयसुते ॥ उर्गु सुर्ग मन्त्रमान । आत्मानं रगवानुः । साध्या गगान् पिरुगला । त्याकला सुकसुतुः । नत्तना सैग तत्कार्य । पितृः प्रतिपदित्र । सध्व सध्व पिरु सध्व कवयायदि न
 चग । सिद्धा विद्याधना श्रेव । निनाधाननसा सुजग । गसाददा कुमानान । मकडाना रमकुती । सकिन्नार्किपूत्रा । त्यत्यासु सुकगः प्रकुः । मानयात्रात्मनामान । मात्मारु सैविला कयना । नतु कुरु
 रूप । यकैयसुनभक्तिना । मिथुनी रुयगायन् । गभवायसिकर्मरिः । दहनवेरा गवता । जयाना वरुविनया । एतेनूयविगकाधा । इत्सुसर्गहता मयुषाय । हीयनामून केगा । हतसु हेग जीकेन । स

७२

याः प्रसयतः कृताना गहा गोद्वक धनासु आत्मानं मन्त्रमानः कुरु कुरु मितामरुः । गदामनूस्स सजान । मनसलाकरावयन् । न स्याः सा सुरुदहं । पूर्वपूत्रमाननशातां दृष्टपिपूना सुष्टः प्रगर्त
 र्गं सुष्टयजायती । अहा नृपमहाधैर्य महाशूर्यने । यमयः प्रधका मय मनाना मकाभव विस्पर्षति । विनर्कयका वरुधा गर्मध्यापमदा कर्ति । अरि सहाय विष्णुमा । त्ययेष्टक कभधसः । कारिक स्या सिर्नहा नृकावार्थमवगुविनि
 । नृपदविनयः न नृके गाना विनाधम । यावाकावात्मवले दिक्षा सदर्शनं नवा । नत्तनाधीरुमानाना कलुककीठयामनशनेकगुनकयतिना । लिनियादयर्ष । अत्यामुरुः कलतलनयत
 त्यर्तगं । मध्वनिषीदति वृहस्पतेन रावतीर्षा नृकवदृष्टि नमला सुनिवा ममुरुः । अति सायकनी संध्या । मसुनाः प्रमदायती । यला रुयनीं कुरु । म्हा गुरु धियः क्रियी । यह स्यावर्गहीव जि
 खनामानमात्मना । कर्त्तुं सैसर्गगवान् । गधर्वाप्स न साङ्गान् ॥ विमसर्गनूगधि । आत्माकाकिमर्तिप्रियान् । नाभववा ददृष्टीत्य । विष्णवसुप्रागमाः । सुदुरुतापिना वीष्णु रगवानात्म तालि
 ना । दिवा सभा मुरुकणा । लीक्षणा मीलयदलो ॥ कुरु सुदृष्टि रूपा । कुरु नारवा कर्तृयथा । निद्रा मिथिय विक्रदा । ययारुतेष्टदृष्टा । रुतवतापिना वास्तु । कुरु सानकनूतदा । यया विष्णु ध
 र्मयकि । गामूना दीपयसुते ॥ उर्गु सुर्ग मन्त्रमान । आत्मानं रगवानुः । साध्या गगान् पिरुगला । त्याकला सुकसुतुः । नत्तना सैग तत्कार्य । पितृः प्रतिपदित्र । सध्व सध्व पिरु सध्व कवयायदि न
 चग । सिद्धा विद्याधना श्रेव । निनाधाननसा सुजग । गसाददा कुमानान । मकडाना रमकुती । सकिन्नार्किपूत्रा । त्यत्यासु सुकगः प्रकुः । मानयात्रात्मनामान । मात्मारु सैविला कयना । नतु कुरु
 रूप । यकैयसुनभक्तिना । मिथुनी रुयगायन् । गभवायसिकर्मरिः । दहनवेरा गवता । जयाना वरुविनया । एतेनूयविगकाधा । इत्सुसर्गहता मयुषाय । हीयनामून केगा । हतसु हेग जीकेन । स

मन्त्रमन्त्र

दा। पदु॥ हृमनसादिवाः॥ स्ववलेन्यवर्जिता॥ प्रसङ्गदिन॥ सर्वसागोसिचमनास्वानरुद्धमाश्रमाप्येमेदं। सत्रस्यत्यापत्रिधितं। स्वयंरु॥ साकमृषिरुर्मनीयादि
 पत्रैवक्रसुखनीलनगणुहन्। नत्वस्वयानविरुद्धोक्तविद्वानरु॥ स्वनाह। सहाजयन्विष्टुहन्। यतसातद्विकीर्षितं। पुन्रप्यमागेनसुरि॥ कर्दम॥ दमवदी
 त्वयामपविनिष्ठा। कल्पिमानिर्वोलीकनधपभसंजगृहवाक्कं। रुवाभानदमानयन्। नगावश्ववधुषा। कार्यपितत्रिष्टुके॥ वारुमिथ्यनूमनीत। गोत्रवनगुमावैव॥
 तववत्सहस्रमा। कला॥ नूरुयाध्याय। रुविरुष्टगतिरुथा। क्रियाख्यातिवृद्धती। नकिंश्चनवत॥ सुता॥ मंगभर्तृप्रसावे॥ हरे। हरुतिव्याकिनेकधा। अतस्तुमपिमः
 यथात्रविध आत्मजायत्रिदंक्रय। विस्तृतीहिये। रुवि। वदहमाद्यंयूय। मवती॥ स्वमायया। रुतानांभवधिंदहं। विस्तृतीकपिलंमूनं। ज्ञानविज्ञानया। येन। कर्मणा॥
 त्वत्कण॥ यस्याक॥ यममुजायदाभूज॥ यममानवितेगर्कं। यविष्टुके॥ रुद्धेनु॥ अविद्यासंनययाक्किं। चिदागोविदत्रिव्यति। अयंसिद्धगताधीन॥ सांख्यायये॥ स्वयंमन
 रूपाया। जेनागोवीलीवर्जन॥ ॥ मिथ्यवदावा। तात्राश्रयजगन्मुखा। कुमात्रे॥ सुरुनावद॥ हंसाहंभनयानन। स्ववस्ययययता। गतंसत्यवतंकरु॥ कर्दमस्मनवादिन॥
 दूहिरु॥ यादादिध्वसुजाकनधमनीवयंकलीयादागु। अनसूयामथावयं। अद्वामंगित्रभयकृत्पुलस्त्यायहविर्द्वी। पुलस्त्यायगर्तियूकां। जगदेवक्रियांमतीम। स्वातिंसुरुगवयकृद्
 निष्ठायाप्यवृद्धमीम्। अथर्वे। ददाकानि। ययायज्ञवितन्यतं। विषयस्तुतादाहान्। सदावात्समनानयन्। ततश्चमषय॥ रुद्ध॥ कतदानानिमन्त्राती। यातिरुन्निमापन्ता॥ स्व

स्वभावात्समस्तुलं स्वावतीर्षे प्रियं गमाय विवर्धते । विविक्त उपसंगमसमश्रवण ॥ कर्दम उवाच ॥ अहो पापममानां नित्रये ॥ ह्येनमंगले ॥ कालेन रूपमानुर्न यसीदती हृदयता ॥
वक्रजन्मविपक्वेन सम्यग्भागसमाधिना । दस्युतर्कयतयः ॥ शून्यागमेष्वयत्तदं । सुप्रवृत्तवानयः ॥ हलर्ननगलम्यनः ॥ गुरुषु ज्ञानाय । मारुतं यत्नानां पश्यतः ॥ स्वीयवाक्कर्मनैकं कुरुमव
नीलैः सिम्भुः । विकीर्षुर्गर्वकुर्ये ॥ रुक्मानामानवर्द्धनः ॥ नाभवतु किदूपाति ॥ दयालिरुवसुवा । यानियानि वनायकः ॥ स्वजन्मानामप्यपि ॥ नैव निरिह्यत्वं वृत्तसयादा । सदा हि वादाहं ॥
दयी ० म । नृशयवेनाग्रयणावनाधवीर्यप्रिया पूर्यमर्दयपयः ॥ परंप्रधानं पुनर्वमहानं कालं कविं विवृते लाकनाथं ॥ आत्मानुरुत्थानुगतपुण्यं च ॥ स्वकृन्तुर्गर्किकपिलप्रपयः ॥ आत्मा
हिनाभयपतिपुत्रानां ॥ ह्यावतीर्षे उवाच ॥ क । म ॥ पवित्रं ज्ञायदवीमां प्रिभाहं ॥ तत्त्वाहं विदुः ॥ दियुः ॥ न विष्णोः क ॥ ॥ श्रीगुरुवानुवाच ॥ मया धार्कं प्रिलोकस्य समालं सख्यलो
किके ॥ आत्मानियमादुर्यं यदवावमृतं मूर्तं । एतन्मज्जन्मसाकसि ॥ ममूकलदिनाशयान ॥ यस्मै स्वाभावगतत्वात् ॥ समस्तस्मात्सदर्शनं । एव आत्मपथो व्यक्ता ॥ नष्टः कालेन रूपे
सा ॥ तं प्रवर्तयितुं दह ॥ मिमं विद्विमयारुर्न ॥ गच्छकार्ममया पृच्छा ॥ मयि सन्त्यक्तकर्मणा ॥ त्रिह्यसुदुर्गं मत्पू ॥ मन्त्रार्थार्थमोरुज ॥ आत्मात्मानं ह्ययं अतिः ॥ सर्वरुतगुणागयं । आत्म
भयमेतनावीश्व ॥ विष्णोः कारुण्यमृच्छसि ॥ मातृत्वात्प्राप्तिकीद्वियां ॥ ममनां सर्वकर्मणां ॥ विनविष्यया वाशोरुयं याति न विष्यति ॥ ॥ भेष्य उवाच ॥ एवमस्मदतस्तु न ॥ कपिलेन पुत्राय नि
शदकिं साकृत् नृपीना ॥ वनभद्रजगामह ॥ वक्रतु आस्तितामोन ॥ मां मेव जगत्तामनि ॥ निःसंयायवक्राली ॥ मनश्चित्रनिकतन ॥ मनावक्रलियुजाना ॥ यदुत्सदसदपयं ॥ गुण

[illegible][illegible]

॥ कथाविमलरत्नमतिवसादहं दुःखयद्विदुः कनिष्ठाय ॥ कथाकाशमधीश्वर ॥ नदीविवरप्रसंगेनाश्रयिणी ॥ गीष्मनेत्रजगत्पुत्रविक्रमो ॥ वदितुमरुत्सुति ॥ उवाच ॥ ननु विज्ञानमिन्द्रियाणामनूय रुध
 र्मणामाश्रयिणी ॥ निष्पद्यति नववयस्य ॥ सुप्रसूतवतवृद्धलक्ष्मीवृद्धिर्नष्टकृत् ॥ गेहसुनिद्रिया ॥ अथ क्रियाज्ञानविरागभक्ष्यामयाहिक्रियाभक्ति ॥ वृद्धविज्ञानभक्तिता ॥ तामसाविक्रमो ॥ रुग्णवद्विषय
 निगान् ॥ गदमात्रमरुत्सुता ॥ नरु ॥ ग्राह्यगुणद्वय ॥ अर्थश्रयत्वं ॥ यद्यप्युल्लिखितमभवत् ॥ तन्मात्रं नरुसात्कर्मकव्याविदुः ॥ रुग्णानां किमुदारत्वं ॥ वहिनन्तमभवत् ॥ प्राप्तिव्याप्तविश्व
 र्त्वं ॥ नरुसावृद्धिलक्ष्मी ॥ नरुसंयतमाया ॥ कालगत्याविक्रमो ॥ स्यो ॥ रुग्णवत्तमाया ॥ कृष्णस्य संप्रदुःखद्वयकठिनत्वश्च ॥ नेत्यमूक्तमभवत् ॥ एतत्सर्वं संपर्त्तं ॥ तन्मात्रं न
 रुग्णवत्तमानं ॥ ननु र्त्वं ॥ उवाच ॥ यथा ॥ सर्वेन्द्रियाणामात्मात्वं ॥ वायोकर्माहिलक्ष्मी ॥ वायुश्च संपर्त्तमाया ॥ उर्पदववितादरुत् ॥ समुक्तिरुत्तरुत् ॥ अथ कुर्यात्पत्तं ॥ न
 ॥ उवाच ॥ किं तुलना ॥ वाकिं सत्त्वं ॥ भवत् ॥ गेहसु ॥ गेहसंयतमाया ॥ अथ नूयमात्रमवृत्त्यथा ॥ तर्त्तपयर्त्तपानं ॥ दमर्त्तहिममर्त्तं ॥ गेहसावृत्त्यथा ॥ गेहसावृत्त्यथा ॥ वरीकृत्तवत् ॥ नूयमात्रविक्रमो ॥
 गेहसादेवयादिगात् ॥ नसमात्रमरुत्सुता ॥ दध्नाजिज्ञासुगुह्यकषायामृधनसिक्क ॥ कद्वमूलं ॥ तिनेकधा ॥ रीतिकानां विकारिण ॥ तस्यैकाविरिद्यते ॥ कदनेपिष्टुर्त्तं ॥ यि ॥ पीतनाधाय
 नादने ॥ तापापनादरुत्सुता ॥ मरुसावृत्त्यथा ॥ नसमात्रविक्रमो ॥ दंरुसादेवदं ॥ भितात् ॥ गन्धमात्रमरुत्सुता ॥ अथिद्युत्तम ॥ गन्धमात्रमरुत्सुता ॥ कर्त्तुपत्तिमोवत् ॥ अनादयादिहि ॥ यथका ॥ उवा
 च ॥ येषाम्या ॥ गन्धमात्रविरिद्यते ॥ रुवनेवक्रमो ॥ रुवने ॥ धानर्त्तं ॥ यद्विषय ॥ सर्वमत्वगुत्तं ॥ रुद ॥ यथिवीवृद्धिलक्ष्मी ॥ नरुगुत्तविषय ॥ यथमत्तं ॥ गन्धमात्रमरुत्सुता ॥ वायुगुत्तविषय ॥

(Faint handwritten Devanagari script, likely bleed-through from the reverse side of the page.)

म्यान्ननारुहसुधमगतिः सा दाह्यनिर्वीर्यवनमृत्पासथा ॥ इति श्रीरामवतमहाप्रसादखरीयकधेकाविलयसुफर्विगतितमाध्यायः ॥ १२॥ श्रीरामवानवावा ॥ यागस्यलकलीवसु
 सवीर्यसुनयालक ॥ मनाथनेवविधिनायसन्नयातिसत्यथाम ॥ सुधमोवर्त्मनस्तुविधमोवनिवर्त्तन ॥ यथालङ्घनसंगार्थ ॥ आलविज्ञनसार्धन ॥ ॥ याम्यधर्मनिवृत्तिश्च ॥ आरुधर्मनविक्रमः ॥
 मितमध्यादनंगश्ववित्रकक्रमसवन ॥ अहिंसासत्यमहायय ॥ यावदर्थपरिग्रहवक्रवयंकयः ॥ जीव ॥ स्याध्यायः ॥ यन्मार्ग ॥ मोनैसदासनजयः ॥ स्वर्यपातजयः ॥ मने ॥ यथाहान ॥ अद्विद्याली ॥ वि
 षयान्ननसाहृदि ॥ स्याधिकाध्यानिक ॥ ममसावातधानली ॥ वेकूलालारुध्यान ॥ समाधाननकथात्मनः ॥ उतेनयेध्यायिहि ॥ मर्मादकमसत्यर्थ ॥ वृद्धायुजीमननके ॥ किंता
 साकगद्विग ॥ शुचोद ॥ गयति ॥ ध्याविजितासन ॥ अमन ॥ गः ॥ सिन्धुकिकत्रासीन ॥ अरुकायः ॥ समसुग ॥ प्रासस्यमायधमार्ग ॥ पूनकैरुकरवके ॥ यतिकूलनवाचिक ॥ यथाहिना
 मववली ॥ मनाविना ॥ साहिन ॥ जितन्वा ॥ सुमयागिन ॥ वाग्यनिर्माणथालाह ॥ ध्यानत्वजतिवैमली ॥ प्रासायमे ॥ दहृदावा ॥ धानला ॥ रिग्याकिलि ॥ यथाहान ॥ संसर्ग ॥ धाननानी ॥ ग्वनाकुला
 न ॥ यदासन ॥ हविन ॥ आगेन ॥ सुसमाहित ॥ काळा ॥ गवगा ॥ ध्यायत् ॥ सुना ॥ सायावलोकन ॥ यस्तन्नवदना ॥ भाज ॥ यमग ॥ कानू ॥ लोकरा ॥ नीला ॥ ललदल ॥ ग्वा ॥ मर्ण ॥ खव ॥ कग ॥ ठा ॥ धर्न ॥ लस्य ॥ क
 ऊर्कि ॥ ऊल्क ॥ पीत ॥ कोष ॥ युवा ॥ स ॥ श्री ॥ वसु ॥ वरु ॥ स ॥ ग्रा ॥ लो ॥ सु ॥ रा ॥ म ॥ क ॥ क ॥ ध ॥ र ॥ म ॥ रु ॥ दि ॥ र ॥ रु ॥ क ॥ ल ॥ पा ॥ य ॥ नी ॥ र ॥ व ॥ न ॥ म ॥ ल ॥ या ॥ य ॥ न ॥ र्ध ॥ ह ॥ न ॥ व ॥ ल ॥ या ॥ कि ॥ नी ॥ र्ध ॥ ग ॥ ज ॥ रु ॥ म ॥ र्ण ॥ का ॥ श्री ॥ य ॥ सा ॥ सु ॥ सु ॥ क्षा ॥ नि ॥ द
 द ॥ र्ण ॥ रा ॥ रु ॥ वि ॥ ष्ठ ॥ र्ण ॥ द ॥ र्ण ॥ नी ॥ य ॥ म ॥ र्ण ॥ न ॥ क ॥ म ॥ न ॥ न ॥ य ॥ न ॥ व ॥ र्ज ॥ न ॥ अ ॥ पी ॥ य ॥ द ॥ र्ण ॥ न ॥ ग ॥ ग ॥ न ॥ सु ॥ र्च ॥ ल ॥ क ॥ न ॥ म ॥ रु ॥ नी ॥ का ॥ र्क ॥ व ॥ य ॥ सि ॥ के ॥ ण ॥ म ॥ र ॥ ए ॥ न ॥ न ॥ य ॥ ह ॥ का ॥ न ॥ र्ण ॥ की ॥ र्क ॥ र्ण ॥ ती ॥ र्थ ॥ य ॥ म ॥ र्ण ॥ य ॥ ध ॥ य ॥ ध ॥ क ॥ य ॥ ग ॥ रु ॥ र्ण

[illegible]

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

मामर्कं ययकृद्विनिविक्तयन्। नयमानं विरुवने प्रसायामधसाग्निना। निर्जनमनमूर्तं समीक्य परवक्तुयथाश्रयमाग्निगन्धर्वे सिद्धविद्याधरात्रये विनायमानयनसक्तदा
 प्रमपदययुगतया इकोवर्षयाग विद्यातिरुमनामृनिशडिठनकपादन दहणे विवर्धयैरानु। प्रमपदलुवक्तुमात्रपनक्तुनाश्रुलिश्वयर्हं समपल्लुक्कान् स्वेष्टेष्टिकेष्टिचिद्रि
 तान्। कृपावलाकनहस चदनलोपलंरितान्। तल्लुक्कसायनिहर्त निमित्तमृनिन किरी। यनक्तुयवर्षयुक्क नमोषीत्सं हताश्रुलिश्वयमक्तुयावाया सर्वलोकगरीयमृ॥ ॥
 श्रुतिनयवा॥ विष्णुवह्निनिलय प्रविहसमानमायुतेननयुर्गविगृहीतहृदा। तवस्रविष्णुगिनिशः प्रमता स्याहमृक्तस्यः कएववर्ताय वृक्षायरुतः एकामयाहंरुगवानविवृ
 धयेधानं प्रयाहः श्रुक्तयावाया सहस्रतमृषियुक्ता॥ ॥ दवउव॥ यथाकृतकसक्त्या रावाननेवनान्यथा। तत्सक्त्यास्यनेवक्तुन यान्तेष्वयमिनेवयं। यथासमर्दंरुताक्त आत्मज्ञा
 लाकविष्णुगः। रुविनायाहृदक विष्णुमन्त्रियतयनः। एवकामनर्नदत्ता यतिरुमृः सन्ध्याः। स्रुक्तिनास्तुयाः स्रुम्यम्यामिषतोस्तुतः। सामाहृदक। नोन दहाविष्णुः
 यागविन्। इकोवाः सक्तस्योष्णि निवाधाः त्रिसप्तः युजाः। प्रजावह्निनसुपत्नी वनश्रुतकन्याकाः। सिनीवालीकूनाकावदुर्थेनूमतिस्तथा। तस्ययावयनायास्ती स्वातोस्त्रायादिधन
 न। उद। थारुगवान् साक्षाः कृक्लिष्टवृहस्पतिः। पुलस्त्याहनययथा मगस्यश्रुविकुवि। मान्यरुन्ननिदक्षानि विष्णवाश्चमहागवाः। तस्ययकृपतिर्देव कवत्रह्निविलासुतः। त्रिद
 नः। कृक्ककर्णस्य तथाचस्योविहीषणः। पुलस्त्यागतिहारा गीनसुतमगीसुतान्। कर्मणोर्वतीयासं सहिष्णुश्चमहामनः। कर्मावपिद्विपाताया वालिखिलानस्यतः। मधीनषष्टि
 चिरंरुगवृत्तननामकथनमृषीप्रगागतास्तुनरुतामनसाधितान्। वृत्तयसीदतमरुनिरुतिनायमः। तिनस्यवदंशुत्वा। यमस्यविवर्धयैरानु॥

१२

३

श्रीकृष्णलीलालकमकत्रकुलमणितायगर्णवाक्यवक्त्रायगदासिधर्म वागेहितमयकुकेत्रिवकर्षिकायः। वक्तुस्यविष्णुवधूर्ध्वनमात्पदान्। रासावलाककलयात्रमयन्
 सविर्षी। याश्चरुमद्याजनयमत्राहं स। श्वेतागयनगणिनापत्रिवाकमानः। तमृपागतमालक्य सर्वसुवगलादयः। प्रममः स्रुसात्कायवक्तुदाग्राकनायकाः। तल्लुक्कसाहतरुवः
 सन्त्रिक्काः समाधमाः। मूर्द्धाधृताः। लिपूठाः। उयतस्तुवाधृदकं। श्रुयार्वागृत्तयायस्य महिनास्तुवादयः। यथापतिगृहतिस्मा कृतानुगृहविगृहं। दकागृहीतार्हधनीरुर्मयः।
 नैविष्वरुडापयैगृत्रे। सुनन्दनन्दायनूगेवर्तमृदा गृहानुययदययनः। कृताश्रुलिश्वयः ॥ दकउवावा। शुद्धस्वधाम्नापत्रतामिलवृद्धधर्म विमात्रमकमरुयंयतिपिधमायां। विष्णु
 येवप्रवृत्तमयत्तनस्मा मासुरुवानयनिष्ठुद्वत्वासेनक्ति॥ ॥ अत्रिउउव॥ तत्तनमवयमनः। ननूदन्नायात्कर्मणावग्रहृदो रुगवाचिदामः। धर्मापलकृगमिदंविष्टदध
 नाख्यं। ज्ञानयदर्थमधिदेवमदावावक्ता॥ ॥ सदस्यउव॥ उपत्यध्वयनः। तडवृक्कण्डर्गेनकायवालाविष्णुविषयमृगरुसात्मगच्छरुतावः। दन्धश्चरुखलमृगरुयः। कदावः।
 सार्थः। यदीकृष्णत्रहादकदायातिकाभापरुहृष्टा॥ ॥ नूउउवाव॥ नववनदवर्वाद्यावाजिखलसिलाशे त्रपिमनिहिनसकेनादनेलार्हणीय। यदित्रविताधियंमाविशलाकापविद्धं। कपतिन
 गलयतैत्त्यनानयहृत्ता॥ ॥ रुयुनवाव॥ यन्माययागहनयापरुतात्सवाधा वक्तादयस्तुनरुतस्तुमसिस्त्वपकः॥ नात्स्यहं नवविदनाधुनापितार्हं। सार्थयसीदगुरुगवानेयनतात्सवः॥ ॥
 वक्तावावा॥ नैतत्सुवर्परुवतासोपदार्थरुदगृहेः। प्रवृषावावदीकृत्। ज्ञानस्यार्थस्यगुणस्यवायथा मायामयाद्यतिविकः। सतर्ह्य॥ ॥ नूउउवाव॥ नूदमप्यवितविष्टरावर्नैवप्रानन्द

मयस्मिन्। यस्य देवविहितं सतनसुखं ४४। आत्मानं चाप्यन्दली तमसः पात्रमृच्छति। गुणाधिका नृदीलिष्य। दनुर्का नृपलाधमात्। मेहीसमानादन्विक्तं न तापे वरिहस्य
 न॥ ॥ **नवदंडवाच** ॥ सार्यं सभा रगवता सुखं ४४ वयनात्मना। दार्भितः कृपया पूर्वसोद्देष्टो स्मद्विधिसुखः। मृथापि भविनी तस्य। कर्तुं धात्रमयं यूपः ४४ सन्त्यादृष्टं वाते न किञ्चन भुय
 नयदि। यत्र विठुवना रुष्टं किं गीष्वाः साधुवत्सभ। ब्रह्मस्मात्सत्तिरु शिर्वक्रुन् नोत्रयनधिष्ठिनी। नूनं रवानुगावताथाः ४४ पवमस्मिन् विनदन्नतं नीलां हिताय रगता र्क
 यत् ॥ ॥ **मेयुयडवाच** ॥ रूदीवितमा कर्षु रगवान्नायदस्तदा। प्रीतयया हर्तवाले सदा कृमनूकमयया ॥ ॥ **नवदंडवाच** ॥ कन्या विहितः ४४ पन्थाः सवेनिः ४४ भुयसस्यते। रगवान्नायदव
 कृमृजतयवमात्मना। धर्मार्थका प्रमा कर्षु मन्त्रं कृयन्नात्मनः ४४ एकं कृवन्नेरुत्त कावली यादं सवर्न। तकागग रुद्रकं यमनायास्तुष्टुवि। युत्तं मधुवर्नयग सात्रिध्वनिपदा
 हने ४४ स्नात्वा प्रियवसन्तस्मिन् कालिः ४४ सलिलं भिव। कृथा विगानि निवसन्तात्मनः ४४ कल्पितासनः ४४ प्रसायमराविदगा प्राणादियमनामर्ल। गले ब्रूदस्मादिधाय न्यानसायुत्रुगा
 गुर्न। प्रसादादिमूर्खस्य कयसन्नदनेन क। सुनासं सुकृवञ्चानू कपा र्बसुनसंदर्न। तनूतं नमसीयासमन्त्राणा ४४ कलाधर्न। प्रसातायुत्तं रुष्टं नवरां कवरा र्बदी। प्रीवत्सा कं
 यनश्चार्मं पुनर्यवनमालिनी। र्गववकगदायमे नरिवाकवगुर्गुं। किनीटिने कूलिने कयुनवल्यन्ति। कौमुदिरुवरायी वपीतको जयवाससी। कास्त्री कलापययर्नलेस
 काश्च नरूपूर्न। दर्शनीयतमं नार्कं मनोनयनवर्द्धनं। पश्चां नरवमलिः ४४ विलसन्त्यां समन्तिनी। कृद्येत्थे कर्षुकाधिका माकम्यसमवस्तिनी। समयमानमरिधायसा नृनावावलोक

८२

न। नियतनेक कृवन् मनसा वददर्थं। एव रगवता नृयं सुखं ४४ ध्यायतामनः ४४ निदृष्टा यत्रया र्कं सन्त्यन्ननिवर्तन। कृपया यत्रमा गुक् ४४ भुयता सन्त्यात्मनः। यस्य फनार्तयय ० नृपमा
 नृयम्यतिवदवान् ॥ ॥ **नृनमारुगवतवा सुदवाय** ॥ मन्त्रात्मनदवेस्य कर्षुद्वय मयीव ४४ सययी विविधेद्वे र्गकाल विरुगविन्। सलिले ४४ विरिमा लो र्बो मूलरुलादि रिशान स्नादने ४
 कृले ४४ र्बो लम्बा प्रियया यर्द। लब्धाय मयी सर्वो किय क्वादिष्वार्थयत्। अदृतामा मनिः ४४ भा यतवास्मि नवनाउक। स्वेच्छावतामवविर्तं नविर्तं निरुमायया। कविश्रय र्कमभाक र्कं धीयुत्त
 दस्तं। पवित्रय र्गवता यावती ४४ पूर्वमविता ४४ तामकुदधनेव प्रयश्चामकु र्कथ। एवकायनमनसा ववसायमभागी पवित्रयमा ४४ र्गवता र्कं मयवित्रयया ॥ यं साममायिनीं सन्त्य र्कता राववर्द्धन
 ४४ प्रयादिन स्रिमर्त यदुर्मोदिषुद हिनी। विवक ४४ विवयवतो रुकिया गनरुयसा। तत्रिवक वरुवन रुक्ता रुविमृकथ। र्कं र्कं पवित्रमा यगमावन्पा र्क क ४४ ययो मधुवर्नपूर्व दयश्च नरा
 यविर्त। तथावनर्कतं तस्मिन् यविष्यक ४४ पुनं मनिः ४४ अर्हिता हवराया नारु सुखासीनडवायह ॥ ॥ **नवदंडवाच** ॥ नाऊन किं ध्यायसीदी र्गं मश्वनयविषुष्याता। किञ्चानविष्यतिका भा धर्मा वार्थेन
 संगतः ॥ ॥ **नवदंडवाच** ॥ सुभाभवालकावक्त्रं क्लेशना कवलात्मना। निर्दोषिणः ४४ पश्चवर्षः ४४ सहमात्रामरु ४४ विः ४४ अयनाथं वनवक्त्र नरादन्तु र्कं दका ४४ शार्कं गयार्कं कृधितं यवि स्नानमूवा नृर्कं। कृ
 हाभवतदो नार्कं मुक्तिरक्षायधाय। याश्च प्रमा नृदकना स्यननमसुक्रमः ॥ ॥ **नवदंडवाच** ॥ मामाधुव ४४ स्वतनयं यवगु र्कं विष्णुस्यते। तन्युहावमवकाय यादृकयय र्गं दगता सुदस्तु र्कं र्क
 कला कपाले वपिषु ४४ एव विवता नाऊन यणा विपुलं यस्तुवा ४४ तिदवर्षिषा प्रार्कं विषु र्कगतीयति ४४ नाश्चल्य मनादरा पूर्वमवानुविनयन्। तगुरिषिक ४४ ययत र्कं मीया विरुवती

॥ स माहितः पर्यवतः दृष्ट्या न मनः प्रवर्तते ॥ त्रिनाशकं त्रिनाशकं कपित्थवदनाशनः ॥ अस्मिन् यत्नस्य साधना सा संनिधौ च यत्नं हविं द्वितीयं यत्नं तथा मासं च सप्तमं च केकादिनः ॥ एतत्पञ्चमं दिशि जीर्णं ८ कृताः ॥
 ॥ ध्यायन् यत्नं ॥ एतत्पञ्चमं यत्नं नवमं नवमं हनि ॥ अर्कं कुरु मन्त्रं कः स्यात्साधवत्साधना ॥ यत्नं यत्नं यत्नं मासं द्वादशं द्वादशं हनि ॥ वायुरुक्तांति तन्मासा ध्यायन् यत्नं यत्नं
 यत्नं ॥ पंचमं मासं नृपाय किति तन्मासा नृपाय कृत् ॥ ध्यायन् यत्नं यत्नं यत्नं तन्मासा नृपाय कृत् ॥ सर्वं मासं यत्नं कृत् ॥ दिरुत्तं यत्नं यत्नं ॥ ध्यायन् यत्नं यत्नं यत्नं
 नृ ॥ आध्यायं मरुदादीनां स्यात्साधनं यत्नं यत्नं ॥ यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥ यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥ यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥
 यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥ तस्मिन् यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥ यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥ यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥ यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥
 नृपस्य ध्यायन् यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥ विधेहि तन्मासं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥ यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥ यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥
 ताहि वः ॥ प्राणनिनाधः श्रीः ॥ यो हानयादिर्मयि संकतात्मा ॥ ॥ यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥ यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥ यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥
 कर्म यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥ सुरुप्रभायादिता गन्मता मध्याह्नं रुद्रादि दृष्ट्या गतः ॥ सवेधिया आगविपाक गोत्रया दृष्ट्या ॥ ॥ यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥
 सुरुप्रभायादिता गन्मता मध्याह्नं रुद्रादि दृष्ट्या गतः ॥ सवेधिया आगविपाक गोत्रया दृष्ट्या ॥ ॥ यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥ यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं यत्नं ॥

[illegible]

मयविनस्त्याननं रुगवानुपलगाहिरु। यदनृध्यायिनावीना मृत्पुंजिगुः सुदुर्जयं। लात्यमानं ननेत्रव ध्रुवं सदा तव नृपश आश्रया काविर्हां हृष्टः सुयमाना विनस्त्यत्रै। गतगाथापस
 ककेलसमकेवतावसे। सुवृन्देः कदलासुकेः पुराणतिष्ठतद्विधेः। चतुष्टयववापुः प्रकु मृकादामविलम्बिरिः। उपरुनयतिघात्र मया कृतेः सदीपकेः। याकाशेर्गपनाटलेः। तर्करुपविक्रदेः। एवं
 तालं कृतं। मदिमाननिखवालिहिः। मृदुवत्वनवथाः मर्मेः चदनवर्तिता। लाकाकतेः पुष्करलेः सुलुलेवेतिरियतां। ध्रुवपथि मृदुय गतगयनस्त्रियः। सिद्धार्थकतदधाम्। इहोप्यरुलानि सडपडकु
 ४ प्रपुः। अनावात्सल्या दानि मः। मृगीः। मृदुवत्वनुगीनानि। आदिनृवर्नपिठः। महामसिघातमयः। सतस्मिन्वनाहम लालिताति तर्मापि। न्यावसुन्निविदववत्। पयः। रुननिहाः। मया दानावृक्षपविक्रदा
 ४। अमनानिमहाहानि। मृगो क्राडयस्तनाः। ययसु विककृद्यसु महामावकतं प्रव। मलिपुदीपा आकाशिललना वत्सपरा। उडानानि वसुधै विविधेन मनउमेः। कृजितेहं समिधने गायनरुमधुवनेः। वापा
 वेदुर्धसपानाः। यथा ललकमृदगीः। मकावधुवकले। यैकपुत्रक सारसेः। उडानपादा नाकृषिः। प्रहवर्तनयस्यतां। गृत्वाह क्राडुततर्मे। यवदविस्मयं पनी। वीश्रुवयस्यैयुर्गुपुत्तनीनाः। सुममरी। अत्रवकृपुर्जना
 का ध्रुवः। ४। कृदुवः। पति। आनानः। प्रवयसु। माकलस्य विना मयतिः। वनं विनकः। पातिष्ठ द्विमृगत्वात्मना गतिं॥ ॥ छतिग्री। रागवर्तमहापुनः। लवधुर्धसं। धनवभाः। यथा॥ ॥ २॥ मेधमडवव॥
 प्रजापतद्वहिरवर्णिगुमानस्य वेधुवः। उपयमपुषिर्नाम गत्तुमो कल्पयत्तना। छत्यामपि रार्यार्थं नाथाः। पुत्रा मृदावलधुपुत्रमृत्कलनामानं। आगन्धुमजीठन॥ ॥ ४। उरुमस्तु कृता
 दाहा। मृगयायावलीयसा। रुतः। पुष्करुननाडो। तन्माता स्यात्ता गतिगता। ध्रुवा रुतवर्धुत्वा कापामर्षगुत्तार्पिताः। उर्गुसा ननमा स्थाय गतः। पुष्करुनालर्य। गत्वा दन्विदिर्गनाका नृदानववभुवि

२२

तां ददर्श हिमवताम्। पुनीयुक्तकभविर्गाद। मृदुर्वदुहृद्वाः सुवन्दिगश्च ननादयन्। यनादिमृदिगकुरुपुद। ध्योरुयं रुनी। ततानिः। कम्पवलिनः। उपदवामरुहठाः। असुरुकस्तुतिनादः। मरिषडवुदा
 मृधाः। सतानापतगावीनः। उयधन्महानथः। एकेर्कयुगपत्सर्वा नृनहालोसिहिरिहिरिः। तवेललाठलनेके। विष्मृतिः। सन्नपर्वतिः। मत्तानियसमात्मानं। सन्सकर्मगसातन्। तपिवा ममदधुनः। पादस्यर्भमि
 योवगाशनेत्रविधान्गयः। द्विगुर्गुपविकीर्षवः। ततः। यविघनिर्मु। ४। पाणः। लपनः। ४। मृदिरिः। ध्रुवः। लुलीरिः। श्रिगुवालेः। ४। नेत्रपि। अत्रवर्धनपुत्रपिता सनर्थसहसार्थं। ४। कृत्स्नतुपतीकर्तुं मयुगान
 गुथादगा अथडो हानपादिः। ४। मृदुवर्धनरुनिशा। नातदाहृत्तकनः। आसात्रलयथागिनिः। हाहाकारं तदवासीत् सिञ्जानान्नि विपन्नतां। रुतायमनवः। सुख्य मन्त्रः। पुष्करुनार्धवा। नदत्सया उधानमृदयकाभि
 ध्रुवो मृधः। उदतिष्ठदथस्तुः। नीहनादिवरुस्तुवः। धनर्विस्त्रियन्त्र्यं। द्विषतां वेदमृदुहन्। अत्रार्धवधमज्जालेयनानीकमिवानिलः। तस्य गवापनिर्मृकाः। हितामम्रासिन्नकसां। कापानाविविधस्तिग्माः। गिः
 गीतगन्धायथा। रुतेः। सृष्टिमानानां निनाहिः। आनृकुलेः। उत्रिहमतालाहः। धीर्कृत्तलयवन्नुहिः। हानकयूनमृकटेः। वृषीषेभ्यमहाधनेः। आरुतास्तावरावः। नृवीवमनाहवाः। रुतावनिहाः। तत्र
 ताडिताः। उकागसाः। कृदियवर्धस्यकेः। पाथानि वृकावयवा विदुः। पुष्पगन्कुर्वलं यवन्नुहिः। ४। यविजाविनपृथपावः। अपर्धमानः। सतदातदायिनं। मलामः। धकश्चनमानयाहमः। यनीदि
 दकत्रपिनाविणः। द्विषां नमायिनां वेदविकीर्षितः। अनः। छतिध्रुवः। श्रिगुवथः। ४। सारार्थं। यरुः। ४। पत्रार्थः। पतिपागसाहितः। ४। उवावगर्धजलः। ध्रुविधविर्तं नरुस्तुतादि कृपजावृष्टत॥ कृत्तनाकादि
 तं आमः। यनानीकनसर्वेनः। चसूत्रकृतिनादिकृत्तार्थस्य नयितवः। ववपुत्रधियोर्धस्तिः। पुष्पविभूयमदः। ४। निषेधः। गितादस्य कवधन्वगता नृपाततः। ४। ४। तगिनि त्रिषडः। सुर्वतादिनी। गदापि

23

न॥ ॥ वि३ न उ वा च ॥ तस्य गी ल नि धे ॥ सा धो ॥ द्रु क्र ण्य स म हा त न ॥ न रू ॥ क थ म रू द्र ण्य प्र जा य द्दि म ना य गो ॥ कि न्वा हा व ल मू दि ण्य त्र क्र द लु म य य उ त ॥ द लु व त ध व ना रि मू न् य ध र्म का वि दा ॥
 ना व रू य ॥ प्र जा यार्थ ॥ प्र जा रि न श वा न पि ॥ य द सो ला क पा ला ना वि ह्वा ज ॥ सू त रू मा ॥ ए त दा र या हि म व क्र न सू नी र्थ स ज व द्दि त ॥ अ द ध ना य रु क्त य त्व प ना व न वि रु म्भ ॥ **मे ध य उ वा च ॥** त्रीं गा ध म ध र्मा द
 र्षि ना ज हा व म हा क र्त्तु ना क रू म द व ना त सि न्ना रू ता व क्र वा दि हि ॥ त द रू वि सि ता स्ता त य ज मा न म थ र्दि क ॥ ह र्दि पि ह्वा मा ना नि न त गृ क्ति द व ना ॥ ना क रू वी षा इ ष्वा नि अ रु या सा दि ता नि न ॥ क्त्तु र्थ स
 या ग या मा नि ॥ या जि ता नि ध त व ते ॥ न वि वा म रु द वा ना ॥ हं ल नं द य म ल पि ॥ य न गृ क्ति रू गा स्ता ॥ अ द वा क र्म सा क्रि ॥ **मे ध य उ वा च ॥** त्रीं गा वि ज व द ॥ य ज मा न ॥ सू द र्म ना ॥ उ प रू व रू द र्वा र्थ स द
 र्थ स द न रू मा ॥ ना ग रू मा ॥ ना द वा न् ॥ गृ क्ति व ग रू नि रू ॥ स द स मा त्था उ त ॥ कि म व र्थ म या क र्त्तु ॥ **स द स मा त्था उ च ॥** न न द र्थ रू व ता ॥ ना व र्थ ज न ना क र्त्तु ॥ अ रू क पा क ना व र्थ य दि ह द क ल म य ज ॥ त थ ॥
 सा ध य रू द न् ॥ अ रू मा न स व र्त्त न् ॥ अ रू मा य रू क म म् ॥ य र्था सा ति य रू रू क ॥ त दा स्ता ग रू थ्या नि ॥ गृ ह्वा नि दि वा क रू य य रू य रू मा क ॥ द प रू य रू वि रू त ॥ तां रू मा न रू दि द्वा ॥ आ न्वा न्वा म य त ज न ॥ मा
 ना धि ता य र्थे व ॥ त थ र्थ रू ला द य ॥ अ ति य व सि ता वि षा ॥ रू मा ना रू ॥ प्र जा य त ॥ य रू ग रू नि न व य न् ॥ वि वि वि ष य वि षू व ॥ त स्ता त्थ रू य ड रू क्ते ॥ ह म मा ल्प म ला न्ध न ॥ हि न रू म र्थ न या व ल ॥ सि द्ध मा द य पा य
 र्मी स वि षा न म ता ना जा ॥ गृ ह्वा रू लि नो द न ॥ अ थ य म म द य क ॥ या दा त्थ ता ड ना थ ॥ सा त र्थ रू म व र्त्त ना रू ॥ या म र्थ य रू ना द ॥ ग रू क काल उ पा द रू क्ता रू म र्थ रू य य ॥ स व ल ए व य रू वा ॥ म ता म ह म न्द्र त ॥
 अ ध र्मी ॥ ना रू रू म रू ॥ ना रू व द धा मि क ॥ स ल ना स न मू य म् ॥ ग रू य रू न ॥ ना व ना न् ॥ रू मा सा ध रू गा न्दी ना ॥ अ रू मा वि ह्वा रू रू न ॥ अ रू क रू क रू ता वा ला ॥ न य रू मा न ति दा रू ॥ य रू क नि न रू ॥ म ॥ य रू मा न म

[illegible]

56

६४

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

[illegible]

कथं पुनः कर्मकलातिभाहिनः तन्मायया कदा न ह्यस्वस्तिना यदयदा शास्त्रसंगतना वृधः यथा वरं दानं हि न पिता स्वयं तथा त्वववाहं सिनः समीहि ॥ १ ॥ अथादिना जननं नृगं सविष्टदृक् न माह नानु
मयिरुक्तिन मुता ॥ २ ॥ अथ धीमयित कृता यया मायाम्मदी या कत नृगं सद्रुता ॥ ३ ॥ तत्त्वकृन्मदादिष्टः सर्वे ग्राहिणे नारुने ॥ ४ ॥ भिन्नुडवाच ॥ इति वेदास्य राजर्षे तस्मिन् नयनया वया प्रजिताथानुगृहेर्न गुरु
श्चक्रश्चूतामति ॥ ५ ॥ दक्षिणैरुर्गं धर्मे सिद्ध्या न लयनगा ॥ ६ ॥ किन्ना पुनर्मा मयोः स्वान्यनी कामन कण ॥ ७ ॥ यरुग्नु विद्याया रू वा क्रिया सुलिरुक्ति ॥ ८ ॥ स्रुजिता यष्ट सर्वे वेकृष्णानुगता मुता ॥ ९ ॥ गता
नयिता रुर्गं ॥ १० ॥ साया ध्यायमाया तथारुत विवमना मया स धामयत्य गत्यरु ॥ ११ ॥ अदृष्टयन मस्तु नृपः सन्दर्शितात्मने ॥ १२ ॥ वसुधाय दवाता दवाय ह्ययं यथो ॥ १३ ॥ इति अरुगवममहापुत्रा यदुत्थे का
उनर्विना यथा ॥ १४ ॥ भिन्नुडवाच ॥ भो क्रिके ८ कृस्मे ८ मरुि ८ कुले सुलूनले ॥ १५ ॥ मल्लस्रुहिरि ८ धृष्टे मेष्ठित नृगता नरु ॥ १६ ॥ नयनाय नृमाया ८ नथाय त्वन मा गेवगा ॥ १७ ॥ पृष्ठा करुले म्माये लाडि न वि
हिन द्विती ॥ १८ ॥ ॥ ८ ८ कदलो म्मे ८ यगपातेय निवृत्ती ॥ १९ ॥ नयनवमाला रि ८ सर्वतः समलंकरी ॥ २० ॥ यजार्कदीपवलि रि ८ सस्रुता णे षमं गले ॥ २१ ॥ श्रीयमृष्टकन्याश्च मृष्टकुलमल्लिता ॥ २२ ॥ श्रीव
इन्द्ररुधाधरा चक्रधाधरा वल्विर्जा ॥ २३ ॥ विवशरुवर्नवीनः ८ सूर्यमाना गतस्मय ॥ २४ ॥ प्रजितः ८ प्रज्या मास ८ तततमहायगा ॥ २५ ॥ यो न जान यदा मां मु पीतः ८ पियव नय ८ ॥ सर्वमा दीमन वयं यष्टिता ८ कर्मा
सिरुयां सिमहन्म हृदम ८ कवे नृणां सावनिमं ८ लया ८ ॥ २६ ॥ इति निधायानुदययं यथो ॥ २७ ॥ भिन्नुडवाच ॥ नदा हिना ऊसाय णे विहृ मिगुले गुलवान् सरु रौ कित ८ काका महरुगव
तः ८ सदनं ८ कोषान विंयाहृ नृमवेयन ॥ २८ ॥ विद्वज उवाच ॥ भारिषिक ८ पृथु विषल जा णे स्रुता रू ८ विद्वज वेष्टवत जा वाकायो र्वा इहा रुर्गं ॥ २९ ॥ आन्धस्या कीर्ति ८ ॥ ३० ॥

मनें नीलधर्मे कर्तव्यं श्रद्धां प्रयत्नं कर्तव्यं सम्यक् ॥ यस्मिन् तां वक्रकर्मणा वा ॥ जनादेन मानव नमः ॥ ॥ मेघ उवाच ॥ इति ध्रुवां नृपतिं विदुः पदविज्ञातयः ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः
 लोको नितिसहवतीति ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥ लोको नितिसहवतीति ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 रुक्मिणी सर्वलोके कर्तव्यं ॥ अहावयं ययवी गृहीतं त्वयेवनाथेन मूकननाथा ॥ यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 कर्तव्यं कर्तव्यं ॥ अहावयं ययवी गृहीतं त्वयेवनाथेन मूकननाथा ॥ यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 निधिरागवतमहापुत्रा ॥ यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 सा ॥ लोकावपापानकर्मणां सान्नायकलक्षणान् ॥ गङ्गा नदी ॥ ॥ मेघ उवाच ॥ जनस्य यत्नमः ॥ यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 वत्सुकाय ॥ यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 हुरुवा ॥ यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥

102

यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥
 यत्नमः ॥ कर्ममय विज्ञा ॥ उद्धृष्टं दृष्टमनसः ॥ साधुवादवसाधवः ॥ यत्नराजयः ॥

[illegible][illegible]

न्ववर्ति। तमश्च मसीवदमपनयावहासत। नार्हमभितिरायार्प। पुरवाद्यवधीयत। यावद्विमानाः कार्यं यमश्चक्रादिमान्। सुदिमूक्यतायमयालयनविद्याततः॥
 नहृमितिहृत्तुं मयुषावयावपि। गर्हवायुलोकोकल्याः कादगविभक्तदा। लिंगनद्वयतयुः ॥ कृष्णश्चतुमसायथा। अर्थकविद्यमानपि। संवर्तिननिवर्तेत। ध्यायताविष
 यानम। स्वप्रथमार्थगमायथा। सर्वपञ्चविभोर्लिंगे। विवृताउगविस्तरं। प्रपद्यतनमायुक्ता। जीवन्मुक्तिरिधीयत। जनेनपुनश्चादहा नयादहविभुक्ति। हृत्प्राप्तकरुयंदुर्वसु
 र्वश्चननविन्दति। यथाहृत्तुलोकेर्द नययायपयातिन। नयउभियमा। लावि। यारग्यहा रिमतेश्चन॥ यावदयत्रविन्देत्। व्यवधाननकर्मणा। मनवमनूयात्। रुतानाकवे
 हावर्त। मदकेष्वविर्तध्यायन् कर्मन्वीविनूतसकृत्। सति कर्मन्विद्यायां वैभूकर्मन्ना नयकः॥ अतस्तदयवाधार्थं। रुतस्वत्सनाहृत्। यथैकदात्सकं विधे। हित्युत्तययथा ॥ ११॥
 यतः॥ ॥ मेष्यहवाय॥ तल्लरुमृथारुगवा नानदाहं सयां जेति। उदधे नृपमामका। सिद्धला कन्तागमत्। प्राविनवर्ही वाक्यविः॥ यजासुग्नेरिवकला। आदिप्रयुजानम
 म। रूपमेकपिलाशुर्म। तर्हि कायमनाधीया। लाविनचत्रलामूर्ज। विमूकसंगेन नृजन्। रुक्मातसायतामगात्। उतदध्यासपानात्। गीत नैवविज्ञानय। यथावययः॥ १२॥
 मा। तर्लिकेनविमयता॥ उतनृकनयनमावर्तयमानं। दवर्षिवर्षमखविभूतमात्सोर्व। यः कीर्त्यमानमधिगच्छति। पात्रमैश्वर्यं। नास्मिन्वेवमतिमूकसमस्तवत्॥ अथात्सपानात्। मिद
 मयाधिगतसकृत्। सर्वक्रियायमधर्मसंश्लिष्टा मन्वर्मणयः॥ ॥ इति रागवर्तमहायुगा। लवधुर्धर्मैः। प्राचीनवर्हि नानदसम्पाद। अथात्सपानात्। कात्राममूहविगवितामाभापः॥

॥ ॥ विरुनठ त्व। यिल्लयहिहिताउकन सुगयावीनवर्हि यगतनृजगीतनहृत्। सिद्धिमायुष्यतायता। वाहिष्मता। हृत्पनयवाकिं केवलपनाथयिययां वरिन्॥ असाद्यदर्वनिविर्गयदृक्कया। या
 ॥ ॥ यः पनं नृत्तमथः प्रयतसः॥ ॥ मेष्यहवाय॥ प्रयतसं कनूदधो। पिण्डादहाकाविलः॥ अययकूनतयसा। पुन्युतमनाययन। दलवर्षसहस्राक। पुन्यमुपनावन॥ तथामविन रु
 रुक्। गाकयागमयकवा। सुपधुक् प्रमात्रुः॥ मन्वृगमिवाभूदः॥ पीतवासा मलिगीवः॥ कूर्चनूविति मित्रादिगः॥ कानिष्पनाकनकवर्षु विरुम। लन। साउत्तपीलवदमावि
 लसक्तिनीटः॥ अस्मभ्येननूवैममृनिरिः॥ प्रवेत्तनामवितागपूतकिन्नगीतकीर्तिः॥ पीनायताष्टरुजमलुलमधुलगा। सवृद्धियायविदतावनमालयायः॥ वरिष्मतः॥ प्रयुषा
 रुमतानययनान्। पञ्चननादयतयासुगलावलाकः॥ ॥ प्रारुगवानुवाच॥ वनेरुहीध्वरुडध्या। गुरयमानयनन्दना। सोरुडनापृथगावा। उदहं सोरुडनह। यिनस्यवतिगम्यायी। य
 याननूदिननृत्तः॥ तस्मात्तुष्टात्समायं। तदारुतेमसोरुदं। यिधुर्मानूदगीतन। सयंसातः॥ समाहिताः॥ शुर्वत्यर्हकामवतान्। दास्यपञ्चश्रुणाहनी। ययूर्यपिण्डादहा मगहीधमृदान्विताः॥ अ
 गावदगतीकीर्तिः। लाकाननूविश्रति। रुविश्रतिववः॥ पूषा। धर्मैकवक्रलागुलेः॥ यनतामात्सवीर्यस। विनोकीपूत्रयिष्याते। कर्षुधयस्तावयालया। कन्याकमसलावना। ताश्चायविज्ञा
 अगृह्णन् नृहानृपनन्दनाः॥ कृतकामायामूरुवाका। सामधयीयुषवर्षिता। दनिनां। दमानाया। निदधेसदयान्वितः॥ यजाविमृश्रदिष्टः॥ यितामामनूवर्तिता। नृगक
 न्नाववाहा। तामूदहतामविर्त। अयुधमृमणीलानी। सर्वेषां वः॥ समभ्रमा। अयुधमृमणीलयं। रुयायल्लायितामया। दिव्यवर्षसहस्राणी। सहस्रमहतीजसः॥ सीमा

नृशक्रधरागानुवेदिद्यांश्चनृग्रहाम् । अथमथ नयायिन् । रक्षापकगुलाग्रय ॥ उपायास्तथमहम् । निर्विघ्ननिव्यादतः ॥ गुरुष्वावसताक्षपि । पृसांकुगलकर्मणा । मद्या
होऽप्यतया मानीषैर्विभयनगृहामग ॥ हन्तुं क्रियेऽरुदह ॥ वक्रगद्वक्रवादिनः ॥ नमस्कृन्तिनः ॥ वक्रिनः ॥ क्रियभागगा ॥ ॥ मिथयः ॥ वावः ॥ वक्रानेयूषसनातनं कना
दनेयाः ॥ लयः ॥ पत्रगः ॥ गद्वर्षनः ॥ धरुतनीलजामला ॥ मिलागृहानुगदयासुदरुर्म ॥ ॥ पथतमउवावः ॥ नमानमः ॥ कृष्णविनागनाय निरूपिता दायगुलकयाय ॥ ममी व
वावगः ॥ यमीजवायः ॥ सुदोः ॥ कर्माग्रेगताश्च ॥ ननमः ॥ गुडायः ॥ कायनमः ॥ सुनिष्ठया ॥ नमी ॥ स्तुतार्थविलसुदयाय ॥ नमी ॥ गत्तानलयादथम् ॥ गृहीतमायागुलविग्रहाय ॥ नमी ॥ विगु
हसुखाय ॥ हययहः ॥ नमः ॥ वामदवाय ॥ वृषाय ॥ यरुवः ॥ सर्वसात्वता ॥ नमः ॥ कमलनाराय ॥ नमः ॥ कमलमालिन ॥ नमः ॥ केमैः ॥ कमलयादय ॥ नमः ॥ कमलमैलकल ॥ नमः ॥ कमलकिंशुक ॥ पि
सम्पामलवामस ॥ सर्वरुतनिवासाय ॥ नमः ॥ लियसाक्षि ॥ नमः ॥ गवणत्वंतः ॥ दत्तयः ॥ कुलसंकर्य ॥ अविष्टतनः ॥ क्षिप्रानां ॥ किमन्यदनुकल्पितं ॥ गतां वल्लहि विरुहिः ॥ कृष्णदीनमवसले
क्षयदनुसमर्थकालः ॥ सुवृद्धारुदतत्वतः ॥ येनोपलाकिङ्कतानां ॥ कुलकामामपीहर्ता ॥ अकहिताकहृत्तमः ॥ कस्मान्नावदनाभियः ॥ असावदयनास्माकमीप्सिताङ्गतयतः ॥ यमनाः
रुगवानां ॥ मयवग्नेगुर्गतिः ॥ वरं वृत्ती महं थापिनाथात्त्वयवतः ॥ यनातः ॥ नक्रकायद्विरुतीनां ॥ मानकः ॥ इतिगीयतः ॥ यत्रिकानां ॥ ससुखं सात्रः ॥ अन्यन्नमवतः ॥ त्वदंष्ट्रिभूतेमासाय
साक्षात्किंविं वृत्ती महं ॥ यावत्तमाययाहृष्टः ॥ उमामरुहकर्महिः ॥ तावरुवन्त्यसंगतां साङ्गः ॥ सात्रारुवः ॥ यत्तुयामलवनायि ॥ नस्वर्गोच्चापूनर्कवः ॥ रुगवत्सङ्गिसंगस्य ॥ मया

[illegible]

नाध्यामरुव। तदनं लो लुगवानादिपुन्यः सदसिगमनी पुत्रः

मिथनेऽथानामानु विरुः यमिवाधमानसुखिलकूटकावपुवकलहसादिनिष्ठितनूपकृतिगामलजलायकमलाकनमपवताम। वस्याः सुललितगमनपदविद्यासुमहितविला
सम्प्रापदमनेमनी यमाननृदिकवयवला रुवला सुनमूकलूनवदवकमात्रः ममाधियागनामीलितनयननलिनमूकलयुगलकामलादलमीषदिकवयवयस्य। तामेवाविदुर्मधुक
नी निवसमनउपडियुतां दिविजमनऊमनी नयनाझाददुयेर्गतिविहावविनयावलाक सुस्वराकनावयवेमेनृलांकसमाय धमी विदधती दिदर्लेलिऊमस्वगलित मृतासवाभादमे
दाअम धुकनिकनीयया धनऊतयदयाहनवस्तुस्यननस्तनकलणकनवरावचनसनाय विनदवलाकनन विदुतावसवमरुगवतामकन धूऊस्यवणमयनीताऊउवदितिक्षावी १२२
व॥ कान्दविकीर्षमिवकिंमनिवयलेलमार्यसिकाहिरुगवत्यनदवताया॥ विष्णुविरुभिधनूषी मृदुदातनायेकिन्नामृगान्मृगयसविपिनयमलान्॥ दानेविमरुगवतः॥ ग
॥ गतपुत्रयता॥ कावयस्वनुनिनात्रतितिग्मओनिर्पूकसिवनविचनत्रविद्यः क्रमापभाऊउधियोनवविऊमासु॥ लिप्यारुंमरुगवतः॥ यमिकोमिरुगवत्पुनः॥ पत्रितः॥ प० किः
गायकिसामसनहस्यसऊमुमीर्ण। युष्मद्विवाविलुलिताः॥ सुमनाहिवृष्टीः॥ सुवेरुऊनृषिगणाः॥ वदन्नावा॥ वायंपनंयत्रलयऊत्रतिलिनीर्ण। वृकननृयमृवराः॥ १३१॥ नाम
दुर्गालब्धाकदमनुविनास विदङ्ग विष्णु यस्यामर्लनयविधिः कववल्कलान् ॥ किंसंरुगं नृचित्रयादिऊलंगयासु म॥ अकृणवहसिपुत्रदृणः॥ सुताम। यकावृंअत्रसिवा

कमो ३

ली १

अविवालाः॥ दृग्यनामसुहृगमसुन हीकयापि॥ लाकंषदग्यसुहृमतावकस्य यगल्लुल्लसुत्रमावयवाप्रदो॥ अस्मद्विधसमतनयनेर्विरुकि वक्रऊतवदनवल्लुध
विरुति॥ कावासुवृलिनदनादहिर्नगवाने विष्णाः॥ कलास्यनिमिषन्मकरोवकलो॥ उद्विगमीनमृगलीद्विऊपीकि॥ विनामत्ररुगमृवरं सुनउन्मृदक॥ मासेवयाकनसनीऊ
हगः॥ यतः॥ दिङ्मुमनरुमत्रचऊयताकलाने। मूकनोसवसिखकऊटावचुर्यं कृष्णनिलाहवतिलमृटचषनीवी। नृयकपाधनतपध्वनानयाध्वं कृतकुकेनतसारवताप
लव्वं। चकुतपाहसिमयासुहमितसमक किंवापसीदतिमुवेरुवरावनाम। तत्ताज्वद्विदयिर्गद्विऊदवदवै यस्मिन्मनादृगपिभानविमातिनर्न। माधरावृमृग्यमसुहस्य
हमंडमय विर्णयतः॥ यतिसुत्रनुगितः॥ सुविष्णाः॥ लिलुलनानयाति विनात्रदायम्यविदस्ययापयती विवृधमतिवतिसराऊयामास॥ साचगतसुस्यवीनपूथपतवृद्धिणीलनृप
विधावयः॥ प्रियोदार्थलवयनाकिफननाकिनसहायतायतयत्रिवत्सवापल्लुल्लकालं उन्मृदीयपातिनारुमिस्वर्गैरागान्वरुऊ॥ तस्यामृहवाआत्मज्ञानसवाऊवर्षआग्नीध्रानाहि
रुर्धवाहितयम्यकहित्रभयकनृडाश्वकंडुमालसंज्ञानवयुगानऊनयन। सुत्वाथसुतान्नवानृवसुत्रैर्गृहचवापरायपूवैविदि क्येववाऊपन्धवमयतः॥ आग्नीध्रसुताकना
पुननृगुहोत्यदि केनेवर्मरुननवलायताः॥ पिताविरुकाआत्मउल्लनामानियथा विरुगंडं वृद्धीपवर्षालवुरुऊ॥ आग्नीध्रानासुहृफकाभास्यनसंभवान्दिनमहिमन्यमानतः
स्याः॥ सुलाकतीप्रतिनृयाहिमकारुतिर्देवपतिर्यरूनं सुअवायुधक

लि १

नेनवजातनामैवृद्विरुभैवृद्धवीयतिनृयामृदगृदं सुनिताग्नीनामी।

नानीकुडाभद्वसंज्ञानवाकवरुनु॥ ॥ॐनिशिरुगवोमहायना॥

頁 2

वाल्मीकि २

722

सुखानन्द २

आहमदतमहापूना। पञ्चमस्कं। पृथगीयाध्यायः॥

॥ अक्षरं

क्षमानात्रुत्तमं प्रकृतं यः प्रकाशं कुरुते तदा तदा विना ॥

॥ वताञ्छ

[illegible]

५२

विष्णुर्कलं साध्यापनमवेनाग्येष्वयमहविहनिहिननूदिनम

124

[illegible]

॥ अथ रुत द

॥

यावदर्थोऽप्यलोकः । नूनं यमरुः कुरुत कर्मदीनाः यदीन्द्रिययातः

ज्ञासुत आत्मतत्त्वं ॥ यावत्क्रियातावदिदमनोविः कर्मात्मकं येन लोको न वर्धते ॥ नर्वमनः कर्मवर्णययुः कुरुविद्ययात्मन्युपधीयमानः । योतिर्नेयावन्नयिवसुदधेः नमूयत देहया ज्ञान
तावत् ॥ यदानुपपन्नयथा गुणैर्ह्यर्थयमरुः सहसा विपश्चित् । गगनस्य तिष्ठति च तितुतायाः नामाद्यमैधुन्यमभावमश्नुते ॥ यंसंक्रिया मिथुनी रावभर्तुः यथा मिथुनः दययुक्तिः
मातुः ॥ यता गुरुकुरु सुताफविर्केः ज्ञेयमाहायमरुममिति ॥ यदात्मकदययुक्तिनस्य कर्मानुर्विधोऽदिमाश्रयतः । तदा कुरुः ॥ यं विनिवर्तेन स्यात् नमः ॥ यं यथा तिलयदुर्गुः ॥ ह्यो
गुणमयिरुक्ता नृत्वा विरुष्या इन्द्रितिक्रियावः ॥ सर्वगुणकार्यमनावगत्या जिज्ञासया तयमहानृत्वा ॥ मत्कर्मो हि मत्कथयावनिर्हं मद्वसं गुरुकीर्तनात् । निर्वेदं यथा यमम
नयुः ॥ जिज्ञासेयादहो हानुदुः ॥ अथात्मया ज्ञानविवेकसवया प्राप्तिर्यात्मा हि ज्ञेयनसमाकः । यदुदयावक्रचयं लक्षणं दस्युमाद नयमनवादी । सदेवमहो विवक्रयान ज्ञान न
विज्ञानविना जितनाथा ज्ञानधस्यमसत्ययुक्तः । निर्गमया कान् कुरुसाह माखी ॥ कर्माण्यं ह्यदययुक्तिर्मम सविद्यया सादितमयमरुः ॥ अनेन यो ज्ञानयथापदमीः सस्य ग्रायोऽप्यनवतया गाः ॥
युगं श्रुतिश्चांशुदया गुनर्वाः मलाककाभा मदनगुहाये ॥ रथं विमन्युननसिद्धदतः ॥ नया ऊरु कर्मसु कर्ममूरानाः । लाकः स्वयं ज्ञेयसिद्धदृष्टिः यो भोः समीह तनिका सकामः ॥ अथा न्यवेनं सुखं ल
भा हता ननकः इक्षवक्षेन वदमूरः ॥ कर्तुं स्वयंकदरिः ॥ विपश्चिदविद्याया मकर्तवहमानः । इह पुनर्कस्य ॥ कवुर्द्धिः यथा ऊयदत्यथ गयथा ॥ गुनर्वसु स्यात्सुजनानसस्य । त्यिगानसस्य कुरुन

122

धर्मः यश्च कर्ता मयः ।

नीनसस्यात् । देवन्नतस्या न्ययति ॥ सस्या नमावथय समुपेतमरुः ॥ इदं लोको न वर्धते ॥ तत्त्वं हि मद्दययुक्तं धर्मोऽना दता हि माम् ॥ यदुनायोः ॥ तस्मादुवका ह्यदयनजाताः
सर्वमदीया समर्थसनाः ॥ अत्रिष्टवृद्धा रुवतमरुः ॥ गुणस्य लोको न वर्धते ॥ यदानीं ॥ रुतमूवीनयुतडरुमायः सनीरुयकमवथा धनिष्ठाः ॥ ततामनूयाः ॥ यथमास्ततापि निर्गर्धे विद्यभिन्नसिद्धा विव
भानगायः ॥ दवास्तना मयवत्यभाना दकादयो वक्रसुताहिनेषां । रुवः ॥ यनः ॥ यथा विनिश्चिरीयेः समत्यनाहं द्विजदवदवः ॥ नवाकले सुलथरुतमन्यथा मिदिष्टात् किमतः ॥ यनं यतः । यस्मिन् रुः
युक्तं ॥ यदया हसमामिका मन्नतथानिहा ॥ यतात नूनं गतीमधवाली यनेह सख्यं यनममाविर्तः । समादमः ॥ सत्यमन्य रुष्यः सुपसितिकानुरुवधयतः ॥ मलाप्यन कात्यतः ॥ यनस्य
स्वर्गोपवर्गा भियतिर्भकिश्चिन् । अस्यां किमु स्यादितवसते मा मकिश्चिनानीमयिरुकिराजी ॥ सर्वो लिमद्वि कृतयारुवः ॥ यना लिगानि सता भुवालि । सुखावितव्या नियदवदयो
विवेकदृष्टिः सुदुर्हसम् ॥ मनावेदादृक् न लोहितस्य साकात्कृतभायविवर्हणीहि । विनापमानयनमहाविभाहं कृताकया गानविभाकुमीष्टः ॥ ॥ यनमनूया स्यात्सजान स्वयमनू
लिष्टानपिलोका नूनं सनाथं महानूरावः ॥ यनमसुदुरुगवानुमहायदमः ॥ यनममीक्षानामयनतकर्मसामहामनीनां रुकिज्ञानवेदाग्रलक्षणी यावमहं स्य धर्ममनूयनिकमाः ॥
स्वतनयनातः ॥ यनमरुगवतीरुगवकुरुनयनायलरुवती धनसिपाललाया हिमिच्यस्वयं रुवनपवाव ॥ यनमनीनामा यनिगुहं नरुः ॥ यनगगनयनिभानः ॥ यकीर्तुं कर्ण आत्मन्यवभा
यिता मरुतलीया वक्रावक्रावक्रावक्राः ॥ ऊर्गं धमूकवधिनपिणाः ॥

सुखं वाव ॥

मिदिवरुद्राद्यसन्निविताश्रमादिष्वन्यथमवतिवरावयस्य
 दधिगल्यन्रदासनसंस्कृतनृगमिनदहापलकलसदयदहाडरुयानुरुवस्वद्वयमहिमामवस्वनिनासमापिताहमानत्वादविस्त्रुतमनाऽपृथिवीभक्तवत्रऽपत्रिव्याम
 श्रुतिमुद्राग्रावकनवत्रलोचकलविप्लवाकंसगलवदनाश्रवयत्रविद्यासऽपृकृतिसुन्दनऽस्वरावहाससुमुखनवनलिनदललंभनिनिवर्वावृत्तायतनयननृवित्रसदृश
 सुरुगकलुकथालवकुलनामीविगुरुस्मिन्वदनमहात्सवनपूतवनितानाम्ननसिकसुमन्नासर्नसमुपदधानऽयनागवल्लभमानकटिलालककपिभक्तकलरुत्रिशाश्रवधु
 तमलिननिजगतीनेलग्रहग्रहीतनुवाहभ्रतो। यहिवात्रसुरुगवान्नाकमिर्मभागस्याध्यायीयमिववक्रालसुन्यतिक्रियाकर्मक्रियावीरुत्समितिष्ठतमाङ्गगत्रमास्तिगणयाननुव
 भागिपिवतिरवादयवभरुनिगहतिस्मयैषूमानडचत्रिगादिगुदेहसुसाहयऽपूनीसुत्ररिसीग(आवायैर्दलानुदलयाजनायतासमन्तात्सुवरीचकात्र। एवंगामृगका
 कवययावसुवर्कस्मिन्नमीनऽकाकमृगगावद्वचनतिपिवत्यवभरुतिस्म। इतिनानायागचर्याचत्रलोचगवान्केवत्ययतिर्भयथाऽवित्रतपत्रममहानन्दात्सरुचमै
 आत्मनिसर्वैर्वाकृत्तानामासुरैरुगवतिवासुदेवज्जालनावावधानाननकादत्रराधननसिद्धमनसाथऽपत्रिगुलोथागेधर्यालिविहायसगतिमनीजवाकडोनयनकाऽ
 यावत्तदुनग्रहणातिपदकथापणतानिनाश्रुसाददयनारुनन्दत॥ ॥ इतिश्रीरुगवतमहापुराणार्पयमर्क(ध्वजमरुदवानुवतिनयेवमाध्यायः॥ ॥ नाज्ञावाच॥ नन

नमृगता नात्मा नामाऽऽगमसीतिगङ्गानावरुक्तिरकर्मवीजानामेध्यादियूनऽकृगदनिगुक्तियुमर्कनिगङ्गुयागगानि॥ ॥ अथरुद्रवाच॥ x

सत्यमूर्ककिन्निहवाचकममनभाडाविमुमुमनवस्वनस्ययागिनोम० किनाटव्वनसंस्कृतिताथाश्रुनकयाल्लिचिष्यद्वयमनसिअनवस्विते। यदिशस्त्राचीनाचीर्षुव
 स्वननयगुणीश्वरं। निर्यददातिकामस्य विरुतमनूयात्रतऽथागिनऽकृतमेतस्ययत्पूज्यवपुष्पली॥ कर्मासन्मर्मालीऽलोचभाहुरुयादयऽकर्मवन्धयन्मूलऽस्त्री
 कृष्णत्कानूतद्वधऽश्रुयेवमखिललोचपालललाभादिलकलोजउवदवधूगवेषराभावनितेवविलक्षितरुगवन्त्यराधायागिनासांपनायविधिननसिक्रयन्त्यकलवने
 जिहामुनास्यन्मात्मानमसंवाहिसनन्यरावेनचीरुमागडप्रतासुवह्रिडयननामऽगतस्यहवाचवैमूर्किलिंगस्यरुगवतसअरुस्यथागमायावसनयार्हहर्मजगतीमरिमानासुन
 यक्रममऽकोक्षवक्षटकान्दकिर्नेकलुटकानुदलानुयद्वक्यापगतऽकटकाचलाषवनआस्यकृताभ्रकवलडत्मादव्वमर्कमूर्कडासुमहीगनुवविदवात्रासुथसमवगविधूयेलुनि
 कषलजाते। लुदावानलसुदनमाल्लिहानऽसरुतेनददाह। यम्यकिलानुववितामूवाकल्लोकाक्षवक्षटकानांताज्ञाहन्नभीयनिस्रकलावधर्मडल्लुवाभल्लुवितवानविमाहितऽस्वधर्म
 पथमकृताहयमपहायमकृयथपाखगुमसमऽमन्निजमनीषयावन्दऽसंपुवर्कमिष्यायेनअरुवाचकलीमनूजायसदादवमायाविमाहिताऽस्वविधिविनियालोवचानिगुविहिनादेवह
 तुनान्ययवतानिनिजनिजक्यागृहानांअस्त्रानावमनालोचकऽल्लामुषीनादीनिकविनाधर्मवर्कलेनापहतधियात्रसुवक्रालयरूपनूयलोचविदुषक्राम्यायनरुविद्याकिगङ्ग
 वीकनयानिजल्लोकयायाअयत्रस्यत्रयावनुवानसुसुतसामसां॥ ॥

यताश्रवज्जमापपूतकेवल्यायनिकल्लोथभातस्यानूयलानल्लोकान्

गायिकाश्रुतवः सफसमूदवत्यादीष्वध्वं धियुल्लसिता गायिका

यकिः श्रुतानुवं (गायणसावदातः ययवतामयमानुयनाशः) कृतावता

नयनः सत्रयः श्रुतावधर्मपदकर्मरुतः। कार्यकाष्टामयनानुगन्तुमानाथनाप्यरुवसाया (गी) यथागमायास्यस्यैत्यदकः। कामसदायनकमययताः। रुविहससकलदवलाकः वे
दवाकः सगर्वायनमयनाकृगवतामयरावसाविष्णुकावपिर्गः यसासमस्तद्विनिष्ठाविवात्रिर्षः यनममहा मंगलायनः यच्छदमनः। उया ययितायानुसू (आ) श्रुतवयतिवावहितोः रुगवतिगसि
नुवास्यदवगताकृतीरुकिन्ननयादपिस्मनूवर्तते। यत्यभवकवयश्रुतानमविनतविविधकृतिर्नसंज्ञानयनितायावतप्यमानमनूस्वर्नः स्थापयनकमवयनयानिचः। कयवर्ममायकिर्क
यनमयनपार्थमपिस्वयमासादितं नेवाडियकसगवतस्तेनवयनिसमाफसर्वाथाः। नाऊनपतिर्गुनूवलकृवतामिदूनीदवः। पियः कलपतिः कवर्किंकवावः। श्रुतवर्मरुगवानरुऊतां मुकन्धामकि
नयति कर्हि विन्ननरुकिर्थागः। निष्ठा नरुतिनिऊतारुनिदुरुहः। (ययसागउवनमाविनसूकवृद्धिः) लोकसायः कवलयारुयमात्रः। कामवाचनमारुगवतमययतस्ते। (रुति) रुगवतमहा
पूना (ययमर्हः) धमसाधायः। एकउवायः। रुवतमुमहारुगवतायदारुवतावनियेयिर्पलनायसमः रुधयितः। तदनूसासनयनः। पयऊनी विश्वदूयदहितनमययनें॥ तस्यामरुवा
श्रुतगानेकास्तेनासदुया॥ नास्तेनः पयऊनयामासः। रुतादिहिविबुरुतसूक्रालिसमतिनाकृरुयंसुदनेनः। श्रुतवर्लीगुधुकुमिति। श्रुतानारुनामेतद्वर्धमानमिति
यतानावयवयदिनकि। सुरुवरुविन्नहीपतिः। पिएपितामहवद्वनूवत्सुलपास्वस्वकर्मसिवरुमानाः। उजाः। रुधर्ममनूवर्तमानः। पयपालयः। रुयवरुगवर्ककृपुनूवर्ककृपु रि

121

मजायाः

नू

नूवावसेः। उयारुतामिहागुदण्योर्णुमासवाउमास्ययगुसामानां प्रकृतिविकृतिरिन्नमवर्नः। यागुहागुविधिनासंयुववस्तुपवर्धनानाया (गयुविवावितक्रियषूपूर्वः) यरु
किमासुत्तः। श्रुतवर्धनपयवर्धनस्यैववतालिङ्गानां मल्लामनूनिपांसाकृत्कृविपवदवगायां। रुगवतिवासुदवः। उवावयमानश्रुतलेपुगमदितकषायाहत्रिः। स्वधर्म
हिर्मः। कामस्ययऊमानां यरुतागगाऊदवासानुयनूवावयवध्वभापयताः। उर्वकर्मविष्णुद्विगुदसुलस्यानूदयाकाणवीनवक्रसिरुगवतिवासुदवः। महायनूवापलकृती। श्रुतव
कोश्रुवनमालादिदवगदाहिरूपलकृतितानिऊपुनूवद्विस्तिर्गेनयनूवद्वपल। विभायमानउव्वेसुवांरुकिन्नदिनभधमनाः। रुजायतः। उर्ववर्धनयनूवद्वमययनावसि
तकर्मसावमर्धविरुऊमानं यथाः। अकृपिर्हयेतामहं यथाः। दानैविरुऊसूर्यं मुकलर्षयकिन्नतास्त्रिकतात्तुलहागुर्मयवडाऊ। यगुदवरुगवानरुविनविद्यापितग
नानिऊऊनानां वासुत्तनमन्निभायतः। रुकृपयलयगाधुमयदानूरुयतां नाहिरिदेवउकेः। रुकनदीनामसुविन्यवसुर्वनः। यविगीकभाति। तस्मिन्वासुत्तः। श्रुतमीपस्ते
विविधकृमकिमसयकुलमिकामृकिः। कदमूलरुलीपहात्रेयसमीहमानारुगवतस्त्राधर्नः। विविकउपवतविषयाशिलोपउपरुतायनमः। पनाविर्कृतिमवायः। तयमविन
धपुनूवयविनययारुगवतिवर्धमानानुगागगावद्वतद्वयलेधिल्यप्रहर्षेः। नास्मन्निऊमानमायमयलककृलडोल्क्यातुउवुरुययवायानिनुडावलाकनयनावमवनि
ऊवमनोवृत्तववभावविनाध्वानयविनितरुकिर्थागपविन

विषयसामयिकियमासं रुगवत्सययानुसस्त्रावः। रुकृपयतुगवद्वतन

रुनः

कृ

कृ

याजिनवासुमाः नमवनाहिषकार्यकपिगकृदितुडाकलयनविनाव

विठुजगिधंदादवस्यहर्गोमनसुदंजजाना। सुनंतमायः पुनराध्यायः हंसगुभागापृथुहं गृणामि॥ ॥ इति शारागवतमहापूजासर्वयमस्तु (धरुगवसुविनयार्थीसकमाध्याय
॥ **॥** पुकडवाया॥ एकदायमहानयाकृताहिषकनियामिकावर्धकः उक्ताकनमरिगुलाभामरुर्लभयमदकाकमुपाविधं॥ तत्रतदायाजनुहविनीयिषासयाकलासयाया
॥ **॥** ममेशायजगामातया दीयमानउदकतावदवाविडुअननदताम गयतीनुनांदालाकरयंकवउदयय। तस्यपुत्रसामगवधुः पुकृतिविक्रववकितानिनीकमासासु
तत्रामयिहत्रिरुयारिनिवधवाग्रुदयापासैवदृष्टिप्रनयगतहृषारुयातसदुसंधाययकाम। तस्याउत्तरंयाश्रुकर्षेद्याउत्रुयाविगलितोगर्कः आतमिनिययात। तस्यस्यो
सुथरुहयसंदादुत्राखगलेनवियुअमानाकस्याक्षिद्वयंकुसमानस्यतीपयात। अथयममात्रतैलाकुलकैकपरीभातमाश्रुअमानमहिरीकयविद्वंदधुमिवात्रकमयात्राकवि
कनतआदायमृतामात्रकस्याप्रमपदमनयत। तस्यवापुलकुलकउच्चैतमिन्नकृतनिजाहिमानस्याहवस्त्यावधयातनपीलनना नानाध्याननात्मनि नियमानसहयभाः पुनम
पविचर्यावउकैकलः कतिपयनाहर्गलेनवियुअमानाः किलसुखेवदोदवमना। अहावगार्पाहविनकुलकः कयललीश्वत्रयत्रयत्रयपत्रिउमलत्रयलखगलसुददधुसः
यत्रिवर्जितः गत्रलक्ष्माममपादितात्रीजाहृतातीनयोधिकौल्लेखार्थयायनार्थकश्चनवदमजातिविभ्रुमनाएवव्यापामस्यनायलस्ययोवलयालनपीलनलालनमनसुननाश्रु

१२८

नरुयणत्रलोपक्षगावविद्वानूनैकायः साधवउयसमणीलाः कयलसुददप्रवविधाध्वस्तार्थनपिगुत्रतवानूपकके। इति कृतानुर्वगआसनलयनाठनस्त्रादिषस
हृमृगबालस्त्रिहनुवदुदयआसीत्। कसुमकणसमित्यालारुलमुलीदकादकादीन्याहविम्यमासावकणालादकादिशालयमलकीमानः सहहविलकुलकनवनैसमाविसुत।
पथिषुवमुग्रुदेनतत्रतत्रविषकमतियलर्यः कार्येष्टावर्कधेनाहृति। एवमुक्ताउत्रमिवाध्यायलालयन्मूर्दयनामवायाक्रियायामनिबलमानायामकवाहाउवाकामयदेन
मरिचक्षीउ। यार्हवाववर्षयतिः पुकृतिस्त्रनमनसातस्याअनिषागणसुस्त्रिस्त्याहृल्लेखेसदेतस्ति। अत्रादुल्लेखमृद्विगमनानहृदविलववकयलः सकनूलमतिवर्षलकुलकवि
कलरुदयसकायसुर्मवानुलावनकिलेकणालं मरुदरिचकितस्तिहोवाव। अपिवत्सवेकयलएलबालकीमृतरुत्रिलीसुतः अहावदैगममानानार्यस्यण० कितवमतेनः
तिसुददस्यकृतविभ्रुआमयत्येनतदविगलयन्सुदुनववापगमिष्यामि। अपिकर्मसास्मिन्नमायवनसैर्प्यालिवनकदवगुर्पदक्षामि। अपिस्त्रिदकृतसुददमागंत्ये
सुखयतिष्टातिहविलनाडकुमानाविविधनूविचदनेनीयमृगनीडदावकविनादेवमन्त्रार्थम्वानपिमनूदन्। कूलिकमानांमध्यासमाधिनामीलितद्वर्णयममैत्रकनवकितआगस्य
पवदपूनुयविषाणाएलल० ति॥ आसादितहविषिवहिषिद्विषितनयापलआसीतरातः सपयपत्रतनागः ससविकुमानवदनहितकवलकलापयासकिष्वाश्रुनंश्रुय
नितकयः सुग्राह्यातयायदियमवनिः सविनयंकुसमानतनूतवमहपति हिद्विलविधुनागुत्रस्यकयलस्यमंतुवियदवीमुखयस्यात्मानंसर्वतः

कनकोरुके, द्विजानां ह्यर्थाय वसन्तकामानी, यवयुनक्षत्राति। आकाश... अमृतमातर्गम्य गवालर्कस्वाश्रमपवित्रमनूकमययाकृपलाजनयत्
लपयिष्यति। किम्याहविष्टविनरुतनिखाहिनूपतप्यमानरुदयस्कलनलिनीकस्मान्पस्यत्यमृगीतनयः। निजिप्रज्ञानानुवागुलितनिडवदनसलिलामृतमद्यगरु
स्फुरिः सुखयतीविव। प्रवमद्यमानमनां तथाकूलरुदयामृगदात्ररामेन, स्वायत्तकर्मणायागा, नैरुल्लो विजुंसितः स्यागतायमारुगवदानाधनलक्ष्मीश्च। कथमितन
(॥) जात्येनानुसकूलकं आसंगः साक्षात्त्रिः प्रयस्यति यकृतयायाकृपयिष्यके इत्याजद्रुदया हिमानस्य। तस्मै वसन्तयाय विहितया गार्ग्यं शलस्यना अर्थरुतस्य ता
वन्मृगाईया यल, पालनपीसनला लनानुषाङ्ग, विगलयात आत्मानमहिप्रियाखुविलिङ्गनमिकमः कालः कलालत्ररुआपद्यत। तदानीमपि पार्श्वयनिवहिनमात्तुमिबान् (॥) वन्म
हिवीक्षमानो मृगः वाहिनिर्वेणितमना विरुद्धलोकमिर्मसहस्रकलेवमनूमृगपुद्गेजन्मान् स्मृतिवितत्रयन्मृगगतीप्रमदाय। तस्यापि रुवा आसनामृगत्वकारणं रुगवदानाधनसमी
हानरुद्वेनानुस्मयारुसुमनूतप्यमानआह। अहं कर्षुमाहमात्मवतामनूपथात्। यदि मृकसमस्तसंगः स्यविविकपृष्ठावल्गुनल स्यात्सवत् ॥ अस्तु अस्तु निमर्शे वासात्मना मृ
गवतिवा... तदनुप्रवलयमननसंकीर्तनानाधनानुस्मयारुगिणी। एनानुषुच सकलयाभिन्नकालेन, समावेसितसमाहितकालेन मनस्तु पुनर्ममावधस्यायान्मृगानुतमनूपयि
... सोवनिदूरनिर्घोषा विरुद्धमृगीमातत्रयूनर्गवत्के यमपममणीलं, मुनिगलादयितलालयामैयुलस्त्ययुलहाश्रमं कोलऊना ७५ स्याऊर्गम। तस्मिन्नपि

[illegible]

नस्यत्वाउपन्यस्यस्यमनसंस्वायंपतिलोकमगात्। पितृभ्योपनयनं प्राणनयनं स्नानं चतुर्विधं। अथ विद्याभिवर्धयत्यवसितमग्यानवयनविद्यायां ऊठमिति त्रिति। आठुननुष्ण
सुन, निर्वेन्धान्तरसत। सवप्राकृते द्विजयणुहि नमरुऊठवधिना, धीनं स्मृतिरायमासायदानुदूयासियराभने कर्मातिवस कार्यमाल ४५ प्रश्नया कथाति विद्विता च न ता वायश्वायाय
दृक्कयावापसादितमस्तद्वद्वृष्टं कदनमस्तवहवतियवन्नष्टियप्रितितिमिर्क। निरुनिदुरुनिमिर्क ४ स्तसिउविणुजानुहवानन्य स्वात्मलाराधिगम ४ सुखद ४ स्वयाद्वन्द्व निमिर्कयावमृश
दि बदेहकिमान ४ लीलायुनावर्षवृत्ता ४ पीन ४ मंहनना ४ स्तं छिल्लणस्वणनामर्द्धनमर्केन, नजसा मरुमासविद्यायकवुक्तवर्षस ४ कृपटावतकटिदृपवातनीयमविता विज्ञाति
निगिद्वस्तर्द्धधर्म, कामगर्कजननाधिगमिता विवेका ॥ यदायुपनमाहावर्द्ध, मर्वतन ४ हमान ४ स्वरारुहिरपिकेदात्रकर्मणा विदुषितस्तदपि, कथातिकिनुसर्माविषम
नूनमधिकमिति नवेद। कलपिष्ठाकरुलीकवलाकृत्मापस्फालीयूनीयादीन्यपामृतवदात्राययति। अथ कदाचित्कस्मिन् षयतिरुडकाल्ये, पणुमालरुतापत्य कामरु
स्यहृदेवविमूकस्यपेष्ठादवीकदनूवा ४ पनिभावका निगितिनीथसमयतमसाव, तामा मनधिगतयणवशाकस्मिकनविधिना, कदावादीनवीनासुनन, मृगवना।
हादि ४ ४ सैवकमालमस्तिनस्युमयणु। अथतनमनवशुल्लकलमेवमृत् ४ ४ रुड ४ कर्मलिष्यक्तिमन्ममानावडावणनया, यल्लिकागृहमूपनिन्, मृदाविकलितनय
ना ४ ४ अथगनयर्क, स्मृतिना अरिषियारुतेनवाससाङ्कायरुखलानुलेजनमुकिलकादिहिनूयस्कर्तुं कुरुवर्क, भूपदीपमालाजाकिमलयाकून, रुलीपहायायतयवेणर्क

[illegible]

अथ नमो मायावलाकानुगतं वसमाहिताय नृपगतिरुदाविषमगता स्वाभाविकवशगण्डपभाय नृपानधिवरुतमाह । ॥ १ ॥ वा ॥ साधितिक्रमेतमिति । विषममकृतं यानमि
 ति । अथ तस्मिन् नवदशमायालकमया क (स्त्री) पायायुनीया कृत्तमनसर्क विज्ञापयामरुदृष्टानवयननदवयमर्कवनिमनयथा ॥ साधेवचराम ॥ अथ यममधुनवनिम
 कोपिनदुर्तवृत्तिनाननसहयारुद्वरुवयं पात्रयामरुतिर्मासमिका दाषवचरुनमेकस्यापिसर्वार्थसंश्रितारुविदुमर्हतीति । निष्पन्नकृपलवयावाजावचरुगण्डयासितव
 क्षापिनिमूर्त्तलवलाकृतस्त्रीषड्भित्तमन्यत्रविम्वृष्टवृत्तगर्भजातवदसमिधनमादृतमसिसह । अहाकषं जातव्यक्रमपविष्ठाकादीयमध्वानमेकप्रदाहिवानसं हनः
 नाकायकसाधायकता । रुगवान् सूर्यीनावापनप्रतंसंघटिनवृत्तिवक्रवियलक्षायविद्याविहितद्वयगुणकमार्तिगयश्चमकनेवप्रवृत्तनिर्माकन विष्णवचरुस्ममत्यनध्व
 भाषितमिध्यापुष्टयैवकृतसंस्मृतिविकापुष्टयइवाह । अथ पुनः स्वनिविकार्याविषमगतायां प्रकृपितडवावचरुगण्ड ॥ किमिदमवर्त्तते ॥ जीवन्मतामिकदधौकृत
 र्त्तनासनमहिवत्रसि । अथमलस्यवतंकभामिविकिसां तदमदलुयासि । विवडनगायायथायकृतिर्त्वरुविद्यामवृत्ति । अथैवकवद्ववचरुगण्डमासनवदंवाहिमानं नड
 सातममानविडनमदनतिवक्तृताणयरुगवन्धियनिकेतम्यलुतमानिनंसरुगवान् वक्रलोवक्ररुतः सर्वरुतसंरुदात्मायागन्धनचयोयास्मार्तिव्यनमर्तिस्मयमा
 नः स्वविगतस्मयवदमाह ॥ ॥ डाकडवाव ॥ त्वयादिर्गद्यकमवियुलर्त्तुरुदः समस्यायदिधीनरानध्वगुरुयदिस्मादधिगम्यमत्वा पीवतिवासेनविदीप्यदाद ॥ स्त्रीकार्थ्या

131

धयमाधयश्च कुरुयंकलिनिष्काजनावा निदानतिर्मान्यनरुमदष्टगुथादहनजातस्यहिमनसुकि ॥ जीवन्मर्त्यनियमनवाक न्नायकनयद्विकृतस्य दृष्टं । अस्माकं राधा
 ध्रुववत्तययतु तक्रचूतसोविधिकरुपाग ॥ विष्णवचरुद्वित्रयामनामातयन्ध्यामियनवचरुयताचत । तवचरुतकिमीसितव्यं तथापिवाकनूकनवामकिर्क ॥ डनरु
 मरुडउवतुस्वर्यस्काकृतस्यमवीनविकितितना । अर्थः कियानुरुवतः ॥ निश्चितनसुद्वयमलस्यवपिष्टपेय ॥ ॥ डाकडवाव ॥ नतावनूनादपविष्ठाया यत्पुदीर्यसमनिव
 नउपगमनीलउपलेतान्याने निनिमिषउपरागनकमोवर्त्तकययस्तडाकयानमपितथेवववाह ॥ सवापिपाषण्डवर्गसिधूसोवीनयतिः तत्त्वजिज्ञासुः सम्यक्कृतद्वयाधिकता
 धितात्र सुदुदयगुक्तिविभावर्न द्विजवत्राष्टवचरुयागुक्तिमतस्तुनयावचरुकनिनसाययादमूलमनूतः क्रमापयनविगुतनृपदव । स्मयडवावो कस्तुनिगुरु
 च्वनसिद्धिजानी विरुषिमुर्गकतमावधूतः ॥ कस्यामिकृतस्यारुहामिकस्यातक्रमायन ॥ दसिनासु कृष्णानहंविर्गकसुनोडका नग्राकृष्णलानयमस्यदलुते । नाग्य
 कसामानिलविरुपास्तुर्त्तकुरुर्गवक्रकलारिणीयात् ॥ तद्वक्रसुक्राकृतवन्निगूरा विज्ञानविधौ विवस्यपाव ॥ वायासियोगपुथिनस्यसाध्वाननः क्रमकमनसाधिरुडं ।
 अरुध्रयागन्धनमाकृतर्त्तविकामूनीनांपवर्नगुर्नवे । पुरुषवक्रः ॥ किमहावर्नयत साकृद्विज्ञानकलावतीर्त्त । सर्वरुदात्माकनित्रीकृतार्थमद्यकलिं गीविचनत्यपि
 स्थित ॥ सागन्धनालाकृतिमन्धवृद्धिः कथंविचकीतगुहानुवदः ॥ दृष्ट ॥ समः क्रमातजातमन्धे रुगुर्गमुकवतस्थानमन्ये । यथासतोदानयनाकरावाः समुद्रः

735

[illegible]

तमतिः सुवर्णमुपादित्वा नि कामकातनं वा सुकपिणर्वं। अथ कदा वा नना सुखं पापाय जावना नाना पिडी वना हि निवसेत्तत्त्वादिगुणविषयविकल्पितकृणलोस्यं सनां टवामिग
 सुतः पविधावति। कविश्च वासो मय्यायमदयनाहमाहमापितस्तत्कालनरुमा नरुनीरुतवासाधूमर्यादायकस्तलाक्षादि। यवताश्रुतिनरुतलमतिर्न विज्ञानाति। कविस्तद्वदयमवगतविष
 येवेतथाः स्वयं यत्राहि श्राननविर्मुसितस्मृतिनतवमनीविताय यणीकाने वा हि धावति॥ कविइलूकमिन्नीस्वनवदति यूनयमं नमृसाठपेन पुण्यं यनाकं वापियूनज कलनिर्मुसितेनावाधित
 कर्षुमलदयः मयदाघन्द प्रवेसकत सुदाकावस्तनकाकदुलुधधर्मोडमलता विषादयादयानवदरुयार्थं नून्यदविशान्जीवन मृतानस्वयं जीवन्मियमालडपधावति॥ एकदायुयमं गानिकृत
 मितिद्वयकमातः स्वतनवदरुयतापिदः स्वदः पारवतुमः क्रियाति॥ यदायु कृतियासादियत्रवाधमं मनउपयनरुत सुदासिपिहस्तस्याम्भारुदयति। कविदासायगुरुं पोववसि
 यार्थविभूतसुखादकं (लाकागिनादकमानाश्रुतिनिर्धेदमुपगच्छति। कविक्कालविषमितिनाजकलनरुमायदतप्रियधनामृताकलव गतजीवनलकस आरु। कदाविन्मनी
 त्रथापगतपिह पितामहायसुस्तुमदिविस्वप्ननिर्देहिलकृणमं नरुवति॥ कविश्च गुरुप्रमयति पीधितकम्पति रुनगिनीनामृताक मा (लो लो किकवमन कविंतेमनाः कः
 कर्णकं नाकं पुंयविगत्रिवसीदति॥ कविश्च इत्सुनकायारुतनवदकिना गृहीतमानः सुकृदुम्मायकु धति। सुवयननिर्वाजगतगृहीता (धेतामिममृगः शून्यावधवलावनानातकि
 नवद। नवववावविदः कदाचित् कविर्गुमानदं कुडुर्जनदन्धशूकेनलव निडाक (लावथतादुदयनानुकीयमाल विज्ञानाश्रुभवस्यतति। कहि विस्मकाममभूलवान् विविचनः

132

ना 2

मदायत्रदानपनडयाध्यवन्धना नास्माहमिहिरुतः पतययावनिवय। अथवतस्माडरुयथापिहिकर्मास्तिनात्मनः संसायनमदाहवनि। मृकसुभायदिदं वंधनार्हदवद
 उपकिनरि। तस्मादपिविष्णुमिहः नववस्तिनिधकविश्चणीगवागयनेकदविक श्रुतिका आत्मिकीयानान्द नाना यतिवान (स अकली इनेन विनयाविषय आरु। कविनि (थस्य विपलिकाः
 कलिका मागमयार्थं रुनयकिश्चिद्विधममिति। विरुसाध्यादमुष्मिनिमउपमं ग्रास्तथा सुखइः खवागद्वयहयाहिमान यमदामाद (लाकलारुमाहमात्स्यभावमान कृतियासा विद्याविज्ञनरुमा
 मत्रसादयः कविदेवमायायाः क्रियारुतलतापगूरु पुस्तनविधकविज्ञानरुद्विहान गृहीतमा कलदया सुदायया मृकः सगइहिएकलराधिवलो कविदेष्टितायदुदय आसान
 मज्जितासां प्रपे इन्धतमसिपुह (लाति कदाविदीश्वरस्यरुगवता विष्णुकात् यन आदियत्राध्यापवग्राका लापलकनात् यनिवर्हिनेनरुवती इह नरुना वक्र एलस्तमादीनां रुताना
 मिनिमिधमिधतां विरुद्वदयसुमेयेध्वनंकास्वकुनि जायर्थं साकाङ्गवर्नं यरुयूनममनादृय पारवतुदवताः कङ्कगुधवक वटप्रायाश्रयं समयपनिहगाः (क्षणाधरे यमाउ पारव
 शिरिनासवक्षिते नूनवक्षिता वक्रसं समावसुस्मां नीलमूपनयनादि (लो गस्मात् कर्मा नृत्तभनरुगवतायरुयूनममनाधनभव तदववाधयन शूडकलं रुजति निगमावर्भ अश्वविनायसुमि
 थनीरावः कृदुमरुवर्तयथावानप्रजाते सुयापि निववाधः स्वैरसविहंनति कृपरावद्धि मृनानामुर्व निनी कृणादिनायाम् कर्म (लो वदुतकालावधिः कविर्मुदे हि कार्थेयुगृहधूनं सनयथावानः
 सूतदानमसुलवा वायकल एवम ध्वनानूनन्धानामृत्पनाजरुयादमसिगिपि नृत्तभनरुगवतायरुयूनममनाधनभव तदववाधयन शूडकलं रुजति निगमावर्भ अश्वविनायसुमि

निखनसनिपतितागिनिनिखनकिनिनिखनमहिहायभेगवत्तुङ्गादवरा...
 दहूनि, गिनिहूटावतिकमहमहूटाहिमहूटावतिनरुसुतनरुमालुनीरुतवमहिदवदकि...
 गिनिइहितनः मतमः। अत्रापिरुतनभववर्षकर्मकर्तुं। अत्रान्यवृत्तोलिखन्निर्वायु...
 वकल्यानी। नानाप्रतत्यालानीवजसंरुननवलवयाभादयमुदितमहाभोनरुमिथूनवावायापवर्ष...
 तमहाहलाः सर्वेषुसुसुमसुकुरुलकिसुलयप्रियानानन्यमानविहयलवापिदपिहिनुप...
 नवनरुभाभामदित, नाऊईसुलकुकुटकावशुव, नकुवाकादिरिमधूकननि...
 लिलविलासुहास, सुलीलावलाकाहसुमनोदसुयः खेनविहवकिनवसुपिवर्ष...
 रुगावतुगुगवानुरुववपुमानसुनयतसुवापिपनानि विनिगतिरुवान्याः आपनिमिह...
 रुगवतश्चतुर्भूतमहापुनूषस्यकुनीयाकामसी, मूर्तिप्रकृतिमाननः सकृद्वलसंज्ञा...
 ॥ श्रीरुगवानुवाच ॥

135

कुंनमारुगवतमहापुनूषाय, सर्वगुणसंख्यानानकायावकायनमस्तुति ॥ रुडरुवान्या...
 पहंतारुवरुवमीश्वरं ॥ नयस्यमायागुणविरुवकिरि, निनीकिनाक...
 तमायगी, कीववमवाप्तवतामुलावनः ननागव...
 ॥ पुः पुतिरुतिमायया ॥ नवदुसिद्धिधमिवक्ववस्तिर्, रुमलुर्लमूर्तसुहसुधामस...
 कामावेकाविकानामसंखडियंरुड ॥ उभवर्ययस्यवलेमहात्मनः ॥ सुताः ॥ रुक...
 नाकृर्केपियवलीयां, मायांऊनार्यगुणवर्जभाहिनः ॥ नवदविक्रावलायागम...
 यः ॥ ॥ रुकठवाच ॥ तथाहवेडवसानामधर्म, सुगासुत्कुलपतयः पुनूषारुडा...
 तदतिगहनउपधा नयकि ॥ ॥ रुडवसुडवः ॥ कुंनमारुगवतधर्मार्थ ॥ य...
 विर्तनिहृषपुगान्पितर्नकिनीविषन्, वदकिविर्णकवयशुन...
 ॥ श्रीरुगवानुवाच ॥

20

15

0

0

[illegible][illegible]

तन्नापि यथक् समं वा पाठनं एकद्विपदश्च ३४ पदः सत्रीत्युः ४ स्तानुवदवृद्धश्च ॥ रुद्रानुपगानां पुत्रकुर्मिमालिनिः शालीमिमामाषधिवीत्रधान्निधिं मया सहानुक्रमतः उडासा
 नस्तेजगत्यागुसात्मनेन मन्त्रेति । हिनभयं रुद्रगवानिवसति कुर्मगर्भं विमलसुमप्रियतमा ननु मयमासह वर्षे पुत्रयेऽपि रुद्राऽऽलाभियति नृपभावाति । मनुमिवं मधु
 गुरुपति ॥ पुंनमारुगवतं अकृपायाय सर्वतत्त्व गुणविलेखनाय नभाय लक्षितस्तुलाय नभा वक्ष्यते नभा रुध्रं नभा वस्त्रानाय नमस्क ॥ यदुपमं तन्निजमाययार्थितं अर्थस्वरूपं
 वदन्त्यपि न । संख्यानयसा स्यायथायलकना नमोनमस्तवाय देवतुपि ॥ कनायुर्दंष्ट्रदंष्ट्रमलुकादिदं वनावनवेपि रुद्रमेन्द्रियाऽऽर्खं किति ॥ नेलमप्रिसमद दीपयहृदय
 रुद्रहि भयनक ॥ यस्मिन् सख्ययविलेखनामन्या कृता कविरिः कलितेयं । सखायया तत्त्वद्विपायनीयतं नमोनमस्तानिदनेनायतन्त्रि ॥ डरुनेषु वक्रवृक्षरुगवानयस्य पुत्रये ॥
 कृतवत्राहृदयस्य ॥ तनुदवीरुका रुद्रसहकृन्नुहिनस्वसितं रुद्रियागनाय भावति ॥ माश्च यत्र मामुपनिम दमावर्कयति ॥ पुंनमारुगवतं मनुतत्त्वर्त्तगाय यस्तु कतदेमस्तवाय
 महापुत्राय नमः कर्मणुकाय त्रियुगाय नमः ॥ यस्यास्वरूपं कवशावियञ्चिता गुणमृदावृष्टिवज्रातवं दम् । मथन्निमश्चापनसादिदृक्कया गुरं कियार्थे नमस्तेवितात्मने ॥ दवाकिया
 रुद्रयनेऽसकहृदि मया गुणैर्मुनिरीक्षितात्मने । अवीरुकाऽऽतिगुणानुवृद्धिर्नित्रस्तमाया कृतयनमानमः कनातिविश्वकितिर्मयमादयं यस्यापि तन्नायितमीक्षिदुर्गुणेऽमाया
 यथाऽप्युपमं त्वदप्रया यामानमस्तुलकर्मसाक्षि ॥ यमथादेह्यं प्रतिवालं मृधेयामानसाया रुद्रादिस्तु कवः ॥ वृतागदेष्टानि तगाऽऽदन्वतः ॥ वृतागदेष्टानि तगाऽऽदन्वतः ॥ वृतागदेष्टानि तगाऽऽदन्वतः ॥

791

३२

मिति ॥ ॥ रुद्रिणा रुद्रगवतं महायना लयं वमस्तुल्य रुद्रकायानुवर्तुनमस्तदलो व्यायमा ॥ ॥ शुकडवावा ॥ किंपुत्रये ववर्ष रुद्रकमादिपुत्रये लक्षणागुर्सीताहिनामं तच्च नलमन्त्रि
 कर्माहिवतः यत्र मरागवता हनुमान् सह किंपुत्रये वविवत रुद्रि नृपास्त ॥ अक्षिभननसह ॥ ॥ गंधर्वत्रयगीयमानाय वमकलाली मूर्ते रुद्रगवत्कथं समुपगुणातिसूर्यवदेगायति ॥
 पुंनमारुगवतं डरुमस्तकाय नमः अर्थलक्षणा लवताय नमः डपनिक्षितात्मने डपासितलाकाय नमः साधुवाद निकषलाय नमः वक्राधदेवाय महापुत्राय महावाका
 यनमन्त्रेति ॥ यरुद्विष्टुद्र रुद्रमावमर्क स्वतः कमाधस्तुलावावर्कं । यरुक्पुणान्कसुधियायलक्ष्मी कनामनृपनिवर्हयपय ॥ मस्यावतानं स्त्रिहमरोनि कर्णं वक्रावभायेव
 नकवर्त्तविहोऽकृतान् यथा स्यादमतः स्वआत्मनः सीताद्वतानि वामनानीधेवम ॥ सतेन आत्मात्मवतां सुहृत्तमा रुद्रिपियेवीरुगवान्वा सुदेवः नमो कृतकं भलमभूवी तवत्
 अलापि विहृतुमर्हति । ननु ननु नमस्तानामो रुद्रगं नवावृद्धिना कृतिस्माधेयुः ॥ ये यो विस्तुष्टानपि नो वनीकसंश्रुकावमस्तवत्तल्लक्षणा गुडः ॥ सुनाऽसुनावातनथाववानत्रः सुधा
 सनायऽसुकुत्तमूर्कम । रुद्रगनामं मनुजा कृतिहर्त्रि यडरुनाननयतका लान्दिवमिति ॥ रुद्रगवात्रावदा वस्तुप्रमवती हि श्रीवती हिः ॥ यडाहि रुद्रगवत्याकाश्या रु
 गवदनु रानाय वस्तुनसावर्त्तु नृपयदे कमासः ॥ यनमरुकि रुद्रगवा पसवति ॥ ॥ दक्षः ॥ रुद्रिणाति । पुंनमारुगवतं डपमणीलया यनतात्म अकिश्चन विहाय मभिषयाय

नननायसायपत्रमहं सपत्रमयुववशासा नामाधिपतयनमानमस्ति ॥ गायतिवेदं । कलास्यसर्गादिषुयानवधृतं नरुनयनदह गतापिदेहिके ॥ उद्धृतेष्टगुलेविद्वयत
 तस्मै नमासकविनकसाक्षिणारुदं विद्या रगधनयानि पूर्णं हितस्यगकोरुगवान्जगादयन् ॥ यदनकालं त्वयिनिर्गुणं मनारुक्तादधीता अतिः कलं यत्र । यथेदिकाम् ॥ अिककामलम्
 ८४ सुतेषु वनैषु धनैषु विनयन् । ग ॥ कतविद्वान्कुकलं वनाययायनश्चनम्याकुमवकवलं ॥ तन्नः ४ परात्वंकुकलं वनार्थिर्गाल्वाययाहं ममताम ॥ अक्रुड ॥ रि-आमयनाशुवयैसूदः
 द्विदां विदहिया गं त्वयिनः ४ स्वरुवजामिती ॥ रुनतयामुबेनवर्षमविच्छेलाः ४ सकिवद्ववः ४ मलः ४ मलथामरु लपस्ममेनाकः ४ ॥ रि-कु-उ-अ-व-रु ४ क्रु-उ-क ४ का-अ-४ स-क्रा-द-व-गि-वि-म-य-मू-कः ४
 आनेलां महं उवाविधनाविधः ४ गुकिमान्कुकलं विविः ४ यानिपागाडासिधिवकूटागावद्वनाववतकः ४ कक्रुहानीला ॥ गाम्-र-व-रु-व-की-लः ४ कामगिप्रिविनिवान्यनगतासहस्रगः ४ नेलाः ४
 षानितमयुरुवानदानयश्चसंख्यसंख्याताः ४ चतामामयः ॥ रात्रययजानामरिनेवपूनकीनामात्मनावापस्यगकि । वन्दुर्वणातामुपलुम्भुवदं दाहतामालावेहायसीकावे
 नीवेकुपयसूतीगर्कवावतीकुङ्कु रुडाकूष्वेल्पीमीमथीगादावतीनिविन्ध्यायथाप्लीतापीनेवासनमानमदावमश्वतीश्रुध ॥ नानश्चनदीमहानदीवेदस्मृतिमधि
 कृत्वात्रिसामाकोनिकीमन्दाकिनीयमूनायमूनासुनस्वतीदृषद्वतीगजमूनायवतीसुक्वतीसुधामागतादृश्रुदरागामनूदरावितस्माश्रुनिक्काविष्णुतमहानश्रु ॥ अस्मि
 नववर्षं लब्धजन्मरिः ४ गुकूलाहितकृष्णवल्गुनस्त्रान्वनकर्मणादिवामानूषनावकगतायावक्रात्मनश्चानूयुधैः सद्यश्चवसर्धैर्विधीयते । यथावर्षं विधान

132

मरुते

तामगी

मयवर्जन्वापितथारुवति । यामोरुगवतिसर्वरुजात्मन्यनास्यइनिवृकइनिलपनयनमात्मनिवासुदवदनन्यनिमिरु रुकियागलक ॥ नानागतिनिमिरुविद्यायुक्तिर्व
 धनद्वानेयदाहिमहापुत्रसंगः ४ स्मृत । नतदवहिदवागयकि ॥ अक्षावतेषां किमकात्रिणारुनेयमन्त्रः ४ अक्षिदतस्वयं रुनिः ४ येर्जमलत्वेनपरावतः ४ जित्रः ४ मूकन्दभेवोप
 यिकं स्युहाहिनः ४ किंइक्षनेत्रः ४ कुरुसिस्वावने द्वांनादि रिद्धाद्विजयनरुगुल ॥ नयननायसापादपक्षः ४ स्मृतिः ४ यपूकातिगयात्रियात्वात् ॥ कल्यायुषीर्मानजयात्पूनरुवाः ४ कला
 यूषास्मानतरुजयावर्ष । कलानमर्त्यनकृतमनस्विनः ४ संन्यस्यसंयान्तरुयपदेहवः ४ नयगुर्विकृष्टकथासुभायगा नमाधवीरंगवतासुदायया ॥ नयगुयः ४ गमरवामहात्मावाः ४ सुनेग
 लाकापिनवेसुसुवर्ता ॥ याफान्जोतिस्त्रिरुयवज्जन्वा ॥ ज्ञानक्रियायवाकलापसंरुगा । नवद्यतेवनपूनमृगायतः ॥ रुयावनीकाव्व्यानिर्वधनं ॥ यः ४ उदयोवहिषिरा
 गणाहविः ॥ त्रिनेत्रमिष्टं विधिमकुवमुतः ४ अकः ४ पृथद्वामरिवाकृतामूदा ॥ गृह्णातिपुलुः ४ स्वयमाणिषां विदुः ४ सत्यंदिगत्यन्वितमार्थितानुलां नेवार्थितायन्यननवितायतः ४ स्वयं
 विधरुहजतामनिक्कता ॥ मिक्कापिधनं निजयादयन्वर्ष ॥ यद्यनः ४ स्वर्जससुखावः ४ अषितः ॥ स्मिष्टसादरुसाकृतस्य ॥ अरुनं ॥ तनाकुनारुस्मृतिमरुमानः ४ स्याद्वर्षरुनियरुजगा
 गकनार्ति ॥ ॥ अकडवा ॥ उमृदीपस्यवनाऊनडपदीयानकूहिकानूयदिगन्धि ॥ सगनालुकेनश्चान्वेषरुमा ममदीयनितानिषनक्रिडपकलितान ॥ तद्यथास्वपुयकृष्टन
 कः ॥ आवर्ककायमहाकामदहावला ४ पाशः ४ जयः ४ सिंहलालः ॥ कति ॥ अवकवरावताकमः ४ उमृदीपवर्षविरागायथापदेणमयवर्षितः ॥ ॥ स्मृतिगीरागवमहापतालेपममकः ॥

कम्बुदीपायदन्तुनमकानविनतिनभायायथा ॥ मविपुत्राय ॥ अतः ४४ यत्रैवकाकादीनायमार्गः सखनतावर्षविरागः उपवर्षते ॥ कम्बुदीपाययावानविह्वतस्तवताकावाधविनापविद्विष्टता
 यथाप्रवृत्तं वारं नलनलादधिविपितता ॥ ५५ ॥ द्विगुणविनालनपुकाखनयत्रिक्रियापथापविखावाकापवनन ॥ पुकाकम्बुयमाकादीपायानिकवाहिनभयडकितायगाग्रिपुयसि
 सफकिद्वि ॥ तस्याधियति ॥ प्रियवतासज ॥ अजिद्वि ॥ द्विपं विरुदसफवर्षेनामायगासज ॥ आकयस्यमासयापनापनन ॥ निर्वपवर्ष ॥ रुदं ॥ कम्बुतमरुयमिदिवर्षाणि ॥ तच्छ्रुति
 नयानयश्चसफेवारिहता ॥ मसिकुठावजकुट ॥ तच्छ्रुति ॥ अन्त्यसर्वा ॥ अतिव्यानुसप ॥ हिनवादीवाभयमाल ॥ तिसफलेला ॥ अन्त्या ॥ नमगा ॥ अतिवसीसाविशी ॥ सुयरा ॥ अर्तुवासा
 कृतिमहानय ॥ यासां कलायसां नविधूतवजसुमसाहि ॥ सपत ॥ काद्यायनसरा ॥ सैका ॥ अन्त्या ॥ नमगा ॥ अतिवसीसाविशी ॥ सुयरा ॥ अर्तुवासा
 यीमयी ॥ सुयमासां नयजन्त ॥ यलस्यविधूतुयंयलस्यस्यलस्यवक्र ॥ तस्मत्तस्यस्य ॥ अन्त्या ॥ नमगा ॥ अतिवसीसाविशी ॥ सुयरा ॥ अर्तुवासा
 सर्वषामोत्युक्तिसिद्धिनिविणवसवर्षेनायकमुसमाननैकनसादनावृतायथा ॥ तथादीपोपिआत्मला ॥ द्विगुणविनाल ॥ समाननसनादनावृतायथा ॥ त्वेनात्मली ॥ पुकायामा ॥ यस्यान्वाकि
 लनिलयमारुद्वगवत ॥ अन्त्या ॥ यवतिनाकस्यसादीपादुतय ॥ उपल ॥ अन्त्या ॥ तदीपाधियति ॥ प्रियवतासज ॥ अजिद्वि ॥ द्विपं विरुदस्य ॥ तय ॥ अति ॥ वसुनसुदान ॥ दुरुविनाहियदसुयदुतविपनामदवनाप्रसर्प
 के ॥ दुरुद्वि ॥ यात्रिरुदमायायनमरिहानमिति ॥ तयवर्षादयानयश्च ॥ सफेनातिर्यागा ॥ सनस ॥ अतः ॥ गामदव ॥ कद ॥ कम्बुद ॥ पुकावर्ष ॥ सह ॥ वि ॥ अन्त्यमिति ॥ सिनीवालीसनस्वती ॥ कुरुवजनीना

१३३

कानन्दति ॥ तद्वर्षपुत्रा ॥ अन्त्या ॥ यत्रैवकाकादीनायमार्गः सखनतावर्षविरागः उपवर्षते ॥ कम्बुदीपाययावानविह्वतस्तवताकावाधविनापविद्विष्टता
 ति ॥ त्वं सनाकाद्वि ॥ समाननावृता ॥ अतः ॥ यथापुर्व ॥ कम्बुदीपायानिकवाहिनभयडकितायगाग्रिपुयसि
 यपति ॥ प्रियवतासज ॥ अजिद्वि ॥ द्विपं विरुदस्य ॥ तय ॥ अति ॥ वसुनसुदान ॥ दुरुविनाहियदसुयदुतविपनामदवनाप्रसर्प
 यावर्षागीमगिनयानयश्चरिहता ॥ सफेठ ॥ वक्र ॥ अन्त्या ॥ कपिल ॥ अन्त्या ॥ दवानीकड ॥ अन्त्या ॥ अति ॥ तसकुलामधुकुलामिगविन्द्या ॥ विदवग ॥ अतः ॥ सगा ॥ मधु
 मानेति ॥ यासां यथाहि ॥ कम्बुदीपोक ॥ कम्बुलका ॥ विदार् ॥ युक्तकुलक ॥ सैका ॥ रुगवर्ष ॥ अतः ॥ त्वेनात्मली ॥ पुकायामा ॥ यस्यान्वाकि
 वना ॥ दवानापुत्रा ॥ अन्त्या ॥ यत्रैवकाकादीनायमार्गः सखनतावर्षविरागः उपवर्षते ॥ कम्बुदीपाययावानविह्वतस्तवताकावाधविनापविद्विष्टता
 तनाकादीपनामनिधूतक ॥ अन्त्या ॥ यत्रैवकाकादीनायमार्गः सखनतावर्षविरागः उपवर्षते ॥ कम्बुदीपाययावानविह्वतस्तवताकावाधविनापविद्विष्टता
 सदीयवर्षासिफविरुदस्य ॥ पुत्रनामसुसफ ॥ अन्त्या ॥ यत्रैवकाकादीनायमार्गः सखनतावर्षविरागः उपवर्षते ॥ कम्बुदीपाययावानविह्वतस्तवताकावाधविनापविद्विष्टता
 अमासदीपालाहिता ॥ अन्त्या ॥ यत्रैवकाकादीनायमार्गः सखनतावर्षविरागः उपवर्षते ॥ कम्बुदीपाययावानविह्वतस्तवताकावाधविनापविद्विष्टता

१३३

वायथकलालयक्रमतासहस्रमतानदणयासां। पिपीठिकादीनां गतित्रयोवयदणान्नवस्यलसमानत्वात्। एवन्नक्रवनागिप्रपलकितनकालवक्रणप्रवभनूश्चदक्षिणतः। प
 विधावतासहस्रविधाधमानानां गताशयासां सूर्योदीनायहादीनां गतित्रयोव। नक्रगान्नवनाश्रयत्रयापलसमानत्वात्। सप्तसहस्रवानादियुत्रयवसाकान्नावाय। लाकाकां। स्वर्कयश्रा
 नैगयीमर्यकर्मविशुद्धि। निमिरुक्कविहिनयिवदन विजिह्वासमानाद्यादणभाविह्रस्वसं वसन्नादिह्रुयुयथापयाममृगुगुणान् विदधाति। तमगमिह्रुयुत्रयाप्रयां विद्यायां वक्रोशमा
 वानान्चावयैः कर्मरिनाम्नातेयागवितानेष्व। अद्वयाऊऊनां ऊसा। अयः समधिगच्छन्ति। अथसप्तसहस्रलाकाकांयावायथिद्यानत्रणनरावलमस्यकालवक्रताद्यादणमासानुक्रुवा
 निर्मलानां सर्वसनावयवान्नासम्यक् द्वयं स्यादकं द्वयं दिवानकम्यतिवदन्ति। यावताषष्ठमं नुश्रीगमैवअनुलिप्यदिश्वन। अथवयावतर्द्धिनरादीन्वाः। एवत्रगि। तक्षांलयंमयनमा
 यकते। अथवयावतानरामगुर्लसहस्रावायथिद्यामगुलायां सहकात्मानुश्रीगगक्षां। यनिवसन्नमिदावत्सन्नमन्नवसन्नमिद्वत्सन्नमितिरुनामात्रलेख्यासमगतिरिहः समामन
 कि। नववन्दुमासर्कगह्रिह्रुडपविह्रुल्लेकथाऊनडपलसमानाकैसर्वसर्गं कुर्किपक्रासामासुर्किं स्यादकोशांदिनेनेवययक्रुकिनूयानीद्वतवधगमनीकुके। अ
 थवायूर्यमासाहिनूपक्षीयमाणाहिनृकलारिः। पिल्लामहावागालिपूर्वपक्षायनकायां विगतानः सद्येजीव निवहृया। लाजीवन्थ। एकमकन्नकर्तुं गितामूद्रुईकै।
 यत्तथातलकलः। पूनूषारुगवान्मनामयादेवपिल्लमनूषारुतयलुपक्षिस्त्रीरूपवीरूषां। यासांयायनशीलत्वात्सर्वमयः गतिवर्तुंयन्ति। ततडपविह्रुल्लेकथाऊनः

758

गानक्रुगालिभनूचकि। लोनेवकालायनः। अथनयाजितानिसराजिता, अथर्विणातेः। ततडपविह्रुल्लेकनादिलकथाऊनडपलस्यन। पूनतः पश्वारुसहस्रवाकाकैस्यलेख्यामां
 श्रमासाहिनृगिहिनृवन्नति। लाकानांनैत्यदानकूलववसायलानुमीयत। सृष्टिनिष्कृयहायप्रमः। समडणनाव। आवास्यातः। ततडपविह्रुल्लेकनादिलकथाऊनतावधः। सामस
 तडपलसमानः। यमललुरुक्यदाक्षाद्यतिमित्रत। तवापिवागानुयायानादृष्यादिरुयमाणं सत। अतडर्द्धमंगानकापिथाऊनलकद्वितयः। डपलसमानास्त्रिह्रिह्रिः। पके
 केकणावागीन्द्यादणानुक्रुके। यदिनववक्रुगारिवर्कैक। यायणलुरुगहाः। यूर्यसः। ततडपविह्रुल्लेकनादिलकथाऊनाकर्गतारुगवानुवृहस्यतिनैकैकस्मिन्नालोपविवसन्नं पु
 वत्रतियदिनवक्रुगानु। यायणानानुकुलावाकलकलस्य। ततडपविह्रुल्लेकथाऊनलकद्वयपेयीयमानः। ननेथन। एकैकस्मिन्नालो विंशताविंशतीमासान् विलम्बमानः सद्येजीवः।
 नूययतितावह्रिन्नवयनेः। यायणलिसर्वेषामणाकिक्वः। ततडल्लसमद्वयनकादणलकथाऊनाकन्नतडपलस्यन। यत्तवलाकाकां समनूकावयन्ता। रुगवन्का विह्रुयै
 त्यनममेपदं प्रदक्षिणमुपक्रामन्ति॥ ॥ अतिग्राहगवतमहायना। एपंयमस्तु। अतिश्रुतानुवर्तुनद्वारिणवित्तमाश्रयः॥ ॥ अथकडवाय॥ अथतस्मात्तवतस्ययादणलक
 थाऊनाकन्नगायद्विह्रुः। पनमंयदमहिवदन्ति॥ यत्तमहागवतडीकानपादित्रग्निनन्दुगुजापतिनाकभयः। नभर्मलवसा॥ ॥ मकालयह्रिः सवक्रुमानन्दक्षिणतः।
 क्रियमाणदानीमपिकलजीविनाजीवाडपक्षिगस्यहानूरावडपवर्तुतः। सहिसर्वेषां अतिगलानां गुरुनक्रुवादीनामनिमिषणावकनैरुसा। रुगवताकालेनशाममा

۱۳۵
۱۳۶

२१ २३

विरुतिरु। यत्नीला मृगयतिना ददनवशामादुं स्वजनमनीसुदात्रवीर्यशायनामथुतमन्कीरुयदकस्मादाकावायदिपतिरुयलकनाद्या। रुनीरुसुयदिनुला
 मणममनीकणषाकगवमशुयनममृकुशु। मूदेनयितमलवेसहसमृशु। डोरुगालंमगिचित्तमदसुतु। आनन्त्यादनिमित्तविकमसुहृन्कावीयोपिगृणयसुहृ
 किङ्क॥ उर्वयराठारुगवाननका। इतनवीर्यवृणानरुवशमलवसायाः। इतनआत्मतन्ना। यानीलया। अस्तिनयविरुकि॥ उताकवेदानुकिनयगकवागतयो। यथाकर्मनिमित्तायः
 यथायदममनवसुताः। कामानुकास्यमाने॥ उतावतीदिनाकनयसु॥ यवहिलकलाया। धर्मसुविद्याकगतयडवावविमृष्ट॥ यथायर्ष्यायाः। हिमन्यत्तथापमन्ति॥
 रुगवममृयुता। ययममृ। विववविभूयवृनमृ॥ इतिममृ॥ ॥ नाकावाव॥ महवउतन्विद्यालाकस्यकथामिति॥ ॥ उकडवाव॥ विगृणत्ताकुडु॥ उदयाक
 मगतय॥ पृथग्विधा॥ सुवीउवसर्वसुनरुवकि। अथेदानींयतिविद्वल॥ ॥ रुगस्यधर्मसु। तथेवक॥ उदया। वेसाद॥ आनकर्मरुलं। विमृष्टंरुवतियाइनायविविद्याः
 कामानाकस्यविमालांमलकला॥ सुगय॥ सुहृमृ॥ उवृकास्मासांवावृणानवृणियिष्याम॥ ॥ नाकावाव॥ नवकानामरुगवनकिंद॥ विषयाथवावहिमिलाकावाहृदिकवा
 लरुगि॥ ॥ मविद्ववाव॥ अकनालउवविडगत्याकुदिनिदकि। स्यामधस्मावृमृयविषुडलायस्याममिषाकाः। विरुगला। स्तानीं। गात्रासामवमं। समाधिनासुत्ताउवाणिमना
 आसानानिनिवसकि। यगहवात्ररुगवानपिहवाकाविवस्वत॥ स्वविषयंपापितुषुंमंपत्रनमृ। यथाकर्मवयदापमवादि। आनन्त्यादितरुगवक्कासन॥ सुगलोदमंभात्रयतिरुय

ताममृ॥

युवकनृप॥

गृहेकननकानकविंशतिगलयकि। अथातास्तनाऊनामनृयलकनाताअनृकमिष्यामशतामिआन्धतामिआनोत्रवामरुनोत्रवशकूंरीपाक॥ कालमृलं। शुकनमशकूप॥ क
 मिरुडन॥ सुन्दं। गसुफशुमिर्वेकक॥ कभा। ललीवगत्रलीषयाद॥ यालना। धावि। सनंलालरुड॥ सात्रमयादनमवीवीयय॥ पातनमिति। कि॥ शक्रानमदेनावकागलराऊ॥ सुग
 यातादन्दसूकासुवटनिनाधन॥ पूवीमृवमिष्याविगतिर्नयकाविविधयागनारुमय॥ गगयसुपनविरुययकलगा। अथरुवकिंसाहिकालया॥ वडापमयुनवेनतिरुयानेके
 स्तामिअनवकवलानियाएग। अनसेनानूदयानातिप्रागनदहृताउनसुनऊनोदिहियातंमारियोथमानायनृयुगकश्रलमासादिगेनकेदेवमृकुमययातितामिसुयाग। उवमवाश्वर
 मिषु। यमृवधित्वायनृषनकादनादीनृययूकं। सवगुनियाएग। यगुनीनीगियाएमानायावनासुविदनयानयमृहिनरुदृष्टिश्चरुवति। यथाहिवनसुतिद्व। अमानमृलसुसादन्धतामिअ
 नडपविगकि। यस्तिहवाउतदहृमिति॥ रुगडाहृगकवलंस्वकुदृममवानुदिनंययूपातिसगदिहविरुयसुयमव। तदशुननोत्रवनियतति। यथरुययेवासुनाविहिमिताऊनव॥ पत्र
 यमयातनाउपगतनाउपगतनउववववाकृत्वायथागमवविहिंसकि। तस्मादोत्रवमित्या॥ रु॥ वृनृनितिसुप्योदविकुनाषद॥ उवमवमरुनोत्रव॥ यगुनियतिर्नयूत्रयः
 कथादात्रववसुकुवा। गयानिय॥ कवर्लहृदहृमवशयस्तिनाउग्र॥ यनृनृयकि। लावा। पा। तउपनृधयति। तमयकनृनृयनृमादेवापिविगहिंममृदयमानूवना॥ कृकी
 पाकसुफनेलउपनृधयति। यस्तिहवेवसुकु। अविधानेनपनृनहृनरुनात्मक॥ सयागवाधर्मरुकेनवक। अयुतयाऊनयनिमलुलगासमयथल। उययधमनृनृकास्यामकिगया

ममंममि॥

[illegible]

यथासुखं लभ्यते तदा गवता गतिः सुखं निश्चितं मात्मानं नानकेषु अभियानयति ॥ रुद्रोपवर्षस्य विदितं रुद्रं समुद्रपातालदिद्वयैराषलालाकसुखं । गीतामया नृपवराकुवमीश्वर
स्य सुखं वयं सकलजीवनि कायधाम्ना ॥ ॥ अतिशयं गवता महापुत्रा लोपात्रमहं स्यां संहितायां यं वभस्वत्वेन न कान्दुर्नृपं विद्वं गतिवभाध्यायश्च ॥ पत्रिदिद्वयव ॥ निवृ
त्तमात्रे कथितं अदो रुगवता यथा । कमया । गायत्वेन । वक्रसायदसं सृतिः पृष्ठं हिलकलाष्ट्रवयो गुह्यविषयामन । आसावनीलपकृतं गुणसूत्रं पुनः पुनः ॥ नः । अधर्मलक्षणाना
ना । ननकाशानुवर्तिताः । मन्वन्तश्च व्याख्यात । आर्यं ह्ययं रुवायतः । प्रियवता लानपादा । द्वैलसुवितानिव । दीपवर्षसमुद्रादि । मय्या नवनस्यातीन् । भनामशुलर्षस्वत् । मृगलकला
मानतः । अतिशयं विद्वं नृपं यथेदमसुजद्विदुः । अधर्मेहमहा रुग । यथेवननकान्नः । नानागयातनान्नया । लभ्यव्याख्यातुमहं सि ॥ ॥ वादनायसि नृवावा । नयति हेवोपां विवि
थं हसः कृणुस्व कुर्यान्ननडक्रियासि हि । सर्वमिदं ननकानुधेति वि । यकिहेतामेतवतिभयातना । तस्मात्पुनः भाग्यिदयाय निष्कृती । यतनमृत्वाव विषयतामना । दोषस्य दृष्ट्या नृला
प्यवयथा हि वक्र । चिकित्सत नृजानिदानवित् ॥ ॥ नञ्वावावा दृष्टं तासीं यत्पयं । जानन्नश्चात्मना हितं । कनातिरूपाविवर्णः प्रायविलुप्तमथा कथं । क्वचिन्निवर्तते रुद्रात् क्वाववति
तत्पुनः । प्रायश्चित्तमथापार्थ । मन्नाकृष्टवत् ॥ ॥ वादनायसि नृवावा । कर्मणा कर्मनिर्देशान् । आत्यन्तिकं व्यात । अविद्वदधिकानिला । स्यापश्चिहं विमर्षली । नाभूतः पश्चम
वान्नं व्याधयारि रुवनिहि । एवं नियमकृदा ऊनृपनेः कृमायकल्युत । नयसावक्रार्थने । नभनवदमेनव । त्यागनमृत्वा लोवासीं । यमेननियमनव । दहवाग्निद्विर्धना । धर्मरूपाः पञ्चयान्तिनाः ।

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

क. सुनमकनकुलशकाश्रुलीयवलय. नृपनाङ्गदक्षिणश. वेलाकामाहर्नूर्य. विरुविठुवनभ्रम॥ वृत्तानानदनचो॥ यावदे॥ सुनयुथये॥ सुयमानानगायहि॥ सिद्धगंधर्व
 वापले॥ नृपकनकरुदाश्रय. मिलाकरगनसाधस॥ ननामदुवडुमी. यदुल्लायायजायमि॥ नकिशनादीनयिठुमसकलीव्यामदा. आपूविगमनावाहि. ऊदिन्यवनिजने॥ तनूथावनती
 रुक. यकाकर्मयजायति. विरु॥ सर्वसुत्तान. मिदमाहजनादेन॥ ॥ आरुगवानुवावा. पविगसमरुग. संसिद्धसुयसारुवान. यकुड्यामत्यनया. मत्स्यरावपनगत॥ यतीरुकेयजानाथ.
 यरु स्यादुह॥ नकप॥ भर्मकापारुमाना. यरुयासुविहय॥ वक्रारुवारुवकश्च. मनवाविद्विषयना॥ विरुगयाप्रमक्रण. रुगानीरुतिहताव॥ तथाभद्रदयवर्क. सुनविद्याक्रियाकृति॥
 अमानिकुतवाजागा. भर्मकासा॥ सव॥ सुना॥ अरुभवेदमासा. नानाकिशकनवहि॥ यरुनमाप्रमयक. यस्यमिवविश्वत॥ मया॥ नकगु. नरु. यमगायमविग्रह॥ यदासीरुतउवा
 य॥ सूर्यरु॥ समरुदज॥ सवेयदामहायवा. ममवीपवृंहि॥ भर्म॥ इविलमिवात्मान. मयत॥ सर्मकर्मणि. अथभरुहिवादेव सुपागयतदातुर्. नव. विग्रहसुययुमान. यनादावसु
 जयुत॥ उषायवजनसां. इहितायेपुजायन॥ अरुस्त्रीनामपत्नीत्वे. यरुगयतिगृहणी. मिथुनापायभर्मसु. यकासंगेमिर्मयून॥ मिथुनवावायधर्मि. रुवि. सासुविद्याति.
 इरु. भस्मासुजा॥ सुर्व. मिथुनीरुयमायया. मदीययाविषयकि. रुनिमयनियमवर्. ॥ ॥ सु. का. मिथुनसु. रुगवानुविग्रहावन॥ सुपायलवार्थव. तदेवाकद्विधवि॥ ॥ इति
 आलमवतमहायुना. नृप॥ सुर्व. रुगवदकसुमादभ्यु. ध्याय॥ ॥ वादनयतिनूवाय॥ तस्यां स्या॥ रुग्या. विष्णुमायावृहता॥ रुयभ्रमैरुज्ञानयुत. पूगानजनयद्विठु॥ अय

१९६

अ५

यमर्मनीलासु. सर्वदाकयलानय. पिगाशकांपजासु. यतीर्वाययपुर्दिनी. गगनानायलसन. स्त्रीर्थमिथुसुमूदया॥ सर्ममयगुसमह. ननिमिडनिववित. तइयसुर्गनादेव. विनि
 र्जतमलानया. धर्मयावमहसुव. यात्यनमतयायुत. तपिवतपयथाय. मिगाद. ननयकिता॥ यकाविद्वययलान. दवर्षिस्तानुददर्श. उवावतानुसुहयगान. कथंमकथवे
 पुजा॥ अरुद्वानुमुवायुय. वालिगावगयालेका॥ तथेवपुनर्वमा. विलमादकनिर्म. वरुनूयाक्रियप्रविपुमासयु. लीपति. नदीसूरुयगावर्. पक्षपक्षकुतगृह. कविद्वर्मविप
 कथं. कोनयवसुयउमि. कथंस्वपिउनाद. मविद्वीयावियन्त्रित॥ अनूयप्रविज्ञाय. कथंसर्मकविषय॥ ॥ एकउवावा. तविगमाथरुय. अत्यरु. कमनीयया. तदाकूटकुदवर्ष॥
 सुयविममगुडिया. रु॥ रु॥ जीवर्मरुय. दनादिनिर्कवर्धन. अरु. दानासुनिर्बोर्. किमसुक्कर्मरुिर्कव. एकउवधनमुय. रुगवानुसाय॥ पन॥ तमह. सुरुगवैयु॥ किमसुक्कर्मरुिः
 कुवे॥ यमानेवतियदत्ता. विलसुर्गनायथा. यरु. यामाविदसुसा. किमसुक्कर्मरुिर्कव. नानायात्तनावदि. सुवितीवगुलाविगा. तत्रिष्टामयतसुह. किमसुक्कर्मरुिर्कव. तसु. अउमि
 तेसुय. सर्मनकैकरुयव. तद्वतीववधसा. किमसुक्कर्मरुिर्कव. सुपाययकवीमया. वेलाकूलानगिगा. मरुसतदविज्ञाय. किमसुक्कर्मरुिर्कव. यवविगतिरुतामवपुषा. रुतद
 र्धन. अथमैयवधसा. किमसुक्कर्मरुिर्कव. उषयनामुसु. वधमाकार्थदर्शन. विविकनूयमरुह. किमसुक्कर्मरुिर्कव. कालवर्क. मली. सुर्वनिष्कर्षमरुग. सुत
 कुमयधसा. किमसुक्कर्मरुिर्कव. नानासुयपिउनाद. यानवेदनिवर्क. कथकननूयाय. यमविगमूयकम. इतिवावतानाकन. रुय. एकमैयसु॥ यययुसुयविकमा.

दं। अस्मद्वनसंयकाः ॥ सिंहनादनदर्मदा ॥ गदाहिः पवित्रे घोले ॥ यस्मात्सममूर्तये ॥ गूले ॥ यन्मन्त्रवेभवे ॥ गतस्त्रीहि वृक्षगिरिः ॥ सर्वभावाकिं न भूते न भुवि विदुषं वरुना
 नतदृष्टं न संकुना ॥ गतजाले ॥ समनृग ॥ पर्यवान् पर्यवयति ॥ मे कतिं वनराघने ॥ अनन्यकालवर्षा ॥ क्रामदः ॥ सूनसे निन ॥ किन्ना ॥ सिद्धयः ॥ यदवे ॥ लघुहसो ॥ सहस्रधा ॥ अथः
 कीलासु गच्छीया ॥ गिरिगुहभापमे ॥ अथ वरुनसूनवर्तं ॥ विक्किदस्मा ॥ यद्वेत् ॥ तानकृतान् स्वस्तिमता निभस्य ॥ अस्मासु पूगे नथ वृत्तनाथा ॥ इमे द्येय हि विविध विभक्तिः ॥
 नविकर्ता सुखसुखनाथाना ॥ सध्वयया साकुरुवनिभाया ॥ कृता ॥ कृता दवग ॥ लघुदेव्या ॥ इक्ष्वा ने कूल ॥ यथा महत् ॥ कृदे ॥ ययकाठघती ॥ नृकवावधा ॥ तस्य यार्स वि तं निनी ॥
 लनावरुकाहं यदुदया ॥ पलायनाया किं मुखे विरुद्ध ॥ यतिपनसु दधुना कृपाया ॥ वतासुनां काननगा मनस्वी ॥ यथावत ॥ यद्वल ॥ अरुर्ग ॥ रुधनती ॥ वरा विरुद्धा ॥ वीन ॥
 कायनेत्यासूनसं निकस्य ॥ कालोपपत्ती ॥ नृविनामनस्तिना ॥ सुवाचवाचं ॥ पूनं यवीन ॥ हविष्य विरुद्ध ॥ नमूयूला ॥ मन्मथावामानं ॥ ववर्न ॥ अष्ट ॥ कातस्य ॥ मय ॥ यव ॥ यम ॥ सध्वेन ॥ यविधि
 यायस्य नवरुक्का ॥ लोकोपग ॥ अथ तगायदिस्मा ॥ कानाममृत् ॥ नवलीनयुक्तं ॥ दोसमाता विरुद्ध ॥ यदनाथो ॥ यद्वसु ॥ अथ ॥ यविता ॥ सुशकलं ॥ वरं ॥ याग ॥ नता ॥ विज्ज्वा ॥ मृद ॥ अनी ॥ घोव
 गये ॥ निवृत्त ॥ ॥ गतिनी ॥ रागवते ॥ मरुतय ॥ लघु ॥ अथ ॥ दणमा ॥ व्याप ॥ ॥ एकडवाव ॥ तनवं ॥ मं ॥ सता ॥ धर्म ॥ मय ॥ यय ॥ नय ॥ तस्य ॥ नेवा ॥ गुरु ॥ सुसं ॥ गस्त ॥ पलाय
 नयन ॥ य ॥ विभा ॥ यो ॥ मानी ॥ स्य ॥ तना ॥ मा ॥ सू ॥ नी ॥ सु ॥ व ॥ न ॥ र ॥ कालानुकूल ॥ सिद्ध ॥ ले ॥ कामा ॥ ॥ नां ॥ सम ॥ कत ॥ द ॥ द ॥ ग ॥ य ॥ त ॥ सं ॥ क ॥ द ॥ द ॥ न ॥ य ॥ न ॥ म ॥ र्थि ॥ त ॥ ग ॥ नि ॥ वा ॥ यो ॥ क ॥ सा ॥ य ॥ ज ॥ नि

१३३

कृत्स्नाहमवाच ॥ किमनन्त्रि मां ॥ द्वात्रिंश ॥ यष्टगा हते ॥ नहि लीतवधः ॥ अथा ॥ नस्वर्ग ॥ नूतमानिनी ॥ यदिव ॥ यधनं ॥ अज्ञा ॥ सानम्या ॥ कूलका ॥ रुदि ॥ अयतिष्ठ ॥ तमा ॥ यभा ॥ नय
 क्षाम्यमं ॥ वस्य ॥ ला ॥ चवसना ॥ नसु ॥ सं ॥ कु ॥ क्षा ॥ ली ॥ य ॥ न ॥ व ॥ पू ॥ द ॥ नि ॥ पू ॥ न ॥ वान ॥ द ॥ न ॥ स ॥ म ॥ द ॥ या ॥ ला ॥ य ॥ न ॥ ता ॥ का ॥ वि ॥ द ॥ न ॥ स ॥ ॥ त ॥ न ॥ द ॥ व ॥ ग ॥ ला ॥ ॥ सर्व ॥ व ॥ ग ॥ वि ॥ द ॥ न ॥ न ॥ वे ॥ नि ॥ प ॥ तु ॥ मूर् ॥ द्वि ॥ ता ॥ रु ॥ मो ॥ य ॥ थे
 वा ॥ नि ॥ ना ॥ रु ॥ वा ॥ म ॥ म ॥ द ॥ य ॥ क्षा ॥ सु ॥ न ॥ से ॥ न ॥ भा ॥ र्थ ॥ न ॥ नि ॥ मी ॥ लि ॥ ता ॥ र्थ ॥ न ॥ ल ॥ इ ॥ र्म ॥ द ॥ ॥ गां ॥ क ॥ म ॥ य ॥ न ॥ य ॥ त ॥ न ॥ ल ॥ न ॥ ज ॥ रा ॥ त ॥ ल ॥ च ॥ न ॥ य ॥ थ ॥ प ॥ ति ॥ र्थ ॥ था ॥ न ॥ द ॥ ॥ वि ॥ ला ॥ क ॥ र्ता ॥ व ॥ क ॥ ध ॥ ना ॥ य ॥ म ॥ र्थि ॥ त ॥ ॥ स ॥ न ॥ य ॥ वे ॥ रि ॥
 द ॥ व ॥ त ॥ म ॥ हा ॥ ग ॥ दा ॥ वि ॥ द ॥ य ॥ ता ॥ मा ॥ ग ॥ ती ॥ सु ॥ द ॥ ॥ स ॥ हा ॥ ज ॥ या ॥ रु ॥ वा ॥ म ॥ न ॥ क ॥ न ॥ ल ॥ ली ॥ ल ॥ या ॥ ॥ स ॥ न ॥ द ॥ य ॥ न ॥ य ॥ क ॥ यि ॥ ता ॥ रु ॥ न ॥ य ॥ म ॥ ह ॥ द ॥ वा ॥ र ॥ ग ॥ द ॥ या ॥ न ॥ वि ॥ क ॥ म ॥ ॥ ज ॥ या ॥ न ॥ क ॥ र ॥ रु ॥ ल ॥ द ॥ न ॥ द ॥ य ॥ ॥ ग ॥ ल ॥ म ॥
 सर्व ॥ स ॥ म ॥ य ॥ क ॥ य ॥ न ॥ य ॥ ॥ ने ॥ ना ॥ व ॥ ता ॥ क ॥ ग ॥ दा ॥ हि ॥ सु ॥ क्षा ॥ वि ॥ द ॥ र्ति ॥ ता ॥ दि ॥ क ॥ लि ॥ ग ॥ हा ॥ या ॥ था ॥ अ ॥ या ॥ स ॥ न ॥ हि ॥ न ॥ म ॥ र ॥ व ॥ स ॥ रु ॥ दा ॥ म ॥ क्षी ॥ न ॥ स ॥ न ॥ स ॥ क ॥ स ॥ फ ॥ ध ॥ न ॥ क ॥ ला ॥ रु ॥ ॥ न ॥ स ॥ न ॥ वा ॥ हा ॥ य ॥ वि ॥ म ॥ न ॥ य ॥ ता ॥ म
 आ ॥ र्थ ॥ क ॥ र ॥ य ॥ ॥ स ॥ ग ॥ दा ॥ मा ॥ हा ॥ त्मा ॥ ॥ न ॥ दा ॥ म ॥ न ॥ स ॥ न ॥ द ॥ क ॥ वा ॥ हि ॥ म ॥ र्थ ॥ वी ॥ न ॥ य ॥ थ ॥ क ॥ त ॥ वा ॥ हा ॥ हि ॥ त ॥ रु ॥ ॥ स ॥ ग ॥ न ॥ र्प ॥ डा ॥ हा ॥ का ॥ म ॥ या ॥ वि ॥ र्थ ॥ व ॥ जा ॥ य ॥ र्थ ॥ ज ॥ रु ॥ वि ॥ ला ॥ क ॥ स ॥ र्म ॥ न ॥ य ॥ त ॥ रु ॥ म ॥ न ॥ र्थ ॥ स ॥ म ॥ क ॥ थ ॥ ॥ का ॥ न ॥ मा ॥ रु
 न ॥ रु ॥ स ॥ न ॥ ज ॥ गा ॥ दा ॥ ॥ व ॥ द ॥ वा ॥ व ॥ दि ॥ क्षा ॥ रु ॥ वा ॥ म ॥ स ॥ म ॥ न ॥ हि ॥ ता ॥ वि ॥ य ॥ य ॥ व ॥ रु ॥ हा ॥ य ॥ न ॥ रु ॥ वा ॥ द ॥ द ॥ या ॥ न ॥ ला ॥ या ॥ हा ॥ म ॥ स ॥ रु ॥ म ॥ ल ॥ या ॥ म ॥ क ॥ ल ॥ नि ॥ कि ॥ न ॥ द ॥ य ॥ द ॥ वि ॥ ना ॥ ॥ था ॥ ना ॥ ॥ य ॥ रु ॥ म ॥ ला ॥ वि ॥ दा ॥
 दि ॥ जा ॥ ते ॥ गु ॥ भा ॥ व ॥ पा ॥ प ॥ स ॥ च ॥ दी ॥ हि ॥ त ॥ स्या ॥ वि ॥ स ॥ त्वा ॥ व ॥ न ॥ नि ॥ नी ॥ स ॥ य ॥ व ॥ स ॥ य ॥ ला ॥ वि ॥ वा ॥ क ॥ न ॥ ॥ ॥ स ॥ र्ग ॥ र्ज ॥ का ॥ म ॥ ॥ जी ॥ ग्री ॥ द ॥ या ॥ की ॥ हि ॥ रि ॥ र्ज ॥ त ॥ स्त्री ॥ स ॥ य ॥ क ॥ र्म ॥ ला ॥ य ॥ न ॥ दा ॥ दे ॥ य ॥ ग ॥ र्जी ॥ क ॥ रु ॥ रु ॥ म ॥ क ॥ ल ॥ वि ॥ रि ॥ न ॥ द ॥ रु
 म ॥ स ॥ य ॥ व ॥ कि ॥ स ॥ म ॥ द ॥ रु ॥ ॥ ॥ अ ॥ न ॥ य ॥ व ॥ य ॥ ता ॥ म ॥ न ॥ र्थ ॥ स ॥ म ॥ रु ॥ अ ॥ वि ॥ म ॥ ता ॥ म ॥ य ॥ द ॥ न ॥ कि ॥ म ॥ र्थ ॥ ॥ ते ॥ रु ॥ न ॥ ना ॥ था ॥ न ॥ ग ॥ ला ॥ नि ॥ ता ॥ त ॥ वि ॥ न ॥ ल ॥ नि ॥ कि ॥ न ॥ गु ॥ र्थ ॥ जा ॥ मि ॥ ॥ अ ॥ था ॥ रु ॥ न ॥ म ॥ क ॥ लि ॥ न ॥ वी ॥ न ॥ रु ॥ हा

हायमथाहनिनायदीह। ज्ञानाऽनुरागवर्तिविधायमनस्विनायादनरु० ययत्तु॥ सननकसान्निहिनाषिवर्जं यन० स्मृतं वेविनिसम्यमाद्यं। मासं नयिष्ठास्तवदववर्जं स्यान्निष्क
 लं कयसानामिवार्थ॥ नचववर्जस्तवगकतेउसा॥ रुद्रदेवस्तवसावतस्त्रित॥ ननेवगर्जुडहि विष्णुयन्त्रिता यता हविर्विजयगुणास्तव॥ अहं समाश्रयमनायथाहिनः॥ अक्षयल
 सुचनं नानविन्द। त्वद्वज्रमंहालुलितया मयापाणा गनिर्मनं म्याम्यपविद्वलाक॥ यं साकिलेकानुधियांस्तुकांती याऽसम्यदादि विरुषोनसायां। नवातिसुस्त्वषडदं गच्छाविर्मद॥ क
 लिर्वसनसंययास॥ स्वेवर्गिकायासुविद्यात। स्मृततिर्विधुययवस्यगक। अतानुभयारुगवत्यसादाइलेशाकिशनगयनाये॥ अहं रुद्रतयपादे कभूलदासानदासाहविगानू
 रय॥ मनःसमप्रतासुयतयुसानां गृहीतवाक्कर्मकथानकाय॥ ननाकपट्टनययानमव्यां नसावेरोममनसाधियत्। नयागसिद्धीनयनरुर्ववा समअसत्वां विनरुयकां क॥ अत्रातयका
 ववमातनंरवगा॥ सुखेयथावस्तुतनाः॥ कृष्णलो॥ धियं विधयव्यधितविषममनावविन्द्य कदिदृकतत्त्वां॥ मयाहमभूकडनरुसर्व्यं संसावचकुमरा॥ सुकर्मोहि॥ त्वन्मायया
 त्मात्मजदावगेह। आसकविलेखननाथरुयात्॥ ॥ गतिगीरागवतमहायना। साषष्ठस्तुत्वेवृत्तवधेवृत्तवाक्कीनोमेकादशाध्यायः॥ ॥ शशिर्वावा॥ नवैकिल्लासुन्य
 दहनाजो मृत्युवने विजयानममान॥ भूलंयष्टास्ययदंस्तुनन्दं यथामहायत्रयकेटहा प्र॥ ततोयुगाकाग्निका। अयद्विद्वमाविधुभूलं तत्र सासुनन्द॥ दिवामहन्दायविनयवी
 ना। रुद्रासिपापतिनूपाऊगाद। स्वर्जतदिवलजुरुलेवनिनी कद॥ यअमजातविक्रव॥ वडं सवजीषतयवैसाकिनडुड॥ तस्यावगनोरागी॥ किनकवारु॥ यविधमदृष॥ सैनव

आसद्यगृहीतवर्क॥ हनोतताउन्मथामूनहं वज्रहस्ताय नमः ॥ वृत्तस्य कर्मातिमहाकुतस्तुनासूनाश्चानसिद्धसंघा॥ अयूक्यं सुतपुनरुतसंकर्षं निनीकहा
हतिविविक्तभुक्तं ॥ अन्तमवर्कं गृहविलकिताश्चार्त्तस्वहस्तादतिमन्त्रिषोयून॥ तमाहवृत्ताहनिमाउवक्षा ऊहिल्लभकुन्नविषादकाल॥ यूयत्सूतां कुरुविस्तारतायिना इय॥
सुदेकगुनवेपनासनां विन्ने कमल्यहिलयस्त्रितीश्वरं सर्वरूपायं पुनरेषुनातर्न॥ साका॥ सुपात्तायस्य मन्त्रसक्तिविवर्णावा॥ ॥ दिवास्वनिवावेडा॥ सकालं हस्तावर्णं ॥ डा
ऊ॥ सुहावर्लयास ममृत्सूम्भभवया तमज्ञायऊमाहृत् मात्मानं मन्यते ऊर्त॥ यथादात्रमयीनानी यथायूत्रमयामृग॥ एवंरूतानिमयवन्नीगतकालिवद्विहा॥ पुनरुपकृतं
वर्कं मात्सरुतेदियागया॥ गंक्रवन्नास्यसर्गोदी नविनायदनयहात॥ अविद्यानेवमात्मान सन्नयतनीगमीश्वरं॥ रुते॥ मृजतिरूतानि यस्तनानि ते॥ स्वर्ग॥ आय॥ ॥ कीर्तिवैश्व
र्गमानिष॥ पुनरुपया॥ रुवन्नावहितेकालेयथानिष्ठाद्विषयया॥ तस्मोदकीर्तियन्त्रा ऊत्थायऊयथा नपि॥ सम॥ स्यात्सुखद॥ रवासां मृत्सूजीवितया सुधा॥ सुर्वनऊसुमरुतिस्व
कृतं नोत्सनायुता॥ गतुसाक्षिमात्मानं यानवेदसवश्चते॥ पञ्चमानिक्किर्तनं॥ वृत्तायथऊर्तं मृ॥ घटमानं यथागकि तवयासकि हीर्षया॥ यासगहायं समन रूषमावाहनं
सन॥ अयनऊयतेमया ऊयामृष्यपनाऊय॥ ॥ अकउवावा॥ अन्तावृत्तवव॥ अन्तागतानीकं पूययत॥ गृहीतवज्र॥ यरुसंस्तुमाहगतविस्मयभअहादानवसिद्धासि यस्यत
प्रतिनीदृग्नी॥ रुक॥ सुर्वोत्सनात्मानं सुदुर्दं ऊगदीश्वरं॥ रुवानतायीशमाया वेष्मवीऊनमाहिनी॥ यदिहायासनेकावै महापुनरुतं ऊत॥ खल्विदमहादाय्यी यऊरु॥ यऊतस्तुवा॥

कोसद्विहिः कायस्याउवनाइरुवान्यमनुष्ठावति । त्वशशकतमः सुखाः पुनदानीमतः परं । यथायपानिर्हयानि आतावगर्वावालाः संयुक्तवियुक्तं तथाकालनदहिनः ।
 यथाधनासुवेधना रुवन्तिरुवन्तिव । एवंरुतंरुतानि आदितानीभयामया । वयश्चतुश्चयवम । ऊनमृत्पार्यथायश्च । न्याद्वमधुनाविरा । रुतेरुतानिरुतं ॥ सुऊरुवतिरुक्तिवा आत्मसुष्टेन
 स्वतन्त्रे ननयश्चाधुनालवन । दहनदहिनीनाऊन दहदहहिरुपते । वीजादवयथावीर्यं दकथस्ववणाश्चतः ॥ दहदहविरागाय मविधककृतः परं । अतिवृक्तिविरागाय यथावमुविकल्पित
 ॥ **शुकडवावा** ॥ उवमाश्वासिता राजा विगुकेतु द्विजातिरिष्टा विरुद्धयासिनावह माधिग्नानमराधन ॥ **नाडावावा** ॥ कायूर्योऽज्ञानसम्यन्त्रो मरिहोवमहीयसी । अवधूतनवलेन गूढाविरुसमाग
 तोवत्रकिञ्चवनेकामं वाक्कसारुगवत्पिमाः मादृणां ग्रामवृद्धीनां वाध्यामरु लिङ्गिनः । कुमानावदविरु नञ्जिनादेवलासितः । अयानननमावासा मार्केष्टुयाधगेतमश्च वसिष्ठारुगवानामः कपि
 लावादनायलिः । इवोसायाकूवल्लुश्च जातुल्लुश्चथानुलिङ्गनामश्च वनादह आसुविः सयतः ॥ लिङ्गिः । अविर्द्वदग्निनाष्टोम्यमनिः ॥ यश्चलिङ्गिः कथो हिनत्थनारुः कोणल्यः ॥ श्रुतयवमनश्चः ।
 उभयत्रवसिर्दृष्टः ॥ अत्रकिञ्चानह गवशतस्माद्वर्जानयेणा ममगुरुभिः ॥ यश्चः ॥ वीधतमसिमग्नसा ऊनदीयडदीयती ॥ **मंजिनाडवावा** ॥ अरुक्तंयुक्तकामस्य युगदास्माङ्गिनान्य । एववक्रसूतः साक्षात्तावदा
 रुगवानृषिः ॥ अर्हत्तुयुगलोकेन मग्नकमसिद्विष्टः । अगदहमनूस्त्वयमहापूषगावने । अनयरायरुवतः ॥ पाकावावामिरुपरा । वक्राष्टारुगवक्रका नावसादिगुमर्हसि । तदेवतयवैज्ञान
 नदामिगृहमागतः । आत्माहिनिरिवर्णकं युग्मवददाम्यहं । अधुनायुगिणाकापी रुवतेवानुरूपत । एवन्वायागृहानामा विविधेष्वयसम्यदः ॥ अवादयश्च विषयाश्च तानाश्च विरुतयः ॥ नाश्चम

707

हीयल्लकाद्या रुत्यामायसुरुकनाः सर्वयिभूतसममः ॥ कामाहुरुयाद्विताः ॥ गर्ध्वनगत्रयः ॥ सुप्रमायामनात्रयः ॥ दृष्टमानाविनार्थेन नदृष्टकमनारुवाः । कर्माहिभ्याय
 तानानाकर्मात्मिमनमारुवन् । अर्यहिरुहिनोदह । उवाञ्जानक्रियात्मकः ॥ दहिनाविविधकृण सुकायकृद्दाहृतः ॥ तस्मात्त्वक्कनमनसा विरुष्टगतिमात्मानः ॥ द्वेतेऽवार्थविमर्शं त्यक्त्वा य
 सममाविण ॥ **नात्रडवावा** ॥ एतामन्त्रायनिर्बर्ता यमीष्टुयतामम । याश्चात्रयन्सकनार्तः । दुष्कर्म्मकर्षणयुक्तं । यस्यादमूलंमयसुखनत्रुपूढं ॥ अर्वाद्याउममिर्द्विगतयं विरुद्धः । मयसुदी
 यमकुलामधिकीमरिहत्वं याइरुवानयिपर्वनविनाइयेति ॥ **अन्तिजरागवधमहापूना** ॥ अमरुक्त्वध्विगुकेतुः ॥ कायनादनामयश्चदः ॥ **शुकडवावा** ॥ दवर्षिनधनाकानं
 सम्यवर्तनयात्सर्गं । दर्शयित्वतिहावात्र आतिनामनुष्ठावती ॥ **नात्रडवावा** ॥ जीवात्मन्यस्यैरुदकं मातर्विगतंयव । सुहृदावाधवास्तुफान् ॥ **वात्तकृत्तयारुणी** ॥ कलवर्तसः
 माविष्णोऽपमायः ॥ सुहृदृतः ॥ रुद्राणां गान्पिहृदत्तानधितिष्ठनृपासर्न ॥ **जीवडवावा** ॥ कस्मिन्ऊनममीमक म्पितत्रोमातवाकृवत् । कर्मरिक्तममात्मस्य देवतिर्येदुयानिष्ठ । वेध
 ज्ञातुनिमग्नास्त्वमिहादोसीतविद्विषः ॥ सर्वेऽवहिसर्वेषां उमनिक्रमः ॥ मिथश्चयथावसुनियन्तानि रुमादीनिगतस्तुतः ॥ यथेठकिनत्रध्वं जीवायानिष्कल्य । नित्यस्यार्थस्यैवधः । अनिष्ठा
 दृष्टतेनृष्यावावयस्यैसम्बन्धममत्तकावदवहि । एवंयानिगताजीवः ॥ सनिष्ठानिबर्हकृतः ॥ यावयथापलस्य त तावत्सर्वहिनस्यतत् । एवनिष्ठावायसुक् एवसर्वार्थयः ॥ सुहृत् । अस्मायागु
 लेद्विष्णुमात्मानं सुकृतं विरुष्टानकस्यातिप्रियः ॥ कश्चिन्नाप्रियः ॥ सुः ॥ यत्रापिवा । एकसर्वधियां अस्माकल्लुगुतादाभ्याः ॥ नादुःखात्साहिगुलत्रदापन्नकियाः ॥ रुर्ल । उदासीनवदासीनः ॥ यत्रावदृगा

हि 2

१०३

य१

[illegible]

[illegible][illegible]

यामकमूर्च्छा। अनर्चितासं यवा द्वाभ्यामीगवहिश्वनत्। नाभेनयादाययता नादपानाउदककिना। शयीतनापत्रान्ने नमनानवसन्ध्याया। योगवासाः शुविर्निर्णयं सर्वमंगलसंयुता। पूजयत्
 प्रातनाभा। प्राक्नाविषां क्षियमचूर्त। क्षियावीर्यवती श्वर्ध्वं गन्धवलिर्मंगलेः पतिश्रुत्योपतिष्ठतं। सर्वसर्वसर्वसर्वतभतदविहृतं। आनयिष्यसिधुस्यं नकहारवितासूत। वारमिषा
 रूपयाथ। दितिनाऊमरामना। कश्चपाऊरुमाधरु। वगन्ध्याः दधनसा। मारुहसूनरिषाय। मितुआसायमानद। पुण्ड्र। लनाप्रमस्त्रं। दितियम्यववचुविः। निखवनात्समनसः रुलमूलस
 मिकुणानु। यगदूनामृदापश्चकालेकालउयाहवत्। एवकस्यावगच्छाम्य। वगद्विर्दुर्निर्णय। यमः वर्यवनक्षिप्या। मगद्वमगाकृतिः। नाधगच्छुतश्चिदकल्यनाथमहीपत। विनाः तीव्र
 तः गच्छः केनमस्याद्विवहिर। एकदासाहसन्ध्याया। मुक्तिप्राप्तवकविता। अमृतावायुधैर्तां विः सृष्ट्यापविषिमाहिता। लब्धतदनर्गका। निडावद्वतयं तसः। दितः पुविहउदमं। आगणायग
 मायया। चकुरुसकधगर्कं। वज्रनेकनकपूरं। नूदकसकधैकेकमाधदीनितिगानपूना। तमूवः पाद्यमानसुसर्वपाशुनयानुप। किन्नरुद्विद्यांसि। आनयामनूतसुव। मारुहउातत्रामर्कं। यूयः
 मितारुकोकः। अनन्यरुवानपाविषया। नात्मनोमात्रानुगणान्। नममावदितं नैर्कः। प्रानिवासानुकम्यया। वरुधाकलिशकृष्ण। दोषकुसयथाहवान्। सकृद्वृद्धादिपुनर्ययनवायति। सात्माती। सर्वसर्व
 किञ्चिदुर्नद्वयपद्धतिर्विर्गधसकृद्विहृष्यं। वाणदवलिमनूतारुवन्। वयाकमारुदाधनं। हविर्माययाः कृताः। दिति नूदक्यददृष्य। कुमालाननलप्रहान्। वृद्धसहिताध्वी। पर्ययुधदनिदिता। अथेनुर्म
 हतातह। मादिहानामुयावहं। अथेय मिकुणयवर्तवतभतसुदध्वनं। एकः संकल्यः पूजः सकसकारुवन्कथी। यदिगविदितीयुर्षु। सत्यकथयमामया॥ ॥ वृद्धउवाच॥ अमृतं हं वावसितसुयधर्मगता

103

निका। लब्धकयाविजगर्कमनूवद्विर्धर्मदक। कलामसकधगर्कसुसकसमात्रका। नपिर्वैकेकणादृक्काः सकधानापिमिषिन्। ततस्तत्पत्रमाध्वर्यवीश्वधवसितममया। महापुनूषपु
 जायाः सिद्धिः कायनूषक्षिपी। आनाधनंरुगवतं वृहामानानिनामिषः। यरुनेकृत्यपिपत्रं। तवानुकुणलाः सुताः। आनाध्यामपुदन्दर्वं। स्वात्मानंजगदीश्वरं। कादलीतगुहस्यर्ण
 वृधः स्यान्ननकपियत्। तदिदंममदोर्कन्यं। वालिणस्यमहीयसि। कुलमर्हसिमागर्ह। दद्यागर्कमताकिता॥ ॥ वृकडवाव॥ वृद्धसुययनूत्तातः वृद्धरावेनउरुया। मनुदिः सरु
 तन्नत्वा। ऊगामविदिर्वयुः। एवकंसर्वमायार्तयत्तार्तयविपुच्छसि। मंगलमनूतीजन्। किंरुयः कथयमिषः॥ ॥ वृतिशिरुगवतमहायुना। वृद्धसुययनूत्तातः वृद्धरावेनउरुया। मनुदिः सरु
 नकावाव॥ वृत्तयसर्वनवकनरुवतायइतीतिर्त। तदुवदिदुमिकुमिष्यनविहृः यसीदति॥ ॥ वादनायलिनुवाव॥ मार्गनीधनिगयकयाविहृयुवनूत्तातः। आनरुगवतमि॥ ॥
 दं। सार्धकामिकमादितः। निगममनूतीजन्। वाक्कलाननूर्मगुय। सत्वापुत्रदती। पुत्रवसीतालकूकृताम्वन। पूजयत्तागनाणा। यकुरुगवर्कश्रियासह। अनननिनयकाया। पूरुकासनभा
 मुन। महाविहृतिपतयं। नमः सकलसिद्धयं। यथात्वंकययारुया। तऊसामहिभीऊमा। कृष्णवृणयुलेः सर्वः मुतामिरुगवानुपुः। विहृयत्तिमहामाथ। महापुनूषलकला। पीयधामम
 महाका। गलाकमातनमासुत॥ पुनमारुगवतमहायुनूषाय। महाविहृतिपतयं सरुमहाविहृतिरिहिलिपुयहनालीति॥ अननोहनरुमर्कण। विहृतावाहनाधेयाधायस्यर्णनस्तानवाउ
 पुनीतकृष्णर्णं। धूपदीयावहनायपवानान्। सुसमाहितायाहनेत्। हविः। लवः। कुरुयादनलेर्ददणाकृती॥ पुनमारुगवतमहायुनूषाय सरुमहाविहृतिपतयं। श्रियंविहृयवनदाना

[illegible]

वक्रवर्तुषाभिर्जा२

[illegible]

[illegible][illegible]

गाययद्वयामत्रायययाजिनः॥ ॥ इति श्री गवतमहाप्रवाले सुकर्मसुखेयवर्धयथा॥ ॥ नावदडवावायेनाहियायरगवत्तुनः कावः किलासुने॥ गायमको
 सुतोतस्यदेत्यनाकगृहकिक। तोउत्रयिनर्तवाल्लयलादन्नयकाविर्द। पा०यामासुडः साधनार्थ॥ ॥ अस्मन्वालकान्। यरुतुगुनलायार्क। शुशुवनपया० त। नसाधुमनसा
 लरुस्वपनासुहाशर्म। एकदात्वसुनः पूरमकमाभायापाशुव। ययकुकथातावत्स मन्यतेसाधुयद्वान्॥ ॥ यलादडवावा॥ तसाधुमन्यसुनवन्धदहिना। सदासुमद्विने
 मियासुमकुहात्॥ हित्वात्यपार्तगृहमन्धकूर्यमनङ्गीतायद्विमर्चयत्॥ ॥ नावदडवावा॥ अन्त्यापुगतिनादेयः पनयकसमादिनः। कुरुसुवद्विर्चोलां। विद्यनयनवद्विहिः। सुम्य
 विश्वार्थतावालां गुनगुरुद्विजातिरि। विष्णुयकयतिक्वने। नुविद्यतासुधीर्यता। गुरुमानिनमाकय। यलादं दयपाकका। यनस्य गुरुयावायासुमवद्वक्तसामहिः। वत्सयलादरुद
 के। सुतकथयमासुया। वाल्यादिनः कृतसुखः। भववद्विपय्ययः। वद्विहदः पनकृत। उताहाभसुमारुवत्। रुन्त्यातां। अगुकासार्थां गुनलां कलनन्दन॥ ॥ यलादडवावा॥ यनसु
 श्रुत्यसुहादः पूसायन्मायया कृतः। विभादिनभियां दृष्ट। गस्मेरुगवनेनमः। सददानवः गपूसां पशुवद्विर्चिहियते। अन्येष्वनथायोरु। मिरिरुदगतासमी॥ सवयकासास्यपन
 तवद्विहिर्द्विनयान्कमलोनिद्वान्। मकनियद्वन्निवदवादिनां। यलादयाकषरिनहिममर्ति॥ यथाकामायेयावकन। स्ययमाकर्षसुनिधो। नथामहियतयेतः श्वक
 पा। लयर्दकया। एतावद्वाकसायात्का। विननाममहामतिः। गैरुनिर्कृत्यकपितः। सुदिनां नाऊसवकः। आनीयतामनेवत्। मस्माकमयणकुतः। कलाङ्गा। नस्य इवद्वि। श्वयुर्थो

10.3

सादितादमः देतयवचनवनः। आगार्यकः। ककुमः। गन्मूलां नूलयनः। विष्णुन्नीलापिता ककुमः। इतिर्तदिविधेयये कृतस्यैरुर्कनादिहिः। यलादं दयपाकका। विवर्गस्ययदादने। ततः
 नेगुनूलात्वा। ककुमयवद्विपय्ययः। देत्यन्दर्शयामासु। मारुमयमर्लकर्त। यनेर्तयादयावर्ल। यतिलेयागियासुनः। यनिष्वविर्चोलां। यनमायायनिर्चर्त। अमायाकमवयाय। मूद्वयः
 कलां मूरिः। अमिष्विकसद्वकु। दमाहयविष्ठिने। यलादानुवर्तातां। सुधार्तकिश्चिद्वर्म। कालनेतावतायुष्यान्। यदणिकुचोवाकवान्॥ ॥ यलादडवावा॥ यनवर्कीर्तनीविष्णुः
 समर्लपादभवनी। अर्चनेवन्दनेदार्थः। सुवमात्मनिवन्दनं। इतिर्तयायिनाविष्णुः। किश्चिन्नवलकला। कियनरुगवयदा। तन्मन्यधीतमूरुर्म। निनमोतसूतववा। हिनयकणिपूकदा। गुनपूगम
 वावर्द। नृपायसूत्रिताधनः। वक्रवैधकिमनरु। वियर्कसुवतासुता। असार्यगहितावाला। मामनाद्वयद्वर्मन। सुकिशसाधवालाक। इर्मगन्धमवादिनः। भामावदेयर्धकाल। नागप्येति
 नामिवा॥ ॥ गुनूवावा॥ नमत्युलीर्तनमनपुलीर्त। सुतावदयवतयन्मजो। निमर्गिकीर्यमनिनसावार्म। नियकमर्चकदनानुमात्मनः॥ ॥ नावदडवावा॥ गुनूलेवैयतिधाका। रुयसासुनः। सुर्त
 । नवद्वुनदीर्यन। कमारुदासनीमविः॥ ॥ यलादडवावा॥ मतिर्नेकपुनतः। सुगावा। मिथारिपयतगुरुवतानी। अदाह। गोरिर्विगताकमिर्ण। पुनः पुनश्चविर्चवर्चसां। नगविद्वः। स्तासग
 तिहिविर्चु। इनागयायवहिवमानिनः। अन्धायथा। चेन्नपनीयमाना। क्लीगर्तया। मन्त्रदाम्निवद्वः। अनेवात्मतिसावद्वुक्तमोद्ये। स्यण्यनर्थेपणमायदर्थः। महीयसीपादवक्राविर्चै। निष्किश्च
 नानानद्वलीययावत्॥ ॥ अन्त्यापनर्तपूरु। हिनयकणिपूकदा। अन्धकृतात्मासात्मन्। विनास्यगमहीतल। अहामर्चनवाविद्वः। कषायीकृतलावनः। वध्वातामाधुयवध्वा। निः। सानयनेनमगाः। अर्थम

[illegible][illegible]

वः अनर्क्यतिरुक्ते न। पत्रिकम्यदिर्वययो। ततानामातनमृ विः समानीयनिजाशर्म। जगत्सर्वेष्वेतां रूढ। यावत्तु नागमः तथैववासीदवर्षेन किकसाकृता रुया। यावदेव
 तिथाना रुपमानवत्तु। अविषयवत्तु रूपायनमयापरी। अकर्वनी स्वर्गकृसाकेमायकायसुतय। अविः कान्तिकसुसाः यादादुरुयमीश्वरः। धर्मस्य तत्त्वज्ञानं नामय
 दिग्विनिर्मली। तत्कालस्य दीयेत्वात् स्त्रीत्वात्मा उक्तिर्नोदधे। असीतानुगृहीतस्मा मुधुनाया कलात्सृतिः। रुवतामपि रुयान्। यदिष्टदधतववः। वेना नदी श्रीः। ज्ञाव स्त्रीवालानां
 भयथा। इत्थायाः षष्ठिभेदावा दृष्टोदहस्यनात्मनः। रूलानामिवदृ कस्य कोलनेश्वरमूर्तिना। आत्मानिष्ठावयः। शुद्धचक्रः। कृष्ण आश्रयः। अविक्रियः। स्रष्टा। व्याप
 कासंख्यमासुतः। चनेवोदणरिद्विज्ञानात्मना लक्ष्मिः। यत्रैः। अहंमभयत रुवः। दहोभाहं रूयः। ॥ स्वर्ग्यथायावत्तु सकानः। कृष्णयोगे सदरिक्तं आमुयत। कृष्णदह
 धृतथात्मायेनैवास्म विदुः। कर्तिलरुत् ॥ अहोपुक्तयः। कृष्णयवदितरुणाः। विकानाधोः। वायोः। प्रमानकः। समन्वयात्। दहमु सर्वसंघाता। उगलसु त्रितिद्विधाः।
 अहोवमृगः। पूत्रधानंतिनतीत्यतत्तुन। अन्वयवतिनकसु विवकना। तात्मना। स्रष्टा। नसमाप्ताये विदुः। अहिनसत्त्वैः। वृद्धेः। गवर्षसुप्र सव्यदिवितिदुरुयः। तायेने
 वानुरुयकः। साधकः। पूत्रवः। चरिद्विदुः। ॥ यत्रैः। वृद्धिः। रुदः। क्रियाः। रुवः। स्वयंप्रमाणेनाधरुः। गेधेद्यनिवावयात्। एतद्वावाहिसंसा। गतेकमोनिवन्धनः। अज्ञानमूला
 याधोहि। पूसः। स्वप्नः। वायुः। तस्मादुवः। कर्तुर्वा कर्मसांतिगुणात्मना। वीजनिर्हर्तया गः। पुवाहायनमाधियः। तथेपायसहसात्ता मयैरुगवतादिनः। यदीश्वररुगवतिरुकि

763

पत्र

स्यान्नायथावतिः। गुनगुणयारुक्ता संघेला रूपा। लनव। सः। सः। साधरुकांना मीश्वरानाधननव। अद्ययातकथायाः। कीर्तने गुणकर्मसां। तत्यादाचुदुधान तस्मिन्। अहोवादि
 रिः। रुविः। सध्वरुतः। रुगवानासुः। श्वनः। ॥ तिरुतानिमनसा कोमैः। साधमानयत्। यतिरिर्कितवद्वेः। क्रियतरुकिनीश्वरः। वासुदवर्गवति ययासैलरुगवतिः। निस्सु
 कर्मासिगुलानगुत्ता। वीर्यालिलालातनुरिः। क्रितानि। यदातिरुर्षापलकाणुगदुर्दः। आत्कः। उदयतिनोतिनत्यति ॥ यदाग्रहगुणवद्विदुः। सत्याकन्दकिधायतिवदतः। नः। मरुः। मसु
 वकिरुवः। गत्यते। नायायेत्यासुमतिनेतवय ॥ तदायमान्मकसमरुवधनः। सुहावरावात्मकताणयकतिः। निर्गन्धवीजानुगोमहीयसां। रुकिषया। गनसभयः। धाकः। ॥ अः। धाकः। ल
 वृमिहासुखात्मनः। नीत्रिः। सैः। तिचकः। तातनै। तदुक्कनिर्वाणसुर्वविद्वेः। आत्माहः। ध्वं। दयैः। रुदिश्वरैः ॥ कातिषसासुनवालकाहंनः। न्यायेनसुदुदिद्विदवत्तः। अः। आत्मनः। सुखात्तः। गय
 दहिनी। सामान्यतः। किंविषयापयादेनेशायाः। कलर्पणवः। मृतादया गृहामहीकृष्णवकायरुतायः। सध्वनकामाः। कलर्पुनायुषः। कर्त्तुकिमर्त्यसुकियसिर्पवनाः। एवहिलाकाः। ककुहिः। क्रियासु
 मी। कयिष्ववः। सातिगयानुनिर्मलाः। तस्माददृष्टः। गुणदूषणपर्वः। रुक्तास्यः। मरुः। तात्मलवय ॥ यदर्थेः। रुकर्माल विज्ञानान्यसकलनः। कर्मात्ता विपर्ययः। मधार्थविन्दतः। सुखायः। रु
 भाकायः। सः। रुकर्मालः। सादावातीरुयाः। दृष्टः। मनीहायासुखावहा। कामाकाप्रयगे कामं यदर्थमिहपूत्रवः। सध्वदहमुपावकाः। रूगुनायायेतियः। किमवहितायत्तः। दानागांधनादयः
 । नायकावलाभात्। रुत्ताफममतायदाः। किमतेनात्मनसुः। सः। रुदहंननध्वनेः। अनर्थेनर्थसंकाणे। नित्यानन्दवसादधेः। निदूयतामिरुत्तार्थः। क्रियान्दहः। रुतासुनाः। निषकादिषुवस्तुसुकि

न२

अथमानस्यकर्मादिशकर्मस्थानरुतदेहीदहनात्मानवर्तिना। कर्महिसुतदहमूर्यत्वेविवकतशतस्मादध्याकामाश्रयमश्नतइवाश्रयाशरुतानीहयात्मानमभीहृदविमधीश्वरं। सर्वेषामपि
 तानीहविनाशमश्नतइवियशरुतेर्महेश्वरसुतेः८रुतानीवीजसंगतशयवोऽस्मिन्मनशावायकार्गधर्तुववा। रुतमूर्यमदवर्सी। स्वस्तिमान्स्माद्यथावर्ष। नालद्विजन्वदवत्तु। मधित्वंवास्तनासुका
 शापीलनायमकन्यस्यनवृत्तवद्वृत्ता। नयनेनतथानश्रुतलोचनवतानिच। पीयतेऽमलयारुक्ताहविनयवितमूर्ते। तथारुतेरुगवति। रुक्मिकुततानवाः। अलोपमनेसर्वेस
 वरुतासनीध्वनयेत्यययकनक्रांसि। स्त्रियः८शूद्रावृत्तकसशरवगमगाः८यापकीवाः८सुकिञ्चयुताङ्गाः८नतावानेवत्वाकेस्मिन्। पूर्वसः८सुनः८पनः८सुतः८नकाकरुकि। विन्दयत्सर्वेवतदीकृ
 ॥ ॥ अतिथीरागवनेमहायनासकमर्कधेयान्नासर्नसकभाधायः॥ ॥ नानदडवाय॥ कथयितुमनाः८राद्वंशुत्वातदनुवर्तिनी। उग्ररुद्रिववयत्वा नेवंपर्वेनगिकिर्त, ७८०
 । अथावायसुतसुर्मावृद्धिमकाकसंकिर्त। अलमारीगह्वरिता। नारुयावदया ॥ ॥ अथा। कायावर्णदलजागुः८पूर्वुरुनुमनादथा। किष्कायनूययावायायकादमगदहर्ण
 । अहकमसः८यापेन। निवशीननयकृषा। मिमांसानेस्यसंसेकनेस्मिन्। नसिहूर्यतदलरुमानक। यतकंजामिकनवल्लयन। कनोलद्वैकनवालवत्तुलं। कनाकडिक्ककुटीमु
 रितोत्तरी। मन्त्रादिकं। गिरिकनंजकुर्तवाफासनासंरुतदहीवर्ण॥ दिवसं। कांयसुदीयेपीवन्गीवन्वक्रुत्तलमस्यमवर्ष। वीडीशुणेनेः८सुनिर्गतनूत्रे। विरुज्जनीकणो
 निरुवायुधै। इनासुदसर्वेनिकुतनायुधयवभाविदवितदेत्यजानव। पापलभयहवितावृणापिना। वनः८सुतानेनसमस्यतस्यकि। उर्ववदंशस्यततमदयुधानदन्सिहृयति

पणयावनर्तदार्कवडाअलिमवस्तिर्त। सूर्यपादाहमिवश्वसुनयकृतिदानुलः८हचर्चिनीतमन्दात्मन्कूलरुदकनाधम। तर्धमकासनाहर्णनंश्वत्वायमकुर्या। कृदस्ययक
 कस्यक। न्यालाकाः८सहश्वनाः८तस्यमइरीतवमूरुणासनीकिमनायगाः॥ ॥ यकादडवाय। नकंवल्लमरुवतश्वनाकन। सवेवल्लवलिनाश्रयवर्षा। पनवत्रमीह्विजगमायत्तका
 दयापनवर्षापुमीताः८सर्वश्वनः८कालडूकभासा। वाडसहसत्तवल्लिदियात्ता॥ सनवविश्वपनमः८सुगकिरिः८सुजयवत्तुगुलुगुयः८। उकासुनकावमिमत्तमात्तनः८सममनाध
 त्सनसुकिविद्विषः८मतजितादात्तनडयत्तुकिता। तद्विद्वनकस्यमहत्समयलं॥ दस्युनपनानुवत्तुविजितलस्यतो। मयनकचकषुजितादि। दगा। जितात्तनाः८स्यसमस्यदहिनां। साधा
 सुमाहपरवाः८कृतापना॥ ॥ हिनयकणियववाय॥ वकंत्तुकर्तुकात्तासियातिमार्तविकत्तुस। मेमूरुलाहिमन्दात्मन्वनसु द्विकवागिनः८यन्त्यामन्तरा। यका। मदन्याजगदीश्वनः८काः
 सोयदिसुसर्वेव। कस्मात्सुमनदश्वत। सार्विककमानस्य। निवः८कायाद्वनामिने। गाययंतहनिष्ठाश्रयसुगवसमाप्तिर्त॥ उर्वइनुकेर्मूरुनर्दयनूवा। सतमलारागवर्तमहासुनः८। स्व
 ज्ञेयः८कासतिगावनासनात्। सुर्मवरुश्रुतिवलः८सुमष्टिना। तथेवतस्मिन्निनधातिहीयत्ता। वरुवयनापुकठारुममूरुत्त। यत्तुसुधियापगर्तत्तजादयः८श्वत्तासधामापायमर्गम
 निव। सातिकमन्यवधेयनाज्जम्। निगस्यनिजादमपूर्वमकुर्त। अकः८सरायानददर्गतत्यद्वितगस्यनसुनानियूथपाः८। सत्यविधाउर्जिऊरुयराषिर्त। व्याकिंशरुतवशिसे
 प्र्यात्मनः८शद्वन्तात्तुतनूपमूरुहन्। सुर्मसरायानमगन्नमानर्ष॥ सुसत्तमवर्षविताविपणनसुर्मस्यमध्यादननिर्जिहानी। नार्पम। गानापिननातिविशमहाकिमगन्नमगत्तुस्य

श्रीमान्मानस्य समकमुक्तिर्नृसिंहद्वयं तदलं हयानर्क। यतफवामीकत्रवगुलायनं सुनसुगकणवर्द्धिताननं। कवालद्वयं कत्रवलवधुर्लूकनाकजिह्वं कृकटीमूखा लूक
 । सुखाईकर्तुं गितिकचनकुर्तवालास्यनासंरुनं दहीषर्ल॥ दिवस्य क्वायसदीर्यपीवनगीवात्रवक सुतमल्यमद्ययं। वंशगुणोत्रेऽस्मृतिर्तनचनूरे द्विजुजानी कणत
 न्रवायुधं। इनासदं सुवनिऊतनायुधसुवणविद्यावितदेयदानवी। पायलभयं हनिना। पुनायिनावेनऽस्मृता ननसमस्य तस्य किं॥ नर्ववदं ग्राह्यततद्गदायुधं नदं नृपि
 हंयति देयकृत्तऽनऽ। अलकितालोपतिनऽपतक्षमा यथा नृसिंहाडसिमात्रनसुदा। नतद्विचिर्गयलसुतधामनि स्यतक्षमासा नृपनापिवरुमऽ। ततारियत्या स्वयतन्महासूनात्र
 वा नृसिंहं गदयात्रवगया। तं विक्रमकं सगदं गदाधनामहानर्गताश्च सुतायथा गहीत्। समीते हस्मा कलितसुदासुना। विकीठिताय ददहिनेत्रस्यतऽ। असाधमनकं हतोऽसा मनायेन क
 दारावतसुवधिसूयऽ। तन्मन्यमाना निऊवीर्येण किर्तयइसुसूका नृहनिमहासुनाऽ। पुनसुमासुतारवद्वयमर्लीयसुसुवगनकितागामाध॥ तं लघनवर्गं लतवचुवमर्हि सुतनम
 किउमूयम्येथ हनिऽ। कृत्वा हरासंखनकसुना लूका निमीलितार्कजगृहं मरुजवऽ। विषसूत्रकं गृह्णातुर्वहनि बालायथार्वं कलिणा कृतवर्वा दार्यनुमाभाप्य ददात्रलीलया नरेयथा
 हिं गतुऽ। महाविषं। सैर्नरुइऽ। प्रकृकनाललायना बालाननार्क विलिहनुस्त्रिहया। अस्मृन्नकात्रुलकसुनानना यथा उमाली द्विपहृत्तया गितिऽ। नरवींशुनात्यादित हसना नृहं विस्
 हनस्यात्रवना नृपायुधाना अहंसमका न्रवणसुपालिहि द्योदितुयुथे नधियानसुहस्रणऽ। सतावधूताकलदाऽ। पनायतन्यहाश्वगुर्द्वि विमष्टिना विषऽ। अर्काधयऽ। असाहता विमूक

१८६

निडोहीतादिहाऊरुदिगंशो कृतुगकिफविमानसंकलाऽ। आत्मार्यं तश्चावयदारिणीठिता। लेलाऽ। समस्युत्रमसुनं हसा तल्लुसाखं ककलाननकिने। ततस्राया मूयविष विरुम नृपसुनसंरु
 तनऊसंविर्तु। अलकिर्तुं नवमल्यमर्षिर्नृयवगुवर्कनत्रराऊकश्चन। विष्णामला कणयमसुककनं तमादिदेय हनिना हर्तं म॥ धा। पुरुषवेगं कलितानना मूकऽ। यसूनवर्षवैवृषऽ। सुनस्रिय
 षामूदाविमानवलिरिन्नरुसूत्रे दिहकतासंकलमासनाकिना। सुनानका इन्द्ररुयाथऊध्वि नर्गधर्वमूयाननृयुर्कस्रियऽ। ततपवस्र विवृधावक लुगिनिष्ठा दयऽ। अषयऽ। पितनऽ। सिद्धाऽ। विद्याथ
 नमहानगाऽ। मनवऽ। युजानीयतया। र्गध्वोयनवानसा। यकाऽ। किंपूमा सु। तवेतालाऽ। सुरुकिंनवाध्विषूया विषदासुवै सुनचकसुमादयऽ। मूद्विक्काऊलियूठा कासीननीडुगहसीं वीकिन्ननन
 ईलनाहिद्वनवनाऽ। यथका॥ वक्रावाव॥ नतास्मनकायद्रनकणकय विविगवीयाययविगुकर्मासा। विष्णस्यस्रैस्त्रिंति सयमानुगुलेऽ। स्वलीलया सनेधतवायात्मना॥ कापकलायुगा
 ककलुतायमसुनालकऽ। तसुर्तया अयनतरुकसुसुकवसुला॥ नृउडवावा। यथानीतऽ। यनमरुवता लायतानऽ। सुरुगादेत्याकार्कदयकमलं त्रुहं यथवाधि। कालं गुरुं कियदिदमहा
 नाथगुण्यताक मुकिऽ। तेषां नहिवरुमताना नसिंहायनेऽ। किं॥ अषयडुव॥ त्वनऽ। सुयऽ। पनममात्कयदात्मनऽ। यनदमादिपूयानुगता ससुर्का। तद्विपलकममूनायनत्रयालनकागृहीत
 वपूषायननथमहं॥ पितडुव॥ शाज्ञानिनाधिवृडुपमरुनृडे द्दकानितीर्थसमयपितिला मूसयऽ। तस्या दना न्रवविदीर्तया असा सै तस्मै नमाने रुनयसिलधर्मगाक॥ सिद्धउ
 याभागतिथागसिद्धाससाधूयाहविषीथागतयावलेनानानादयंकनखेनिर्दिदान तस्मै गुरुयसाऽ। असा नृसिंहं॥ विद्याधनाडुव॥ विद्याय न्रवसामानुनृडां न्रवधदकावलवीर्यदफऽ। सयन
 नृउडवावा॥

तव गतिविमलमिदीनशक्तिरेकता च्युतविकर्षविमाविरुका. निष्पत्त्युदने धवर्षकगणित. ध्याना नवश्रुयं दृक्कवर्मणकि. वृद्धः सयत्नं वगहयति ननक्ति. च वैलक
 मयति नैरुवे वनत्ता. मन्थानां नममनसां नलीतरीर्वा. यन्मनुजने सपयि राहवेन मिर्ष. रुकाति यानमतिपीयुहि मूरु मय. कान्चन विस्वगुनी रुगवत्ययास. उक्ता नसां सूरु व
 सूरुवनाय कृताः मूरु वविषमद नूगुह्यार्कवैधा किन्ननत पियऊनान नसवयात. नेवा द्विऊ रुवडन रायवेत नत्ता. स्तु दीर्य गायन मल्लमताम नविहृशा. नैवतता विम्वयत
 सूरुदियार्थे माया सुखायत तयूद्रुता विमूरान. यायेहा वमनयः सविमूर्किकामा मोनं चनकि विऊनं यनमात्मनि स्वाधनेनान विहाय कृपसा नूं ममूकचका. नाचं स्वदस्यगवर्ष
 उमता नूयत्ता. यमोथुनादि गुरुमधि सुर्वीहियुक्ते कथुयनेन कवया विवडः खडः खर्व. गृप्यकिनेह कृपसा वरुडः खरुडः मोनवगय. ततया धायन स्वकर्म वाखा नही कृप
 समीधय आयवर्षाः ४५ प्रायः पनं नूयत त्वडित नियोर्षा. वा लो रुवन्मनवागुदाफिकानां. नूयत्ता स दसगी तवदवसू वीका कृना विवन नूया नूय कस्य. मूकाः
 समरु मूरु यव विवकतली. यागनवक्रिमिव दानूना नोतः स्यात्. त्वन्मायुन मिनिवनिधि यद मूमाणाः ४५ लाडिया लिहदय शिद नूय हृष्य. सर्वं नूय सगुला विगु
 ली विगुल मूरु न न्ना नूय स्वद स्वपिमना वयसा निवर्क. नेत गुला नूय सिना मरुदा दयाय. सुर्वमनः प्ररुतयः ४५ मरुदवमर्षाः ४५ अयन वकड नूयाय वदकि हिता. भव विम
 व्यमनया विनमकिण द्यात्. तह हने हतमन मुति कर्म पूजा ४५ कर्म स्मृति ४५ नलाया ४५ धवर्षकथार्या. सैवया त्वयि विनतिष उक्ता किं रुकिं ऊनः पनम हं सगता लरुता.

१२१

॥ नानदडवावा ॥ उतावदलितु तयुला. रुक्म रुक्म ननिगुलः यडादं पुलावयाता. यतमनूय हाषत. ॥ श्रीरुगवानुवावा ॥ यडाद रुड रुडन. यीता हंत सुत्रारुम। वनं वृत्ता
 चरिमर्त. कामपूना स्मार्हं नृणां। मामयती तज्जप्यन्मान दर्शनं इहं हिम। दृष्टुमानयूनर्जुनात्मानकमुमर्हति॥ योमकिष्कपूमां धीनाः सर्वे रावेन साधवः। प्रयस्त्वा मामरुहा
 ग सर्वो मा लिषाम्यति। नवैपला सुमानापि. वनेला कसूला रुनेः। उका किं ला रुगवति. नेक्कलान सुत्रारुम॥ ॥ इति श्रीरुगवत महापूना (सकमस्कं) धनवमा ध्याय
 ४॥ नानदडवावा ॥ रुकियाग स्यात तसर्वे. मकनायत यार्ककाः। मन्त्रमानो हृषीकर्ष. सयमान डवावरु॥ ॥ यडादडवावा ॥ मायापला रुया त्वया. सकनेत व्युतेवनेः।
 उ॥ ॥ त्वहीतनिर्विष्टु ममूक स्नानया श्रितः। रुयल श्रुतिरुक्ता. रुक्ता नकाभवा दयत। रुवान् सैसाववीऊव. रुदयग किष्कयुला। नानाधातः विस्वगुनी. यटत कनूला
 लनः। यमूला निषासासु. नसरुयः ४५ सवेवसिका। आणा सानवेरुयः ४५ मिन्या निरवगा लनः। नलाभी रुयतः ४५ ममिक्कन्था वातिवा निषः। अरुह्व कामस्त्वडुक स्तव स्वाभान
 पात्रयः। नानाथा हावयात्रार्थे. नाऊ सवकथा निवा. यदि दास्यसि भकामान वनां ह्वेवन दषरु। कामानां ह्यसैमाहं. रुड गह्वावने वनं। रुदिया लिमनः ४५ ला. आत्मा धर्मा मतिर्मतिः। ऊी ४
 श्रीरुगवतः ४५ सय. यस्यान भति कृमना। विमृशति यदा कामा. मानवा मनसि स्थितान। तश्च वपुः शुनी कारु रुगवत्याय कल्पत। नानदना यदि पूषा. तवमकुमरु स्मन॥ नूनमारुगवतः पूषा
 नूयाय महात्मन। रुनयडु तर्हि हाय वक्रलायनमात्मन॥ ॥ श्रीरुगवानुवावा ॥ नेकाकिना भमयिया चिह्ना निष. आसासत मूरुवत रुवदिधाः। तथा विमचन भतयग. देवधवा ला मथ

[illegible][illegible]

नमात्मविमर्षी। अनायासं विरागा, रुतस्य यथा हतं तस्य तदवता वृद्धिः स तं न च घृणां व। अवनकीर्तनश्चास्य, समर्पणमहता कृतं सवकावननिःसखी, दास्यमासु
 मर्षी। नृणां मर्मघना धर्मः सर्वेषां समुदाहृतं। विंशत्युक्तं वानसाका सुर्वात्मा न कुर्वति। सैकाग्र्या यवार्हिनः सत्त्वदावेदिकादयः स्रष्टव्यं यनदानानि, विहितानि द्विजन्मनी। ऊन
 कर्मावदानानां, श्रियाः स्वाध्यायनादीनि तथा निष्कृय विग्रहः। नाका वृद्धिः पञ्चांगायुः त्रिविधं द्विविकादिनिःशेषं मुवाह्वय, लिः स्या, निर्ययककलानुगः। गूढस्य द्वि
 ऊष्णस्य वृद्धिः स्वात्मनो रुवं वाया विविगासलीला, यावज्जीवं निलाञ्जने। विषयवृद्धिः उर्ध्वं श्रयसी चारुना रुया। उद्यन्ना नारुमावृद्धि, मनापदि रुवं तनः। अतः नाऊन्यमापत्तु, सु
 र्वेष्वा मपि सर्वेषां। अतामना स्यां जीवत, मतेन यमतेन वा। सत्यामना स्यां जीवत, नश्च वृत्त्या कथञ्चन। अतः मूढानि लीलां कर्म मूर्खं यदया विती। मृतनु निर्ययवे, यमर्तकमर्षी सुती। सत्यान
 तनुया लिङ्गं वृद्धिनी यमवर्ण। उर्ध्वं लीलां सदा विधा, नाऊन्यमुक्तं युष्मिती। सर्ववदमया विषयः सर्ववदमया नृपः। शमाद मरुपः। लोचं, सतायः। काकि नार्जवी। ऊनं दया युतात्मत्वं सु
 र्वं दवतलकली। लोचं वीर्यं धृतिः कृत्वा गेया त्मजयः। रुमा। वक्रस्थता वमादश्र, वक्रावक्राय यकली। दवयुर्वीर्ये। गारुकि, श्रिवर्जय विद्यापरी। आक्रि मूढमानि लोचं नेयुर्ध
 वेष्वा लकली। गूढस्य सन्निति। लोचं, सुवास्वामि न्यमायया। ऊमनुयः। कृत्वा स्या, स्यां गोविपलकली। मृगानुपतिदवार्ना, तद्वृष्णानु कूलता। तद्वृष्णानु वृद्धिः निर्ययतद्वृष्णा नरी। स
 मार्जनाय लोपायां गृहमलुलवर्णेने। स्वयं च मातुतानि र्णय विमूढय निरुदा। कामे नृजा वर्यः। साधी, यथयस्य दमनय। वाक्के। सदायमा कारं कालरुक्त्यति। सैयकला लुपादका, ध
 मर्षी।

129

मर्षाप्रियस्य वाक्। अयमकावृष्टिः सिद्धा, यतिर्ल्ययतिरुक्तं। यायतिरु विरावन, रुवृद्धि विवतत्यना। रुयसना रुवलाके, यस्या श्री विवमादत। वृद्धिः सृष्टी वजातीनी, तल्लु
 लकृता रुवं। अयावाला ममायाना, मन्त्रा न्यावसायिनी। यायः स्वराव विहिता, नृणां भर्मायुगयुग। वददृष्टिः सृष्टा नाऊन्ययववर्णमर्कत। हित्या स्वरावर्जकर्म, गने निर्ययु
 तामियात्। तयमानं मूढः कर्म, स्वयं निर्वर्षेतामियात्। नकल्यते पुनः सृष्टे, तर्कवीर्जनवस्यति। अर्वकामाण्यं विरु, कामोना मतिस्वया। विरयतयथा नाऊ, नाग्निकात्मा मविन्दु
 रिधयस्य यल्लकली पाकं, यं सावर्षा अऊर्क। यदन्नापि दृष्ट्यत रुने वनिर्दिष्टे। ॥ तिथी रागवर्णमहायुना, सफमर्कं। असावा नानुययकादसे मर्षः ॥
 नावदउवावा। उक्रवाती गुत्रकलवसुनयाना गुनाहिनी। अवा नचा सवत्रीवा, गुना स्वदृष्टो दृष्टः। पार्यया तनू पोसी तयवृक्को गिसुनो रुमान्। सै। अडरु चयतवा, गुयद्व ॥
 क्रसमाहितः कृन्दास्यधीयीत गुना, नाऊन्ये स्वयं प्रियः। उयकमवसानव, वनलो गिरसानमः। मेख, लाकिनवासी। सिऊन दशुकमलुने। विरुया इयवी तश्च, दर्कपासि र्यथा दिती। स
 र्ययात अवनर्कं, गुनवर्तनिवदयः। रुद्धीतयदन्नाता, नावत्वयवमकविता। सृणाता मिते रुद्रक, अद्वधानां जितेन्द्रियः। यावदर्थं यवहरेत्, मृषु मृनिर्जितमूव। वर्ययत्यमे
 दागार्थं मगुरुस्वदृष्टुतः। रुद्धीयासिपमाथीनि, रुर्न्यपिमतमोनधकणयणै धनान्। अर्धमयनायश्च नादिकी। गुत्रु श्री रियेव विरुः। कावयन्नात्मनायवा। नत्वग्निः यमनागाथा, सृतर्क रुद्रम
 नतः। मृतामपि नहाऊन्य दनयायावदर्थकृत्। कल्पयदात्मनायाव, दाहासमिदमी अवनः। द्वेतमावन्न विवमत्, तताकस्य विपर्ययः। अतः सर्वे गुरुस्व, समाम्नातं यतनया। गुत्रवृद्धिः विरुला

[illegible]

द्विकानिके ४ यत्र । अष्टादशितयमाञ्जाति । व्यदावायुन्नरुस्यसु । कूटस्थवच्चमहति । तदव्यक्तकनेष्यत् । अष्टादशतयास्मान् । विन्मात्रमवर्णवित् । अष्टादश्याथवित्रम । दग्ध्यानिनि
वासुलः ॥ ॥ अष्टादशगवतमहायना । सफमर्क । अष्टादशमलकलविद्विद्यादलाधाय ॥ ॥ नारदउवाच ॥ कल्पस्तत्रमन्त्रिवक्त्रं दहमात्रावर्णवित् । अष्टादश्याथवित्रम । दग्ध्यानिनि
ना निवयकश्चनमही । विरुयाययसावासः कोपीनाकादनम्यरी । त्यक्त्यालिङ्गादष्टादशत्रय ॥ ॥ लिङ्गिदनायवि । अष्टादशवक्त्रं लिङ्गनास्मान्मात्रावर्णवित् । अष्टादश्याथवित्रम । दग्ध्यानिनि
काको नानागलपनायलः ॥ ॥ अष्टादशमलकलविद्विद्यादलाधाय ॥ ॥ नारदउवाच ॥ कल्पस्तत्रमन्त्रिवक्त्रं दहमात्रावर्णवित् । अष्टादश्याथवित्रम । दग्ध्यानिनि
वैमल्यम् । मधुवार्थस्यजीविता । कालेयवैयतीकृत । रूपाणांयुरुवाचय । नासुक्तास्तुसुसुक्त । नापजीवतजीविका । वादिवादांस्तुक्तं कर्तुं नयकं ननाश्रयत् । नलिष्याननूवधी
त । अष्टादशवाचमवर्णवित् । अष्टादशमलकलविद्विद्यादलाधाय ॥ ॥ नारदउवाच ॥ कल्पस्तत्रमन्त्रिवक्त्रं दहमात्रावर्णवित् । अष्टादश्याथवित्रम । दग्ध्यानिनि
थ । मनीष्यमलकलवत् । कविर्मकवदास्मान् । सष्टादशमलकलविद्विद्यादलाधाय ॥ ॥ नारदउवाच ॥ कल्पस्तत्रमन्त्रिवक्त्रं दहमात्रावर्णवित् । अष्टादश्याथवित्रम । दग्ध्यानिनि
सकमास्मि । नैकस्वलेस्त्रिदशमलकलविद्विद्यादलाधाय ॥ ॥ नारदउवाच ॥ कल्पस्तत्रमन्त्रिवक्त्रं दहमात्रावर्णवित् । अष्टादश्याथवित्रम । दग्ध्यानिनि
अमादिहि । नाविन्दकलपानस्त्रे । सासाविति नवद्विवा । तत्रत्वायुर्विधिव । त्यादयाः शिन्नमाष्टेष्टे । विद्विस्तत्रिदमयाक्षी । महारागवतासुत्र । विरुषिकायमीवान् । साष्टमीः

[illegible]

प्रियमाद्यनदायुष २

एकस्मिन्मन्त्रे निमित्तं तथा। माधवसितसकम्पा। माधवाकासवागम। नाकायाश्चानुमत्ताम्। मासुर्लियुतान्यपि। द्वादश्यामनूनाध्यास्या। अवलम्बितुं तदा। तिसृषु
 कादशीवासकर्मका। श्रावण्यायुग। तत्रतः श्रवणसकालात्तृतीयाविदर्शना। कुर्यात्सर्वात्मनेतव्यं। अष्टमार्गजयाहोमा। वर्तयद्विजार्चनं। पितृदेवतुरुन्मेषा। यदककद
 नश्चरं। संस्कारकालं जायाया। अथयस्यात्मनस्तथा। यतसंस्काराहं कर्मा। अथदण्डानुयवक्ष्यामि। धर्मादिश्रवणवदन्। सर्वेषु श्रवणमादण्डसंन्यागं यव
 लयत। विद्वान्नागवतोयह। सर्वमनश्चनावरी। यगहवाक्कलं तथाविद्यादयान्वितं। यतयगहवर्वांसं संपदं श्रवणसाम्यदं। यतर्गमादयोनयं पूना। श्रवणविश्रुता।
 सार्वाविष्कनादीनि कुर्यात्कर्त्तव्यान्तु। कुरुकुरुंगयसि नः पयागं पूललक्ष्मीं। नेमिर्वरुन्नुनी संतु। यरासाथकृष्णकृत्ती। वानासमी मधुपूनी। यन्याविन्दुसुतं पूनी। नाया
 यलाश्रमान्दा। सीतानामाश्रयः। सर्वकलावनानाङ्गमहं मलयादयः। एतं यन्मन्त्रमादण्डं। रुतवर्ज्यमाश्रयः। एतान्दण्डानिषवतः श्रवणमादण्डं। धर्माक
 र्त्तव्यं। पूर्वमां सह्यादिरुलादयः। पाण्डुगविनूकम्बे। कविः। पाण्डुविरुमे। रुत्रिकं कडवीं। यन्मयं देवतावरी। देवर्षेरुम्भसुतः। ब्रह्मवक्त्रात्मजादिषु। नाङ्गनयदयं
 पूजायां मतः। पाण्डुतयाच्युतः। जीवनानिहिनकीर्तुं। अष्टकायां दियामरान्। तन्मूलत्वादच्युतः। सर्वजीवात्मतर्पणं। पूनाश्रननसुखानि। नृनिश्रेष्ठविदवता। एतं जीवन
 नृपल। पूनयपूनाश्रन। तेष्ववरुगवानाङ्गं स्तान्तमनवरुतं। तस्मात्पारुहियनृषा। यावानात्मायथेयत। दृष्टुं तस्मात्पिथानृषा। मवस्मान्मताच्युत। तथादिषु रुतवर्ज्यं कि

मायेकविहिः ॥ ४ ॥ तत्ताज्ञायां हने ॥ किं वि. तं शुद्धाया सपर्यया ॥ उवा सततपस्यापि नार्थदायकं यद्विषयं ॥ पुनश्च यपि नाङ्गं सुयार्थं वाक्कलीविद्वानप्यसाविद्यया लुब्धा धनवदं
 दं हनन्तु नान्वस्य वाक्कली नाङ्गं कृष्णस्य गदीश्वर ॥ पुनश्च ॥ ४ ॥ पादपत्रं सावि लोको नो वतमरुत ॥ ॥ इति शास्त्रागवतमरायना (सकमस्कं) धवउद्वेगाधाय ॥
 नान्वदवावा कर्मनिष्ठा द्विः ॥ ४ ॥ कवि. लुब्धा निष्ठा नृपा ॥ ४ ॥ यन ॥ स्वाध्यायन्ययवचने. कवनज्ञानया गथा ॥ ४ ॥ नविष्ठापदमानि. कथा न्यानन्यनिष्ठा तादेव वतदरावस्या दितना ॥
 आयथा हत ॥ ४ ॥ दोषवपि लकार्पणी न के क मूरयववा ॥ ४ ॥ उयेत्सुसमृद्धापि. आङ्कुर्यो न विस्तर्त ॥ ४ ॥ दण कालावितशुद्धा यवयावा रुत्तानिव ॥ ४ ॥ सम्यक्वर्तिने तानि. विस्तृतत्त्वज्ञाना योत्ता
 ॥ ४ ॥ दण कालवर्मपाके. मन्त्रनन्दवस मूर्त ॥ ४ ॥ शुद्धया विधिवत्पाणि. न्यस्तं कामधुग कर्पय ॥ ४ ॥ दिवर्षिपि लुब्धसु आत्मनसु न स्याव ॥ ४ ॥ अर्नसं विरुज न पश्य ॥ ४ ॥ सर्वकलुषनासकी न दयादाः
 मियं धाई. नवाद्या नर्मो तत्त्ववित् ॥ ४ ॥ मयने ॥ ४ ॥ स्यात्प्रायीति र्थथानपशुहिंसया ॥ ४ ॥ नेता दण ॥ ४ ॥ यना धर्मा नृणां सद्धर्ममिच्छतां ॥ ४ ॥ आसादु सुखरुतेषु. मना वा क्काय कर्महि ॥ ४ ॥ न कर्ममयान्
 यज्ञान् ज्ञानिनाय क्व विरुमा ॥ ४ ॥ आत्मसंयमननीला रुद्रकतिज्ञानदीपित ॥ ४ ॥ उवायेत्सु यदमात्मान्. दृष्टुं कृतान्यविद्यति ॥ ४ ॥ एवमाकनृत्ता रुद्रा. तदज्ञायमसद्धर्मा ॥ ४ ॥ तस्मादेवायपन्नन. मन्त्रननापि
 धर्मवित् ॥ ४ ॥ सन्तुष्टा हनरु ॥ ४ ॥ कुर्या. त्रित्तेनेमिहिकी ॥ ४ ॥ क्रिया ॥ ४ ॥ विधर्म ॥ ४ ॥ पन धर्म ॥ ४ ॥ आरासउपमाचूत्त ॥ ४ ॥ अधर्मो गारवा ॥ ४ ॥ य (धर्मा. धर्मज्ञा धर्मवत्पुत्र ॥ ४ ॥ धर्मो वा धी विधर्म ॥ ४ ॥ स्यात्पन धर्मो न्यवाः
 दित ॥ ४ ॥ उपधर्मो मुपाख (धर्मा. दीहावास निरुष्णल ॥ ४ ॥ यत्किञ्च या कृत ॥ ४ ॥ परि. नारासी काश्रम ॥ ४ ॥ यथक्. खरावारिहिना धर्म ॥ ४ ॥ कथं तस्या पणाकय ॥ ४ ॥ धर्मार्थमपि दहं तु सागार्थं वा धनाधनं ॥

१२८

अनीहनीहमानस्य महाहविवद हि वा ॥ सन्तुष्टस्य निनीहस्य स्वात्मा मस्य यत्सर्वं ॥ कृतकलामे ला कन. धावता र्थे हया दिग ॥ ४ ॥ सदा सन्तुष्टमनसः ॥ ४ ॥ सर्वानिवतमादिग ॥ ४ ॥ न क
 नाक ॥ ४ ॥ कादिषा यथोपा नत्यद ॥ ४ ॥ गिर्व ॥ ४ ॥ सन्तुष्ट ॥ ४ ॥ कनवा नाङ्गं नवरुतापि वा विना ॥ ४ ॥ डोप क्काडे काका र्थे ॥ ४ ॥ ऊरु पा लायत जन ॥ ४ ॥ अ सन्तुष्ट स्य विप्र स्य तं जा विद्या तया यण ॥ ४ ॥ एवमी
 न्रियमोन न ज्ञानं चैवावकीर्यत ॥ ४ ॥ कामस्या न हि कुरु र्मा का धर्मो गुरु ला दय ॥ ४ ॥ जनायाति न लस्य. कि त्या रुक्ता ॥ ४ ॥ रुव ॥ ४ ॥ पशुता वदवा नाङ्गं नवरुता ॥ ४ ॥ सनय द्दिद ॥ ४ ॥ सदस्य तया यक
 असन्ताषा सतस्य ध ॥ ४ ॥ असुक्त ला ऊपे कामं का धर्मा काम विवेक नात् ॥ ४ ॥ अर्थान् (थे कया ला रु. रुयकत्वा वमर्षणात् ॥ ४ ॥ आ वि कि क्कला कभा हो. दं रु मरुद्रपा स्या ॥ ४ ॥ योगे क नाया मो न न. हिंसी नाया
 यनी हया ॥ ४ ॥ कामाया रुत ई ॥ ४ ॥ र्वं यव रुक्ता स मा धिना ॥ ४ ॥ अर्त्तु र्था गदी र्थे ग. निडी सत्य निषवया ॥ ४ ॥ नरु म मथ सत्त्वं न. सत्त्व ॥ ४ ॥ पा सने न व ॥ ४ ॥ एत सर्वं गुणो रुक्ता पुनश्च क्कला यक ॥ ४ ॥ य स्य
 सा क्का रुगवति ज्ञान दीपपद गुणो मयो सद्धी श्रुतं तस्य सर्वं क्कल न लो ववत ॥ ४ ॥ एवमेव गवान्माका त्य धार्म पुनश्च ॥ ४ ॥ य ॥ ४ ॥ गन्धने विमृष्ट्या प्रिला को येन न न ॥ ४ ॥ यद्वर्ग स्य मे ॥ ४ ॥ काको
 ॥ ४ ॥ सद्धी नियमवा दना ॥ ४ ॥ तदनाय दिना या गा. नावरुय ॥ ४ ॥ समाहया ॥ ४ ॥ यथा वार्ता दया विद्या या ग सार्थ न विजति ॥ ४ ॥ अनर्थय र्वय ग. पूर्वमिदं तथा सत ॥ ४ ॥ यत्किञ्च विजय म न ॥ ४ ॥ स्या त्रि ॥ ४ ॥ स (सो पतिग रु
 ॥ ४ ॥ एका विविक् ॥ ४ ॥ गला हि कुरु क्क मिता गन ॥ ४ ॥ द (सुयो सुम नाङ्ग. नास्मा व्या सन ना सन ॥ ४ ॥ रुि न सत्त्वं सम कस्मि. नासीत कृतया मिति ॥ ४ ॥ यासा पा लो सन्निवृद्ध. पुनर्कुरु कने
 वके धया वमन सद्धी क्कलामान् स्वप्ना गनिनी कला ॥ ४ ॥ यता यतानि ॥ ४ ॥ सन ति मन ॥ ४ ॥ काम रुत उमात् ॥ ४ ॥ तत सत उपा दृत्त. रुदि नृ ध्मा कने ॥ ४ ॥ ने ॥ ४ ॥ एव स सत शिर्क. काले ना लीय सायत ॥ ४ ॥ जूनि

म

۱۵۷

निवृत्तः २

9

45

४। ददन्त इहियः पाण्डु प्रवर्षस्य वर्यस्य। नाका इहिन र्पयाह कृतपादाहिवचनं। आनिधानपयः क्षुण्णानातिपीतमनाब्द। विकीर्षितं किमिदं पतिस्त्वा मापुर्लङ्घिता लाकनमस्तुना
 मनिशयस्त्विदं नायसुमस्यसुमस्यं विहायजार्थरुसं सुसंजमं॥ कथमतिस्त्रयगतान्यथासर्गाकुलपुस्तककुलदूषलीविदं। विरुषिका र्थयदयत्पाकूलं पिठश्चनेयस्यध सुमशां न
 र्थकुवासीपित नैस्यमानाविस्मिता। उवाचतातजामाता रुवेवरुगुनदनशर्णसपिबनसर्ववयोत्रपाहिलरुनं। विस्मिन्पत्रमपीत सुनयापविषस्वक। शमनाया रुयघीन
 ग्रहं सामस्यवायहोत् ॥ अस्माभ्या नयान्निनो ग्वावनः खननरुसा। अस्मिन्नक्रियद्वर्कं सुधामत्यूनमविनः। सवर्कं सुकुर्यामास रुकुमिन्सुहार्जवः। अनजाननुसूनाः सुधं ग्रहं
 सामस्यवायिनाः। विषका विनियन्यूर्ध्वं सामहत्यावहिः कृते। उलानवहिनानेहो रुविषलं निवयः। सूर्यातिवरुवत्युत् आनलोऽवगौरुवतः। शानः समुद्रनेगी विनिमो
 यकृण्णकुली। अस्मिन्नाकुलविषया नानलोसीदनिन्दमः। तस्यापुत्रनयः कृण्णमिष्टिष्टमरुमी। ककुमीनेवगीकर्ण्य। सामादयविर्गुगतः। पूणावर्षपत्रियर्ध्वं उरुलाकमयावर्तः।
 आवर्तमानेगा नैवै। हिमलखकृण्णः कृण्णं। नदके अश्मानस्य स्वारिष्यन्यवेदयः। गङ्गातारुगवानवक्रा पदस्यगमवावहः॥ अहो नाडनिद्राकालं नद्रुदियकृता। तत्पुत्रयोद
 नपुर्णं। गोपालिवनः सुधं॥ कालारियातिहृदवच्चयुर्गविकलितः। गङ्गादविदवी। वेलेदेवामेहवलः। कन्यातत्तमिदं नाडन ननत्तायदेहिशा। उवासा वावता नाथे रुग
 वानरुतरावनः। सुवती। निजां निन पुष्टवत् कीर्तनः। अद्यादिष्टावर्थाकं नृपः स्वपुत्रमागतः। त्यक्तपुत्रजनतासाडाहृदिद्विद्वद्विनेः। सर्गादत्तानवद्यागी वलायवल गालि
 नावदर्थार्थयत्ते राजातपुनरायनी श्रमी ॥ इति श्रीभोगवते महाप्रयोगे नवमस्कन्धे तृतीयध्यायः ॥ ३ ॥ महापुत्रजनमः ॥

२२२

वयोत्रप सुधं पस्त्रा नसम्यदा। पाहिणा द्विपमाधूनी गृहपुत्रद्वेदानिषह ॥ राऊयित्वा द्विजानां सुधादन्तं गुहायनधुः। लखकामेवनरुहानः। पात्रलायापवकुभ ॥ गस्यत कृतिथि
 ४। साकां इहोसारुगवानरुहः। संपूज्यताविधिं रुयः पत्तकानासनाहृषे। यथायस्यवहायप पादमूलम्यागतः। अहिनन्दासतयाधुः। कर्तुमावन्धार्कगतः। निममर्कवृहद्याय का
 लिनीसलिलपुत्री। मरुलोकावनिष्कयां द्वादश्यापात्रं पति। विनयामास धर्मः। द्विजेरुद्धमर्सकट। वाक्कथाविक्रमदायी। द्वादश्यामप्यपात्रं। यत्कृत्वा साधुमरुया दधर्मावान
 मास्ये। अहो साकवलनाथ कविष्यवतपावली। यादूनरुहर्णं विषा कृण्णितना। निगुयतः। अत्यपः पाण्णनाडवि विनयमनसा च्युतं। यत्ते कृतकृत्तुष्ट द्विजागमनभयसु
 ध इहोसायमुना कुलान् कृतावन्धकजागमः। नाकाहिवचनरुसा वृध्वविष्टिर्धिया। मयूना प्रवलङ्गिता। रुकुटी कटिलाननः। वृकुकिगमु सुतर्णी। कृताक्षलिनहासतः। अहो अ
 स्यनृसंसय प्रिया नलस्यपन्तः। धर्मवतिकर्तुविश्वनरुहः। शमानिनः। वामाप्रतिश्रमायाक माति। अथनिमन्त्रावः। अद्वयकृकवाकस्य सशक्तदण्यतुलं। उवाच वार्त्तं उवाच उवाच
 यपदीपितः। तयासीनिर्ममगरे। कृत्यकालानलापमां। तामापनकीकलगी मसिहर्मायदाविविषयनी। समुदीक्षनेववालयेदो नृपः। यतिर्हृदयवकायां पुनर्वर्षमहात्मन
 । ददाहकृत्योर्तावर्क कुञ्जाहिविवावकः। नदरुद्वमूदीक्ष सुपया सशनिः। रुलं। इहो सा इहो वहीता। दिश्यापनीपुमा ॥ गमन्तव्यवर्गवदधः। दावाग्निनृक्षगमि
 स्वायथाहिर्गः। तथा नृनर्क सुनिनी श्रमानो। गृहविविक्तः। यमसा नमः। दिश्या नरुः। अविवर्त्तसम्पदा लाकानसपालान् विदिवर्गगः। सुहायतायगा भावति गगनग सुदम

सपुत्रा रुदतिनातः सुधामिकः विश्वगंधिः सुगुरु सुयुवना श्वमुनत्सुगः प्रावक्ति तत्सुगोपन प्रावक्ता निर्ममयनी । वरुदश्चमुखा वरु सुगः कवलयाः ४५ ४५
 थमगकस्य ध्वनामा सुर्ववली । सुगानामक विंशत्या सहये नदनकुतः ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५
 कपिलाश्व रूपाश्व पूडा हयः ४५ निरुक्त सुसुगः ४५ वरुहिश्व निरुक्त सुसुगः ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५
 यथासकपालवः ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५
 दं पीतस्व सुवर्नकुलं । नास्व पीतं विदित्वा वलीनय हितनगः ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५
 यश्च कवली अजायत ता कंधास्यतिक्रमाभयः सुयथा नृयनरुर्णः । मांधागा वल्लभाया दी विनीलादिभिनी मदागा नममात्र पिनागस्य विपददयसादिनः ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५
 थगतैव तपसा सिद्धिमन्वगात् । यस्मदस्य विनीलाः ४५ विदधेनामगस्य वै । यत्सागस्य निरुक्त द्विगा ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५
 नीपुठः ४५ सुफदीपवगीमकः ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५
 कालश्च सर्वभगवदात्मकः । यावत्सुयुडदतिस्म यावच्चयनितिष्ठति । सर्वेनशो वनाश्वस्य मांधाडः ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५
 ४५

२३६

अथानेनागर्षा सुसात्रः पञ्चांगत्सो रुचिंयविनयति । यमना कर्कलमयः ४५ तयमानः ४५ पत्रकपः ४५ निर्वृतिमीनवाक्य वीश्वसेधूनधर्मिणः ४५
 वनः । साप्याहृष्टकर्णवक्रः ४५ कामकनास्वयन्त्रः । सविदिश्व विपरीतः ४५ नर्पसुममगः ४५ वलीपनिगः ४५ कल ४५ ध्वमात्र निरव्याता सुसुगा सुथरु कल ४५
 धितः ४५ किंपूनमनकुडाः ४५ मिमिवावसितः ४५ पडः ४५ मनिः ४५ यवसितः ४५ कला कयाकः ४५ पूनमृद्विमाने । तगः ४५ सवः ४५ बावायः ४५ यकाकाभा मलागपाः ४५ दर्ननीर्पतर्मभाः ४५
 नितानी दधावसः ४५ वतः ४५ सनाका कयाहिः ४५ नकः ४५ पञ्चः ४५ गावतः ४५ गासिकुलेवरुः ४५ रुथाः ४५ येषां सुकौतः । ममानुपानान्यायाः ४५ नितः ४५ गवतः ४५ सवः ४५ वल्लभाः
 नपात्रनीयः ४५ तपः ४५ प्रियानद्योपनिवृद्धः ४५ गुरुषुनाना पत्रनामनाः ४५ सनः ४५ सुसो गन्धिकाननः ४५ महर्षिः ४५ सनवः ४५ सुसुगः ४५ स्नानानुलपायवहनमस्तकः ४५ खल
 कर्णः ४५ सुपुत्रः ४५ निलयाः ४५ नमनूगायद्विरुहं गवद्विषा यसाहं सुसुगः ४५ सुफदीपवगीपतिः ४५ विस्मिगसुसुमकलागः ४५ सुर्वलोमप्रियाचिर्णः ४५ वं गुरुषुनाना पत्रनामनाः ४५
 विविधेभ्यः ४५ सुवमानानवा रुसाः ४५ दाअसाके विलाननः ४५ सकदाविद्वसासीनः ४५ आसायक वमात्मनाः । ददर्नवः ४५ बावायः ४५ मीनसुः ४५ मसुक्तिः ४५ अहाः ४५ मपः ४५ गतः ४५
 सैरुदावकपस्विनः ४५ सच्चित्तवतवतः ४५ अकर्कलवा विवः ४५ पुसुकाः ४५ पुसाविर्गवक्र विर्वधुर्णः ४५ यगः ४५ संगयः ४५ नितिमिथुनं वनिनीः ४५ मनुः ४५ सुर्वलनानविह
 ऊद्वहि विद्वियालिः । एकश्च नदहसि विरुमनकः ४५ (५) यंजीततद्विनिषुर्वचसं गः ४५ एकसुपसाहि मथः ४५ रुसिमत्सुसं गतः ४५ पञ्चांगदागयुनपञ्चसुसं गतः ४५ ना

नैव जायते यत्कृत्य मना यथानामायायुलेकं नमति विषयस्वरुपः । एवं वसुगुहं कालं विनकाया समाहितः । वनेनैव गामाचययुतं कृत्य न्यःपतिदवता
 । ननु गन्तव्यं पत्नीक्या मात्मकमेलमासवत । सदेवाग्निहितास्मान् यथा रूपवमात्मनि । ताः स्वपदं मलनाज्ज निनी आध्यात्मकी कृतिः । अन्वीयुस्तु ता
 यनं जग्निर्गन्तुमिवावेषः ॥ अतिशयगवतं महापुत्राणां नवमस्कंधे गौर्यायाख्यानमष्टाध्यायः ॥ अकडवावा सोरुपः पूरुयुवना आम्
 त्रीषः युकीरितः । मातामह नयवता युवनाश्च सुगौरवतः ॥ हनीतस्तु स्युः कौरुत्माश्च तस्य वनाम्भ । नमो दाम्ना ॥ ॥ रुदिदेला पूरुकुत्माय वा नगेऽगामा
 नमानस्तनीनां रुज्जुपुत्रयुक्ता । गन्धर्वनवधीरुते वक्ष्यविष्णुकिधक । नागालक्षवः पूरुपुद्रुयस्मान् तानिदं । उमदस्युः पोत्रकुत्मा आननस्य
 सदेहकृतः । हयैश्च सुतस्तु स्युः शुभ्रलोथात्रिधनः । तस्मै सत्यवतः पूरुपुद्रु किर्णकृतिविष्णुतः । पोर्कावाः शुभ्रलोथायाः कुत्रोऽकोषिकेनेन सा । स
 गत्रीनां गतः स्वर्गं मयापि दिवि दृश्यते । पातिगावाः द्विनादवे सनेवर्माहिना वलाग । विष्णुकुजा रुनिश्चला विष्णामिगुवसिष्ठयाः । यन्निमिरुमरुयु
 दं पदिष्टावद्रुयार्थिकं । शानपत्या विषण्णुत्मा नानदस्योपदेन तः । वनर्षणत्रेयानः पूरुभजायनायुका । यदिवीनामहाजाज्जनेवत्वापेजा
 ऋतिः ॥ गन्धेनिवन्तुलनास्य पूरुजाज्जने सुभाहिनाः । जातः पूरुसुतनेने मायकश्च निशावती ॥ यदापेऽप्यूनर्जना जायते तं सञ्जयति । द

२३०

नाजगायकश्च निरुयथाप्राह सावती । नाकर्जकायदा नाज्जायथपुत्रः ॥ विष्णुः कान्तागनः स्वरुयन्तिनवगसा । कालेनयताय द्मुकादवमुमेकतः ॥
 नाहिनास्तुमविज्ञाय पिउः कर्मविकीर्षितं । यथास्य नृपाणित्रवर्णं यत्पययन । पितरं वनूयार्कः शुक्लाज्जमहादेव । नाहिनायामभयाय तमिन्दुः प्रत्यक्षयत । रुभ
 पर्यटपुर्णं तीर्थकृत् निषवर्त । नाहिनायादिगच्छकः सायनः श्ववत्सनाः । एवं द्वितीयरुतीयश्च त्रुर्थपेश्चर्मगथा । अस्मै स्यात्तुल्यविना विषारुत्वाथविपुला । षष्ठं सप्तमेन केय
 वनित्वा नाहिनाः पूनी । उपपुञ्ज नजीगर्हा दकीणामध्वर्मसूत । पुनः पुरुषं पित्र वजाय समवन्दत । ततः पूनषम धन रुनिश्चला महायणाः । मुकापत्राय ऊर्ध्व
 चनूनादीन् महाकृता । विष्णामिगुरुवरुसिन् रानायाध्वनात्मवाना । यमदग्निवरुद्रुक्ता वसिष्ठा आसामगः । तस्मै पुष्टाददा दिन्दुः । तर्कं रुमयं नथः । पुनः पुरुषमाहा
 त्स्य मयविष्णुसुवक्षत । सत्यसर्वाश्च निर्दृष्टु सूर्यस्यास्यरुपतः । विष्णामिगुरुर्षीणा ददावविहिता कृतिः । मनःपृथिव्यां गावत्सनेन सायाकृदाऽनिल । स्ववार्युधाय
 तच्च रुतादीन् महात्मनि । तस्मिन् ज्ञानकलां ध्यात्वा तया ह्यनं विनिर्देहन् । हित्वा तं स्वनरावन निर्वीलं सुखसंपदा । अन्निर्दग्धा येन केने तस्मै विध्वंसवधनः ॥
 अतिशयगवतं महापुत्राणां नवमस्कंधे गौर्यायाख्यानमष्टाध्यायः ॥ अकडवावा रुनिना नाहिना सुतः शुभ्रलोथादिनिर्मिताः । वेम्पायनी सुदवागा विरुयस्तु
 स्यात्तुजः । रुद्रकस्तुतस्तु स्यात्तु रुद्रकस्तुपिवा रुद्रकः । सानितिकुतरुनाजाः स ॥ ॥ रायविनमाविणत् । रुद्रं नीयश्चर्गायाक महिषान्वमनिष्ठाति ॥ अर्धेनैव ज्ञानमात्मानं मनवे

वस्तु है। दवेः कामवनादला मङ्गलितु वनध्वनेऽन वृत्तमहं कामं रुतु रावन रावनाग ॥ यः द्विक्रिफडियविषा दवास्तु गेदिस्तिर्त नविदन्ति यियं गध दत्तानं किमुतापने ॥ अथ
 गमायावविगठ सृंगसिद्धयुगध्वपनागमय अखकलाकादिषु विष्वकले रौवराहित्वा नमृते पुषय ॥ निववसिगावड्या नागयने गृहीयया ॥ हित्वानं रावनाज्ञानं नतः स्वरावमाप्तिनः यस्तु
 कपनं सुकमनर्क विष्वमवर्ष ॥ रुगवान्वा सुदवति यः कृष्ण किं हि साधवः ॥ ॥ निगारागवममहापूना ॥ नवमं स्कंधवर्षानुकीरुननामनवमाधाय ॥ ॥ शुक्रडवाव ॥ स्वद्वारादीये
 वाक्यं नयुस्मात्तथकृवा ॥ अकृतामहापूना सुस्मादगवथा रुवता ॥ नस्यापिरुगवानी ॥ सास्त्राद्वक्तुमथाहविः ॥ अर्णो नवनवतु रोगान् पूनत्वापितः ॥ ॥ ॥ नामलक्षणरुतनत
 ध्वल्लि मरुया ॥ नस्यानववितागः नृषिरिक्तवदगिरिः ॥ ॥ वैहिवल्लितं रुत्रित्वयासीतापनमरुः ॥ युवेथेयकनाईयवतदनुवर्नयमयः ॥ प्रियायाः ॥ पातिस्यन्ता क्रमास्तं मदिनपथयुजायाहवि
 आर्या ॥ वैतूया कूर्येनराः ॥ प्रियविनरुतूया ॥ पातिस्यन्ता क्रमास्तं मदिनपथयुजायाहवि
 पूजवाः ॥ आलाकवी नसमिगोधनूत्रेण मूर्ध्नी गामयमवगुरु विगतापनीतं ॥ आदायवाल गजलील ॥ वद्वयसिं सङ्गी कर्तुं नपविस्रुवरां कमध्या ॥ कित्वानुनूपगुणलीलवयाः ॥ नृपांसीता हित
 क्रमास्तं ॥ माः ॥ उडकुरु गुपतिवनेन दत्तवृषं दप्यं महीयकृतयस्तु नराडवीर्जा ॥ यः सत्यपाणपवितीतपि उन्निदमं सुगमयापि निन साडगुरुसरायः ॥ नोई प्रियं पनयिनः ॥ सुददा नृवासीत्ये
 काय्योवलमसूनिवमकसंगः ॥ नरुः ॥ स्वपुत्रं दनरूपमशुद्धवृद्ध नस्याः ॥ स्ववक्रि निवदूरवनमुखवधून ॥ उध्ववतुर्दग स हसमवावशीयकादशुपालिनतमानडवाहकृच्छ्र ॥ सीता

कथाप्रवर्तनीपितृकुचनमूर्ध्वविलासकृतपदार्थकंधनराजध्वजुनेनवपूषाधमगापदध्वजमाजीवमाशुविनिश्चयनयथाकाम्य॥ नकाधियनवकवद्विपिनसमर्क
वेदहनाजहृदिनयपितापिताया। आतावनकपनवस्त्रिययाविमूकः॥ श्रीसंनिर्गतिमिद्वियथयंविनिर्गदशुभ्रद्वयहृदयधूमसोमहात्मासुखविधायकपिरुद्धयिगागतिर्क॥
वृद्धाववालिनिहतप्रवगन्धसंनोर्वलामगात्समनूजः॥ इहवार्विगांशि॥ यत्काधविभुमकणकविटंकपातसंज्ञकनेकुमकनोद्रीप्रिगामि॥ सिंधुनिनस्यविहर्षकविगृहकनूपीपादाववि
न्दमृगगम्यवराभन्धन॥ नत्वावयंजलधियाधरुविदामरुसन्कूटरुमादिपूवर्षङ्गगतामधीर्ण। यत्सत्त्वतः॥ सूनगलावजसः॥ पञ्चणा। मन्वाध्वरूपनयः॥ सूरुवान्गुलेण॥ काम्यपयहिजहि
विश्वसाधमरुतेलांकनावधमवाप्रहिवीनयत्री॥ वध्रीहिमृदुमिहर्षयणभुवदानं। गायन्किदिग्विजयिनापमृदयनिर्ण॥ वध्वाध्वन्यध्वपतिविधिधातिकूटः॥ मूर्धकपीन्धकनकलिगरुन्
हाञ्ज॥ मृगीवनीलहन्मन्त्रमृखेननकेलेकाविहीषदृशाविषदयदग्नी। सावानत्रेन्द्रवल्नूद्विहानकाष्ठ। श्रीद्योतः॥ अपूरसदावलगीविटका। निरुद्धमानसदनध्वजहमर्करुष्ट
ज्ञातकागजकुलेर्दिनीवपूषा॥ नक्रः॥ पतिरुदवलाक। निरुद्धधूमाक्रुद्धमखसूनाकननाककादीन्। सृगीवलक्ष्मसन्सूवर्गधमादनीलाङ्गदकपेनसादिस्त्रिनिगायात्। गनीकपात्रध्वपने
नरिपयसर्वद्वैवद्वयमिरुपदिनयध्वमध्वे॥ इध्वर्गयसिन्धिलयध्विर्गदायाः॥ सीतारिमर्षहतमङ्गलनावलेणान॥ नक्रः॥ पविः॥ स्ववलनधूमवकनूषा। नक्रपूषाकमथारिसमानवार्म।
स्वस्यन्दनमहतिर्मनलिनायनीन। विज्ञातमानामहत। शनिर्गः॥ कूनये॥ नामरुमाहपूषादपूरीषयन्ः॥ कानासमरुसमतापकतायनीन॥ एकरुपयस्यरुलमस्यरुगुप्तिगस्ययक्कामिका ल

[illegible][illegible]

इहियनिययोपुनान्। वृषपर्वणमागए। यस्मिन्करयउत्तयेयुयसादयन्मुद्रायादयापतिनपति। कलामन्युर्कगवान्। निर्व्यावपूरुर्गवः। कामासाः। क्रियर्गानाः। जेनात्युक्रमित्साह। व
 (थसवस्तिनयाह) दवयानीमनागर्त। पितादहायतायाश्च। सानुगामानुवज्जु। पितादहादवयाने। नमिष्ठासानुगातया। सानुकर्तकटवी। अत्रकलत्तस्य। गोवर्त। दवयानीपर्ययन। स्मिंरुमलः
 दासिवत्। नाद्रुषायसुतान्त्वा। सुहृन्मिष्ठयानुय। नमारुवाङ्गनु। नमिष्ठा। माणास्यउकहिविग। विलाको। नसीयाह। नमिष्ठासंयकाकविग। तमववकनरुसि। अगावाहाननीध्वर्त। ना
 रुयुगायितोपयधर्मवावधर्मविग। सानुध्वजुववाः। दिष्टमवानुययन। यद्वेउद्वेसंवेव। दवयानीवकायन। उर्कवानुवपुनः। नमिष्ठावार्थपर्वणी। गर्कसंरुव
 मास्यया। रुडविज्ञायमानिनी। दवयानीपितुर्गर्हययोतत्काधमूर्द्धिता। प्रियामनूगतकामी। वयोहिनुपमनुयन। नपुसाधयितुं। एकयादसंवादनदिहि। शुक्रसुमारुक्रपित
 १। मीकामानुतपुनूयं। त्वीकवाविगतमन्दविद्रुयकनलीरुर्तं॥ ॥ ययातिववा॥ अहत्वाभयकामानां। वक्रनूहिरवीगते। यत्यस्यगांयथाकर्मवयसायाहिवायति। व
 तिलववावस्करनै। पूर्वप्रेष्ठमवावग। यदातागयनी। कर्माङ्गनाहिनिकम्बय। मातामरुक्तावत्सुनरुकाविषयधिदु। वयसाहंत्वदीयननैस्यकतिपयोसमा॥ ॥ यद्व
 वावा॥ नासहृङ्गनयास्काउ। मकनापाफयापित। अवितासर्वयार्थवेद्व्यान्निपुनूय। उवस्। अदिगपिता। रुक्मिन्ध्वरानन। पलावरयुधमर्जुन। अस्त्यस्यवृद्धय। अयु
 कुरुनयंपूनु। वयसानैगुर्ध्वी। नत्वमयजवत्सु। यथाक्राउममारुहि॥ ॥ पुनूवावा॥ कोनलोकितमन्त्रे। पिउनात्सपदस्यरु। यतिकर्तुं। कर्मायस्य। प्रसादादिन्दनयनीउ

२५

दि २

कमष्टिनिर्कवा। आककात्रीउमधाम। अर्धम। अर्धयकूपोदकलोवनिर्गपितु। निपसादिग। पुनू। पुनूयुक्ताङ्गर्त। पिउ। भापित। दयसाकामाना। यथावकुक्कवानुय। सफदीयपति
 सम्यक। विरुवत्यालयनयका। उवस्यथाजार्थ। यद्वनवाहृतद्विय। दवयानायान्दिनं। अनावा। गुरुवस्तुहि। अथयम। यनमंपीति। मृगहृषयसीवरु। अयउयपुनू
 र्थ। कुडुहिर्कृतिदक्रिले। सर्वदवमर्थदव। सर्वदवनयंरुर्वि॥ यस्मिनिर्द्वियनिर्ग। श्रीवकुलदावलि। नानावृत्तानि। नारुति। स्वप्नमायामनानथा। तमववृद्धिविद्ययावास
 दर्वयुल्लग्ये। नानायलमनीयार्थं। निनाणीयजन्मरुः। उववर्षसहस्रालि। मनः। अर्धम। अर्धनः। सर्व। विदधागापिनायस्य। सार्वभौमसदित्ये। ॥ विधीनगवर्तमहायुना। नवमर्क
 धेययातिवनिर्ग। अर्धद। अर्धय। ॥ अकडवावा॥ सन्कमावनकामानै। यद्ववमात्सुनः। वृद्धावियाकामारुय। गार्थमममगयत। गुरुवस्तुहि। अर्धम। अर्धगार्थं। सक्तिवावनिर्ग। रुवि। श्रीवा
 यस्यानू। अर्धवनी। वनयामनिवासिन॥ ॥ अवरुकाथावनकश्चिद्विधम्ययमासनः। ददर्कपयतिर्त। सुकर्मवर्णकामर्जी। गस्याउद्वनलोपाय। मरुः। कामीविविकयन। वयधा
 श्रीथमूहयविवाला। यो। नाधमि। साक्षीयकृपात्सु। नमववकर्मकिल। गयावृग। समदीयु। वद्धा। काककामिनी। पिवानेनमनूयु। मिद्वीसंनतिकविदी। सनकोडवृ
 सुमार्तुकोनीयनिवर्द्धनः। नमकामयहृयुक्त। असांननाववृद्धत। नमवयवृत्तमर्जुन। यममानेमजानयथा। विलाककूपसकीलो। नयद्वृककर्मगत। यनर्कसुदुर्दयः। कामि
 नैकतसोददा। अन्दिनाम। मस्तुय। स्वामिर्नद्विगययो। सापियानूगत। मर्जुनः। कपलसंयसादिर्तु। कर्वनविठविठकीर्तना। नकात्यथिणास्त्वयन। गस्यास्यद्विउ। कश्चिद

२५३

न १ महा ३

234

यूद्धाग्रसूक्त ४२

२३०

३३

मनसादुयमाननयहसन्धनववीव ॥ नक्षत्रास्तुर्यसोम यथेवादाग्रीनेवाक। पूजासमर्थयिष्यामा अतश्चरुयमृत्तिता ॥ सुदधधानिववृत्तकंस सुदधकसानविह। वस
 दवापिर्गपीतः पुनस्ययाविगृहं ॥ अथकालउपावृत्तः देवकीसर्वदेवता। पूजासोसुधवाधो कर्त्तव्यवानुवत्सर्ग ॥ कीर्तिमर्कपुथमर्कसायानकइन् क्रिः। अर्थयामासकृत्तः
 साऽनृतादतिविकलाऽकिन्स्यरुत्रसाधना विदुषां किमप्यकिर्ता। किमकार्यकदर्थानां इत्युक्तं किञ्चनानां ॥ द्यूममन्त्रं नकोनः सत्यदेववावर्त्तिता। कंसमुद्रमनावाहुनु पुरस
 त्रिदम्बवीग। यमियायुक्रमार्गोर्क्य नक्षत्रादस्मिन्मरुय। अष्टमात्सुवधाः पूजा नृत्तमितिहिनऽकिल ॥ नथेतिस्तनमायय ययावानकइन् क्रिः। नानन्दततदाकं मसताविजिता
 लनऽनन्दायायवड। पायायामिष्यामा अथापितऽवृत्तयावसूदवाया देवकायायदक्षिणः। सर्वदेवतायायाउरुया मयिरावता। इवयावधसूदवा यवकंसमनवताऽनन्तर्कसायरुम
 वान् अथयामासनावदऽ। रुमर्कनायमानाना देवताऽवधायम। मधविनिर्ममकंसा यदुमत्तासुतानिति दिवकागर्कसंरुर्त विदुषस्यवधपति ॥ देवकीवसूदवश्च निगृह्यनिगृह्यते। इ
 तंजातमहत्सुर्वतयावज नक्षत्रा ॥ मातर्गपितर्गजरा सवोश्चसूदवऽसखीन। धनिकसूदवालेना नाकानऽयाम। अवि ॥ आत्मानमिहसंजातं जानत्यादिषुनाहर्त। मलासुर्वकालनमिष्यदृ
 ॥ सत्यवृत्त। उग्रसनऽपितर्ग यदुनाकाधकाधर्ग। स्वर्गान्मृत्कवृत्तऽ। गृहसंनान्महावत ॥ ॥ अतिऽरागवती माहात्मनो दग्धमर्कस्ययथमाधाय ॥ शुक्रवर्ग ॥ पुनश्चवक
 वालूनरुर्नवैलेमहात्मनऽ। मष्टिकानिष्टद्विविद पूतनाकनिधनुरे ॥ अन्त्येष्टासुनरुयाले दौलरोमादिरिपूतऽ। यदुनाकदन्ववक वलीमागधर्गपुयऽ ॥ ॥ तयोचितानिविविध

२७८

॥ कन्याशालककयान। आत्मानिदहानिषधान विदहानुकीलानपि ॥ कविरुमन्त्राना इतयऽपर्याप्तम। हतेष्वधूवालेष्व देवकाऽपमनिना ॥ सुकभावेष्टुर्वधाम यमने
 कंसवृत्त। गरावकवदवर्त्तुर्मेणा कविकर्त्तनऽ। रुगवानपिविष्वात्मा विदित्ताकंसर्कर्य। यदुनीतिऊनाथानां यागनिर्द्दसमादिगता। गच्छद विवर्त्तुर्द (गायात्रा) रितर्क
 केर्ता। आहिलीवसूदवस्य रान्नाश्चनय। गकल। अन्त्याश्चर्कसर्ग विष्वा विवधसुवसकिदि। देवकाऽऽपगर्क (गायात्रा) धाममामर्क। तत्तन्निकृष्यमादिष्टा उदयसा नक्षत्र
 प। अथाहर्मरागेन देवकाऽपुनराशु। पोष्यामिर्त्त यन्मदाया नन्दपन्नारुविष्वाति। अर्थिष्यनिमन्त्रास्त्वो सर्वकामवधध्वी ॥ नानापहानवलिकिऽसर्वकामवधध्वी। नामध
 यानिकुर्वकिस्त्वानिचनरासुवि ॥ इतिगिरुदकालानि विदुषविष्वातिव ॥ कूमदायलुका कृष्णमाधवीकन्यकतिव। मायासायशीलाना नावदत्यन्तिकतिव। गर्कसं कय
 लालम्बे कयऽसं कयऽसुवि ॥ नामगिलाकनमला दलरुदवलाक्यात्। सदिष्टेवर्गवता गथेयानितिगदवधायनिगृह्यपनिष्ठमा गच्छतातलथाकपान। गच्छेयानिदेवका
 आहिलीयागनिदयाऽसुवि विदुमिवागर्क अन्त्येष्टाविदुसुषारुगवानपिविष्वात्मा रुक्मानमरुय कनऽ। अविद्वेष्टाऽरुमेन मनस्यनकइन् क्रिऽ। सुविदुस्योर्ध्वधाम नाकमान
 यथानविष्वा इनामहाइविमहा रुतानां सवेरुवरु ॥ ततो ॥ गताऽगमऽनमन्त्राणि समाहितं गृह्यते नदेवी। दधानसर्वत्मकमात्सरुर्त काष्णयधानन्दकर्ममनसुऽ। सदेवकीसर्वरुगः
 निवास निवासरुतानितर्गननेक। रुगन्धुगदऽनिनिषववृद्धा सन्धती जानस्वलयथासती ॥ तौ वीरुर्कसऽपर्याप्तानां विलायर्कवर्गपुविमिर्त्ता। योदेषमयाहमाहमि

याम्यविषया त्वनपत्न्यो वदम्यती। नववा। थइयवर्गभ। माहिमोमममायया। गतेमयिपूर्वोत्तम। वर्वमस्तुष्टीसुगं। याम्यान्तरागानः सुष्ठु। यथायाफमनात्तु। अष्टद्वान्तर्मलकः। लोदार्थगुले॥
 सुमै। अहं सुतावामरुर्वं। पृष्टिगर्कः। तिस्रस्तथा। त्वाम्ननेवाह। मदितामासकस्यपात। उपन्तुतिविस्वाता। त्वामनत्वाच्चयामन॥ हनीयइसिन्नुवइहंवे। तनेववर्षा॥ थवी। आनारुयसुयावेव
 सुखीभवाम्भुतसुनि। नगद्वादिनेत्तुपं। याकुम्भसन्नायम। नान्यथामरुर्वेत्तानं मयिर्लिङ्गनजायत। पूर्वोमायुतरुधिते। वक्ररावेनवापुन॥ विक्रयकोकृतस्वरायास्य। थमन्तिपरी। अष्टद्वान्तर्मलकः। लोदार्थगुले॥
 सुखीरुगवानात्ममायया। पिता॥ सुमा॥ सुता॥ सुधा। वरुवयाकृत॥ निष्ठु॥ गत॥ निष्ठु। निष्ठुगवन्नुयादिन॥ सुतेसमादायसुस्तितागुहा। यदावहिर्मेकुमिये। यतक्रडायाथागमाया। इनिनन्दजायया॥ गताः
 इतपत्ययसर्ववृत्तिषु। द्वाष्टुषु। यववणापितव्य॥ था। दानसुसुवै। पिहिगाइनयया। वरुत्तपातोयसकील॥ खले॥ ता॥ वृष्टुवाहवसुदवज्जगत। स्वयंवावयुनयथातमानव॥ ववर्षपयनडपीगुगः
 किंत॥ निष्ठु। इत्तगा। द्वापिनिवायनयन॥ रू॥ मधा। निववेत्यसकृदमानुजा। गहीनभायो। यनवा। मिहलिला। रुयानकावरुणाकलानदी। मायेन्दोसिंधु। निववित्ति॥ पत॥ नन्दवर्ज॥ निष्ठु
 पत्यगवतान। एपापानयसुफानूपलस्य। निदया। निष्ठु। यन्ना। दानयननिधायतसुगं। समादायपुनगृहानेगात। देवक्र॥ यनयस्यवसुदवोथदात्रिको। यतिमयापदाहो। मासुपूर्वव
 दावृत्त॥ यन्ना। दानयनयत्तव। दानयनमवृत्तान। नतर्लिगंयनिष्ठाना। निदयापगतसुति॥ ॥ अतिशयगवर्गमेहायन। दानमस्तु। धरुणीयाधाय॥ ॥ उक्तंउवाच॥ वरुनक॥ पुनश्चा
 न॥ सुवै॥ पुर्ववदावृत्ता। गतावलधनिष्ठु। गुरुपाला॥ समुक्तिता॥ गतुगुरु। पुपवत्त। देवक्रगकेडभगत्॥ आवरवर्गजनाजाययेद्विद्वि॥ पतीका॥ ॥ न॥ सतत्माहृष्टुमृत्वायत्ता

२४१

लायमिति विकल॥ सुतीगुरुमगा० गुरुं। यस्वलन्मकमृद्वेड॥ तमाहृतागर्गदवी कपलाकनूरीसती। सुखयंतवकल्याणी। मियंमाहृन्महसि॥ वरुवाहिंसिताजात॥ निष्ठुव॥ पावकायना
 ॥ त्वयादेवनिष्ठु॥ नपुत्रिकेकापदीयगां॥ नव॥ इहं तक्रवजडादीनाहृतसुताय॥ दातुमहसिर्मदाया। अंगना॥ अन्मयुजां॥ ॥ उक्तंउवाच॥ उयगुर्कसुजाभवत्तुदन्हादीनदी
 नवत॥ याचितकांविनिरुत्ता। रुक्मादविच्छिदरवल॥ गां॥ गृहीत्वावप्रसया। जातमागं। स्वसु॥ सुगां। अथाथयक्विलापुष्ट्वा। थोन्मलितसोदद॥ सातद्व॥ तामृत्यस्यमथादेवा
 म्यर्नगता। अष्टगागानुजाविष्ठा॥ सायुधा। पूमहाकुडा। दिव्यसुगन्धनालयत्तत्तारुत्तलरुमिना। धन॥ सुलभुवमासिर्गंखवकगदाधना॥ सिद्धवात्तलर्गंधे। नेपुन॥ किंवन्ताजले
 ॥ उपादत्ता। ववलिरि॥ सुयमानंदमववीत्। किंमया। रुक्मायामन्दजात॥ वल्लुगवाककृता। यत्तक्रविन्नुर्वेणदुमाहिंसी॥ कपनां॥ थ॥ ॥ अतिशयगवर्गमेहायन। दानमस्तु। धरुणीयाधाय॥ ॥ उक्तंउवाच॥ वरुनक॥ पुनश्चा
 वरुनामनिकेतं। वरुनामोवरुवह। गयाविहितमाक॥ कंस॥ पत्रमविमिश्र॥ देवकीवसुदवश्च विमृशयपुताववीत्॥ अहंरुगिन्नाहाराममयाववतपा। यना। पुनश्चाद
 ॥ वापय॥ सुदधाहिंसिता॥ सुगा॥ सुत्वहं। यकृत्वा॥ सुकृत्वा। विसृष्टस्वल॥ कानुलाकानगमिष्यामि। वक्रदवमृत्त॥ सुसुन॥ देवमप्यनर्तवकिनमयलिवकवर्त॥ यद्विष्णुमादहंपा
 प॥ सुसुनिहृगवान्निष्ठुन॥ माणावर्गमेहायन। दानमस्तु। धरुणीयाधाय॥ ॥ उक्तंउवाच॥ वरुनक॥ पुनश्चा
 विपथेति॥ थैवरु॥ यथोनेर्वेविदां॥ रुदा। यतज्जानविषयेय॥ देहयागवियाग॥ सुस्थितेनिवर्तते। तस्मादुदखनयान्मयावापादिगानपि। तानून्नाययत॥ सुवर्ष॥ सुवर्ष॥ विद

गवगधयावद्धतासिहनामीयासानममनरसुदक। तावरुदहिमान्यडावाधवाधकतानियात॥क्रमधममदीनात्मासाधवावधवत्सला॥सुदुग्धमसुखपादान्पालसु
 आनथायहीत।भाकयामासनिगतादिषु॥कन्यकागेनादिवकीवसुधवासांमनुज्जाताविगहृहीतसांभायांयतीगयांवीसकासुयमन्त्रि॥दसाआवसुतसर्वेयदकया
 गनिदया॥अंकुशरुधेदिर्गंतमसुदुधवणववधवात्युतिकृतामर्षादेतयानातिकाविदा॥अवच्छेदहिंसाकृत्यपुनर्गमवडादिषु।अनिर्दणानिर्दणाश्चरुनिष्कामाअवेनिभू
 न॥किमुयमेकविश्वकिदवांसमनरीनव॥नियमद्विग्रमनसाआधामिदनुमसुव॥अस्यतसुगनवोर्गेहयमाना॥समकत॥किडीविषवडरुयपलायनपनायपू॥कचित्पा
 अलयाहीताचसुगलादिवोकसु॥मरुकककुण्ठिवा॥कयिहीतासुभ्रतिवादिन॥मर्त्यविलुगणकुलाचिवथाकयसुनगान॥हंसव्याणकविमरवानरुगयायानविधाय॥किं
 क्रमपूत्रविवधेनसंयुगविकृतेन॥नहाइषावाहविष्णुमुनावावनीकसा॥किमित्तनाल्यवीर्यसवक्रणावातयस्यता।तथापिदवा॥सायत्यात्रापेक्षेतिममह॥ततसुमु
 लखनननियुक्तास्माननुवतान्॥यथाभयाहंसमयकिताकरिर्नेगकनरुपदश्चिकित्तिहं।यथात्रिययामडयकिरुत्थाविप्रमोहानुवदवसानवात्सल॥मूलविष्णुहिदेवा
 नोयवधर्म॥सनातन॥तस्यवदुक्तगावियासुपायसुसदकिष्ण॥तस्मात्सुवोत्तमानाऊनवाक्कणोवक्रवादिन॥तपस्विनायकणीलान्गाथरुभाहविद्व्या॥विद्यागंधर्वदोष्टत
 प॥सर्वदम॥समेश॥अदादयादितिक्रावकगवश्चरुनेरुने॥सहिसुवेसुनाअकोकसुनद्विदुगुलणय॥तमूलाधवता॥सर्वो॥सुध्वो॥सुवदुमूखा॥अर्यहिगदधायायासुदवी
 न२

२४२

लोविहिंसनी।उर्वेइमोक्तिरु॥कंस॥सहसमआइमनि॥वक्राहिंसाहितांभनकालपाणावतासुन॥सन्दिग्धसाधुलाकस्यकदनकदनपियान्।कामनूपधनानुदिकुदानवान्गुरुमाविग
 त।तेवेनऊ॥युकुगयसुमसासुदयतस॥सर्गाविधममायननानादागगमयव॥आयु॥आयु॥अर्यय॥लोधर्मलोकागणिसवव।रुकिअर्यासिमर्षोपिपूसासहदतिकम॥
 अतिशयगवनेमहायनादमभर्षधेअसुनमक्तिगनामवउथो॥आय॥
 वावयित्वास्वस्त्रायर्नजातकर्मसुसुस॥काययामासविधिनापिरुदवा॥
 नस्तानलोवासांसंस्कारेसुपमअया।अङ्कनिर्दि॥सुनुआउवासासाविद्यया।सोमगत्यागिनाविद्या॥सुतमागधवदिन॥गायकाध्वजगुनेइ॥रुधोइइतयासुइ॥वक्र॥संमृष्टसंमि
 कदावाकिनगुलनेन॥विगधऊपताकासकयेलपलवगाने॥गावावसाध्ववर्त्तश्चरुविदागेलनुषिता॥विविधधातुवहस्यवक्रकाश्चनमालिन॥महाहवक्रारुनलकशुकोषीषरु
 षिता॥गाया॥समायपूनाऊनानापायनपाणय॥गायत्राकर्ममृदितायणादायासताऊर्व॥आत्मानेरुषया॥कुर्वकाकल्या॥अनादिरि॥नवकूमकिंऊल्लमस्यर्षकऊरुगय॥वलिहि
 स्त्वपिर्तऊम॥पृथु॥अथल्लकवा॥गाय॥सुमृष्टमालिकुलनिकक॥अथिगमना॥गथिगिस्वाचूतमात्यवर्षा॥ननालयसवलयावऊनीविनेइ॥ओलालककुलपयाधनरुन॥गा
 ॥गोआलिष॥अयु॥अनाथिर्नडीवेतिवालक॥रुमिडावृष्टेलाहि॥सि॥अ॥इ॥नमऊगु॥गुवायनविदिगिवादिगालिमहात्तवे।कश्वविश्वेश्वरंभननन्दस्यवऊमीयुषि॥गाया॥प

नृविश्वेश्वरः कत्रातिकर्तव्याणि मनास्त्रानि वनः परा ॥ यच्छ्रुत्वा पश्यन्ति विदुः सत्यं श्रुत्वा विनयं परं स ॥ रुक्मिणी तत्पुत्रं वसुधैव कुटुम्बकम् ॥ तद्वदन् वदन् वदन् वदन् ॥ अथान्वद
 पितृभ्यां काकाय विनमस्तुतं । मानसं लोकमासाद्य तच्छान्तिमनुब्रूयत ॥ ॥ वादनाय निब्रूयत ॥ कदाचिदोत्थानि ककोटकाप्रवृत्तमर्क्याः समवतयाभिनी ॥ वादिगोतद्विजमन्
 वावनेऽथकाप्रवृत्तान् रुक्मिण्यनं सुती ॥ नन्दस्य पत्नी कृतमञ्जनादिकं विधेः कृतमस्त्ययनं सपुङ्गवे ॥ अत्राय वासः सुगरीषु धनैः संज्ञातनिद्राक्रमणीभ्यश्च नृणां ॥ उक्तानि कोत्त
 क्मना मनसिनी समागतान्युत्तरीवडोकसे ॥ नेवाश्लेषाद्विदितं सुतस्य सा नृदन्तनाथो वनः ॥ वृद्धिपतः ॥ अर्धः भयानस्य निजाननात्यक्तः यवालमृद्विदितं वावर्क
 तः ॥ विध्वंसनानासकृपाराजने वयस्त्वकाकविहिनकवर्तः ॥ दृष्ट्वा यत्नोपमुरवावडु क्रियडोत्थानिककमोलियाः समागताः ॥ नन्दादयश्चात्रुतदर्शनाकूलाः कथं स्वयं वे
 ण कठमिपयेगात् ॥ ॥ तिकुवकाऽतिविषादमाहिताः कुनोऽसमुक्तान्यविवकुवावतः ॥ उद्वृत्तवमिगमतीन् ॥ गायान् ॥ गपीष्वालकाः ॥ नृदताननवालनः किमनन्तं
 सयः ॥ नतं प्रदृष्टिर्न ॥ गपावालकाविगमिस्तः ॥ अपभयवर्तः तस्य वालकस्यामर्तविदः ॥ नृदेर्न ॥ नृदन्तं सुतमादाय यत्नोदायैरुसंकिताः ॥ कृतमस्त्ययनविधे
 ॥ मृकः ॥ रुनमयाययन् ॥ पूर्ववच्छापिगागापेऽवलिरिसपनिर्दुर्दः ॥ विद्याकृत्वाऽपि ॥ अत्र दधकृतकृष्णमृदिः ॥ यः ॥ मृयातं दं रुद्धा हिंसामानविवर्जिताः ॥ नतर्वाः सख्यणीला
 नाः ॥ मानिवाविरुलाः ॥ कृताः ॥ रुनिवालकमादाय सामर्थ्यं नृपाकृते ॥ अलेः ॥ पविशोषधिरिः ॥ नरिष्विद्यद्विडाः ॥ रुमेः ॥ कावयित्वा स्वस्त्ययनं ॥ नन्दः ॥ गः ॥ समाहितः ॥ कृत्वा यन्निदिता

[illegible]

४स्वपापनविहिंसित४खल४साधू४समत्वनरुयादिमुच्यते। किंनरूपधौलुमधौककायेनं पुरुषदलंवरुतसोददं॥यस्यपन४पुनत्रववालकादिष्टास्त्वध्वत्पनेयनू
 स्मिता॥४॥इष्टाकुतानिवदुष्णो नन्दआपोवरुदने। वसुदववयाहृथा मानयामासविस्मिता॥नकदारैकमादायस्वाङ्गमाभीषाविनी।यस्त्रुपाययामास सुनेनरुपविपुता
 पीतयायस्यकननी सुवसावविनस्मिता।सुखलालयतीनाकनू ईरुतादहृष्टोदं॥खंभादसीअतिनेलीकमाङ्ग४सुखेन्द्रवक्रिधिसमाधौष्टा।दीयान्तगामुदुहिगुद्वेना
 नि॥सावीश्व विध्वंसहृसा नाकसंज्ञागवयथ४समील्यमृगणावाकी नरुत्तासीसुविस्मिता॥ ॥वृत्तिशीलागवतेमहापुत्राजदसमस्त॥धृष्टावर्कवध४सयामाध्या
 य॥ ॥अकडवाये॥गर्भ४प्राहितानाकनू येदुर्नाममहागयावर्कङ्गामनेनयस्य वसुदवपयादिगथा नंदुपयनमपीत यत्कृतयकताअलि४आनंदाधिरुद्रधियाप
 लि॥ ॥पातपुन४सुने॥सुपविष्टकृतातिथीगिनामृत्तयानुर्नि।नन्दयित्वाववीडुक्रनूपुरुषकनवामकिं।महाद्विचलनेनृणां गृहीनीदीनवेनसीनि४अयसायगुगवन
 कल्पनानाथकविगु॥अतिवामयनंसाक्षा अकृद्भानंमतीचिर्य।यशीनंरुवगायेनपुमान्वदयेनावर्नं लंदिबक्रविदां॥अष्ट४सस्मानाकडुमहसि।वालापात्रनथा नृणां कनना
 बाक्रुर्गुगु॥ ॥गर्भडवाये॥मइनामहमात्राये४स्वातश्रुविसुवर्ग४सुनेमयासंस्तुतेनमन्यनंदवकीसुने।वीस४पापमणि४सुखं तववानकईरु४दवकाअपूमागरो नमु
 वडुमहति॥वृत्तिमृत्तिनयनश्रुत्वा दवकीनात्रिकावय४अपिहकागतागंके सुहितत्वाइनयामहन्॥ ॥नन्दडवाये॥अलङ्कितामिन्नरुसि।मामेकनपिगावड।कुरुद्विजातसं

२७७

स्कारं स्वस्तिवायनपूर्वकं।नवंसुप्रार्थिताविपु४स्वचिकीर्षितमवगत॥यकायनामकनलं गुरुनरुसिवालय४अर्यवेभाहिणीपुता नमयनसुददागुले४अरुवास्यननामवृत्तिवलाधिकद्वलंदि
 द४यइनाममृगडावात्संकरेणमृगान्मृता॥आमन्वर्णमुपाकस्य गुरुतानूपूर्गंनृ४अष्टानकस्तथापीत वृदानीं कृत्वातांगन४पागयं वसुदवस्य कविज्ञातस्तवात्मज४वासुदववृत्तिग्री
 मानहिरु४संपवक्रत।वद्वनिसुकिनामानि नृपानिवसुतस्यत।गुरुकर्मनृपाति।गान्दर्वीदनीकना४अयव४अयअथास्यत्।अयअकलनचन४अननसुवदृजानि।मृयमजसुनिष्यथ
 ।प्रनाइनेनवडुयते साधवादसुपीठिता४अनाडकनक्रमाणा दिग्यदसुसभधिता४यनतामिन्नहारा।पीतिं कूर्वकिमानवा४नायथादिरुवर्गान विष्णुक्रानिवासना४तस्मात्तन्नात्मजायक
 नानायससमागुले४प्रियाकीर्णनेरुवन।आपापस्वमादिग४वृत्त्यात्मानंममादिमृग।नेवसुगृहगत।नचयमदितामने आत्मानं पुरुमाणिषी।कालेनगुरुतागीरु।आकलनामकनंवा।आनूसीस
 रुपालिग्री विंगमालोविडुडु४गावंधिपुग्ममनूकस्यसगीसुयकी थाषयथाअत्रविनेवडुकईभय।तनादहृष्टमनसावनसुसुलार्क नचपती तवद्वययुनकिमाणा४तस्मात्तानि
 इमतीदृशयास्तुवन्तो यंकाङ्गनागत्रिवावपगृक्रादीर्का।दहृष्टासुने पविवतामपूर्वनिनीषे मृगमिनालदणनंययु४पमादै।पञ्जङ्गनादर्शनंयकमाललीला वनवडुतदवला४यगृहीत
 पूरु४वर्तविनस्तुतडरावनकृषामा।पुक्रुत्वाड किं गुरुतदहृष्टसत्ता४गृयमिदंअहिजलादिकक४कस्य४कीणयत्रावनिवलीसुसुतोनिषेई।गृकालिकडेमपियुनतकुनन्था
 ॥कातअपडुनलेमनसाइनवस्त्री॥कालेनात्माननाडयनाम४कृष्णगावड।अष्टिषुजानुहि४पडि४विचक्रमडुनेडसा।तगुरुतवान कृष्ण।वमस्यैवडुवालक४सहनाभावडुमीर्षी विकीठ

गा

वरुन॥ तमकमानुसमयाययत्तनं स्वरुतुनं समितमीकतीमूर्तं। अरुफमस्तु अरुवनसाययावुसिचमानपयमित्वधिशित॥ सैकानकापः सुवितात्राधर्मसुदयद रिदधिमल
 रुडनीरित्वामृषाशुदधमनानाजयासुदयंगदमननंगत॥ उलायगापीसुतुनं पयः पुनः पविश्रमैदधवदधमवर्क॥ सैकाने॥ रुनैविलाक सुसुनस्य कम्पेत्तुहासुतु
 अपिनतगुपयति॥ उदुवलोथनपविश्रवक्तिर्तमकायकार्मददतीनिविस्मिर्तादेवगवैयायेविश्रकिभकृषी निनीअपयत्तुनमागमकृने॥ तामाकयष्टिपसमीअसुतुनकतावग
 आपसमावरीववत॥ एषाप्रचधवत्रयमापयागिनी कर्मपवर्धनपसविर्तमन॥ अमृअमानाजननीद रुडल अलीरुनाकाकगतिः समधमाः अवनविशीसिगकगवधनचुतयसुनान
 गतिः पनामृषत॥ कृतागसर्कयनुदकमक्रिणी कर्षकमअरुमसिनीसुपाणिना। उदीअमानारुयविकलकृषी रुसुगृहीत्वारिषयन्याधायुनत॥ एकायष्टिसुतुनीतं विज्ञायरुकेवसुला ।
 अयकिंलतमृधं दामाः शदीपकाविदा॥ नवानुर्नवहियसुनपूर्वत्रापिवापनं। पूर्वपर्ववहिश्रकृडगतायाडगत्रस॥ तंमत्तासकमवर्क मयलिगमधकृड॥ एषीकालुवले
 दाम्नावदधयकृतीयथा॥ तदामवधमानस्य स्वरुकेस्यकृतागस॥ द्युलानमरुलेनसुदधेऽन्यथागपिका॥ यदासीरुदपिअनेतनान्यदपिसैदधे। तदापिद्युलनेनैय
 यदादलवधनै॥ नर्वसुगददामानियलादसैदधयपि। एषीनीसुसयनीनीसुयनी विस्मिगारुवत॥ समाउः विनगावाया विज्ञाककवत्रसुड॥ दृष्टापनिशर्मकृषुः
 कपयासीस्वर्वधने॥ नर्वसैदधिताईग रुनिशारुकेवधना। स्ववधनापिकृषुनयस्यदसधर्ववला। नर्मविश्रियानरुवा। नशीनयडसंयया। पसादलहिनगापी

२७८

विश्रमैकृषुः कपयास्वर्वधने॥ नर्वसैकृषिताईग रुनिशारुकेवधना। स्ववधनापिकृषुनयस्यदसधर्ववला। नर्मविश्रियानरुवा। नशीनयडसंयया। पसादलहिनगापी
 यरुन्यायविमुक्तिदा॥ नार्थसुखरुंयेगवा अहिनीगापिकासुतुधुनानिनावात्सरुताना यथारुकिमतामिह। कृषुगृहकृषयययायां मागविपुः कृडाकीदईनोपूर्वगु
 अकोधनदानको। पुनानानदभापनवृकृतादेकृतापापिनोमदाग॥ ननकृवनमलियावा विदिख्यातो श्रियाविनो॥ ॥ निनीलागवतमहापुनाः सनसमैरुधेवातः
 एषीमृदुवनवधनं नवभाधाय॥ ॥ नाकावाकथार्ता रुगवन्नग रुयां। पयकात्रशी। यरुद्विगहितं कर्मयनाः ॥ गादवधसुन॥ ॥ अदउवार
 ॥ नुडमानुवनीरुत्या सुरुकोधन॥ ॥ दात्मको। किलासापवननम्य मन्दाकिन्यामहाकृषी। वानुलीमदिनीपीत्वा मदाद्युलितलावनो। अडीनेननुगायुकि
 एषेनउः पुष्पिधवने। अकृषुविश्रगं गाया ममकाः अवननाजिनि। विडीउडयवकिरि नजाविवकत्रुकिशयदृकृषावदवधि रुगवासुवको नवाअपयना नदादवीकी
 वा। समवधना। तदृष्टोसुपीतितादधैविदधुः ॥ पयकिताः वार्सासिपयधुः ॥ विदधेनिनगुअको। तदृष्टोमदिनामको शीमदाः धीसुनात्मको। तथा ननुयलार्थयः ॥ पय
 निदईगो। नअथाः रुवताः अणान वृद्धिर्सा नजागुः ॥ शीमदाः दारुजायादि यगमीयुगमासवश रुयर्कपयवायव निदईनजितात्मकिः मयमा। निमैदरुमऊनामृषनध
 नीधवमैरुममयर्क कृमिदिउसमैरुनी। रुवधकृकृषीसार्थ किधदनिनया यनधदरुकिमनदाउः ॥ निधुमाउः नववा। माउः पिउवा कउवावलिनगुं ॥ नः ॥

257

3124

कता २

१) सर्वदण्डकमसुखप्रदविष्णुपतिवर्षावाचनउत्तरकाशस्थोऽयिर्विश्वान्निगतान्नान्नसह्यतिनिर्यमुर्मदाः कृच्छ्रन्नेतस्मान्मांसं धीकृत्य मत्तकाले कान् ॥

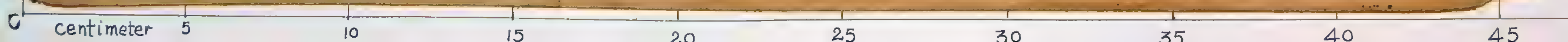
पतन्महासूत्रसूत्रासूत्रकीठनवीश्रुताक्रमशानिर्णयदकत्रिजडीविषयपरिष्पीणामृतनयमनेऽप्यंतीश्रुत। दृष्ट्वा रूकाकृष्णमुखानयासूत्र४ केशान्निष्ठासूत्रकीवकानु४ अयन्नुभसादनाना
 कृष्णयाद्वयामनेत्रेणैवलेहंश्च। एतयदामसूत्रदक्षिणाप४ कृताकृतानयसमावडीकस४ पाणगवर्धसूत्रकाऽनुविनायकासव४ पाणरुगादियते। इतिव्यवस्थाजगद्वरुद्वय४ स्याजना
 याममहाडिपीवर्ष। कृत्वाकुर्वन्वागुहाननेतदापथिव्याणतयसनापाखल४ धनाधनाशकलदाकृता४ दानाननाकागिनिर्णयदं४ धाकाननामाविगतधंकि४ पून्यानिलस्त्रासदवकृता४
 शुभादृष्टगैतादृष्टसर्वमत्वावृत्त्यावनयिष्या। व्याकाङ्गनगुलुन सुत्यकृत्सलीलया। अहमिवा निगदत सत्वकृत्पून४ कृति। अस्मत्पूतनव्याह व्यालुगुपयनेनवा॥ सत्यमर्ककानक मूकनाहनु
 वद्यनं। अधनाहनुवडाध कृत्यतिष्ठययावर्ष। यतिस्वर्धेन सृकृत्सु सवासधनगादने। गुणगैतालयापीता सुदृष्ट्वाहिष्यपथ्यते। अस्मत्तायाममागोप्यंनृणांयतिगडैति। एवामकृतेन धाकमे
 तदय्यक्तनाननं। दावापूखनवागार्यंश्चासुकां वतिपथ्यत। तद्येदेसत्वदृग्नेश्च। यक्तनामिषगधवत। अस्माकिमतयसितानिविष्टानयैवथावदकवद्विनंश्रुति। कृतादननेववकार्येषाम्पूर्व वी
 श्रुद्धसूक्त४ कवताउनेर्यय४ इतिमिथातश्चमतकृताधितं४ इतिविविधं। तयम्यामपायते। नकाविदिचोमिलरुतादृष्टि४ स्वानानिनाईरुगवान्मनादध। तावत्यविशस्तसनाकनादनेपने
 नडी४ निगव४ सुवत्सा४ प्रतीकमाननवकानिवर्णने। हतस्वकाक४ सनननेकसा। ताम्बीश्रुद्धसूक्त४ सुकलीरुपयदाकेननानायात्वेकनादययेतात्। दीनांश्चमृत्पाके० वागिद्यामान्। दृष्ट्वादितादिष्ट
 कृमनविस्मिता४ कृत्यकिमस्येगोखतस्मडीवनेनवाकुमीषाश्रुसताचिहिंसनं। द्रयं कथंस्यादितिर्हि विज्ञात्वाविणकुमुम। षट्पद्यनिधतयायनेकदादिवा रूपादाहतिवृद्ध४ इदमर्थवकं

२१२

वि

साया४ कोनपास्तद्यवाचेवा४ तद्वत्वारुगवानकृष्णस्त्वयय४ सार्कवसर्क। पूनृषिकीर्षा नालानं गनसावंधगल। तनातिकायस्यनिर्दुर्मागिन्। अङ्गीर्षुदृष्टमनस्त्रिगस्त४ पूनृषिक
 नज्जयवनानिनुडा। मुक्तेनविनिष्ठाद्यविनिर्जेतावहि४ तनेवसर्वेष्ववहिर्जेतय। या। षष्वत्सान् सुदद४ पयतान्॥ दृष्ट्वास्वथात्कायतदचित४ पूनवकासूक्त्यारुगवान्विनिययी
 । पीनाहितागस्त्रिगमकुर्वं मरुत्तानि४ स्वधाम्नाकलयदि। णादण। यमीश्रुद्धवदस्त्रिगमीगनिर्मे विवर्णतस्मिन्निषर्गादिचोकासां। तनातिदृष्ट्वा४ स्वकृता४ कृतेर्षुपूष्य४ सूनासू
 पानस४ सूनलेने४ गीत४ सुगावायधना४ सुवायके४ सुवेष्ट्रिययाऊयनिस्वनेगे। णा४ तदकुतस्मात्सुवायगीतिका। ऊयातिनेकोत्सवर्मगलस्वर्न। इत्यास्वधाम्ना४ नृकसाग
 ता४ विवा० दृष्ट्वा मलीगसूजगामविष्मयं॥ नाजनाङ्गुर्वेष्ट्रियकृत्वावनकुर्वं। वजोकर्मावकृतिर्यवेरुवाकि। उगकनं॥ एतकोमानर्ककम। रुनेनात्मारिभाकरी। मृत्वा४ यागगु
 कयास्य दृष्ट्वावृद्धिमितावज्ज॥ नेतद्विचिर्गमनूकाकेमायिन४ यनावनार्थपनमस्यवधस४ अथापियस्यनेनधोतयातक४ पाणात्मसात्वमर्तासूदन्तर्क। सकृद्यदगयतिमान्ना
 हितामनामपीरुगवतीददोगतिं। सनवनियासूमुखानुरुत्या। अदसमाय४ पनर्भाकिंकिपून४॥ ॥ सुगडवाव॥ इतिद्विजायादवेदवदरु४ इतिस्वनागुष्ट्रिगंविचिर्ग
 । पयकृत्सु। पितदवपूष्यवेयासर्कियतिरुहीतयता४॥ ॥ नाजवाव॥ वक्रकालाकनकृत्तं गत्कालीनं कथंरुवे०। यत्कीमानेरुविकृत मूवृ४ पीगगुकरका४। तद्वहिमे
 मरुथागिन्यवकीरुलं गुभा। नूनमैद्वभनेवमायारुवतिनान्यथा। वयधनतमात्तकगुनापिकृत्तवधना४ यत्तिवानो मूकस्त्व४ पूष्यकृत्सु कथा मृती॥ ॥ सुगडवाव॥

ता

२००

45

हृत्पियविकीर्षया। एहस्यङ्गमयुग्मेपेवृत्तोनालवर्नविरु। वलयतिश्रवाकुर्या। गानानुसंप्रिकमययन। रूलानिपातयामासुमलागडवोडसा। रूलनीपतगीशर्द, निगमासुन
 सासुहृङ्गुधधवकिगिले समगंप्रिकमययन। संभयतनसापुयक पक्षाद्यावलेवली। निरुणानसिकागर्द, मयनयसुनत्ववशपुननी साधसंनख डप, कासुयनाकस्मिगधवनसावप
 नोनाड, चलायपाषिपुदुषा। सतं गृहीत्वा पदया। आमयिद्वेकपालिना। विकुपल्लनाजा। ययामलत्यकजीवित। गनाहतामहातालावयमानावृहृदिनाशायोर्ध्वकंपय रु
 नः सवायशोपिनायले ॥ वलस्यलीलयासुख, खनदहृताहता। तालाध्वकंपिनेसर्वमहावातनिताह्व। तन्नविर्गुगवति अनकडगदीध्वने। ड। तल्यतिमिदयसि, स्तुतुधर्म
 यथापत। ततः कषुधु नामधु ज्ञातयाधेनुकसय। काशुनाइसुदवन्धर्व, संनद्धाहताधवाश। तांकापातगः कषु, नामधुनयलीलय। गृहीतयध्विनुसान, पाहि, लाहृण
 नाडहृ। रूलयकंसकी, देयदेहेतमसिधिवनाडहृ, सतालागेधनेत्रिवनरुसली। तथासुतमहत्कर्म, निगमाविबुधादयश। ममद्वैव योसिचकताज्ञानिरुतुवधसुथता
 लरुलोयाहृ, ननुयागवमाधुमाशुहृ, उपनवध्वन, हृतेधेनुककानने। कषुकमलयगाहृ, पूषाशवलकीलेन। सुयमाना, नेगेगेति, मायडावडुमागमता। तंमावेड
 ध्वनिनकृत्तलवडवहृदयपुसुनद्विभक्तवातुहृसं। वल्वाननमनयेनयगीतकी, दि, गयोदिहृदिनहृ, लाइगमन्तमेता। पीत्वासुकुदसुवसानयमकिहृ, ने
 सुयडहृद्विनहृडवडुयाषिताइकि। तल्लुत्तसमधिगमविबंग। गार्ध, सुवातहासविनययदगाडभादे ॥ तयायेलादामोहि, पदयः, पुनवलेला। यथाकर्मयथाकलेव

२०६

२५

४५

धर्मापनमालिषश। गताधनधमोतव, मरुनामर्दनादिरिशनीवीवसितानुविना, दिव्यधनधमलुगो। डनयपदुतयाश। स्वाधनमुयलालिगो। सध्विगवत्रणय्यायां सुखेसुखपदुवै ॥
 वेसरुगवानकषु, रुन्नावनेवनः कविन। ययोनामवृत्ताड, कालिन्दीसमिहृद्वेगधुथगावशुगापाध, निदायातपपीतिगा। डहृडलंबपुसुया, रुषाकोविगदुसिती। विषाकसुदुपसुया, दे
 वाधरुतवतसशनिपुव्यसवः सर्व, मुक्तिगावेकपुदहृ ॥ वीशुतालेतथारुतान, कषुया। गध्वनध्वनः ॥ कषुयासुतवविष्ठा, स्वनाथसमडीवयेत। तसंपतीतसुतय, डकायवडुलानिकान।
 असुसुविस्मितासर्ववीशुमानाः पनसुयं। अन्वर्मसुतडाडन, गाविन्धानुगहृदितां। पीत्वाविषेयुनगसु, पुननुत्तायवात्मनः ॥ स्तिगीहागवधमहापू, दगभर्ज, धेयैवदलायायश ॥
 ॥ थकडवाव ॥ विलाकदुसितीकषु, कषु, कषु, हिनाविरुश, गस्याविशुद्धिमन्दिक्, सुयैगमुदवासय ॥ ॥ नडावाव ॥ कथनकडलेगाध, न्यगृह्णाड, गवानहिंसवेवदुयुगवार्स, य
 ॥ ॥ थसीद्वियकथार्ता ॥ वक्रकगवतसुसु, रुमः सुकृन्दवहिनः ॥ गायालादानवविर्न, कसु, यतामृतेडधन ॥ ॥ कालिंश्रीकलियसापीत, डदः कश्चिद्विषानिना। धप्रमानपयायसिन्ध
 तसुपनिगाधवगा ॥ विष्णुताविषा, धामिमात्रेनारिमितीश। प्रियकतीनगोयसु, यतिनः स्तिर्नडंग, मा। तल्लुवगविषविषमवे, सुतनइहृनदी, सुखलसंयमनावतानः कषु, कदमम
 धिनुकृत्ततातिर्गुगा, दाहृयागसुवसुनाइ, स्ययगद्विषाहृ ॥ सुयैडदः पुनधसानिपातवेग, सुंकारितागविषा, कसिताम्वनासिंशपयैल्लाविषकषायविशीष, धामिडीमध्वनः ॥ गतमनकव
 लेस्यकिनर ॥ तस्मिन्कदोविहवगाडुडदधुधु, वाधोवार्मगवनवातलविकमसा। अशुभतल्लसदनाहिरुर्वेसुमेय, ध्वनः ॥ धवाः समसेनहृदमृषामाश ॥ तथकृषीयसुक्रमानयनावय

गुजरात

गी. श्रीवत्सपीतवस्त्रं सितसुन्दरास्यं। कीउकमयनिरुपंकमलादनां छिं संप्रमर्त्तसूत्रा रुद्रश्चक्राद॥ तं नागशागपनिदीतमदृष्टव्यसूनाकृतस्त्रियसुखापशुपातुसार्क
 ॥ कृष्णार्थितासुदृढयकेलुगकाभा इक्ष्वान्णाकरयमूरुषिथानिपुठुशा गीवावृषावत्स तय्यश्चक्रमाना ॥ सुदृष्टिता ॥ कृष्णयसुकराशीता नूद-सुखवतस्त्रिने। अथवे
 ऊमहात्यागा मिविधाश्रुतिदान्ना ॥ उल्लुखुविदिवास्त-आसन्नरुयसंनिन ॥ नानालेश्वरुयादित्रा। गायानन्दपूरागमा ॥ विनानामभगा ॥ कृष्ण-आत्मात्रपिठुंगती। ते
 ईनिमिलेनिधनं मन्वापाकमतद्विद ॥ तस्यासासुनस्कासु ॥ इक्ष्वान्णाकरयाउना ॥ आवालेवृद्धेवनिता ॥ सवेवेपशुवृत्तय ॥ निर्गमृणाकुलादीना ॥ कृष्णदशनलालसा। नां
 आकात-नाचीश्वरुगवाभाधवीवल ॥ पुरुस्मर्कं विष्णावाव-यरावळानूडस्यस ॥ तं इक्ष्वमानादयिर्ग-कृष्णस्यितयापदे ॥ रुगवल्लुकेलेङ्गमृ ॥ पदव्यापमनात ॥ तं नतन
 गाडयवीकृष्णाणि ध्वजापयनानियदानिविष्णत ॥ मांजैवामन्यपदानाकृत्-निरीकमानापयर्गसत्त्वना ॥ अकृदंरुडगशागपनीतमात्रा ॥ कृष्णनिरीहमूलसुडलाभा
 र्क। गायान्धमूरुधिसाव्यनित ॥ पशु-संकन्दत ॥ पनमकम्भलमापनाको ॥ गायान्धकमनसारुगवत्यनक-तसोददस्त्रितविलाकगिरसनेत्य ॥ यम्भुहिना प्रियतमं रु
 णदृष्टवगफ ॥ भूयप्रियवतिकर्तददृष्टुमिलोकां ॥ ता ॥ कृष्णमात्रमययमन्यपतफी तुल्यव्या ॥ समनृष्टकृष्णवत् ॥ तासावड प्रियकथा ॥ कथयेत्यव्यसन् कृष्णाननार्थितद
 णामृतकपुतीका ॥ कृष्णयात्रनिविणानन्यादीन्वीकृर्गदं ॥ पयषधत्सरुगवा-नाम ॥ कृष्णनूराववित् ॥ ॐ स्वगा कलमनस्यगतिनिनीश्व-सुखीकमानमती ॥ इक्ष्वितसासुह

१५

त २ स २

गा ॥ आङ्गायमयेपदवीमनुवर्त्तमानादीन्वीकृर्तदं पयषधत्सरुगवा-नाम ॥ कृष्णनूराववित् ॥ ॐ स्वगा कलमनस्यगतिनिनीश्व-॥ कृष्णगुह्यमदतिष्ठद्वन्द्ववच
 गा। तस्यथामानवेपुषा व्याथितासरागस्त्रज्ञानमयकूपित ॥ स्वरुणानरुडंग ॥ स्त्रीस्यन्धमनत्र-विद्या ॥ म्व-नीष-सुखकृष्णसुकराहनिमीकमाल ॥ तं डिदयादिलि
 खयापनित्रलिलानं ध्वरुक्ली अलीकनालविषाग्निदृष्टि। कीउन्नयूपनिससानयथास्वला ॥ वगामसाव्यवसर्वपसमीश्वसो ॥ नर्वपनित्रमरुगीडसमून्नतां ममानन्य
 गन्धधुनित्र ॥ स्वद्विभूरेगाय ॥ तन्मृद्वत्तनिकनस्यशोरिगाम योदाम्भुजासिलकलादिगुन्नेनर्क ॥ तं नूरेयतमवश्रुतदातदीयं र्गधवेसिद्धमूनिश्वन
 दववेध ॥ पीयासुदं गपनवानकवायगीत ॥ पृष्ठापदानम-तिरि ॥ सुदसापमइ ॥ ययकिनोननमते ॥ इक्ष्वान्णाकरयमूरुषिथानिपुठुशा गीवावृषावत्स तय्यश्चक्रमाना ॥ सु
 दसावमन्यनमकम्भलमापनाग ॥ तस्यादिरिर्गमूलमृदमत ॥ निनसूययसमन्मतिनिधमतान्धवे ॥ न्ययदाननमयनूदयटीसा मरुवपुष्य ॥ पृष्ठितवय ॥ सपूमान्यनास
 गद्विगताहुवविनून्मरुसासुदसातर्कप्रवेनून्मरुपुनगाग ॥ सुतोवनावत्रगुन्पुनूष्यपुनोर्नोनायलीतमवलीमनसाडगोम ॥ कृष्णगकृङ्गता ॥ तिरुनावर्त्तनं पाषिपदानयनि
 नून्मरुनातपूग ॥ दृष्टाहिमायसूपमइ ॥ सुदसातर्कप्रवेनून्मरुपुनगाग ॥ सुतोवनावत्रगुन्पुनूष्यपुनोर्नोनायलीतमवलीमनसाडगोम ॥ कृष्णगकृङ्गता ॥ तिरुनावर्त्तनं पाषिपदानयनि
 लिपूमेता ॥ मलस्यरुळे ॥ आर्कप्रवेनून्मरुपुनगाग ॥ सुतोवनावत्रगुन्पुनूष्यपुनोर्नोनायलीतमवलीमनसाडगोम ॥ कृष्णगकृङ्गता ॥ तिरुनावर्त्तनं पाषिपदानयनि

॥ नागपत्न्यडय ॥ आयाहिद ॥ ॐ कृतकिलिषा ॥ स्मिस्तवाव न ॥ खलनिगुलाय ॥ निपा ॥ स गा

260

आ ३

गायसयुनेरुमैकूडकाकिलसानसं। की डिष्मालसुक्तप्रा रुगवान्वलसंयुगवर्तदिवसयनुयापे। गाधनेसंवत्ताविणत। प्रवालवर्तसुवकसुध्या उदुतरुसना। नाम
 कृष्णदया। गायाननरुयुयुधर्जगुष्ठाकृष्णानुयुगवर्तकविजगुष्ठाकविदवापन। वंमयासिबलेऽष्टमेऽपगर्गसुनथापने। गायजाविषयतिक्कन देवा। गायालनुयिती॥
 ठिनं कृष्णनामध्वेनटाव्वनटंनय। कामालेलेयनेऽकृपेनास्वटनविकर्षलेऽविकीउडुनिमुद्धनकाकपदधनो कविता कविचयसुवायम गायकोवादकोस्यै। ग
 र्गसुयुमैहानाड साधुसाधिविवादिनो कविद्विलेऽकवित्कर्तुः कवामलमृष्टिः। अस्मयनं ववश्वायः कविमृगखण्डेया। कविचदद्वेनप्रावेद्विविधेनपहासकैः।
 कदाविसृष्टानिकया कहिचिन्नुपयुष्टया। एवंतोलाकसिद्धादिः की ठाहिधुनेउवने। नयदिशालिकूडय काननयुगवर्तसुवायगुंश्वायैता। गोपे सुधननामकृष्णया। ग
 यनूपीयलम्बाऽगादसुनसुक्तिदीर्घया ॥ गीविद्वानपिदागाहो रुगवान्मवेदनेन। अन्वमादततसुखी वर्धनस्यविनिश्चयतु। गतापदूये। गायाला कृष्णपाहविहानविगु।
 ॥ ह। गायविहविष्णामा दंदीरुययथायथं। गवचकूपनिवृत्ता गायानामडनादनेन। कृष्णसद्यदिनेऽकवि दासनामस्ययापने। आवनृद्विविधाः कीठा वायवाहकलक
 ला। यनात्राहकिगताना वरुकिवपराडिता। वरुकेवाकमानाप्रवाचयकम्य। गाधने। राखीनर्कनामवटं डगुम् कृष्णयुनागमा। नामसंयदिनापहि। दासवृषरु
 दय। कीठयाउपिनस्मा नूडकृष्णदयानुप। उवाहकृष्णरुगवान्शीदामानंयत्राडित। वरुकेरुदसुनमु यलम्बा। दितीसुतं। अविमर्शमन्यमानः कृष्णदान

यत्र

वपुंगवशवहन् गननेपागा दवनाहलतऽपने॥ गमुदरुधनसिधननु। गाधनेमहासुना निगतयथानिर्द्वयशसुअस्तिगऽपुनं वपनिक्कदावरो। ततिअमानुदपतिवा
 ठिदाम्बुदशनिनीश्वरदयनलमम्भनविनत्यदीफटकरुं कठिगदायदंयुकी। कलक्किरुवकटककिपीटककुलविष्ठा डुर्गेत्तधननयदतसत। अथागतस्मतिनरुयाविपू
 म्बना विहायसाथमिवहनकमालन। नखाहनकिनसिवरुनमृष्टिना सुनाधियागिनिमिववडुनेरुसा॥ सआरुतऽसपदिविणी लुमसुका सुवादमनुधिनमयसुतो सुन
 मरुनवेवासुनपदसमीनयन गिनियथामयनतन्मयध्वरुत देवाऽपनमप्रिवेता। अयवधन्वर्लमालेऽगर्गसुऽमाधुसाधिवि। दृष्टुयलध्वनिहर्गवलनवलनासिना। गायऽ
 सुविफितागसत्साधुसाधिविवादिनऽआगियाहिलकर्म यगर्गसुसुदरुर्ल। यथागतामियालैग्य पुनविकलग्नतसु। पापयलध्वनिहर्गदेवाऽपनमनिवृत्ता। अयव
 धन्वर्लमालेऽगर्गसुऽसाधुसाधिवि॥ ॥ विष्णु रागवर्तमहापुनालीकगभस्कुं धेयलवदधोऽस्वदलो धायश॥ ॥ अकडवावा कीठागकृष्णगायधु तका
 वादूनवाविशी। स्वेनऽनंथाविविगु सुलालारुनगकने। अजागावा माहियाधु निविगशावनादलं। विष्काटवीपु॥ ॥ विविशऽकन्दआदावतधिया। नयय
 नऽपयुनुगायाऽकृष्णनामादयसुतऽ। अतान्तायानविद्विधिविचनो गवांगति। ललितसुखनदकिने। गायदेवकिनेमर्वा। मार्जमन्यगमसुधे नखाडीयाविवतसऽ
 मऽअतयाउपुमार्ग कन्दमानंस्वगाधने। संपाद्यलुषिताऽथाका सुतसुमन्त्रवलेयन। कृष्णपाहजमानुसुवृकैमयनिरुक्कथि। आमानमादयामासु दर्शयन्माऽस्व

यु५

नामः १॥ अरुणाक्षरगवता भयमंही तयागिता । स्यनाम्ना निनदंष्ट्रत्वा पतिनः २॥ ततः समना दवधुमकं उर्यदृक्कयारुक्कयकदभोकसा । समीपितः ३॥ सानयिनास
 ॥ १॥ अरुके निललितानः ४॥ किनरुं गमान्महान् ॥ तमायतनं पतिना दवाग्निं ॥ ५॥ पाः ६॥ समावः ७॥ पलमीयरीता ८॥ उच्यंश्च कर्षुं सवलं पुपना यथाह निम्नरुयादिता ९॥ कषूक
 भूमहावाहा रुवाभाभाद्यविक्रम । दावादिना दक्रमाना ॥ १०॥ अपर्नाश्चायुमर्हथ ११॥ नूनं त्वदाभवा १२॥ कषू नयाह न्यवसादि १३॥ वर्यहि सर्वधर्मरू त्वनाथो ह्यत्यनायसा ॥
 एकडवा ॥ १४॥ दयानिभमकयनं वधूनां रगवतान् १५॥ त्रिनिमीलेयतमारेषू लावनानीत्यराषत १६॥ तथेतिमीलितकषू रगवानग्निमुखी ॥ पीत्वा मुखनतानक कृशां गा धी
 जावाभा वयत् १७॥ ततश्चतः कीर्त्तनीत्य पुनरुं लीनमाप्रिता १८॥ निष्पाम्य विस्मिता आसन्नात्मानं गन्धभाविता १९॥ कषू स्यागं वीर्यं कथागमोयानुराविर् ॥ दावा एनवात्मानाभा २०॥
 वीर्यशभविर्नेदमर्न ॥ २१॥ गाः २२॥ निवेद्य सायक सहनाभा कनादन २३॥ वर्यवित्रलयन २४॥ मगात् २५॥ गोपेन हि ष्टग २६॥ गोपीनां पनमानन्द आणी २७॥ विन्ददलने २८॥ कर्षु युग
 गतमिव सास्येन विनारुवत् ॥ २९॥ तिथीरागवतं महायुना ३०॥ दगभस्क ३१॥ धैवालकी ठायी दावान्तमार्कलमूलविष्णो ३२॥ ॥ ३३॥ एकडवा ॥ तथा कदुर्ग
 कर्म दावा एनभा क्रमात्सर्न ३४॥ ॥ ३५॥ श्रीरुः ३६॥ समावः ३७॥ पलम्वधमवय ॥ ३८॥ पट्टाश्च ३९॥ पायश्च ४०॥ तद्रपाक ४१॥ दिस्मिता ४२॥ ॥ ४३॥ मनित्रदवयवो कषूः
 नामेवर्गगता ४४॥ ततः पावलेन पावट् सर्वस्वसमूहया ४५॥ विद्यागमानपविधि विस्फूर्तिन रुक्मला ४६॥ सान्धनीला मृदया मसविद्युत्स्नयिन् ४७॥ असाय

२८३

आतिना कुरुं चक्रवसगुर्गवरो ॥ अरुमा र्त्तनिपीतय ॥ ४८॥ उदमयं वसु ४९॥ स्थलादिभा ५०॥ कुमात्ररु ५१॥ पर्यन्तः ५२॥ कर्लिग्नगता ५३॥ गदित्वकां महाभया ५४॥ अश्वसुनवपि
 गाः ५५॥ पावनं जीवर्नकस्य ५६॥ मम्वः ५७॥ कनूला ५८॥ तयः ५९॥ दवमी ६०॥ आसीदवीयसीमही ६१॥ यथेवकाच ६२॥ तपसः ६३॥ तनुः ६४॥ संपापतकलं ६५॥ निष्पाम्य ६६॥ अश्वसुनवपि ६७॥ रूपमाराकिनयला ६८॥
 यथापयिनपाखण्ड ६९॥ नहिर्वेदाः ७०॥ कलोय ७१॥ ॥ ७२॥ त्वापर्कननिनदं मलुकाव ७३॥ नगिनः ७४॥ तृष्णीं ७५॥ पाणाः ७६॥ पयः ७७॥ द्वा ७८॥ अश्वसुनवपि ७९॥ आसन्ताथवाहिन्यः ८०॥ कदुनथा ८१॥ इन्धु
 कृती ८२॥ पृसायथासुतकस्य ८३॥ उदविषसम्यदः ८४॥ रुविता ८५॥ रुविने ८६॥ ॥ ८७॥ त्रिनु ८८॥ गोपि ८९॥ लाहिता ९०॥ उक्तीली ९१॥ धकतक्या ९२॥ नृणां ९३॥ विवरुनेरु ९४॥ कृता ९५॥ सिमस्य ९६॥ ससा ९७॥ कर्षकानां ९८॥ मूर्दे ९९॥
 १०॥ मानिनामनूतापक्ष १०१॥ देवाधीनमज्ञानतां १०२॥ उल्लुल्लोकसः १०३॥ सर्वे नववा १०४॥ त्रिनिधेवया १०५॥ अविनु १०६॥ विर्वृप १०७॥ यथाह १०८॥ निनिधेवया १०९॥ सविदि ११०॥ संगतः १११॥ सिधु ११२॥ अश्वसुनवपि ११३॥ मनामिमाना
 अयकथानिनिधिरं ११४॥ कामाकं ११५॥ पुष्यगया ११६॥ गिनया ११७॥ वषधारा ११८॥ रुन्यमानानविद्यथः ११९॥ अरुह्यमाना १२०॥ वामने १२१॥ यथा १२२॥ अश्वसुनवपि १२३॥ सान्धनी १२४॥ सान्धनी १२५॥ नो
 रुस्यमाना १२६॥ नया १२७॥ दिङ् १२८॥ कालेन १२९॥ वाहता १३०॥ लाकर्वधुमभधेषु १३१॥ विद्यत १३२॥ लसोददा १३३॥ अरुह्यमाना १३४॥ कामिन्यः १३५॥ पुनूष्य १३६॥ गुला १३७॥ विवा १३८॥ धनवियं १३९॥ तमाह १४०॥ निगु १४१॥ पुगु १४२॥ निनय १४३॥ वा १४४॥ गु १४५॥
 वागिक १४६॥ गु १४७॥ वा १४८॥ नूष्यथा १४९॥ नन १५०॥ अश्वसुनवपि १५१॥ स्वया १५२॥ त्ना १५३॥ डि १५४॥ रि १५५॥ ने १५६॥ अरुह्यमाना १५७॥ रुस्यमाना १५८॥ यथा १५९॥ गमा १६०॥ सवा १६१॥ रु १६२॥ य १६३॥ न १६४॥ न १६५॥ नि १६६॥ नि १६७॥ नि १६८॥ नि १६९॥ नि १७०॥ नि १७१॥ नि १७२॥ नि १७३॥ नि १७४॥ नि १७५॥ नि १७६॥ नि १७७॥ नि १७८॥ नि १७९॥ नि १८०॥ नि १८१॥ नि १८२॥ नि १८३॥ नि १८४॥ नि १८५॥ नि १८६॥ नि १८७॥ नि १८८॥ नि १८९॥ नि १९०॥ नि १९१॥ नि १९२॥ नि १९३॥ नि १९४॥ नि १९५॥ नि १९६॥ नि १९७॥ नि १९८॥ नि १९९॥ नि २००॥ नि २०१॥ नि २०२॥ नि २०३॥ नि २०४॥ नि २०५॥ नि २०६॥ नि २०७॥ नि २०८॥ नि २०९॥ नि २१०॥ नि २११॥ नि २१२॥ नि २१३॥ नि २१४॥ नि २१५॥ नि २१६॥ नि २१७॥ नि २१८॥ नि २१९॥ नि २२०॥ नि २२१॥ नि २२२॥ नि २२३॥ नि २२४॥ नि २२५॥ नि २२६॥ नि २२७॥ नि २२८॥ नि २२९॥ नि २३०॥ नि २३१॥ नि २३२॥ नि २३३॥ नि २३४॥ नि २३५॥ नि २३६॥ नि २३७॥ नि २३८॥ नि २३९॥ नि २४०॥ नि २४१॥ नि २४२॥ नि २४३॥ नि २४४॥ नि २४५॥ नि २४६॥ नि २४७॥ नि २४८॥ नि २४९॥ नि २५०॥ नि २५१॥ नि २५२॥ नि २५३॥ नि २५४॥ नि २५५॥ नि २५६॥ नि २५७॥ नि २५८॥ नि २५९॥ नि २६०॥ नि २६१॥ नि २६२॥ नि २६३॥ नि २६४॥ नि २६५॥ नि २६६॥ नि २६७॥ नि २६८॥ नि २६९॥ नि २७०॥ नि २७१॥ नि २७२॥ नि २७३॥ नि २७४॥ नि २७५॥ नि २७६॥ नि २७७॥ नि २७८॥ नि २७९॥ नि २८०॥ नि २८१॥ नि २८२॥ नि २८३॥ नि २८४॥ नि २८५॥ नि २८६॥ नि २८७॥ नि २८८॥ नि २८९॥ नि २९०॥ नि २९१॥ नि २९२॥ नि २९३॥ नि २९४॥ नि २९५॥ नि २९६॥ नि २९७॥ नि २९८॥ नि २९९॥ नि ३००॥ नि ३०१॥ नि ३०२॥ नि ३०३॥ नि ३०४॥ नि ३०५॥ नि ३०६॥ नि ३०७॥ नि ३०८॥ नि ३०९॥ नि ३१०॥ नि ३११॥ नि ३१२॥ नि ३१३॥ नि ३१४॥ नि ३१५॥ नि ३१६॥ नि ३१७॥ नि ३१८॥ नि ३१९॥ नि ३२०॥ नि ३२१॥ नि ३२२॥ नि ३२३॥ नि ३२४॥ नि ३२५॥ नि ३२६॥ नि ३२७॥ नि ३२८॥ नि ३२९॥ नि ३३०॥ नि ३३१॥ नि ३३२॥ नि ३३३॥ नि ३३४॥ नि ३३५॥ नि ३३६॥ नि ३३७॥ नि ३३८॥ नि ३३९॥ नि ३४०॥ नि ३४१॥ नि ३४२॥ नि ३४३॥ नि ३४४॥ नि ३४५॥ नि ३४६॥ नि ३४७॥ नि ३४८॥ नि ३४९॥ नि ३५०॥ नि ३५१॥ नि ३५२॥ नि ३५३॥ नि ३५४॥ नि ३५५॥ नि ३५६॥ नि ३५७॥ नि ३५८॥ नि ३५९॥ नि ३६०॥ नि ३६१॥ नि ३६२॥ नि ३६३॥ नि ३६४॥ नि ३६५॥ नि ३६६॥ नि ३६७॥ नि ३६८॥ नि ३६९॥ नि ३७०॥ नि ३७१॥ नि ३७२॥ नि ३७३॥ नि ३७४॥ नि ३७५॥ नि ३७६॥ नि ३७७॥ नि ३७८॥ नि ३७९॥ नि ३८०॥ नि ३८१॥ नि ३८२॥ नि ३८३॥ नि ३८४॥ नि ३८५॥ नि ३८६॥ नि ३८७॥ नि ३८८॥ नि ३८९॥ नि ३९०॥ नि ३९१॥ नि ३९२॥ नि ३९३॥ नि ३९४॥ नि ३९५॥ नि ३९६॥ नि ३९७॥ नि ३९८॥ नि ३९९॥ नि ४००॥ नि ४०१॥ नि ४०२॥ नि ४०३॥ नि ४०४॥ नि ४०५॥ नि ४०६॥ नि ४०७॥ नि ४०८॥ नि ४०९॥ नि ४१०॥ नि ४११॥ नि ४१२॥ नि ४१३॥ नि ४१४॥ नि ४१५॥ नि ४१६॥ नि ४१७॥ नि ४१८॥ नि ४१९॥ नि ४२०॥ नि ४२१॥ नि ४२२॥ नि ४२३॥ नि ४२४॥ नि ४२५॥ नि ४२६॥ नि ४२७॥ नि ४२८॥ नि ४२९॥ नि ४३०॥ नि ४३१॥ नि ४३२॥ नि ४३३॥ नि ४३४॥ नि ४३५॥ नि ४३६॥ नि ४३७॥ नि ४३८॥ नि ४३९॥ नि ४४०॥ नि ४४१॥ नि ४४२॥ नि ४४३॥ नि ४४४॥ नि ४४५॥ नि ४४६॥ नि ४४७॥ नि ४४८॥ नि ४४९॥ नि ४५०॥ नि ४५१॥ नि ४५२॥ नि ४५३॥ नि ४५४॥ नि ४५५॥ नि ४५६॥ नि ४५७॥ नि ४५८॥ नि ४५९॥ नि ४६०॥ नि ४६१॥ नि ४६२॥ नि ४६३॥ नि ४६४॥ नि ४६५॥ नि ४६६॥ नि ४६७॥ नि ४६८॥ नि ४६९॥ नि ४७०॥ नि ४७१॥ नि ४७२॥ नि ४७३॥ नि ४७४॥ नि ४७५॥ नि ४७६॥ नि ४७७॥ नि ४७८॥ नि ४७९॥ नि ४८०॥ नि ४८१॥ नि ४८२॥ नि ४८३॥ नि ४८४॥ नि ४८५॥ नि ४८६॥ नि ४८७॥ नि ४८८॥ नि ४८९॥ नि ४९०॥ नि ४९१॥ नि ४९२॥ नि ४९३॥ नि ४९४॥ नि ४९५॥ नि ४९६॥ नि ४९७॥ नि ४९८॥ नि ४९९॥ नि ५००॥ नि ५०१॥ नि ५०२॥ नि ५०३॥ नि ५०४॥ नि ५०५॥ नि ५०६॥ नि ५०७॥ नि ५०८॥ नि ५०९॥ नि ५१०॥ नि ५११॥ नि ५१२॥ नि ५१३॥ नि ५१४॥ नि ५१५॥ नि ५१६॥ नि ५१७॥ नि ५१८॥ नि ५१९॥ नि ५२०॥ नि ५२१॥ नि ५२२॥ नि ५२३॥ नि ५२४॥ नि ५२५॥ नि ५२६॥ नि ५२७॥ नि ५२८॥ नि ५२९॥ नि ५३०॥ नि ५३१॥ नि ५३२॥ नि ५३३॥ नि ५३४॥ नि ५३५॥ नि ५३६॥ नि ५३७॥ नि ५३८॥ नि ५३९॥ नि ५४०॥ नि ५४१॥ नि ५४२॥ नि ५४३॥ नि ५४४॥ नि ५४५॥ नि ५४६॥ नि ५४७॥ नि ५४८॥ नि ५४९॥ नि ५५०॥ नि ५५१॥ नि ५५२॥ नि ५५३॥ नि ५५४॥ नि ५५५॥ नि ५५६॥ नि ५५७॥ नि ५५८॥ नि ५५९॥ नि ५६०॥ नि ५६१॥ नि ५६२॥ नि ५६३॥ नि ५६४॥ नि ५६५॥ नि ५६६॥ नि ५६७॥ नि ५६८॥ नि ५६९॥ नि ५७०॥ नि ५७१॥ नि ५७२॥ नि ५७३॥ नि ५७४॥ नि ५७५॥ नि ५७६॥ नि ५७७॥ नि ५७८॥ नि ५७९॥ नि ५८०॥ नि ५८१॥ नि ५८२॥ नि ५८३॥ नि ५८४॥ नि ५८५॥ नि ५८६॥ नि ५८७॥ नि ५८८॥ नि ५८९॥ नि ५९०॥ नि ५९१॥ नि ५९२॥ नि ५९३॥ नि ५९४॥ नि ५९५॥ नि ५९६॥ नि ५९७॥ नि ५९८॥ नि ५९९॥ नि ६००॥ नि ६०१॥ नि ६०२॥ नि ६०३॥ नि ६०४॥ नि ६०५॥ नि ६०६॥ नि ६०७॥ नि ६०८॥ नि ६०९॥ नि ६१०॥ नि ६११॥ नि ६१२॥ नि ६१३॥ नि ६१४॥ नि ६१५॥ नि ६१६॥ नि ६१७॥ नि ६१८॥ नि ६१९॥ नि ६२०॥ नि ६२१॥ नि ६२२॥ नि ६२३॥ नि ६२४॥ नि ६२५॥ नि ६२६॥ नि ६२७॥ नि ६२८॥ नि ६२९॥ नि ६३०॥ नि ६३१॥ नि ६३२॥ नि ६३३॥ नि ६३४॥ नि ६३५॥ नि ६३६॥ नि ६३७॥ नि ६३८॥ नि ६३९॥ नि ६४०॥ नि ६४१॥ नि ६४२॥ नि ६४३॥ नि ६४४॥ नि ६४५॥ नि ६४६॥ नि ६४७॥ नि ६४८॥ नि ६४९॥ नि ६५०॥ नि ६५१॥ नि ६५२॥ नि ६५३॥ नि ६५४॥ नि ६५५॥ नि ६५६॥ नि ६५७॥ नि ६५८॥ नि ६५९॥ नि ६६०॥ नि ६६१॥ नि ६६२॥ नि ६६३॥ नि ६६४॥ नि ६६५॥ नि ६६६॥ नि ६६७॥ नि ६६८॥ नि ६६९॥ नि ६७०॥ नि ६७१॥ नि ६७२॥ नि ६७३॥ नि ६७४॥ नि ६७५॥ नि ६७६॥ नि ६७७॥ नि ६७८॥ नि ६७९॥ नि ६८०॥ नि ६८१॥ नि ६८२॥ नि ६८३॥ नि ६८४॥ नि ६८५॥ नि ६८६॥ नि ६८७॥ नि ६८८॥ नि ६८९॥ नि ६९०॥ नि ६९१॥ नि ६९२॥ नि ६९३॥ नि ६९४॥ नि ६९५॥ नि ६९६॥ नि ६९७॥ नि ६९८॥ नि ६९९॥ नि ७००॥ नि ७०१॥ नि ७०२॥ नि ७०३॥ नि ७०४॥ नि ७०५॥ नि ७०६॥ नि ७०७॥ नि ७०८॥ नि ७०९॥ नि ७१०॥ नि ७११॥ नि ७१२॥ नि ७१३॥ नि ७१४॥ नि ७१५॥ नि ७१६॥ नि ७१७॥ नि ७१८॥ नि ७१९॥ नि ७२०॥ नि ७२१॥ नि ७२२॥ नि ७२३॥ नि ७२४॥ नि ७२५॥ नि ७२६॥ नि ७२७॥ नि ७२८॥ नि ७२९॥ नि ७३०॥ नि ७३१॥ नि ७३२॥ नि ७३३॥ नि ७३४॥ नि ७३५॥ नि ७३६॥ नि ७३७॥ नि ७३८॥ नि ७३९॥ नि ७४०॥ नि ७४१॥ नि ७४२॥ नि ७४३॥ नि ७४४॥ नि ७४५॥ नि ७४६॥ नि ७४७॥ नि ७४८॥ नि ७४९॥ नि ७५०॥ नि ७५१॥ नि ७५२॥ नि ७५३॥ नि ७५४॥ नि ७५५॥ नि ७५६॥ नि ७५७॥ नि ७५८॥ नि ७५९॥ नि ७६०॥ नि ७६१॥ नि ७६२॥ नि ७६३॥ नि ७६४॥ नि ७६५॥ नि ७६६॥ नि ७६७॥ नि ७६८॥ नि ७६९॥ नि ७७०॥ नि ७७१॥ नि ७७२॥ नि ७७३॥ नि ७७४॥ नि ७७५॥ नि ७७६॥ नि ७७७॥ नि ७७८॥ नि ७७९॥ नि ७८०॥ नि ७८१॥ नि ७८२॥ नि ७८३॥ नि ७८४॥ नि ७८५॥ नि ७८६॥ नि ७८७॥ नि ७८८॥ नि ७८९॥ नि ७९०॥ नि ७९१॥ नि ७९२॥ नि ७९३॥ नि ७९४॥ नि ७९५॥ नि ७९६॥ नि ७९७॥ नि ७९८॥ नि ७९९॥ नि ८००॥ नि ८०१॥ नि ८०२॥ नि ८०३॥ नि ८०४॥ नि ८०५॥ नि ८०६॥ नि ८०७॥ नि ८०८॥ नि ८०९॥ नि ८१०॥ नि ८११॥ नि ८१२॥ नि ८१३॥ नि ८१४॥ नि ८१५॥ नि ८१६॥ नि ८१७॥ नि ८१८॥ नि ८१९॥ नि ८२०॥ नि ८२१॥ नि ८२२॥ नि ८२३॥ नि ८२४॥ नि ८२५॥ नि ८२६॥ नि ८२७॥ नि ८२८॥ नि ८२९॥ नि ८३०॥ नि ८३१॥ नि ८३२॥ नि ८३३॥ नि ८३४॥ नि ८३५॥ नि ८३६॥ नि ८३७॥ नि ८३८॥ नि ८३९॥ नि ८४०॥ नि ८४१॥ नि ८४२॥ नि ८४३॥ नि ८४४॥ नि ८४५॥ नि ८४६॥ नि ८४७॥ नि ८४८॥ नि ८४९॥ नि ८५०॥ नि ८५१॥ नि ८५२॥ नि ८५३॥ नि ८५४॥ नि ८५५॥ नि ८५६॥ नि ८५७॥ नि ८५८॥ नि ८५९॥ नि ८६०॥ नि ८६१॥ नि ८६२॥ नि ८६३॥ नि ८६४॥ नि ८६५॥ नि ८६६॥ नि ८६७॥ नि ८६८॥ नि ८६९॥ नि ८७०॥ नि ८७१॥ नि ८७२॥ नि ८७३॥ नि ८७४॥ नि ८७५॥ नि ८७६॥ नि ८७७॥ नि ८७८॥ नि ८७९॥ नि ८८०॥ नि ८८१॥ नि ८८२॥ नि ८८३॥ नि ८८४॥ नि ८८५॥ नि ८८६॥ नि ८८७॥ नि ८८८॥ नि ८८९॥ नि ८९०॥ नि ८९१॥ नि ८९२॥ नि ८९३॥ नि ८९४॥ नि ८९५॥ नि ८९६॥ नि ८९७॥ नि ८९८॥ नि ८९९॥ नि ९००॥ नि ९०१॥ नि ९०२॥ नि ९०३॥ नि ९०४॥ नि ९०५॥ नि ९०६॥ नि ९०७॥ नि ९०८॥ नि ९०९॥ नि ९१०॥ नि ९११॥ नि ९१२॥ नि ९१३॥ नि ९१४॥ नि ९१५॥ नि ९१६॥ नि ९१७॥ नि ९१८॥ नि ९१९॥ नि ९२०॥ नि ९२१॥ नि ९२२॥ नि ९२३॥ नि ९२४॥ नि ९२५॥ नि ९२६॥ नि ९२७॥ नि ९२८॥ नि ९२९॥ नि ९३०॥ नि ९३१॥ नि ९३२॥ नि ९३३॥ नि ९३४॥ नि ९३५॥ नि ९३६॥ नि ९३७॥ नि ९३८॥ नि ९३९॥ नि ९४०॥ नि ९४१॥ नि ९४२॥ नि ९४३॥ नि ९४४॥ नि ९४५॥ नि ९४६॥ नि ९४७॥ नि ९४८॥ नि ९४९॥ नि ९५०॥ नि ९५१॥ नि ९५२॥ नि ९५३॥ नि ९५४॥ नि ९५५॥ नि ९५६॥ नि ९५७॥ नि ९५८॥ नि ९५९॥ नि ९६०॥ नि ९६१॥ नि ९६२॥ नि ९६३॥ नि ९६४॥ नि ९६५॥ नि ९६६॥ नि ९६७॥ नि ९६८॥ नि ९६९॥ नि ९७०॥ नि ९७१॥ नि ९७२॥ नि ९७३॥ नि ९७४॥ नि ९७५॥ नि ९७६॥ नि ९७७॥ नि ९७८॥ नि ९७९॥ नि ९८०॥ नि ९८१॥ नि ९८२॥ नि ९८३॥ नि ९८४॥ नि ९८५॥ नि ९८६॥ नि ९८७॥ नि ९८८॥ नि ९८९॥ नि ९९०॥ नि ९९१॥ नि ९९२॥ नि ९९३॥ नि ९९४॥ नि ९९५॥ नि ९९६॥ नि ९९७॥ नि ९९८॥ नि ९९९॥ नि १०००॥

26A

45

आनाडाकविनाति। तताडलागयासर्वो दाविकाऽणीतवपिता। पासिखीयानिमाकाड्य। यरुनऽणीतकर्षिता। रुगवानांरुतावीक्षु मय्यरावयसादिनऽर्कधेनिधायवासांसि। यीतऽपावावस
 मितं॥ युर्यविव-जुयदयाधृतवता, यामाहतेतद्वतदवहनेन। वधाऽर्लिमुद्रायनरुयेऽरुमऽकृत्वानभानावसनैपटुक्रती॥ युर्यवतनारिहितावडावला मत्वाविवमुप्रवनेवतयुति।
 गत्युदेकामासुदजावकर्ममं माकाहतेनमनवयमृगातऽर्गैरुथावनतादृष्टु रुगवान्दवकीसुतऽवासांसितायऽययवृत् कननेकनगावित॥ दृष्टपलवाभुपयावरुयिताऽयुमाहिवाऽकी
 उनवेवकवि गोऽवस्तुनिदेवापदगान्यथायमं तानासुयनपियसुननिर्विवाऽयनिधायखवासीसि भुवृसंगमस किताऽगृहीरुविक्रमावल सुमिनलज्जार्थिवकृताऽतासांविज्ञायरुगव
 रुपादमनेकामया। धृतवतानांमंकस्य माहयामादयावेलाऽमंकस्याविदिनऽसाध्व रुवतीनांमदवने। मयानुभादितऽसांमो मयासु वेतिमहेति। नमयावगितधिया कामऽकामयकल्पता।
 रुक्मिणकथिताधना पायावीकायनयग॥ यातयुर्यवर्जसिद्धा मयमार्गस्यथकृपाऽयद्विधवतमिदंननुनायवेनैसरीऽ॥ यकडवाव॥ य्यादिष्टरुगवता लवकामाऽकुमानिकाऽध्वपन्यः
 कृत्यजभाऊं कृच्छ्रत्रिविविधवर्जऽअथगोपेऽपविष्टा रुगवान्दवकीसुतऽवचावनाङ्गादुर्नवानयनगाऽसहायकऽनिदायाक्रोगमिति मय्यादिऽह्याहिनात्मनऽआनयतायितावीक्षु
 मानाहडकोकसुऽहर्कैककृष्णहर्षाऽपीदामनुवलाईन। विनालषेरुडजसिनु दवयकृववृथय। यन्नेतानमहारागान् यनार्थेकानुजीवितान्। वातवधोतपहिवा सुरुकावावयनिन
 ॥ अहोवर्षावनेजमसुवेयाभूपजाविना। सुडमसुवययाम्ने विमस्तायाकिनाथिनेऽ। पणपूष्यरुलकाया मूलवल्कलदात्रिऽगंधनिर्यासुरुसास्त्रिऽताकेऽकामाचिन्नचने। एतावज्जन्मसा

२८३

रुक्मिणदिनामिहदहिष। पालेवथेधियाववा। प्रयज्यवनर्लसुदा ॥ विपुवालसुवक रुनपूष्यदलाकृतेऽ। तदूर्ध्वनेसुगाखानांमध्वनयमूनागतऽ। ततगाऽपाययित्वाप
 ॥ सुष्टयाऽणीगलाऽनिवाऽ। ततानुपस्यर्ग। पाऽकामैद्याडपयकुर्ल। तस्याडयवनेकामं यात्रयकऽपशृत्तप। कृष्णामावयागमं कृष्णार्कदमवृवन॥ ॥ विष्णो
 रुगवनेमहापुनोलेदगभस्वध्व ममनागमनं द्वाविंशतिगमाध्यायऽ॥ ॥ गोपाडव॥ नामनाममहावीर्य कृष्णदूनिवहर्ष। एषावेवाधर्तकृन्ऽततेमार्किं कर्तुमहेयऽ
 ॥ ॥ वादनायतिनुवाव॥ विविष्णुविता। गोपि रुगयाऽगदीश्वर॥ ॥ ॥ रुकायाविपरायाऽयसीदनिदमव्वीत॥ ययातदवयज्जर्न वाक्रणावक्रवादि ॥ सुज
 मागिनर्सनाम आसतस्वर्गकामया। ततगस्त्वोदने। पाया यावतासुदिसक्तिऽ। कीर्यन्कारुगवता आयेस्यममयाहिर्ध। ॥ य्यादिष्टरुगवता गत्वायावकृत तथा। कृताऽऽ
 लिपटाविषा लघुवसतिगाडवि। हिरुमिदवाऽऽरुत कृष्णस्यादिगकात्रिऽ। पाफानुजानीतरुडम्वा। गोपानानामयादितान्॥ गन्धायकोनविदूतडादने नामाग्रमोधात
 सगावृक्षितो। तथादिजाडादनमर्थिनार्थेदि यडाववायकृगधर्मविरुमाऽ। दीकायापशुसंख्याऽसोनामयाऽसुरुमाऽमूनागदीकितस्यापि। नानमभनृहिरुयति। ॥ नि
 तरुगवयाऽऽर्ध्वकापिनशुण्वरुऽ। कृडागा रुनिकर्माणा बालिणावृद्धमानिनऽ। दगऽकालऽपृथग्द्वयं मनुगनुविंकाग्रयऽ। दवता यजमाश्व कृगुधर्मश्चयमयऽ। तवक्र

प नमं साका रुगवन्म (वा) कडं । मनुष्य दृष्ट्या इष्ट्युक्त मर्त्योत्तमान भनित्र । नतयदा मिति र्षेर्न नतियय नकप । गोपानिना साऽप्युत्थ तथोव ॥ कृष्णामया ॥
 तइया कल्लरुगवान् उहस्यजगदीध्वन ॥ व्याज हनपून गोपा न्धर्भयन लोकिकी गति । मांज्ञपय तपनीत्य ॥ ससं कर्षणमाग गं । पञ्चनिका मम न्वं व ॥ मिश्रा मय्यु वि
 ताधिया । गत्तोथपती गालायां । दृष्टासीना ॥ स्यनं कता ॥ नत्वा द्विज सुती गोपा ॥ पप्रिता ॥ दमकुवन । नभावा विपयत्ताया । निना वतवयां सिन ॥ ताविदभयनता । कृष्ण
 रुषितावर्य । मर्षनयन गोपाले ॥ सुनाभा इ नमाग न ॥ वरुक्ति तस्य तस्यार्न । सान्गयदीयता । प्लोच्युत मयायार्न । निवदधर्मा रुका ॥ तत्कथा क्रिमनता वरुवर्जितसु
 मा ॥ चउविधं वरुगुल । मन्मादाय राऊने ॥ अरिसु ॥ प्रियं सुवो ॥ समूदमिव निमगा ॥ निविधमानो ॥ पतिरिहा रुरिर्वेधु ॥ रि ॥ सुते ॥ रुगवत्पुरुम ॥ शोक दीर्घत
 तागया ॥ यमनापवन लोक । नवपत्नव मभुन । विवेकं व र्ता गोपे । दद ॥ सायडं क्रिय ॥ मर्हि न लायमिधिवनु माल्यवर्ध ॥ धाउ पवालनतवमनूवतां । विचक्रु हस्त
 मितनलाधुनामडं । कल्लरुत्वा इलक कपाल मखाडुहार्न । पाय ॥ प्रतपियतभा दयक ॥ पुन । यस्मिन्निमन मनसुमं वदमाजीन ॥ क्षीयादथावमन दानवयूथयाना । मन्मथता
 मन्मत्तस्वयन्मादिदव ॥ पृष्ठत्रकपवपुर्विदधाना ॥ निडकृष्णादियनिवरु कपलकं ॥ पु ॥ पिष्टपात्ररुपरासुसिंहनृपं कल्लोउमकुटिदं ॥ कु कलालवर्क ॥ दैत्यमलुग

२८०

२ धनानि ससंद ॥ ६

लं प्यसमस्तवधुन ॥ गृह्णन्ति नानयतय ॥ पितरो सुगावान् जालवधुसुदद ॥ कृतव ॥ तस्मात्तु वां श्रियुगया ॥ पतितात्मनां नाया रुवर्जितन विन्द मतद्विधेहि ॥ ॥ श्रीरु
 गवान्वावा ॥ यतथानकसूयत्र निरुमारुसवादय ॥ लाकाश्च वामयापता । दवायुपुनूचन । नपीतथनूनागाय कडं सीला नृणा मिह । तन्मनामयियुक्ताना । अविनात्ममवाप्य
 थायवलाधर्गनाद्याना । मयिरावो नूकीरुनात् । नगथासुत्रिकर्षण । यतियाततता गृह ॥ ॥ एकडवाय ॥ ल्यकाद्विजयन्मा । यरुवाटपुनर्गता ॥ तवानसुयव ॥ लाहि ॥ कि
 ॥ सुदमयात्रयन् । तनेकाविष्टवारु ॥ रुगवर्कयथा ॥ दृष्टा पयुक्कविडो । दहं कर्मानूवधर्न । रुगवानपि गोविन् । अनेवानन गोपिकान् । वरुध्विधेनगयित्वा । स्वयं वरुडयु
 ऊंयेडु ॥ नर्वलीलाननवपुनूला कमनूनालयन । नमलाप गोपीनां । नमयकपवाककले ॥ अथानसूय विधाक । अनुगयन कतागस ॥ यदि ॥ अथयया ॥ मरुमन्विशन्वया ॥ द
 श्रीलारुगवति । कल्लरुकिं मलोकिकी । अत्मानश्च तथाहीन मन्मथायगर्हयन् । धिडेनानक्षिपयल । दिगुर्न विवेकुरुतां । धिक्कुलं विक्क्रियादाशं । विमूवायत्वा (वा) कड ॥ नूनं रुगवता
 माया । योगिनामपि मोहिनी । यदयं गुनवानृषी । स्याथे मूकामहद्विडा ॥ गृहा पञ्चगनात्रीला । मपिकुलुङगजुनो । इनकरावैयाविधो । गृहपाणानुगृहारिधात् । नासीद्विजि सीलापान
 निवासो गुनात्रपि । नतथानानमीमांसा । नसीव नकिया ॥ गुरा ॥ तथा पिश्रुम ॥ शोक कृष्णया । गणधन ॥ रुकिट्टानवास्माकं । सीकानादिमतामपि । तन्मत्वा सविनुरानी । प्रमलानी ग
 हहया । अहान ॥ स्मनयामास । गोपवाको ॥ सुगीगति ॥ अन्वथापुर्ण कामसा । केवलाया निरवापन ॥ वीनिगवी ॥ किमस्माहि । नीगं स्येताद्विगुमन । हित्वा न्या रुजगयी ॥ पादस्य नीनया सकृत् ॥

निगम्य दत्तायाः साधुः यत्कृतं तव वः। तथा वदधुः सर्वं यथाहमधुः सुदनः। वाचयित्वा स्वस्वयन मानवर्गिनि। (गा) द्विजान्। उपकृत्य वलिं सर्वं वादताय वसंगवां। (गा) धनानि पूनस्तस्य गिविश्वः ३३
 पदविं। अनास्य नयूकानि तया नरुः सुलंकता। (गा) यश्च कृष्णवीर्याणि गायत्यः ३४ द्विजानि यः। कृष्णस्तनयतमं नृपं। (गा) पवित्रं सर्वं गतः। (ले) लासी विक्रवकृन्नि वलिमादहृदयः। तस्मै नमो व
 कृन्नेः ३५ सहवकमहात्मने। अहायश्च तले लासी। नृपीनाः ३६ नृहं वधात्। एषा वजानगी मर्त्या काम नृपीव नौकसुः। रुक्मिण्येन मस्यामः ३७ मर्त्या लासी नागवां। वृत्तदि (गा) द्विजमर्त्यं वासुदेवस्य
 वादिताः ३८ यथा विधाय (गा) यस्मै सहकृष्णवर्धयम् ॥ ३९ तिष्ठारुगवः महापूना। दग्धमर्त्यं। ४० नृपस्वर्गं गच्छतुर्विंशतिनमाध्यायः ॥ ४१ एकदवावः ॥ ४२ नृपदात्मनः ४३ पूजां विष्णु
 यविरुतां नृपः। (गा) पश्यः कृष्णनाथाः। नृचादित्यश्चकापहः। गर्भं सर्वं कर्कनामभयानाः ४४ अकानिर्णी। ४५ पावोदयः कृष्णवाक् ४६ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥ ७२ ॥ ७३ ॥ ७४ ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ ७७ ॥ ७८ ॥ ७९ ॥ ८० ॥ ८१ ॥ ८२ ॥ ८३ ॥ ८४ ॥ ८५ ॥ ८६ ॥ ८७ ॥ ८८ ॥ ८९ ॥ ९० ॥ ९१ ॥ ९२ ॥ ९३ ॥ ९४ ॥ ९५ ॥ ९६ ॥ ९७ ॥ ९८ ॥ ९९ ॥ १०० ॥ १०१ ॥ १०२ ॥ १०३ ॥ १०४ ॥ १०५ ॥ १०६ ॥ १०७ ॥ १०८ ॥ १०९ ॥ ११० ॥ १११ ॥ ११२ ॥ ११३ ॥ ११४ ॥ ११५ ॥ ११६ ॥ ११७ ॥ ११८ ॥ ११९ ॥ १२० ॥ १२१ ॥ १२२ ॥ १२३ ॥ १२४ ॥ १२५ ॥ १२६ ॥ १२७ ॥ १२८ ॥ १२९ ॥ १३० ॥ १३१ ॥ १३२ ॥ १३३ ॥ १३४ ॥ १३५ ॥ १३६ ॥ १३७ ॥ १३८ ॥ १३९ ॥ १४० ॥ १४१ ॥ १४२ ॥ १४३ ॥ १४४ ॥ १४५ ॥ १४६ ॥ १४७ ॥ १४८ ॥ १४९ ॥ १५० ॥ १५१ ॥ १५२ ॥ १५३ ॥ १५४ ॥ १५५ ॥ १५६ ॥ १५७ ॥ १५८ ॥ १५९ ॥ १६० ॥ १६१ ॥ १६२ ॥ १६३ ॥ १६४ ॥ १६५ ॥ १६६ ॥ १६७ ॥ १६८ ॥ १६९ ॥ १७० ॥ १७१ ॥ १७२ ॥ १७३ ॥ १७४ ॥ १७५ ॥ १७६ ॥ १७७ ॥ १७८ ॥ १७९ ॥ १८० ॥ १८१ ॥ १८२ ॥ १८३ ॥ १८४ ॥ १८५ ॥ १८६ ॥ १८७ ॥ १८८ ॥ १८९ ॥ १९० ॥ १९१ ॥ १९२ ॥ १९३ ॥ १९४ ॥ १९५ ॥ १९६ ॥ १९७ ॥ १९८ ॥ १९९ ॥ २०० ॥ २०१ ॥ २०२ ॥ २०३ ॥ २०४ ॥ २०५ ॥ २०६ ॥ २०७ ॥ २०८ ॥ २०९ ॥ २१० ॥ २११ ॥ २१२ ॥ २१३ ॥ २१४ ॥ २१५ ॥ २१६ ॥ २१७ ॥ २१८ ॥ २१९ ॥ २२० ॥ २२१ ॥ २२२ ॥ २२३ ॥ २२४ ॥ २२५ ॥ २२६ ॥ २२७ ॥ २२८ ॥ २२९ ॥ २३० ॥ २३१ ॥ २३२ ॥ २३३ ॥ २३४ ॥ २३५ ॥ २३६ ॥ २३७ ॥ २३८ ॥ २३९ ॥ २४० ॥ २४१ ॥ २४२ ॥ २४३ ॥ २४४ ॥ २४५ ॥ २४६ ॥ २४७ ॥ २४८ ॥ २४९ ॥ २५० ॥ २५१ ॥ २५२ ॥ २५३ ॥ २५४ ॥ २५५ ॥ २५६ ॥ २५७ ॥ २५८ ॥ २५९ ॥ २६० ॥ २६१ ॥ २६२ ॥ २६३ ॥ २६४ ॥ २६५ ॥ २६६ ॥ २६७ ॥ २६८ ॥ २६९ ॥ २७० ॥ २७१ ॥ २७२ ॥ २७३ ॥ २७४ ॥ २७५ ॥ २७६ ॥ २७७ ॥ २७८ ॥ २७९ ॥ २८० ॥ २८१ ॥ २८२ ॥ २८३ ॥ २८४ ॥ २८५ ॥ २८६ ॥ २८७ ॥ २८८ ॥ २८९ ॥ २९० ॥ २९१ ॥ २९२ ॥ २९३ ॥ २९४ ॥ २९५ ॥ २९६ ॥ २९७ ॥ २९८ ॥ २९९ ॥ ३०० ॥ ३०१ ॥ ३०२ ॥ ३०३ ॥ ३०४ ॥ ३०५ ॥ ३०६ ॥ ३०७ ॥ ३०८ ॥ ३०९ ॥ ३१० ॥ ३११ ॥ ३१२ ॥ ३१३ ॥ ३१४ ॥ ३१५ ॥ ३१६ ॥ ३१७ ॥ ३१८ ॥ ३१९ ॥ ३२० ॥ ३२१ ॥ ३२२ ॥ ३२३ ॥ ३२४ ॥ ३२५ ॥ ३२६ ॥ ३२७ ॥ ३२८ ॥ ३२९ ॥ ३३० ॥ ३३१ ॥ ३३२ ॥ ३३३ ॥ ३३४ ॥ ३३५ ॥ ३३६ ॥ ३३७ ॥ ३३८ ॥ ३३९ ॥ ३४० ॥ ३४१ ॥ ३४२ ॥ ३४३ ॥ ३४४ ॥ ३४५ ॥ ३४६ ॥ ३४७ ॥ ३४८ ॥ ३४९ ॥ ३५० ॥ ३५१ ॥ ३५२ ॥ ३५३ ॥ ३५४ ॥ ३५५ ॥ ३५६ ॥ ३५७ ॥ ३५८ ॥ ३५९ ॥ ३६० ॥ ३६१ ॥ ३६२ ॥ ३६३ ॥ ३६४ ॥ ३६५ ॥ ३६६ ॥ ३६७ ॥ ३६८ ॥ ३६९ ॥ ३७० ॥ ३७१ ॥ ३७२ ॥ ३७३ ॥ ३७४ ॥ ३७५ ॥ ३७६ ॥ ३७७ ॥ ३७८ ॥ ३७९ ॥ ३८० ॥ ३८१ ॥ ३८२ ॥ ३८३ ॥ ३८४ ॥ ३८५ ॥ ३८६ ॥ ३८७ ॥ ३८८ ॥ ३८९ ॥ ३९० ॥ ३९१ ॥ ३९२ ॥ ३९३ ॥ ३९४ ॥ ३९५ ॥ ३९६ ॥ ३९७ ॥ ३९८ ॥ ३९९ ॥ ४०० ॥ ४०१ ॥ ४०२ ॥ ४०३ ॥ ४०४ ॥ ४०५ ॥ ४०६

[illegible]

[illegible]

यल्लालिना। अमोययदुःखपशून्। गोपाश्यावधिवक्रितम्। अश्वविषयमहिर्न्युदमित्वाविमर्दं कदात्। पशुकादासायमूनां चकसोनिर्विषादका। इत्युक्तं नूनाणां स्मिन्
वर्षेनावेनोक्तम्। नन्दननयस्मात् तस्याश्वोत्पत्तिकः कथम्। कस्य फलपनावाल कस्य विविधावर्ण। तन्नाभाजायतर्णकावडमाथगवात्मजः ॥ नन्दउवाच ॥ अयममोयय
गोपाव्युत्तर्णकावर्णकः। उर्वकृमात्रमदिश्वगोमयमवावरु। वक्ष्येऽयं किलास्यामन् गृह्णता नृपुर्गन्तुं क्षण्णुकावकसुधापीतः। दानां कृत्तुर्गन्तुं यगयं वसूदवस्यः
कविकागसुधासुधवासुदवः तिष्ठामा नहिन्नाः संपवद्वर्षः ॥ वरूनिमुक्तिनामानि नृपालिवसूतस्यतः। गुह्यकर्मो नृपालि गान्धर्वदनादनाः। उषवः प्रपञ्चस्य गोपागोक
लनन्दनः। अर्जुनवद्वर्जोऽसि युयमञ्जुः सुनिवायः। पूनाननवजयते साधवा दस्यपीठिनाः। अर्जुनकं वक्रमाला जिह्वार्दस्य नमो धिनाः। यत्तस्मिन्महाराज पीठिकैर्बन्धिमानवा
नामयाः किरुवन्तानां विष्णुपुत्रानिवासाः। तस्मान्नन्दकृमात्राय नारायणसमागुलेः। प्रियाकीर्त्या नृरावन गल्कमसुनविस्मयः। अथ दामांसमादिष्टं गजैवस्यर्दं गतः। म
येनानायासोऽयं कृष्णमेक्षिष्यकालिः। अतिनन्दवचः। अत्र गजैर्गर्जवज्रकसः। दृष्टेः प्रगावता नस्य कृष्णसोमिदेः। देसेः। मृदितानन्दमानवैः। कृष्णस्य गतविस्मयाः। दवयु
नियः। विष्णुवन्मवायकाः। मवधोनिः। मृदित्यालपयः। मयान्नः। नर्षः। दृष्टुवकः। मयत्तमयन्। उवाचैककः। निलमवलालीला गूढीलील्ययथा। विरुः। कृष्णमपान्निहन्
महुरित्यीयान् अगवां ॥ ॥ अतिशयगवर्जमहायुना। अदगमर्कः। अथ द्विषति तन्माधा यथा ॥ ॥ वादनाय विनूवाया। गोवदभधुनेलः। असावादादिभवजः ॥ ॥

[illegible][illegible]

[illegible]

सुनिलद्युतं। नवसुखं चर्मधारं धसुधायातमं विव। कृष्णयाहस्तनला विनका मस्तवान्कै। नदर्शनाद्वा दविधूत दृढका मनां नः धर्मैश्च तथा यथा ययुः॥ खेवूक
 नीयः॥ क्ववर्क कर्मा किते नवीक यज्ञासननासर्वधनं॥ तथा यविष्णु रगवान्मल्ली श्वभाया गच्छन्ना कर्ददिक लितासुनः॥ चकास गायोपनिषद्ग न विरु खेला कल ककप
 दैवपूजधत्॥ मराडयित्वा तमनङ्ग दीपन मरुसलील कलविजुमरुवा। सुसुषभ ननाङ्ग कताश्चि हस्तया ॥ संनयः ॥ षकृपिता वरा विन ॥ ॥ गायुडवा रुडता नूरु
 रुडक नक एतदिपर्यं। नारुयाश्च रुडक्य न्य एतभै कुरि साधुता ॥ ॥ श्रीरुगवान्वाव॥ मिथै रुडकियसुख ॥ स्वाथै काभा यमाहिते। नतगुप्ते दार्धर्म ॥ स्वा
 स्वाथै नैदिनायथा। रुडक्य रुडक्यो यवे कनूला ॥ यित्तो यथा धर्मा निनयवा दगु सो ददश्च सुमध्यमा ॥ रुडता पिने के विरुड न्य रुडत ॥ कूत ॥ आसा नमा साफका
 मा लूक गला गुनूदृष्ट ॥ नारु सुखा रुडता पिर्दं नू रुडा ममीमा मनुक किष्टरुय। यथा ॥ धर्मो लब्धधर्म विनष्ट तर्हि तयान् निरुता नवद ॥ एवमदथा ॥ अत ला
 कदेव स्तानां हिमा मय नूदृष्ट यद्वला ॥ मया यथा कं रुडता निवाहितं मासु यिगुं मा इह थत न्यियं प्रिया ॥ नया नयदं निनवयसं यज्ञा स्वसाधु कय विनूधा यथा यिव ॥ यामर्द रुड नूड
 न गेह ॥ स्वलां संचिन्ता गद ॥ यति यो ल साधुना ॥ ॥ निगिरा गवतं मरायना नेदण मस्की ध नासकी यथा रुगवदण नै दार्दि गे लेभा ध्याय ॥ ॥ शुक्रडवाव ॥ ॥ रुग

[illegible]

गीतमहीप्रमदियन्महिमविनवत् ॥ सत्रसिमानसहस्रविहंग ॥ आत्रुगीतद्वयतमनसा ॥ रुविमयासततयतविरा ॥ रुकमालितदृष्टौ ॥ ४ ॥ तमोना ॥ सहवल ॥ सगतं सविलास ॥ सानुप्रकृति
रुतावडदवा ॥ हर्षयन्महिमवत् ॥ नवल ॥ ज्ञानहर्षउपनरितविश्व ॥ महदतिकमलभाकिगवता ॥ सन्धमन्दमनूगर्तितमेघ ॥ स्रुदमयावर्षस्मनाहि ॥ ययावविदधत्यतिपरी ॥ विविधगणप
नसेनमद्विदग्धा ॥ वरवायडनूधानिऊजिह्वी ॥ तवसुत ॥ सतियदाधनविश्व ॥ दहवत् ॥ नलयत्स्ववजाती ॥ सवनसकडुधायसत्र ॥ १ ॥ कणवेयनमधिपूनागा ॥ कवयज्ञानतर्कवचनिका
॥ कम्भलंय ॥ पुननिश्रितगत्वा ॥ नियपदाकुलेध्वजवजनी ॥ नर्तक ॥ विविधललाप ॥ बज्रव ॥ समयनूखनगादे ॥ वध्वध्वयगतिवीविनवत् ॥ बहतिननवयैसविलास ॥ वीर ॥ शिर्वमना ॥ रुवव
गा ॥ कूडगतिऊमिगानविदाम ॥ कम्भलनकवर्चवसमन्ता ॥ मविधन ॥ कविदागनेयनूगा ॥ मालयादयितगन्धुल ॥ १ ॥ यत्तयि ॥ नूवनसकदा ॥ यत्तयि ॥ मूकमग ॥ सतय ॥ ॥ कृतितवत् ॥ नववञ्जि
तनिका ॥ कृष्णमनासतकृष्ण ॥ हिम ॥ गुणगला ॥ पुमनगल ॥ हवि ॥ ॥ गायिका ॥ वविमूकगृहमी ॥ गाय ॥ गानवर्णायमनाया ॥ नन्दमूनननेयत ॥ नवत्मानमदयनपिनाविऊहाना ॥ मंदवायूननूवा
नूक ॥ मानयमलयऊ ॥ जेना ॥ वचिनरुमयदवगलाय ॥ वायगीतवलिक ॥ पविवकु ॥ वत्सला ॥ वज्रगवांयदगा ॥ व ॥ अमानवन ॥ १ ॥ पथिकडे ॥ कन् ॥ गानमवाकदिनामगीतवत् ॥ न ॥ गति
कीहि ॥ उतसर्वमनूवापिदृष्टीना ॥ मूनयत्स्ववनऊ ॥ विनयक ॥ दित्तयेति ॥ स्रुदगानिषसव ॥ देवकी ॥ ० ॥ नूक ॥ नूनाऊ ॥ मद्रविद्युत् ॥ तलावन ॥ वीर ॥ मानद ॥ स्रुद ॥ दावनमाली ॥ वदनपा ॥ सुवद
नामदग ॥ म ॥ पुयन्कनककुलल ॥ ॥ यदपति ॥ द्विनदनाऊ ॥ विहारा ॥ यामिनी ॥ पविनवेदिनाक ॥ मद्रितवकु ॥ डपयाति ॥ नूक ॥ मानय ॥ नूक ॥ गवांदिनगापी ॥ ॥ भुवडवा ॥ ॥ नूक ॥ वज्रविद्यानाऊ ॥ नूक

वनामनिः। यलिपयान्नरुता ययोतद्वर्णनात्सुकः। रुगवानपिणाविन्द। रुत्वाकं निनमाहव। पशून्पापलयत्याले। यतिर्वज्रसूखाहं॥ नकदातमपून्त्यालांशानयन्माइदि
 सान्मन्त्रकलिलालयनकीर्णो योयपालापदगतः। गवासक्तविद्वानापात्वाश्चकतिविच्यप। मयायिश्चतुर्क विड्द्रुनकुता रुया। मयापूनामहामयो व्यामाणापालनूय
 धकामयायितानयावाह। पायश्चैनापिनावरून॥ गिदिदयादिनिक्रियनीर्तनीर्तमहासूत्रे। लिलायापिदधेद्वानेवउ॥ यश्चवर्णाधिना। नस्यतत्कर्मविज्ञय कृत्स्नगतः॥ द॥ सती। र्ण
 पान्नेयंतीडगाह वकंरुनिविदोक्त्यासनिर्देयमोक्त्य गि नीन्दसदृशवती॥ कृविमाकुम्भमानं नागक्राहुहसायुत॥ र्णनिगृह्याच्युदाका यनयित्वा महीतल। पश्यातीदिविदवा
 नां पशुमात्रममानयत॥ गुरुपिधानं निर्विड्य। गायत्रिःसामयकृत्तुन॥ सुयमानसुने गोवि॥ यविवर्णसुगाकूलं॥ ॥ ॥ तिष्ठारुगवतमहायना। दनमस्ती। ध्वामवध॥ सफलं
 लमाध्यायः॥ शुकेऽवावा॥ ककुभापिचेतांति। मधुपूयामहामतिः। उषित्वा नेथमास्वाय ययोनन्दगाकूल। गच्छन्पथिमाहाराणा रुगवत्यम्बुदक। रुक्मिणामयगत चवमगदि
 विक्रयत॥ ॥ किंमयावनिर्देयं किंमयं पनमं गयः। किंवायथाहं दहं यदुश्चमयकणवा मभे तद्वल्लभमथ उरुम॥ अकदर्भन॥ विषयान्मनायथावक कीर्तनेषुदुःखमन॥
 मयमनोधमस्यापि स्यादवाच्यतदर्भनं। क्रियमानः कालनया कविरुत्तमिक्थन। ममायामंगलनष्टं रुलवाप्येषमरुव। यन्मस्यरुगवता यागिध्यायिपेकड॥ कीसावता ईकुतमः
 रान्गहं यश्चैविपयं यहितामनाह॥ कृतावतारं सदनययनमः॥ पृथ्वीतनयनरवमधुललिषा। यदस्मिन्वक्ररुवादिहिः॥ सुने॥ श्रियावदव्यामनिरिः॥ ससा चते॥ गमवानलाया
 कणि३ धा३२

३०३

नूवनेश्चतद्वनया। पिकानां कवकुं कुमावितं। यत्सर्वतीर्थपरुवंसनाञ्जितं सैभव तोयुनयिष्ठं सुन्दरं। सारं सुभवां पनमावलम्बनं। अगातपरुवतापनीदनी। दशमिन्नुनं सकपालनापिकं वि
 गावलाकानुलककुलामनं॥ पूर्वमकुन्दसागुलकावर्तं यदक्षिणमथवत्रनिवेमगा॥ यथाश्रविष्णुमनउत्तमीयुषा। रुगावतामायुवानिऊदया॥ लावध्यामा रुवितापल
 रुर्न मर्जननस्यात्तुलमउसाह॥ यश्चक्रिताऽहं नहिताऽप्यऽसत्सताऽस्वतउसास्यास्तुतमारि दाउम॥ स्वमाययात्मन विनेसुदीकया पासाकधीरिः॥ सदनं च्छरीयते॥ य
 स्याद्विलासीवक्ररिः॥ सुमंगलं वायाविष्णुगुहाकम्भउमरिः॥ पानेकिशुरुनिपुनदिवेऊग आसुश्चिनकाऽणव। रुनामगा॥ सवावगी ॥ ॥ किलसात्वताकल स्वमधुपाले
 मनवयेममेकत॥ यत्ताविगतनवकुआसुश्चैश्चत्रा गायकिदवायद। षमंगलं। तन्वयनुनं महतां गतिं गुनं गुलाकं नं दुर्णिमहात्सर्व। नृपदेधानं प्रियवृषिगा
 स्यदं दशसमासेन्यसऽसदर्भनो॥ अथावतूरऽसपदीशया तथा प्रधानपसाध्वनर्त्तस्वतत्रय। विद्याधर्तयागिरिनिप्यहं ध्वनं नमस्य आर्यावसखी चनोकासशा
 यी किमूलपतिरसामविदुः॥ गिनस्यऽध्यासात्रिऊरुस्यकईगर्भरुसा पादकितानीं गत्रेपिर्षानृशो। समहर्षी यगनिधायकीलिक सुथावल्लिश्वापउग। रुयन्द तां।
 यदाविहो नवकुआपितांशमं स्यजेनसो गन्धिकर्गंधायानुदत। नमस्यपयत्यनवद्विमच्युत कीमसादूतऽपुहितापिविष्यदक॥ यानवैरिः श्वेतसुनतदीहिर्न कृत्
 रुश्चैकृत्यमलनवक्रया। अर्थाधिभूलपतिर्न कृताञ्जलिं माभीक्षितो मसितमद्वियाहृणा। सपयपधसुमसु किलिषा वाधा मूर्दीपीतविर्णकडकिता। सद्रुमं सतिमन
 ॥ दलारमकालरुजः॥ को५

३. किंवागुणामावनतं यदुक्तं म० अयं नानिष्ठश्च गृहीतमंजुलो ॥ गुरुं यवशाकं मम सुसुखं तं संयज्जनं कर्म कर्म सर्वं यथा ॥ इति संविनयनं कर्म सुसुखं नयाश्च निनयनं अकर्म पापं ॥ सुखाश्च सुखिनि

रुताम२

ना५

न्यदेवते दासी वृद्धां पतिव्रता इथर्मा । आत्मा हितार्थं कियतं तदवभवधश्च कर्मात्मक उक्तं सित्यतः ॥ लब्धाङ्गं सैङ्गं यथं तं कृताङ्गं लिं । मीवकृतं इक्षुनतं तत्पुत्रं दाश्वतदावयं
 ऊर्ध्वं हीयसा नेवाष्टनायाधिगमूयजगमगतं । नतस्य कश्चिदपि तं सुदुर्लभा न श्रुतिं । मीवश्च तं इक्षुनतं च नृपुत्रवा ॥ तदावयं ऊर्ध्वं महीयसा नेवाष्टनायाधिगमू
 यजगत् । नतस्य कश्चिदपि तं सुदुर्लभा नवापि यद्व्यडपश्च नववा । तथापि रुक्मानु रुडनं यथा तथा । सुनदुमो यद्वडपात्रिना इथर्मा ॥ यदानितस्यासिललाकपाल किः
 नीठरुष्टमलयादत्र ॥ १ ॥ ददर्श गोष्ठिं कितिको वृत्तानि विलक्षितान्यकुयवां कणाथे ॥ तदर्शं ह्लादविकृतं संप्रम० यमार्धवामाश्रकनाकुलकृष्ण ॥ तथा दवस्तुभ्य सतश्च वष्टुत
 यमानमृत्तं धिनडां माला ॥ २ ॥ दहं रुतामिया नक्षत्रां हित्वा दं रुतं मर्दं । संप्रम० आरुभलिं ऊर्ध्वं नतं वसादि रुष्टं ददर्श कृष्णं नामं ३ ॥ वडपादा रुतं गतो । पी
 तनीला मृत्तधरो गत्र दमृत्तं रुद्रलो ॥ ४ ॥ किं शांती ॥ मनः ॥ शीनिके ते वृद्धो ॥ समस्तो संप्रदवमो वालदिन रुविकमो ॥ ध्वजवडां कर्णशिरः विक्षितं नृधिरुवडं ।
 ॥ ५ ॥ रुयको महामानो मानकां स्मिन् रुद्रलो ॥ उदानं नृविनकीतो श्रुतिनो वनमासितो ॥ पृथग्गन्धानलिफा ॥ ६ ॥ स्नातो विनरुवा ससा ॥ पृथग्गन्धानवाशो रुगद्रुद्रगत्यः
 तीक्ष्णवती ॥ ७ ॥ रुगत्यर्थे स्त्री ननवल्लके गो ॥ दिशा विनिमिना नानं कर्वाणे परया मया ॥ यथा मानकन ॥ ८ ॥ लोला शीघ्रश्च कनकाविनो ॥ तथा नृपुत्रमवपुत्य सो कन ॥ ९ ॥ रुद्रविकृतं ॥
 ययानवनासा पाकं तदं ॥ १० ॥ दामकसूयो ॥ रुगवद्वर्णना ह्लादवाप्यो पयो कूलकृष्ण ॥ पलका विनडोत्सका स्तार्थी नृपिदिनाशकत् ॥ रुगवास्तु दक्षिणं तथा ॥ ११ ॥ कृतपाणिना

३०५

३२

। पतिव्रतं रुद्रया कृष्ण पीतं पक्षरुवस्तल ॥ संप्रम० यजगत् मम मनः ॥ गृहीत्वा पाणिना पाणि मनयमानं ॥ १२ ॥ पृथग्गन्धानगते तस्मै निवेद्य च वनागने ॥ पृथग्गन्धान
 धिवत्यादो मधुपर्कं मया दत्तं । निवेद्य गोवातिथयं मन्त्राकृष्णानमाष्टत ॥ १३ ॥ अनैव रुगुर्ध्वं मधुर्ध्वं अधपा पाह न द्विष्टु ॥ तस्मै रुद्रवदपीत्य नामं १४ ॥ पत्रमधुमवितं । मूखवासि गन्धमात्य
 १५ ॥ पत्रापीति वाधाल्यन ॥ पुष्पकृतं तनयं १६ ॥ कथं कृतं निवनय ॥ के महीवति दाश्वत ॥ १७ ॥ नयाला ॥ १८ ॥ वयं ॥ १९ ॥ या ॥ २० ॥ वधीस्व स्वसंस्काकान् ॥ कागत्या रुसु रूपस्वेल ॥ किं नृखिल्यकाना
 मृ० कृष्णली विमृशामह ॥ २१ ॥ रुद्रं रुद्रतया वया नृदनं मम रुद्रित ॥ २२ ॥ रुद्रं १३ ॥ पतिव्रतं नृहानाधयविधमं ॥ २३ ॥ इति शांतिगवते मया पना ॥ दगमस्कं धेनुकु नगमनं मद्रुर्ध्वं गह ॥
 २४ ॥ ॥ २५ ॥ कडवा ॥ २६ ॥ मूखोपविष्ट १३ ॥ पयः ॥ नामकृष्णानुमानितं १४ ॥ लरुमना तथा नृवो न्यायिया सवका यरु ॥ किमल रुगवति ॥ पमनै १५ ॥ निकतने ॥ तथापि रुतायाजा नृ
 रिवा ॥ १६ ॥ ॥ १७ ॥ किं किं वन ॥ सायनं नागनं कृत्वा रुगवा नृवकी सुत १८ ॥ सुदुत्तवृद्धिर्कं मया पयः कृतं नृधिकी धितं ॥ १९ ॥ ॥ २० ॥ रुगवानुवत् ॥ तागसो मया गतं १८ ॥ कश्चिद्यग
 तं रुद्रममृत्तं १९ ॥ अपि रुद्रातिवधूना मम पीवमना मयं ॥ किं पुन १८ ॥ कृष्णली पृष्ठं नृधमानं कृत्वा मयं ॥ के ममानुलना म्रुद्रं स्वानां नृसुयडा सवे ॥ अहो रुद्राद रुद्रं विपिना
 वृद्धिना मयया १९ ॥ यद्वतो १८ ॥ पुन मवर्षं यद्वता नृधनं गया १९ ॥ दिष्ट्या यद्वनं नृधनां मर्कव १८ ॥ सोम्यकी कृतं १९ ॥ सैत्रा नृव १८ ॥ ताग तवागमनकावर्ष ॥ २० ॥ ॥ २१ ॥ कडवा ॥ २२ ॥ रुगव
 तासर्वं वल्लुथामा समाधव १९ ॥ वेनानुर्वधं यद्वषु वमदं ववे १८ ॥ यत्तं दलो यदर्थं १९ ॥ इत १८ ॥ सपकिरुख्यं १९ ॥ यद्वर्कं नावदना स स्वदन्मान कर्तुं १८ ॥ १९ ॥ ॥ २० ॥ ॥ २१ ॥ ॥ २२ ॥ ॥ २३ ॥ ॥ २४ ॥ ॥ २५ ॥ ॥ २६ ॥ ॥ २७ ॥ ॥ २८ ॥ ॥ २९ ॥ ॥ ३० ॥ ॥ ३१ ॥ ॥ ३२ ॥ ॥ ३३ ॥ ॥ ३४ ॥ ॥ ३५ ॥ ॥ ३६ ॥ ॥ ३७ ॥ ॥ ३८ ॥ ॥ ३९ ॥ ॥ ४० ॥ ॥ ४१ ॥ ॥ ४२ ॥ ॥ ४३ ॥ ॥ ४४ ॥ ॥ ४५ ॥ ॥ ४६ ॥ ॥ ४७ ॥ ॥ ४८ ॥ ॥ ४९ ॥ ॥ ५० ॥ ॥ ५१ ॥ ॥ ५२ ॥ ॥ ५३ ॥ ॥ ५४ ॥ ॥ ५५ ॥ ॥ ५६ ॥ ॥ ५७ ॥ ॥ ५८ ॥ ॥ ५९ ॥ ॥ ६० ॥ ॥ ६१ ॥ ॥ ६२ ॥ ॥ ६३ ॥ ॥ ६४ ॥ ॥ ६५ ॥ ॥ ६६ ॥ ॥ ६७ ॥ ॥ ६८ ॥ ॥ ६९ ॥ ॥ ७० ॥ ॥ ७१ ॥ ॥ ७२ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७४ ॥ ॥ ७५ ॥ ॥ ७६ ॥ ॥ ७७ ॥ ॥ ७८ ॥ ॥ ७९ ॥ ॥ ८० ॥ ॥ ८१ ॥ ॥ ८२ ॥ ॥ ८३ ॥ ॥ ८४ ॥ ॥ ८५ ॥ ॥ ८६ ॥ ॥ ८७ ॥ ॥ ८८ ॥ ॥ ८९ ॥ ॥ ९० ॥ ॥ ९१ ॥ ॥ ९२ ॥ ॥ ९३ ॥ ॥ ९४ ॥ ॥ ९५ ॥ ॥ ९६ ॥ ॥ ९७ ॥ ॥ ९८ ॥ ॥ ९९ ॥ ॥ १०० ॥

३३

बलपुत्रवती नरु। पुरुषनन्दं पितरं नास्ति विदुः कुरु॥ गायत्र्या मादिगताः पि गुरुतो सर्वे। गानसाः उपाय नानि गुरुधीः युद्धर्त्तकानि व। मासामः स्वामधुपनीं दास्यामा
 न्यते वसाने। उक्तामः समरुत्तव्यानि कानपदाः किल॥ नतमाधाय यत्कुरु नन्द। गायत्र्या गायकले। गायत्र्या सुदयः पुरुषवत्तानप। नामकरो प्रवीनेरु मकुर्वन्वद मागती।
 काश्चिदुक्तं नृणां यथा सन्मानमूर्वाः यथा यथा द्रुक्त्वदलयः कणवन्नाः काश्चिन्। अन्त्याः तदनुध्वाने निवृत्ताः षष्ठ्यः नान्यः कानाः त्रैलोक्यमात्मलाक गताः वा सन्त्याः यथाः सोन
 ननु नागस्मिन्निताः द्रुदिष्टः यथा यथा दः गिरः सै म्मद्रुः म्मिन्त्यः गतिं सन्ति तौ यथा स्निग्धरासावलाकनं। भाकायलानिकर्माणि। यादामवयिगानि व। निक्तयन्त्या मकुन्दस्य हीताविनहः
 कागनाः। समताः संचयः यथा वृत्तः मूर्वाः यथा यथा॥ गायत्र्याः अक्षविधातस्तु वनकविद्या सै यथा सै यथा यथा नदहिनः। गायत्र्याः कृतार्थान् विपुनः यथा यथा विवक्षितं तत्
 कवक्षितं यथा॥ यथा यथा सै म्मद्रुः कालमूर्त्तः। काकापनादस्मिन्लक्षणमूर्त्तः कवक्षितं यथा यथा म्मद्रुः कृतं दत्तं। कुरु म्मद्रुः सदा यथा सितं यथा कुरुदत्तं दत्तं
 वताः वत। येन कदली खिलमग्ने सोष्ठवं तदीयमदा यथा यथा म्मद्रुः कुरुदत्तं गमोददः समीकुरुदत्तं स्वकृतायुवावत। विहाय गताः स्वकृतान्मताः यतीन् स्वदास्यमदा पगतान
 पिपियः। म्मद्रुः यथा वरुः पूनयति तौ यथा यथा म्मद्रुः यथा यथा कुरुदत्तं सितं सितं सितं॥ ता सै म्मद्रुः म्मद्रुः कुरुदत्तं यथा यथा गृहीतविलुः यथा
 नवान्ननस्तुपि। कथं पूननः यति या सितं वला याम्माः सलङ्का सितं विरुमे कुमन्। अयधुर्वं तं गृह्णातु विष्वातः दाणां हराजः यथा यथा म्मद्रुः यथा यथा

303

सदैः उक्ताः कुरुवाः निदवकी सतौ। मेतद्विधस्या कुरुवाः यनामरु दकुर्वन्त्या तदगीवदा नृणां। यासावनाः यथा सदैः सितं कुरुने। यियायिर्नयति यायमध्वनः। अनादध्वनयसमास्तुता नर्थ
 नैमन्मी वलत्रयनि द्मदा। गायत्र्या अनाद्विद्वन्पुत्रिर्नः देवश्च नाद्यपि कूलमीरुत। निवाययामः समये यथा सदैः किना कविष्वातु कलुद्ववाधवाध म्मद्रुः सै गानि मिषाद्वदस्यजा द
 वनविध्वंसितदीनवतसौ। यस्यानुनागललितस्मिन् वलुमकुलीला विला कपत्रिर्नरुने नास। गायत्र्याः नीताः सनः कुरुमिव कुरुदा विनार्तः। गायत्र्याः कथं चरितं यमतामाद्वनर्त्तः। यथा कुरुयव
 कुरुमनः सुखः यतीता। अपि विष्वातु वनः कुरु विताल कथं क। वेधं कलानुस्मिन् कटाकनिनी कुरु। चिह्नं खिनाति तमः कुरु कथं रुवमा। नर्वं कुरुवाः विनहातु नो रुर्त्तः कुरुमि
 यः कुरुविषकमानसाः। विरुद्वलङ्का नृनुदः ससस्वर्त्तः। गायत्र्याः विन्दे कामादय मोधवति। स्तुतो भवन्नुदकीना मुदितं सविगयथा। अकुर्वन्त्या दयामास कुरुमेतद्विद्वानर्थः। गायत्र्याः स
 न्मद्रुः कुरुनः यथा यथा कुरुदत्तः। मादाया पायनेरु नि कुरुनः गानमसैरुतान। गायत्र्याः यथा यथा कुरु मन्वद्वान्नः कुरुतः यथा यथा कुरुवतः कुरुवतः। तास्तथा यथा यथा यथा
 स्वयं कुरुनः यथा यथा सति मास सपुमे नायास्यः ति दोरु केश यावदालकुरु कुरु यावदध्वयथा सव। अन्त्यस्य पितात्मानो लस्यानी वा यलक्षिताः। तानि नासीति वदतु। गायत्र्याः विन्द
 विनिवर्त्तन। विहाय अरुनी निनु गायत्र्याः यियायिर्नः। रुगवानपि सै यथा नामा कुरुयती नृप। यथा यथा यथा यथा कालिन्दी मेघनाभिनी। तया यथा यथा यथा पीत्वा म्मद्रुः सनि यथा यथा
 र्वं कुरुयव सनामा यथा यथा विहाय। अकुर्वन्त्या वयामं निवन्त्या वनार्थं यथा। कालिन्दी दमा दमा गत्य स्नानं विधिवदायनत्। निमद्यतस्मिन् गलिलः कुरुयव कुरुमनाद्वनं। तावद्वद

[illegible][illegible]

वसुधैव कुटुम्बकम् ॥ वसुधैव कुटुम्बकम् ॥ वसुधैव कुटुम्बकम् ॥ वसुधैव कुटुम्बकम् ॥
 निमग्ननिस्तननिपाययथा ॥ निमग्ननिस्तननिपाययथा ॥ निमग्ननिस्तननिपाययथा ॥
 गमनूदतवतमसं ॥ गमनूदतवतमसं ॥ गमनूदतवतमसं ॥ गमनूदतवतमसं ॥
 मनसोऽयमदावलकभयो ॥ मनसोऽयमदावलकभयो ॥ मनसोऽयमदावलकभयो ॥
 नलाकमहासुयो ॥ नलाकमहासुयो ॥ नलाकमहासुयो ॥ नलाकमहासुयो ॥
 सैवयः ॥ सैवयः ॥ सैवयः ॥ सैवयः ॥
 सुवालिनामव ॥ सुवालिनामव ॥ सुवालिनामव ॥ सुवालिनामव ॥
 सुवायकः ॥ सुवायकः ॥ सुवायकः ॥ सुवायकः ॥

३०६

वायुदात्तामृपमान्ननः ॥ वायुदात्तामृपमान्ननः ॥ वायुदात्तामृपमान्ननः ॥
 थारुसादिरिः ॥ थारुसादिरिः ॥ थारुसादिरिः ॥ थारुसादिरिः ॥
 पत्राः ॥ पत्राः ॥ पत्राः ॥ पत्राः ॥
 ददुद्वेदो वमानः ॥ ददुद्वेदो वमानः ॥ ददुद्वेदो वमानः ॥
 सहायः ॥ सहायः ॥ सहायः ॥ सहायः ॥
 विलासकः ॥ विलासकः ॥ विलासकः ॥ विलासकः ॥
 नारुविद्यानिः ॥ नारुविद्यानिः ॥ नारुविद्यानिः ॥ नारुविद्यानिः ॥
 नालायवीक्रितः ॥ नालायवीक्रितः ॥ नालायवीक्रितः ॥ नालायवीक्रितः ॥

नो। मङ्गी कर्तुमान्धक, दर्शयन्दर्शनरुली। पञ्चा माक मयपद द्यो गुला कानपाणिना। पृष्ठक विवृक इच्छा उदनीन मदयुत ॥ सप्तदर्शमानाङ्गी वरुक्षा लिपयाधना। मकुन्दसर्गनास
 आ वरुत्वमदाहमा। ततो नृपगुणादयः संपन्ना प्राह कर्णवी। उरुवीया नमा कृष्य सस्मर्य जातकृया। उरुवीन गुरुं यामा नलीय कुमिहासु। त्वयामा धितविलाया ॥ पसीद पूनूषः
 वेरुशा। उर्वी म्रियायाचमानः ॥ कृष्णनामस्य पञ्चतशः सुर्ववी आनूगो नाश्च पुरुस कर्मवाचह। उष्यामि न गुरुं सुकूपी मामा धिविवि कर्षली। साधिता (था) गुरुला लाम् ॥ पाङ्कानोर्त्तप मा
 यली। विमृश माध्यावासा गी। वरुन्मा एर्गेवलिकथि। नाना पायनता म्वल, सग्न (ये) मायजा ॥ इति ॥ तदर्शनस्य वक्षारानात्मानं ताविदः ॥ क्रियः ॥ विधुसुवास ॥ कवन, वल
 यालेख्यमृरुय ॥ ततः ॥ पो नापृक्कमाना, धनूषः ॥ स्मनमच्युत ॥ तस्मिन् यविष्ठादह (॥) धनूषे न्यमिवाहुतं। पूनूषे वेदुहियुफ, मविर्गे पनमुद्धिमत्। वायमो नानुकि ॥ क
 पू ॥ यरुसाधननादद ॥ कर्षलवाभसमलीलमूहर्तं सध्वि कृत्वानिमिषनपञ्चती। नृणां विदुष्यपवरुक्षमध्यामा यथे कृदुर्मुदकयुनूकम ॥ धनूषा रुद्रमानस्य
 गद्य ॥ र्वी दसीदिग ॥ पूनूयामासर्गे ॥ त्वा कीसगासमयगमत्। तदक्रिष ॥ मानूयना ॥ कृपिता आततापिन ॥ गृहीतगाम्ना आवड्, गृहीतौ वध्यातामिति। अथ तान्द्रन कि
 पायान, विलाकवलकेगवी। कृष्णधनूष आदाय, लकल, तांश्च कृष्णु ॥ वलश्च कीसयदिर्गे, रुत्वा लामुखाहम ॥ निष्कृमाये नृदुष्टो निरीश्व पूनूषे पदश गथा रुदहुतं
 दीर्घे निगम्य पूनूवासिन ॥ ततः ॥ पागल्लनूपश्च भनिने विदुः धारुमो ॥ तथा विवतता ॥ स्वेन, मादिषा रु मययिवान। कृष्णनामो वृत्तो (गोपि) ॥ पूनूषक कटमी यदुशा (गोप्या) मूक

३०२

नदविगम विनरुद्रनायासासता ॥ सिमतामधूपूर्यरुवन। संपञ्चतां पूनूषरुसलगा र्वी श्री हिलेन नान्द्रुततथ्यकमयनं श्री ॥ अवनिर्द्ययियुगले रुक्ता कीमा पसवने। उष
 कृष्णसुर्वना विं आत्वा कीसधि कीर्षिर्गे। कीसमुत्तदुनूकेर्गे नक्षिणां स्ववलसाव। वर्धनिगमा (गा) विन्द, नामविकीतिर्गे पनी। दीर्घेयजागवालीता, इन्निमित्तानि इमो वि ॥ वरुः
 नयवृक्षरुयथा, मृत्वादीत्यकनोसिवा। अदनेन सुगिनस ॥ यतिनृपयमस्तुयि। अमरुपि द्वितीयव, द्वेनृपां अतिषा नकथा। क्विदयतीति श्रुयायी, यासायाधानपुष्टि ॥ सु
 यती विदुः कृष्ण स्वयदाना मदर्शनं। स्वप्नपुतपत्रिचक्र ॥ खेनयानं विरवादेनं। यायानलेदमा ल्यक, कैला लकादिगम्वन ॥ अन्धानि यर्कुरुतानि, स्वप्नकागत्रिता निवे।
 पञ्चमनसं गमा निडां लरुनचिनुयां, वरुक्षकृष्णगमाशय (था) पणायं विविष्ट, नाजानश्च कृणामे नाश कीस ॥ पविदतामो नका मश्चमया विगतं। मधुलम्बम (ध) रुदय
 नविदूयता। वायमानस गूर्ये, मन्त्रालो रुवेष्व। मन्त्राश्च लं कृष्टका ॥ सायाध्याया ॥ समाविशना वाधूय मूष्टिक ॥ कूट ॥ लताषनवव। त आसु इनूपस्कानं, वलुवायप
 रुषिता ॥ नन्द (गो) पादयो (गो) पा, रुद्रवाडु समाकृता ॥ निवेदिता पायनी सा। उकस्मिन् श्रुत्या विगन ॥ ॥ इति श्री रागवेत मद्रा पुनूषा लदगमर्क (ध) मन्त्रनै (गो) यवर्गे, दि
 नयानि नरुमा आयथा ॥ ॥ वादकयतिनूवावा अथवा मश्चकृष्णश्च कृतलोयोपवनप। मल्लइ इहेनिधोर्ष, श्रुत्वा दक्ष मययदुशा नैगदा नैममासाय गस्मिन् जमवुक्तिं।
 अयश्च वलयापीठ ॥ ॥ कृष्णम्वपवादितां वद्धापत्रिकर्णे निः सैनक कूटिलातकान्। उवावरुक्षिर्यवावा भयनादगरीनया। अम्वप्रावृषमासेनो दक्षपकम

॥ इति श्री रागवेत मद्रा पुनूषा लदगमर्क (ध) मन्त्रनै (गो) यवर्गे, दि

॥ कृष्णम्वपवादितां वद्धापत्रिकर्णे निः सैनक कूटिलातकान्। उवावरुक्षिर्यवावा भयनादगरीनया। अम्वप्रावृषमासेनो दक्षपकम
 ॥ कृष्णम्वपवादितां वद्धापत्रिकर्णे निः सैनक कूटिलातकान्। उवावरुक्षिर्यवावा भयनादगरीनया। अम्वप्रावृषमासेनो दक्षपकम

माविने। नोयस्मर्तुं नैवाय नयामियमसादनं। नवैनिर्हसितोम्वष्टकृपितः कापितं गडं। यादयामासकृपय कालाकयभायम। कनीत्युसमहिं दंय कयलतवसायलीय। कै
 कनादिगलितः शान्तं निहत्वा विष्टलीयत। संकृष्टसमवक्राणां धासदृष्टिः सकर्णवै। यनामययकनन सपुष्टयविनिर्गतः। पृष्ठपुष्टकातिवर्तं धन्यः पृष्ठविभाति। विक
 र्णयथानागं सपुष्टुवलीलया। सययवर्तमानेन सययदक्षिणावतः। वनामयाममानेन। आवत्तनेववालेकः। तातोहिमुखनेमयय। यानिनाहयवावर्तं। यादवत्यागया मा
 सस्यमानः पदयद। सयवलीउया रुसोपतितः। सुरुसां निगः। नैमत्वापतिगं कृष्टा दन्तासां साइहनाक्षिति। स्वविक्रमपतिरुतं कृष्टयन्दा। सयमर्षितः। वायमानमरुमाय
 ४ कृष्टमस्यदवदया। तमापतनमासाय रुगवानमथुदनेन। निगृष्टयातिनारुसं पातया मासकृत्। पतितस्ययदाकम्य मृगलुवलीलया। दन्तमयायतनेन रुक्षिपाय
 रुनद्विष्टः। मृत्कं द्वियमृष्टय दन्तपोषिः। सयविषेन। अणन्यसुविषाणां सुरुदविन्दु किर्तकितः। विन्दुसुदकसिका वदनामृत्तुवरो। वृत्तो। गोपेः। कतिपयेन दवडनाद
 नो। नैगं विविधगूढार्कं गडदन्तवनायुधो॥ मञ्जानामणनिर्गुणं नववत्रः। मृत्तीसुभा मुक्तिमान्। गोपानां सुडनां सगुणं किर्तितुङ्गाणां सास्वयिणां षष्ठिः। मृत्तुलोडपतवि
 नाड विष्टयां तलपययागिनां वृत्तीनाम्यदवततिविदिश नैगं गतः। सायडः॥ रुतं कृवलयापीठं दृष्टुर्तदपिदुर्जयो। कंसासनस्यपितदा रुणमृद्विजिततः। तोभेडरुवे ग
 गतीमरुकुडो विविधवर्णरुतसगम्बरो। यथानावरुमवर्णधाविस्त्रो मनः। कियकोपरुयानिनीश्वर्ता। निनीकृतावरुमपुन्योडना मश्चक्षितानागननादिकानुपाः॥

310

पुरुषदेगात्कलितकलाननाः। यपुर्नरुफानयनेसुदाननं॥ पिवन्ववकृत्सी लिहन्ववाडिकया। डिहन्ववनाणां सां शिष्यकववाडिः। उवृष्टः पत्रस्यैतवे यथा
 दृष्टयथाश्रुवै। तदुपगुणमाधुस्य पागस्यमाविताव्वा। चतोरुगवतः। साकाद्वननोनायसमहि। अवगी श्रुविर्ता। जैनवसुदवस्यवर्मानि। नषवेकितदवर्मा। जातानीतग्या
 कर्त्तु। कालमर्तवसनगुडा वृष्टधेनदवम्भनि। पूतनामननीगार्कं यकवाकश्चदानवः। अर्द्धना धनूकः। कशी वकोअन्यवतद्विधा। गोवः। सयालाचनन दावा। नपयिभावि
 ता। कालियादमिगः। सपेः। वृष्टविमदः। कृत्तः। सफाहमकरुसुन धृता। इदिपववाः। इमना। वषेवाता। नित्यस्यपनितातश्च। गोकुलं। गोप्यास्यनित्यमृदिन रुसितपदुर्त
 मरुवै। पशुन्या। विविधासाया सुवैतिशाशुर्मसर्वं। वदन्तननवैर्णयं यदाः। सवकृविष्टुतः। शिर्यय। लाहवत्तुः। लक्ष्मणपविनक्रितः। शिर्यय। मोमरुत्तुः। लक्ष्मणप
 निवक्रितः। अर्पवास्यायडः। शीमानामः। कमललोचनः। पुलम्भानिहताः। इनन वेत्तका। धनूकादयः। ऊनध्ववकुवानेषु गृथेषु निनदत्तव कृष्णनामोसमारुष्य सोशुभा
 वाकमववीत। रुनदसुभाहनाम रुवकोवीनसम्भो। नियुद्धकुणलोः। त्वा नारुद्रुतोदिष्टकृत्। शिर्यय। बाळुः। पेकृष्टेयः। शीयाविन्दविदेपडा। मनसाकर्मलोवावा विप
 नीतमतां यथा। निर्ययमृदिता। गोपा वत्सयालासुथारुटं। वनम्भमलपुडन कीठकश्चानयकिगा। गम्मापारुः। शिर्ययूर्य वर्यवकनदामरु। रुतानिनः। पसीदन्त सवेरुत म
 यानुपः। तन्निगम्याववीत कृष्ण दगकालाविनेवचः। नियुद्धमाननोरुष्टं मयमाना हिमनव। पुजाराडयनवस्य वर्यवापिवनयना। कनवामपिर्यनिर्य तनः। यमननुदः।

नयामाश्च २ सलम ४१ उयमन ४ पितावापि सानुग ४५ नयक ४१ चर्वविकथमानेदेकैसपक्रपितावय ४ लयिभास्ययनमसा मश्मकुङ्गमानुकरा। तमाविष्कमभासा मयूमामनमाननाय।
मनस्वीसलसात्ताय ४ गृहसासिवमनी। तैवक्रपाषीविर्वेकमाशुष्कनेयथादक्रिसवमवना। समयही द्विमक्षयनकायथावर्गताकसज ४ पसक ४ यगृककलषयलक्किनी ४ नियायनैलायवि
युगमश्च ४। तस्यापविष्कस्यमकुनारु ४ पयातविष्क। अयसाभर्ग ४। तैमयवर्गविककषरुमी रुमिये। थरुङ्गतावियन्त ४। लाहतिगद ४। समहसुदारुइदीनित ४। सर्वेऊनेननय ४। समित्यदा।
द्विगधियातमी ४। पिवनेवदनुवाविवननुस्यनसुसुन। इदगवकोयधमयतायत। सुदववृयइववापमाय। तस्यानुङ्गतातभाक्षीकैकेनय। यधकादय ४। अस्यापतनति कुक्ष। जारुनि
इभकाविल। तथातितामसोसुसु। मयरुनीहिहीसुत ४। अहिनयनियमूझमा। पशुनिवमगाधिय ४। नदइदुरुयावा। म्निवक्रकायाविरुतय ४। पूष्य ४। किनकु ४। संपीता ४।
गंसुननृ ४। मिय ४। तषीक्रिया। मरुनोव। सुदसत्र ४। इ ४। खिता ४। तगा। सैयुर्विनिघ्न ४। नीकोश्रुविला। चना ४। यानावीनययाया। यतीनार्लिग। आवती ४। विलप ४।
सुसुर्वनाया। विसुऊ। न्यामरु ४। य ४। रुनाथपियधमरु। कनुना। थवसले ४। तयाहतेननिहता। वयंतेमगृहवडा। तयाविवरितापया। प्रनीयंयूयवत। न। रुतेव
यमिव। निवलासवमंगला। अनागमात्वरुगाना। कतवाडाहमूवर्षी। तनमीरुदनीनीता। रुतधककोलेरुतर्षी। सधेयामिवरुताना। मषहियरुवावय ४। गाफावतद
वधायीनक विनसुखमधरा ॥ ॥ शुकेडवावा ॥ नाजायावितआ ॥ अस्यारुगवानु रुरुतावन ४। यामा ४। ली। किकीसैरु। रुतानीभूमकावयत। मागनीपितनीयवभा

ययित्वाथवंधनात्॥ कृष्णभोववंदने॥ जिनसाम्यस्यपादयो॥ १॥ दवकीवसुदवश्च॥ विल्लायऊगदीश्वरो॥ कृतसम्बन्धनोपूयो॥ सखडातनर्षकिनो॥ ॥ ॥
गवधमहाप्रजापतिमन्त्रं॥ धकीवधश्च॥ उच्चत्वालिंशरुभाधाय॥ ॥ ॥ वादनायसिपूवावा॥ पितृभावपुल्लजाथो॥ विदित्वापुनूषाकृत॥ मारुदितिनिकांमायी॥ तना
नऊनभाहिनी॥ उवायपितृभावत्य॥ सायऊ॥ सात्वतधरु॥ यथयाव॥ ॥ ॥ नत॥ पी॥ नम्रतागजिसादव॥ नास्रकायुवथास्रत॥ निष्ठाकृत्तिगयात्रपि॥ वास्यभागलुके
॥ ॥ ॥ पु॥ ग॥ मरुवत्त्ववि॥ नम्रदोदवहृता॥ द्रोभाभोरुवदकि॥ यांवालापिरु॥ ग॥ रु॥ विन्दनलालितामृद॥ सर्वार्थसंरुवाधरु॥ ऊनित॥ थावितायुत॥ नतयायोतिनिर्घर्ण
पितामोस॥ नगयु॥ यास्रया॥ नात्ताऊ॥ क॥ आननायेधननय॥ वृ॥ नि॥ द॥ श॥ रं॥ प॥ स्वर्मासंखादयंतिदि॥ मातर्नपितर्नवृद्ध॥ साध्या॥ मासिर्तंनिर्भु॥ गुर्नवियंयु
पने॥ ॥ क॥ ला॥ वि॥ रु॥ स॥ न॥ ॥ व॥ ना॥ व॥ क॥ ला॥ था॥ ॥ क॥ सा॥ न्नि॥ य॥ म॥ द्वि॥ न॥ य॥ त॥ भो॥ ॥ भा॥ द॥ भ॥ त॥ व॥ तिका॥ ना॥ दि॥ व॥ मा॥ वा॥ म॥ न॥ वि॥ वा॥ ॥ रं॥ क॥ रु॥ म॥ रु॥ थ॥ सा॥ त॥ मा॥ त॥ नो॥ य॥ न॥ रं॥ ग॥ था॥
॥ अ॥ क॥ र्वा॥ वा॥ र्वा॥ शु॥ र्वा॥ क्रि॥ पू॥ था॥ इ॥ द॥ दा॥ रु॥ र्वा॥ ॥ ॥ ति॥ मा॥ या॥ म॥ नू॥ था॥ स॥ रु॥ न॥ वि॥ श्वा॥ न॥ ना॥ गि॥ ना॥ ॥ भा॥ हि॥ ना॥ वं॥ क॥ मा॥ ना॥ प॥ य॥ नि॥ ष॥ था॥ य॥ रु॥ म॥ र्वा॥ ॥ सि॥ रु॥ ना॥ व॥ र्वा॥ ना॥ रु॥ ॥ र्वा॥
रु॥ पा॥ भ॥ न॥ य॥ कि॥ नो॥ न॥ कि॥ वि॥ दू॥ व॥ रु॥ ना॥ ऊ॥ न॥ वा॥ ष्वा॥ कं॥ ॥ वि॥ भा॥ हि॥ नो॥ ॥ ए॥ व॥ मा॥ ॥ था॥ स॥ पि॥ त॥ यो॥ रु॥ ग॥ वा॥ न॥ द॥ व॥ की॥ मू॥ त॥ ॥ मा॥ ता॥ म॥ र्वा॥ र्वा॥ स॥ र्वा॥ ॥ य॥ रु॥ ना॥ म॥ क॥ ना॥ न॥ र्वा॥ ॥ आ॥ रु॥ वा॥ सा॥ न॥
म॥ हा॥ ना॥ ऊ॥ य॥ डा॥ था॥ रू॥ पु॥ म॥ र्वा॥ सि॥ ॥ य॥ या॥ वि॥ भा॥ या॥ य॥ इ॥ रु॥ नो॥ जि॥ न॥ व॥ न॥ पा॥ न॥ ॥ म॥ पि॥ रु॥ थ॥ ड॥ या॥ सो॥ न॥ रु॥ व॥ ना॥ वि॥ व॥ धा॥ द॥ य॥ ॥ व॥ लि॥ रु॥ न॥ त्व॥ व॥ न॥ ॥ कि॥ मू॥ ता॥ न॥ र्वा॥ द॥ य॥ ॥ स॥ र्वा॥

वनमंवेदः॥ कस्मात्सुखं ह्यपि न पाप्मनाः श्रुत्वा हि न नन्दन्त्युदकाः पीतः सर्वसुखं हतः॥ किमस्मात्किञ्चनोकारि न न्याहि वा मलान्न नः॥ शीपत नाफ कामस्य कियं ताथ
 १ कृतात्मनः॥ पर्वसोऽर्वाहिने नान्धं स्वेविषीयाहृषिगला॥ नङ्कानतीनां नः कृष्ण तथायागा इत्ययथा॥ कडसहर्ता सत्यं कुमलमः॥ श्वाकर्मविदं॥ अनिङ्कनापि यस्य शीर्षं गा
 यवत क्वचिन्॥ शत्रिक्कलवनाद्वशा गावावस्य तवाञ्जम॥ संकषेसमहाङ्कन कृष्णनयनिताः॥ पशु॥ पुनः पुनः स्मात्रयन्ति नन्द॥ पशुर्न वगः॥ शानिकते सुतदके विस्मयेनेवम
 क्रमः॥ गत्याललितायादने हासलीलावलाने॥ मा ध्यागिवाहृगधियः॥ कथं न द्विस्मना महे॥ हृकृष्णरुमानस्य वङ्कनाथाहिनागन वङ्कनाथाहिनागन॥ मयमूखनं॥ विच
 ॥ गोकुलं वृद्धिनाश्रये॥ ॥ **शुक उवाच** ॥ तगरुः॥ कृष्णसंदर्भे व्यग्रतविनरुद्रकाः॥ उद्धवंपृङ्गयवकः॥ स्त्रवात्मानमधोऽङ्कः॥ उवाच कतिचित्प्रासा नायीनां विनूद न
 शुचः॥ कृष्णलीलाकथां स्मय नमया मास गोकुलं॥ यावत्सुखं निनन्दस्य वङ्कवात्सी स उद्धवः॥ वङ्गीकर्मकथायाः॥ श्वासु कृष्णस्य वारुण्यो॥ निश्चनगिनिडाही वीग्रन
 कृष्णमिगालुमानः॥ कृष्णसस्मानयनेभः॥ हनिदाभावङ्गीकर्मः॥ इष्टेवमादि॥ गपिनां कृष्णवणात्सवेकवा उद्धवः॥ पत्रमः॥ पीतः॥ सुनमस्य निदं॥ ॥ नताः॥ पर्वतनरुतो रु वि
 ॥ गपवः॥ श्वाविच नुवमस्विलाननिनुररुवाः॥ वाञ्छुगियरुवरुम्यामूनयावयः॥ किं वक्रुडमरिचननककथानसस्य॥ कर्मः॥ श्रियावनवनीथारिवान इष्टः॥ कृष्ण कवेय
 पत्रमात्मनिनुररुवावः॥ नवी श्वानरुङ्कनाः॥ विद्वः॥ पिप्साकाः॥ कुयस्मनो लयपत्राङ्कः॥ श्वोपयूकः॥ नार्यश्रियाः॥ उडनिताकनरः॥ यसादः॥ स्वयापिर्ता नलिन गन्ध नूवां कृताया

379

॥ नासात्सवेऽस्य रुद्रदधुगृहीतकपुलवाणिषाय उदगादुडसंदनीर्णा॥ ग्रासामहायत्रलवरा रुद्रामहं स्यां वृन्दावने किमपि सुललतोषधीनां॥ यादस्य ईश्वरु न नार्यस्य थं
 वहिवा रुद्रमूकचपदवी॥ श्रुतिरिद्विष्टग्रां॥ यावद्विषया विनमः॥ आदिरिवाफ कामेया गणेश्वरं त्रपियदात्मनिनास॥ श्वाः॥ कृष्णस्य रुद्रगवतश्च न सविन्दं सुफरुनसु वि
 रुद्रः॥ पत्रिनस्य तापं॥ वचनन्दवङ्कजीर्णा पादत्रमरी कृष्णः॥ यासौ हनिक॥ आङ्गीतं पुनाति रुवनययं॥ ॥ **शुक उवाच** ॥ अथ गपि वनरुद्राः॥ यत्नादीन न्नेमवये॥ गप
 नोमं ग्रादाशाहायास्य नानुरुद्रं॥ तन्निर्जतं सुमासाय नाना पायलपासयः॥ नन्दादथानुना गनयावावनुगुलायनाः॥ मनसा वरुयानः॥ सः॥ कृष्णपादा मूडाश्रयाः॥ वथा
 रिधायनीर्नाम्नां कायसुखं कृष्णादिषु॥ कर्मरिद्रास्यमानां यत्र कापी श्वत्रकृया॥ मंगलाय विनेः॥ नने नतिनेः॥ कृष्णजीश्वरं॥ ॥ उर्वं सरुद्रिता गौपः॥ कृष्णरुकेन नाधिया उ
 दवेः॥ पुननागकृन् मथर्ना कृष्णपालिर्ता॥ कृष्णययतिपयाय रुक्माडकं वनो कर्मा॥ वासुदेवाय नामाय नारुः॥ श्वापाय नान्यदाता॥ ॥ **श्रुतिधीरागवर्गमहापुना** ॥ दधनसंभ
 उद्धवयान सफवलो विभरुमाध्यायः॥ ॥ **वादनाय विप्रवाचा** ॥ अथ विज्ञाय रुगवान् सवात्मा सवेदगनः॥ सविध्याः॥ कामतफायाः॥ पियमिदुद्धरं यथो॥ महराहोयस्मनेना र्यं
 कामापायापवृंहिर्ता॥ मुक्तादामपता॥ ॥ **कारि विज्ञानभयना** सनेः॥ धूपः॥ सुनरिद्रिदीयेः॥ मुत्र श्वेनयमश्रुर्ता॥ गृहं तमाया नमव्रक्षसामना सयः॥ समूक्तोयहिजात मरु
 मा॥ यथा पर्वगम्यसखीरिचयुर्ता॥ सरुद्रया मायसदामनादिदिः॥ तथोद्धवः॥ साधुतया हिपुङ्गिता॥ न्यषीद इवा मरिमुष्टवा सने॥ कृष्णपिनेर्लभ्यनेमहाधनं॥ विवेकला कायनितायन

वतः। सामकनालेपदकलरुषल। अग्रभतामूलसुवादिहिः। यमादितात्मापमसानमाधर्वं। सवीउलीलास्मितविभुभक्तिः। आरुयकान्तांनवसंगमजियाविर्गकितांककलरुषिभकन
 । यगृकणम्यामधिवशातमयात्रमनुत्पार्येषपुत्रलगाया॥ सार्नगतफकवयानूनसक्तथाक्काद्विद्येनानकवत्रलाननूकामर्कगी। दारुकीरुनानकवगतं पत्रनयकान्कमानन्दमुक्तिमकल
 दतिदीर्घतादं॥ सर्वकेवलानार्थं॥ पाय्यद्रव्यापमीश्वरी। अंगनागम्योलेनाह। इकेगदमयावत॥ आलयातामिरुषक दिनानिकतिविनया। नमस्तनास हत्यकुं सैगीतेइम्वनूदकल॥ तस्मैकाम
 वपैदत्वा मानयित्वावमानदः॥ सहाइवः॥ समवेगः॥ स्वधामागमद्विमता। इनानाधंसमानाध। विष्णुसर्वेश्वरः॥ नमः॥ यापणीतमनायाक मसत्वात्कुमनीषासी॥ अकवखुवनेकल॥ सहानामाइव
 ॥ यदुः॥ किञ्चिद्विकीर्षयात्यागा। दकुनयियकामया। समान्ननवनपुष्पा। नावादीकुसुवाधवान। यत्तुत्तययमदित॥ पविद्येधरिवाइवाननामकुर्षनामः॥ सतेनयकिवादिता॥ पूजयामासविधि
 तः॥ कृतासनपत्रियदान। पादावनकनीनाया धनयन्त्रनिवसानपा। अदलानाधेयदिक्। नक्षत्ररूपलालमः॥ अर्धेस्वागिनुसामम्य। पादार्थकगतोमृजना। पुष्पावनतो कुनः॥ कलनामवराष
 त। दिव्यायापोहतः॥ केमः॥ सान्नामिदं कलं। रुवझामुहनेकका। इनेनावसमधितो। यूवीयधनयूनी। इगद्विगृजगमयो। रुवझानविनाकिङ्कत्यनेमस्तिनवापरी। अत्तसुष्टुमिदंविश्वंम
 चाविश्वस्वाकितः॥ अयतवद्रुधावकन। अयययकणावरी॥ इथाहिरुवधुवनावनयू मकादयापनिषुकाकिनाना। अवैरवानेवलमात्तयानि। स्वात्मात्तगनावद्रुधाविराति। सज्जसाधालंपमिया
 सिविश्वं नज्जसमः॥ सत्त्वगुणेः॥ स्वर्णकिरिः॥ नवधसत्त्वगुनेकामरिहो। इनात्मनस्तुक्ववर्वधहृदः॥ दहायूपाधननूयिगत्वाइवानसाकान्तिधामनः॥ स्यात्। यतानवधसुवनेवमाकः॥ स्या

316

मंनिर्कमस्तपिनाधिवकः॥ त्वयादिता मंडगताहिताय। यदायदावदपथः॥ पूनालः॥ वाधेतपाखुपथेनसद्विरुदारुवानसत्त्वगुर्लविरुक्ति॥ सर्वयुगाइवसुदवगुरुवतीः॥
 स्त्रीलोनरानमयनकुमिरुमिः॥ अक्रोहिणीगतवधनसुवतार्णी। नाकाममूषावकुलसाय। आवितवन्। अइगनावसतयः॥ खलुरुत्रिगागा। यः॥ सर्वेदवपिरुदवनूदवमः
 हिः॥ यत्वादलोवमलितंविजगत्पुनानि। सर्वेइगकुवन्धोइकयाः॥ यविष्टः॥ कः॥ पलितस्त्वदयमंभत्रलीसमीया। ककिपियाइतगिनेः॥ सइदः॥ कतल्लत। सर्वेदोमिसइदः॥
 इतोहिकामा। नात्मानमप्यवयापवधानयस्य। दिव्याइनर्दनरुवानीहनः॥ यतिताया। गध्वनेनपिइनापगतिः॥ सनेलोः॥ किन्ध्यापुनः॥ सतकलवधनाफणह। देहादिभाहवसनांरुव
 दीयमायी॥ अयवितः॥ संसुतश्चरुकेनरुगवानुविः॥ ककुर्वसस्मिर्पादगीहिः॥ सैमारुसन्निव॥ ॥ श्रीरुगवानवाव॥ त्वनागुनः॥ पिरुवश्च॥ अयावधुधनिरुपा। वयनूदकाः॥
 व्याध्वअनूकयाः॥ यकाहिवेः॥ रुवद्विधामदारागाः॥ सनिधवामदरुसाः॥ अयकोमर्नरिनेत्यं दवास्तीथनिसाध ॥ नकमयानितीथानि नदवामुद्विलापया॥ तपूनरुलकालने। दणना
 दवसाधवः॥ सरुवात्सुददावेनः॥ अयान। अयेथिकीर्षया। डिक्कासथेन्यापुवानी। गच्छस्वगडसाद्वयी। यितयूयवतवालाः॥ सइमायासइः॥ खिताः॥ आनिताः॥ स्वयुर्वनाह। वसकः॥ तिपुत्रम
 । तवत्तायामिकापुष्पा। आरुपुषुदीनधीः॥ समानवलेतनूनं। इष्युववणा। गध्वक। गच्छानीहितदुरुमधुनासाधसाधुवा। विज्ञायतद्विधामा। यथामंसुददांरुवत॥ अयकुर्वसमादि
 ॥ श्रीरुगवानुवित्रीध्वनः॥ सैकवलोइवास्मैवेततः॥ सरुवनेययो॥ ॥ अतिशयगवमहापुना। दणमर्कधरिवकाकुन। गहुरुगवसानमपुवत्वाविर्गलमाधायः॥ ॥ वादना

महीकं चकपत्रममृयम। गृहीहितीरिविगया तिरुहिथिपिसंवतः यइनाडधो नीमथुना नानुलसद्वतादिषी। निनीअतद्वलंकुष डदलमिवसागरी। स्वपुनंन
 सनूई सुजनश्रुयाकुलं॥ विन्यामासुगवान रुनिकात्रसमानषः गदगकानानुगुर्ल स्वावतात्रययोऊनं॥ रुनिष्ठा मिवलंकुतडु विरुनंममाहिनी। मागाधनसनानी
 तं वणा मोसवेरु रुडु। गृहीहितीरि संवतः रुताधेनथकीडेने। मागधमून रुकया रुयः कर्तवलाअमं॥ नतदथवता नारी रुसाय रुनलायम। सनेरुसायसाधुनां रुताअर्षावधापय। सु
 आधिधर्मनकाये दहः संवियतेमया। विनामायाधधर्मसा कालेय रुवतः कवित॥ चर्वधायतिगाविन्द आकाशासुरयववमी। तथावपमिः तोसयः ससुतोसपनिकुमो॥ सायुधानिवदिवा सि
 पनालानियद्वया। दृष्टाननिद्वयीकणः संकषेमथाववीत॥ पणाययसुनंयोफं यडुनंत्ववतीयरा। नषतनथजायाता दयितान्यायुधानिवा। यानेसास्त्रयडुअतत वासनास्त्रासमृद्ध
 न। नतदर्थं हिनीडन साधुनामीगणमृद्धत। गथाविगयनीकार्वा रुमरुनमयाकुन॥ नर्वसमकुदागाली दंशितोत्रथिनीपुनारा। निरुगमडुः सायुधायो वेलनालीयसावृती
 । नर्वद (धो) विनिर्गमो रुनिद्वोनकसानेथि। तगीरुत्यनमनानां रुदिविवा सुदवथु। तावारुमागधावीशु रुदुषुपुनपोधम। नत्वयायादमिद्वामे तावर्कनेवलकु
 या। एफनहिलामीमन्दनयासयाहिवधेरुन। तवनामयदिगडा युधस्वस्तेयमृद्धरु। हिलार्त्तमसनेश्चिर्न दहस्वर्याहिमोडहि॥ ॥ ~~शास्त्रानुताव~~ नर्वेणूना वि
 कर्कते दर्शयस्वयो नृषी। नगृहीमावयानाड नाइउनसाममृखतः॥ ॥ शुक्रडवाव॥ रुनासुतस्ववरि सूर्यमाधवी महावला धनवलीयणावृत्ता। सस्यनयान

धऊवाडिसानथी सुयोनलोवायुविवाउनेधुहि॥ सपलुतालधरु विक्रितोत्रथा वलकुर्यथाहविनामया म्रधा। म्रियः पूनाहलकरुमो (गा) पुनं समागिताः सममृद्धः शुवापिताः रुपिः
 पयानीकपयामुर्वामृद्धः गिलीमृत्तायु लवधवधेतिर्त। स्वमेनामालाक सुनासुनाचितं वसूर्ययकाङ्ग गनासुनारुमं॥ गृहीनिर्वेगादथसंदधकनानु विकषामृद्धिगवासपुगाना।
 नियत्रथाकृश्नवाडिप। लीन निवन्नेयददलातवर्क॥ निरुिनकैराः कानिष्ठा निपठ ननीक। ॥ ॥ ॥ नववृक्ककधेना। तथाहताधधरुसुतनायका। यदातयश्चि
 नरुडा नुर्कधुना। मृक्कियमानद्विपदरुवाडिना मंगयसुवाः ॥ तलाइमगायगा। रुकारुयः पुनूषणायेककुया रुतद्विपदीयहययलकुला। कनाममीनाननकगणेवलाधनसुनं
 मयधगुलमंक्ला। अरुनिकावर्करुयानकामसुमलियवकाइरुनसाग्रमंक्ला। यवर्कितारीनरुयामहामुधमनस्विनीरुषकनी॥ यनस्यरी। विनियुताइनीनमूखलनइमंयोनु मं
 कषे। नापविमयतेइसा॥ वलंतपङ्गा। शुवइनेरुनर्व इनकपावमगधेनुयातिर्त। कुर्यपशीतवसुदवपूतया विक्कितितंरुगदीनया॥ यनं॥ सिरुवार्कनुवनेययः समीरुतनकगु
 ॥ ॥ सुलीलया। नगसाविर्गपनपकनियरु सुथापिमयोन विधमवभूत॥ रुयारुवित्रथंनामी रुनामंधंमलावली। रुतानीकावनिष्टासं मीहः मीहमिवाडसा॥ वधमानंरुतानाति पाणेवोवृषः
 मानूषः। वात्रयामासगाविन्द रुनकायेविकीषया॥ समुक्कालाकथायां वीगिगावीनसमंनः। तपसेकनसंक्ला वात्रितः पथिनाडुहि॥ वाक्क विविताथपद नयने
 ॥ पाकतेनपि। स्वकर्मवधेपाफिक्क यइरुयेत्यनारुवः। रुतषुसवानीकषु लपतिवोह रुथः। डपकितोरुगेवता मागधानुमनायया॥ मृक्क्यायकतवला नि

यमथागतमात्रा ४० लक्ष्मी श्रेयपद्मगान ॥ यथागतामर्चला कानां गार्कपूर ४० अधामिब ॥ ॥ नाडावाव ॥ रुगवालीष्मकसर्गा, नृक्षिणीं नृविमाननां । नाकसनविवाह
६० उपयममन्तिभूत ॥ रुगवान् (अ) उमिका मिकुप्रा मितनड ४० यथामागधसौखादीन् किलिक ४० पुनरागमन ॥ वस्त्रेन कृष्णकथा ४० पुष्पा ४० साधीला कमलापल ॥
कानूरुयन ४० नृक्षिणीं नृविमानना ॥ ॥ वादनोयविनुवाव ॥ नाडा ॥ रीरीष्मकानाम विदरुधिपतिमहान् । तस्यपश्च रुवत्पूणा ४० कन्ये कानूरुविमानना ॥ नृक्षायका न
कनथो वृक्षवाहननन ४० नृक्षक (अ) नृक्षमाली नृक्षिणीं नृविमानना ॥ सायपश्चयमकन्दसा नृयवीर्यगुणश्रियं । कृष्णसुसद्वर्णां रुयं सनृद्धा दूमनाद (५॥) वन्धुमा
मिन्नुगां दातुं कृष्णयरुगिनीनृप । नानाविवायकृष्णद्विद नृक्षिणीं नृविमानना ॥ नदवयामितायां गी वेदरी इमना रुणं । विविता फं द्विई कश्चि कृष्णायपाहिणा दुर्गा ॥
नकां हने ४० यवनिन ४० अपश्च दायं पुन्य मासीने का रुनासने ॥ दृष्टवस्त्रादवस्तु भवन्त्यनिजासन । उपवेष्टा हयाश्चक यथस्मान् दिवा कसे ॥ तैरुक्कवर्न विष्ठा क
मयगं मसुन ४० नि ४० साविना हिमनायादा ववाय ४० समपुत्र ॥ कश्चिद्विद्वत एष धर्मक कृष्णसमता वरुणे नातिकृष्ण संयुष्मनस ४० सदा । संयुष्मय हिवरुण वाक्क (अ) यन कने वि
ता । अहीयमान ४० स्वादमा तस्यसाविलकामधक ॥ ससंयुष्मसकृष्णका नाभात्यपि सन्धन ४० नृक्षिणीं नृविमानना ॥ विष्ठा कृष्णायपाहिणा दुर्गा ॥
लेमान । निवर्तका वि ४० ना नमसा विनसा ४० सकृत् ॥ कश्चिद्विद्वत एष धर्मक कृष्णसमता वरुणे नातिकृष्ण संयुष्मनस ४० सदा । संयुष्मय हिवरुण वाक्क (अ) यन कने वि
समसमययति ५

३२५

सर्वेनावर्कयुर्गयत् किं कार्यं कनवामन ॥ सर्वसंयुष्मसंयुष्मा वाक्क ४० यनमक्षिना । लीलागृहीतदहन तस्मै सर्वमवलुयत ॥ ॥ नृक्षिणीं नृविमानना ॥
सुन्दन ४० नां निर्विष्ठा कश्चिद्विद्वत एष धर्मक कृष्णसमता वरुणे नातिकृष्ण संयुष्मनस ४० सदा । संयुष्मय हिवरुण वाक्क (अ) यन कने वि
विलधामरितसुर्गु । धनापर्विकलवतीन कृली गकन्या कालचर्हि नन वला कमनारिनाम ॥ नन रुवाखलवृत्ते ४० ययिर्गडाया मान्ना थियेयथरुवता । उविहाविधेहि । मावीन
रागमरिमवेयुययला । कामायवन्मगयतवेलिममूडा ४० पुष्टदहनियमवतदवविपु पुष्टवनादिहिनलरुगवात्यन ४० । अनाधिता यदि गदायड नृक्षिणीं नृविमानना ॥
गुमनदमेधासुता दयान्य ॥ ॥ नृक्षिणीं नृविमानना ॥ दहनविदहन पुष्ट ४० समयपमनापतिरि ४० यत्री ४० निमथ्यवेयमगधसवलेयगक मीनाकसनविधिनाद्वरुणी श्रुत्वा
नृक्ष ४० पुना कनवतीमनिहयवधू स्त्राम्दरु कथमिति प्रवदायपार्थ । पुष्टेय नृक्षिणीं नृविमानना ॥ कलदवयाया यस्यां वहिर्नववधू गिनिष्ठा मययात् ॥ यस्यां थियेय कठ वड ४० यनम
हनी वाक्क (अ) मायति विवात्मतमापदये । ययि वडा कनलरुयरुवत्यसार्द ऊक्कनमूनवत ४० । नृक्षिणीं नृविमानना ॥ ॥ वाक्क (अ) ववा । पुष्टेय नृक्षिणीं नृविमानना ॥ ययि वडा कनलरुयरुवत्यसार्द ऊक्कनमूनवत ४० । नृक्षिणीं नृविमानना ॥
ना ॥ विमृष्टा कठुयत्राव कियती नदनकन ॥ ॥ नृक्षिणीं नृविमानना ॥ दहनविदहन पुष्ट ४० समयपमनापतिरि ४० यत्री ४० निमथ्यवेयमगधसवलेयगक मीनाकसनविधिनाद्वरुणी श्रुत्वा
दननन ४० पुष्टेय नृक्षिणीं नृविमानना ॥ ययि वडा कनलरुयरुवत्यसार्द ऊक्कनमूनवत ४० । नृक्षिणीं नृविमानना ॥ ॥ वाक्क (अ) ववा । पुष्टेय नृक्षिणीं नृविमानना ॥ ययि वडा कनलरुयरुवत्यसार्द ऊक्कनमूनवत ४० । नृक्षिणीं नृविमानना ॥

[illegible][illegible]

गैयास्य ऊगामगऊसाक्यै॥ कृष्णयविदिगर्थय तफावरयोपिदुर्वैधं॥ तदाक (पुष्प) श्वेनोनाऊ नरिहृत्तलाकसी॥ अहान ४ पनर्मकष मियश्वाको विकपगुशाऊगन्य रुगवासु
 त्मात्सुराय ४ सायऊ ४ पुनन्॥ गतधन्वानमावरु हंडुं हंडुं मलिकतशासापिदुश्वायमंरुत्वा सीत ४ पाषाणीप्राया॥ साहय्यकतवमोस मयासुतसवाववीत्। भारुनीश्वनया ४ कृ
 ष्यां हेलनं नामकृष्ण ४ भाकानूकमामकल्यन तथा वृद्धिनमावनन। कंस ४ सहान (गो) ४ पीता यद्धवाह्याजिन ४ प्रिया॥ जनासन्ध ४ सफदश सैयगादिन (था) गत ४ पुण्याखात ४ स
 वाकुर्न पाणिप्राहमयावन॥ सायाहकोविपुद्धत विद्वानीश्वनया धेनं। य ४ दंलीलयाविश्वं सुकृतवतिहंतिव॥ वरु विश्वसुकायस्य नविदमोहिताऊया। य ४ सफहाय
 न ४ लेल मृत्याद्यैकनया सिना॥ दधावलीलयावाल उक्लितीश्वमिवारुंक ४ नमस्तुमैरुगवती कृष्णयाडुतकर्म (सा) ऊनकायादिरुताय कूटस्त्रयात्मननम ४ पुण्याखात ४ स
 तेनापि गतधन्वामहामर्षि॥ तस्मिन्नासाश्वमानूक गतयाऊनगंययो॥ गनूठधरुमानूक नथं नामऊनाईनो॥ अन्वयालीमहावगे नश्वेनाऊनगुनूदहं। मिथिनायाडपव
 न विरुद्रपतिगंरुयं॥ पञ्चामधोवत्सगुरु ४ कृष्णपानूडवदुषा। पदातदोववस्तुस्य पदातिस्मिन्नमिना॥ वरुधमि नडकृत्य वाससायविनात्मर्षि। अलक्षमलिना
 गस्य कृष्णआहायऊाकिर्क॥ वृथाहत ४ गतधनू मलिनगुनविद्यत। गकआहवलानूनं समसि ४ सैतधन्वना॥ कस्मिंश्चित्पुनूषेयसु सुमन्वर्षेयं विवडा। अहं वेदरु
 मिष्ठासि उरुं प्रियतमंमम॥ ॐ ह्यस्मिन्मिथिलीनाऊन विवणयडनन्दन ४ गंदकूपरुसीत्काय मैथिल ४ पीतमानस ४ अहंयामासविधिव दहश्च वेतमहं (वि) ४ डवा

331

सतसांकतिवि मिथिलायां समाविशु ४ तंताणि कुरुदं काल धारुनाऊ ४ सूयाधन ४ मानित ४ पीतिगुरुन ऊनकनमहानना। कणवादायकामिय निधनं गतधन्वन ४ अ
 याफि ४ मनयाह प्रियाया ४ पिपकृत्यकु ४ तत ४ सकात्रयामास कियाव (धारु) तस्ये॥ सार्कसुदुर्किगवा न्याया ४ स्य ४ साम्यनीयिका ४ अकूनकतवमोव श्रुतागतधनार्धेधं॥
 योषरुक्कयमरुको दानकाया ४ पुथाऊको अकून्याविर्नविश्व आसुवेदानकोकसी॥ गत्रीगोमानसाकाया मरुद्धेविकरोतिका ४ ॐ ह्यं (गाय) दिगीयक विस्मययागुदाहर्ग॥
 मुनिवासेनिवासकिं घटताविपुदर्शनं। दववधेतिकाणी ४ सुहृत्कायागतायतां॥ स्वसुर्गो गान्दिनीयादा लभावसुत्तकाणिष। तसु तसुयरावांशसा वकुत्रायतयगगधादवारि
 वर्षततगुनापतापानमात्रिका ४ ॐ तिपुद्धवय ४ ॐ ह्यं नेतावदिहकात्रर्षि॥ ॐ तिपुद्धे ४ समानाया याहाकुर्वंऊनाईनं कथयित्वाप्रिया ४ कथा ४ विज्ञाताखिलविरुद्ध ४ समयमानडवावरु
 । ननूदानपतन्यसु स्वयासु गतधन्वना॥ समनककामलि ४ शोमान् विदिग ४ पुर्वेनवन ४ सुगाडिवा नपयत्वा ऊकीयुई हिउ ४ सुता ४ दार्यनिनीयाप ४ पिपुन विम्वय ४ ॐ ह्यं (वि) ४ पिर्नो
 तथापिदुर्दवाऊने स्वयासु सुवर्गमलि ४ किनुमामयऊ ४ सभ्य गन्ययतिमलियति। दर्शयस्वमहाराग वधूनीं शान्तिमावरु॥ यंयुद्धिनामखास्तुय वरुंकनूकवदय ४ नर्वसाजः
 हिनालव ४ स्वरुत्कतनयामर्षि॥ आदायवाससाऊन ददोसुनासमयर्षि समनककं दर्शयित्वा इतिश्रावऊअत्मन ४ विरुद्रपासिनारुय सुसोपयययदिउ ४ यस्तुतऊगवत ४
 धनस्यविश्व द्वीयोर्वे विवृजिनहनेसुमंगलंवा। अस्मानंय ० तिगु (लो) यनूसांनदा इकी हिंइनिगमयो कयातिशान्ति॥ ॥ ॐ विशीरागवती महापूजा (द) गमस्ते ॥ ध्य स्वमन्त्रका

पूजं पितृतिराद्यैर्न
 अथ ३ यो

यास्मान्सकपयवागलमाध्यायः ॥ वादनायवित्रवावा न कदायाधुवाचुषं पतीतान्पुनरुवाचुषं ॥ १ ॥ यस्मिन्गताः शीमान् ययधानादिहिवृताः ॥ दृष्टुतमागतेयार्थमकू
 न्मसिलध्वं ॥ २ ॥ उरुत्तरेगपदी ॥ ३ ॥ नाः यासां मुखमिवागते ॥ पविष्यन्त्युतवीना जंगमं गहतेन सः ॥ सान्नागामं वक्तुं वीना तस्य मूर्दयय ॥ यधिष्ठि न स्यात्तस्य कृत्वा पा
 दाहिवन्दनं ॥ खलुषेयविनयाथ यमासां याहिवन्दितः ॥ यनमासनमासीनं कृष्णकृष्णनिन्दिता ॥ नवाधवातिताकिश्चिन्नेन स्यात्तयचतः ॥ तथेवसाहकिः पाथे ॥ पुडिता ॥
 हिनन्दितः ॥ निषसादासनं ॥ पुडितायतिनन्दिता ॥ पृथंसमागताकृताहिवन्दनस्ययातिहर्षदृष्टा ॥ विवीकितः ॥ अपृष्टवांसां कृष्णलीसरुम्भुषां पितृत्वसां नैपविष्टृवाचव
 ॥ गमाहृष्टमवेदुवा ॥ नृदकृष्ण ॥ लावना ॥ स्मनकी गानादूनं ॥ कृष्णपायासदनेन ॥ तदेव कृष्णलीना रुत्सनाथाकृतावर्य ॥ स्मंतीनः ॥ स्मनताकृष्ण ॥ जोतामपयितस्तया ॥
 नतमिष्टतनाकृष्णि विष्टस्यसददात्मनः ॥ तथपिस्मनतामिष्ट ॥ कृष्णरुत्सिद्धदिस्त्रिता ॥ ॥ यधिष्ठि न डवाव ॥ किनेआवविर्ता ॥ यथा नवदारुमधीष्ट ॥ यागमृवासीदृष्टो
 यानादृष्टः कृष्णधर्मा ॥ स्मतिवैवोषिकासा न्नास्मास्यविर्ता ॥ सुखं ॥ जनयनेनयनानेन ॥ मित्यपस्कीकर्माविरु ॥ नुकदानथमात्रकृ ॥ विदुथावाननधर्मा ॥ गाभीर्वधनूनादाय गु
 लोवाकृयभायको ॥ सार्ककृष्णनर्नडा ॥ विरुद्धं विजनेवर्न ॥ वरुवालयगाकीर्ण ॥ याविषस्यनवीनला ॥ तणाविधाकृन्नेवाद्यान् ॥ शूनयानाहिषान्नूनाना ॥ ननरान्गवपानखप्रा
 न् रुविस्तान्गमलत्वाकान् ॥ तान्विष्टः ॥ किंकवाता ॥ भध्वाचवैष्ट्यागते ॥ तद्यवीतः ॥ पविष्टा ॥ वीरुत्स्यसूनामगा ॥ ततापस्य ॥ यधिष्ठि न डवाव ॥ पीत्वावाविमहायथो ॥ कृष्णदृष्ट

332

पिशव्यं पीत्वावाविमहायथो ॥ कृष्णदृष्टः ॥ कर्मावर्नकी ॥ नृदनेना ॥ तामासायवनात्रा ॥ सुद्धिजान् विनानना ॥ पयकृष्णविष्टः ॥ सारवा ॥ रुत्सुत ॥ १ ॥ यमदारुमी ॥ कालं कस्यामिसु
 ॥ गालि ॥ कृतावाकिश्चिकीर्षमि ॥ मन्वात्वापतिमिर्कृती ॥ कथयस्मसृणाहन ॥ ॥ कालिंष्ट ॥ वाच ॥ अर्हदवस्यसविष्ट ॥ इहितायतिमिर्कृती ॥ विष्टुवेन ॥ वनर्द ॥ तपः ॥ यनममास्त्रिता ॥ नानैपवि
 ॥ दृष्टीन ॥ वमृतेपुनरुवाचुषं ॥ उद्यतामसरुगवा ॥ मूक्यानाथमंयय ॥ कालिंदीति समाख्याता ॥ वसामि ॥ जमनाकृत् ॥ निमित्तकृत् ॥ नेपिना ॥ यावदच्युतदर्शनं ॥ तथावदकृ ॥ अकृष्णत्वासदवा
 यसापिता ॥ नथमानायेन द्विधा ॥ धर्मनाकृष्णयागमत् ॥ तदेव कृष्ण ॥ मदिष्ट ॥ यार्थनायनमाहुता ॥ कावयासासनगर्त ॥ विविर्तं विष्टकर्म ॥ ॥ रुगवांस्तुनिवसन ॥ स्थानांपिपदिक्कीर्ष
 या ॥ ज्ञानयेखाधुर्वराय ॥ मर्दनस्यासमानथि ॥ सागिष्टुक्षधनवदा ॥ दयान् ॥ श्वतान् ॥ नृप ॥ कृष्णनायाकृयो ॥ ॥ तर्मावरुडमकिरिष्टा ॥ मयश्चमाविता ॥ वेक ॥ सहासखडपा
 हनत् ॥ यत्तस्योधनस्यासीत् ॥ कृत्तुल्लल्लल्लनम ॥ सगनसमनूनातः ॥ पृथाय ॥ नधीमता ॥ पययोद्यावकांरुप ॥ साहकियमृवेवतः ॥ सू ॥ थाययमकालिन्दी ॥ मृष्टानुमर्द ॥ उज्जि
 ॥ वितन्त्यनमोनर्द ॥ स्थानायनममंगल ॥ विन्दान् विन्दावायथो ॥ इयोधनवगान् ॥ ॥ स्वयं वनस्वरुगिनी ॥ कृष्णकृष्णान् ॥ धर्मा ॥ ॥ नाशविदवा ॥ रुनयां ॥ मिष्टविन्दापिष्टसम ॥ ॥ पसक
 दृत्तवा ॥ कृष्ण ॥ नाकृष्ण ॥ पय ॥ ॥ नम्रदिनामको ॥ ल ॥ आसीडाजाति ॥ अमिक ॥ तस्य स्या ॥ रुवत्कन्या ॥ दवीनाम्रिदीनृप ॥ नतां ॥ ल ॥ नृपावा ॥ मद्रित्वा ॥ सफ ॥ गावृषान् ॥ ॥ तीक्ष्णं ॥ गाः
 ॥ नृदृष्टवान् ॥ वीनर्ग ॥ थासहा ॥ खलान् ॥ तां ॥ ॥ लावृषजिह्वा ॥ रुगवासा ॥ त्ववीयति ॥ रुगामको ॥ ल ॥ पाय ॥ नम ॥ रुतावृता ॥ ॥ सका ॥ ल ॥ यति ॥ ॥ पीत ॥ ॥ पय ॥ ॥ का ॥ या ॥ मना ॥ दिहि ॥ अर्ह ॥ ॥ नापि

पवर्ग ४५ वदवजगनाथ (गविन्द प्रवृत्त रुम। नाना यक्ष कण पुष्पाक्षका यथावया। अनुजानी हि मां कुरु यानंदव गतिं यथा। यथा कापि सतः स्थिता रुयान्मत्तयदात्ययं।
 नमस्तु सर्वरावाय वक्राक्ष ननु कथं कथं। कस्याय वा सदा वायः आगानी पतय नमस्तु कृत्या तं पत्रिकम् पादो स्पृष्टु मन्मथलिना। अनुज्ञता विमानाग्र मानुह्य गतां नृणां।
 कस्याय त्रिकर्णपाह रुगवान् वकी सतः। वक्राक्ष दवाधर्मोत्ता नाजानाननुषि कथयना इर्कनेव तव कुरु खं। रुकमन्मना गपि। तडीयसापि किमरा नास्मी धनमानिना। नाहं हलहलं
 मन्ये विषयं सपुति किया। वक्राक्षं हि विषयार्कं नास्यपति विधिर्हवि। हिनस्ति विषमलार्कं वक्रिना इष्टया साति। क्लीं समुलं दहति वक्राक्षान विधावकथ वक्राक्षं इव नृणां तं कुरु
 किं विप्रपूर्व। पसक गुवला रुकं दशपूर्व नृणां वनान्। नाजना नाजल अस्व नास्यार्कं विवकृत। निनयये इति मन्यन्त वक्राक्षं साधुवालि साधु गुरु क्रियावतः ४५। पु गुदतामशु
 विन्दवश्च विद्या सां दत दहीनां इति दासां कुरु मिनी। नाजना नाजल अस्व नास्यार्कं विवकृत। निनयये इति मन्यन्त वक्राक्षं साधुवालि साधु गुरु क्रियावतः ४५। पु गुदतामशु
 विं वर्षं सहस्रादि विद्यायां जायते कृमिः। नमस्तु वक्राक्ष नृणां यथा इष्टं यथा भविष्यति ननु कलं समाहितः। तथा नमस्तु यथा यथा भविष्यति ननु कलं समाहितः।
 ४५ नृणां वक्राक्ष यन्मना नमस्तु नृणां यथा इष्टं यथा भविष्यति ननु कलं समाहितः। तथा नमस्तु यथा यथा भविष्यति ननु कलं समाहितः।
 ज्ञानं कुरुमपि कुरु नृणां वक्राक्ष गोविदा सर्वविद्या वक्राक्ष गवान् कुरु आद्यका पञ्चाध्यावनः सर्वसाकानां विवर्ग निरुमन्दिनी॥

नवउ ४५ वदित भाषा ४५॥ ॥ वादनाय विप्रवाच ॥ वनरुदः कुरु ॥ रुगवान्मथमास्ति ४५। सुद्धदिद्वकुरुत्क ४५। यययोमन्द (गकुरु)। पत्रिक कुरुमा कुरु (गपग)
 यी शिववया। नामा रिया ॥ ॥ वाद्यपि तत्रा वाणी रितरि नदिता ४५। विवम ४५। दिदा गार्ह। मानुजा जगदीश्वर ॥ व्याभाषा कुरुमालि गन ४५। सिषिय गुरुले ४५। गाय वृद्धा ४५।
 विधिवः अविष्टे आरि वादिता ४५। यथाववायथा सर्वं यथा सर्वं भवमात्मनः ४५। समयया धरा पालान् हस्ते रुक्मय हादिति ४५। विधानं सखमासीनं पयङ्क ४५। ययया गता ४५। पृष्ठा ४५।
 नामयं स्वयं यमगद दयागिना। कुरुषु कमलपगा कुरुमं सखिलवाधसः ४५। कविना वाधवा नाम सर्वकुरुल मासः ४५। कविना यथना नाम ययं दान सखान्विता ४५। दिक्षा
 कैसा रुत ४५। पापादि द्यामका ४५। सुद्धकुना ४५। निरुत्य निरुत्य विदुः दिक्षा इमे समाधिता ४५। गायार्हसं यय ४५। ययुक् नाम सर्वकुरुल मासः ४५। कविना यथना नाम ययं दान सखान्विता ४५। दिक्षा
 ४५। कविना यथना नाम ययं दान सखान्विता ४५। कविना यथना नाम ययं दान सखान्विता ४५। कविना यथना नाम ययं दान सखान्विता ४५। कविना यथना नाम ययं दान सखान्विता ४५।
 लुलागान ४५। सय ४५। पात्रे यय गतः ४५। कुरुषु सोदद ४५। कथं नृणां दृष्टं स्मरि। त्रेषदीयतरुषिर्ग। कथं नृणां दृष्टं स्मरि। त्रेषदीयतरुषिर्ग। कथं नृणां दृष्टं स्मरि। त्रेषदीयतरुषिर्ग।
 गकथय सुन्दर सितावला कोदु सितस्मना उवा ४५। किनरुत्कथया गाय ४५। कथयतापना ४५। यायस्मा रिविना काला यदित सतथिवन ४५। नित्यरुसिर्ग ४५। नित्यरुसिर्ग ४५। नित्यरुसिर्ग ४५।
 किर्तं। गतिं यमपत्रि कुरु सखान्विता ४५। कुरुषु सखान्विता ४५। कुरुषु सखान्विता ४५। कुरुषु सखान्विता ४५। कुरुषु सखान्विता ४५। कुरुषु सखान्विता ४५।

243

यत्र सार्वभौमता ४

[illegible]

2614

लेविवा। तिस्रार्यसुवेनंवापं सवोविद्याधायकेशकभुदीनमयथाचोवनावद्विर्युगपन्थक। वडकिंशुठनावाहभकेकनवसनथीन। तथिनश्चमरुषास। सस्यन
 लंइसपुत्रयन। तनुविनयथचकुशलात्रायुनाहयान। नकमुसानथिंठधुविद्वयान्। सवासेन। नैवद्विविनीकृत्यककुलकनवायुधि। कुमारीस्यकन्या। स्वपुत्र
 यिनाविननु। तद्वलानानदाकननाइसंज्ञातमन्यवशकृन्नपत्यशर्मवकुन्नयसनययादिता। मांखयित्वाउतान्नाम। सनज्ञानवद्विपुंगवान। नकुन्ननीवृषीनी। कलिक
 लिमलापरुश। अनामस्यनयनयेन। दित्यवयसा। वाक्रले। कुलकृद्वेधवद्विपुन्नवगुह। गलागडाकयंनभा। वाक्रपवनमाशित। उद्वेपेयामास। अनाकुन्नयुताया
 । साहिवाद्यामिकापुर्ण। लीषी। डालीसवाक्रिक। इयोधनश्चविधिव। डाममागतमवधीत। तद्विधीतासमाक। यार्फनामंमदुलम। तमवयित्वाहियय। सर्वमंगलपानय
 । नैसंगमयथाचार्य। नामध्यायवदयन। तर्षायतन्यरावका। या। समुशनि। नसावर्त। वधूनकुन्नलिन। अत्वा। स्य। धुनिवमनामयी। पनस्यनम। थोयभा। वराधेक
 ववयश। डयसन। अक्रिपी। लला। यद्विआरूपत्यु। तदवायधिय। अत्वा। कुन्नधमविलंविती। यद्वेयंवरुवस्यक। जित्वाधर्मलधामिक। अवधीताथगमय। वधूनामेक
 काश्या। वीर्यसौयवना। नद्व। मात्मनकि। समवव। कुन्नवावलदवस्य। निगम्याव। यकायिता। अहामरुद्विगमिदं। कालगत्या। इनयया। आनूनुत्सुयानंदे। निगमकृद्वम
 विती। नुतेयो। नमसंवडा। सहस्यपानना। वृष्यमुत्तानीता। अस्मदरुन्यासना। वामनवशश्चनर्षेव। मातययशपा। नकिरी। डमासने। नया। उद्वे। ससद्वयकया। अलं
 य३ वि४

यद्वर्नातप्रदवलकिनेदोरुपतीये। रुनिनामिपामती। यनयसाधपडिताहियादवा। आरूपययंयशगततपावत। कथमिद्यापिकुन्नरु। लीषडासाई। दिहि। अदलमववृधीतसिह्यस
 मिवावसथ। वादवायातनुवाय। डनवधुनिधानद्वमदाकरुनतपेरा। अश्ववावामंदवोवा। मसत्वा। यनमाविननु। दृष्टुकुन्ननीदो। नीली। अत्वावाकानिवायत। अहवत्कापस
 नडा। इय्यक। परुषमद्व। नूननानामदा। नडा। किनकुन्नासाधवश। तर्षाहियसमादलु। यद्वर्नाल। गुदायथा। अहयद्वत्समंनदान। कुन्नश्चकपिगेनने। अमन्वयित्वाहमतर्षा। गममिक
 त्रिहागतशगन्धमन्दमतय। कलिरुहिरता। अत्वा। अतन्मापवेरुयमद्वरुहानुमानिना। इववना। योगसन। किलविगुहाइवृषा। अकध्वन। अकादयालाकपालायसादनावर्लेन।
 सुधमो। कमातयनपाविअतामती। धिय। अनियरुअशमो। नकिला। आसन। ननधयसापादयुगेसाका। डीनयाभइखिलध्वनी। सनाहीतिकिलपी। ननदवपविद्वयान। यस्यांमि
 यंकडनडा। अखिललाकपालेमी। ल्यरुमेधुतपूयासिततीर्थतीर्थ। वक्रारुवा। हमपियस्यकला। केलाया। अत्वा। अहमविनमस्यनया। नैकाउंठकि। कुन्नरिदले। रुसवर्धुव
 पुयशकिला। डपानरु। किलवयं। स्वयेठकुन्नवश। निगम। अहानेध्वयमलानां। मलमानिवमानिना। असम्बडागि। नूका। क। मरुतान्नासिता। अशनि। डीनवोपुथी। कविः
 ष्यामीर्यकविते। गृहीत्वाहलमरुहकी। दहनिवडगगयं। लोगरा। ग्रसनंगमद्विसौयं। विवकषसमंभयी। यद्विषयनमविनश। डलजानमिवापुर्णु। गंगायानगवपतन
 । अहवमानमासाक। कोनवाडातमंरुमा। तमवधनलं। डम्भसकृद्व्याजिरीविषथ। सलअलन्यवस्य। अम्येयशस्य। यद्वे। नामनामखिलाधनयरावैनविदामह। मूरो
 वागदाक२

पर्यथाय ॥ ॥ गुरुगवान्वाच ॥ सम्यग्वावसितं नाङ्गं रुवता गुरु कर्षणं । कल्याणानुगतकी । लोका मनुवनिष्पति । अस्मिन् पितृदवानीं सुदुदामपिनः पुरा ॥ सर्वेषामपि
 रूताना मिप्तिनः कुरुनाउमी विजित्यनृपतीन् सर्वान् कृत्वा वज्रगर्गावला ॥ सरुल्यसर्वसंज्ञाना नारुवस्यमरुकरुं । वननरागना नाङ्गं लोका पालीं समुद्रा ॥ जितास्मान्मव
 ताते हर्षेणानुमिशन कश्चिन्मयं लोके तेजसायणसायिणा । विरुतिरिवारुवदवापिके मूयाधिवे ॥ ॥ अकडवाच ॥ निगमरुगवद्गीर्णं पीनः ॥ रुल्लमूवामूडः ॥ राहन् दिविजययुक्
 विष्णुगडापट्टहिगान् । सहदर्वदक्षिणस्यामादिना सह रुड्डये । दिगियतीवान् कलमूदीयां सवासाविनी । पायांष्टकादनेमस्य ॥ ककये ॥ सहमदके ॥ ते विजिनानृपावीना अऊकृदिगुडा
 ऊसा । आडातगववरुवि । अविसनृपयकते । ॥ लाडितं कयसर्धं नृपतद्यायताहने ॥ अहापोपकभवाय उडवायडवायह । सीमसनाईनः कक्षा । वक्रलिगधवास्त ॥ जगन्मिनि
 पुडकाव वरुनृथसूतायतं ॥ तङ्गत्वातिथ्यावलायां गुरुगुरुभाधिना । वक्रसं समयाचक नाङ्ग्यावक्रविगिनः ॥ नाङ्गुविद्या तिथी नस्मानर्थिना इवमागताना तन्नः ॥ पुयकुरु
 उर्क यदयं कामयामह । किं नृमेषकि तिकुर्ण । किमकार्यमसाधरि ॥ किं त्वदर्वदवाध्यानां कः पत्र ॥ समदर्शनौ । या इ निवृत्तगती नृपते । तां गयं यथाधुर्वानो विनातिस्वयंकन्य
 ॥ लाववसः ॥ रुविष्टा न किदवड्डुदृदि ॥ निविर्दलि ॥ वाधः ॥ कपातावहना । अक्षयलधुर्वंगता ॥ ॥ अकडवाच ॥ स्वमेनाकृतिरिस्मां युकाष्टिवाहनेनपि । नाङ्गुवचन
 विरुय दृष्टुद्वानिविकयत् । नाङ्गुवचथाक्ते वक्रलिगनिविडुति । ददनिहिदितं गुरु । आत्मानमपि इत्यङ् । वलनेष्टयतकीलि । विवतादिदृक्कल्पया । ॥ अष्टयोडुसितस्यो

३३२

पिविजयाङ्गनविष्णुना । शिर्यंजिहीर्षतन्वस्य विष्णवद्विडूपिलो । जानन्नपिमहीयादादायमा ॥ विदेहनाहाडीवतावाक्कथयकाचर्थः ॥ कृण्वधना । दहनपतमानन नरुताविपुलैय
 ॥ ॥ अकडवाच ॥ यदत्रादहिनाङ्गुद्वन्द्व ॥ ॥ यदिमम्यम । युडाधिना वयं यथा ना
 ऊन्यानायकादि ॥ ॥ असोवकादत्र ॥ यार्थः । सुस्यताताईनाकर्य । अमथा मालयत्मा । कर्षुङ्गानीहितविप्य । अवमावदितानाडा । इहामो ॥ समागधः ॥ आरुया मविता मन्दा । यदकदि
 ददामिवधननृयाहीनृणायास्य । युधिविक्रयवतसा । मथनां स्वपूनीयका समुदगनर्गगता ॥ अयवुवयसाहल्या । नातिसत्त्वा नमसमः ॥ अर्जुनाना रुवथाडा । सीममुत्तावला ममा
 त्यक्तासीमसनाय । यदायमहतीगदा । दिगीयास्त्वयमादय । निङ्गामपूनाद्वहिः ॥ ततः ॥ सभरवलवीनो । संयुक्तावितत्रतरी । अयवुवयसाहल्या । गदायां नृपदम्यो । मलुलानिविवि
 वासि । सुव्यंदाकेलभवय । यवतागुरुयुद्धं नृयाविवर्गि ॥ ॥ नित्रा । रामिवतोभयो । वृत्राणामिवनेमो । रुस्तिनाविवलाहृयां पश्चात्तिवर्गमो । ततः ॥ उदवागथाव
 ऊनिर्थासमन्त्रिः ॥ गदथा ॥ क्रिफया नाङ्गुदकथाविवदकिना ॥ गवेगदुरुड्डुवननिपात्यमानः । अन्धानां सकटिपादकना मूड्डुन । वृष्टीयरुवदुद्रययथा केणाश्व
 संयुध्वादिनदथाविवदीफमन्था ॥ ॥ रुकथा ॥ युदगथाग्नेदथानृवीनो । कुडोसमष्टिरिवय ॥ सदृजेनपिष्टो । गदरुथा ॥ पदवताविरुयाविवासी निद्यातेवजपूवृषसु
 लगालनाकृ ॥ तथात्रवस्यहनगा ॥ समलिकावलीकसा ॥ निविगेषमरुड्डु । मकीलजीवथानृय । गथाङ्गममृतीविद्वान्जीविगड्डुनाकर्त । पार्थमायाययन्स्वन

रुगवतः पुत्राणां हीतः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ कालः स्यात्तुतिः स्यात्तुतिः ॥ कृष्णनामपिय वृद्धिर्वाल्वाक्ये विहितः ॥ यूर्यपात्रमिदं यथापामध्वं बालराशिनी । सदस्य गयः ॥ सधे
कृष्णार्थं सम्पत्ता हरे ॥ तथा विद्यावतधनान् कानविध्वस्तकल्लघान् । यत्र मयी नृवक्रनिष्ठान् लाकपाले च योजितान् । सदस्य गी नतिक्रमः ॥ गाययंकुलपांसनः ॥ यथाकाकः पूमा
गर्गः सपर्योक्तमहति । वज्रं प्रमकलापनः ॥ सर्वधर्मवहिः कनः ॥ स्वेन वली गुलेहीनः ॥ सपैकं थमहति । यथातिने र्वाहिकुर्लः सैयं स हिर्वहः ॥ कृतः ॥ यथापाननर्तनं ध्वजं सपर्योक्तमहति । व
क्रांतिं सवितान्दगान् हित्वेन वक्रवर्धे ॥ समुद्रं द्रुमं माण्डिवाध्वकदम्बवः ॥ यज्ञः ॥ नवमादीन्यधमोसि वराधनधर्मगलक्षणावायकिश्चिद्गवान् यथासिंहः ॥ निवात्रुतः ॥ रुगवन्निन्दनं शु
त्वा ॥ सधे सत्सुतासदः ॥ कर्णपिधायनियमः ॥ सयकः ॥ अदिपेन्द्रः ॥ निन्दाम् रुगवतः ॥ सुत्यनस्य कनस्य वा । ततानापेति यः सापियात्यधः ॥ स्वकृतायुतः ॥ ततः ॥ पात्रुसुताः ॥ अज्ञाः ॥ सत्सु
सु ॥ ३३ ॥ ये के कयाः ॥ उदायुधाः ॥ समुद्रः ॥ निधुपालकिर्यासया । ततः ॥ अश्वः ॥ स्रुकाः ॥ कर्णवक्रवर्धे ॥ ॥ रुग्मेयनः ॥ कृष्णयक्रीयाः ॥ न्नाः ॥ सदसि रुवतः ॥ तावदुक्ताय रुगवान् स्त्रान्निवार्य स्वर्ग
नृषा । निनः ॥ कृन्नासुवकने कृन्नाय तनानियाः ॥ अयः ॥ कालाहलाथासी कृष्णपालहते महान् । तस्या च यायिना रुपा दूद्वृजिवितीषि ॥ अवेद्यदहान्ति तीक्ष्णाति । स्रुदवमपाविनतः । यथागर्ग
सर्वरुताना मूकवक्रु विखात्तुता । कम्पयानुगुलितवेन सैव नवयाधिया । ध्यायसुमयतायाता हावाहिरुवकानर्ग । अलिग्नः ॥ सदस्यः ॥ दक्षिणी वियुलामदात् । सर्वे नृसम्पदविधिवच्चकैरुथ
भक्तान् । साधयितुं कुर्वन्नाः ॥ कृष्णाय गन्धर्वध्वजः ॥ उवापकतिविन्मासन् सुदृष्टिः ॥ रुपाविगः ॥ ततान् कृष्णनामानमनिर्कृतमयी ॥ अययो सरार्यः ॥ सामात्यः ॥ स्वयं देवकी सतः ॥ वसुधैव कुटुम्बकम् ॥

[illegible]

यथो। आरुवाहमिहायाग आर्यमि। श्रेष्ठसंगतः। नाऊन्या। श्रेष्ठपकी। यानूनहन्। यनीममा। चीकृतकदनै। नानि। नूयपननकि। सोरंय। गालुवाड। दानकपाहक। गवः। नथयुम।
 यमसुत। गालुस्यनिकमाशुवे। सुसुमश्चनकर्हवा। मायावीसोरनाउर्य। सुसुक। श्रेष्ठदयामासुनथमा। स्कायदावक। विगर्नददृष्टु। सवेस्वयनवाव। नूड। गालुश्चकुसुमालाक। रु
 तपायवनेश्चनः। पाहनलुसुसुताय। किंरीमनवांम। धा। तामापतनी। नरुसि। महात्का। मिवनेहसा। रुसयनी। दिगः। जोविः। सापकेः। गतधाकिनत। ततः। उगकिबोले। वि
 धासोरुश्चवपुमन। अविधाकनसना। हेः। सर्वसुर्यव्वनसि। रिः। गालु। जोवमुदाः। सव्यं। सगर्धननः। विरुदनायतदृक्का। का। र्कमासीरुदकुनी। रुहाका। ताम। रुमासीरुगा
 नीतवययनी। विनेयसोरुनाउरे। विदमादकुनाईनी। यत्तयाः। सुरुनेः। सस्व। उरुहोयो। रुतकुनी। यमरुः। ससुममध। तपाया। दितः। सस्व। तत्वनिनिने। बोले। नपनादितमामिने।
 नयाम्यपुनवाहं। यदिनिश्चसमायतः॥ ॥ आरुगवानुवाव॥ वृथात्वेकसुभमननययस्यनिकनकै। योनूयदर्गयनिसि। शूनानवदु। रुविः। श्रेष्ठ। आरुगवानुगालु। गदयासीमव
 गया। ततारुजुयोसंनवः। सवकंमोवमनसुका। गदया। सनिवृरुया। गालुसुननधीयत। ततामूडुर्कमाग। यपुनवः। गिनसुच्यत। दवका। पहिता। सीतिनलोपाहवधानुदना। रुसुसु
 मरुवाह। पिता। पिहवत्सल। वधायनीतः। गालुन। जोवकनयथापुः। निगम। विप्रियं। कृष्ण। मनुषीयं। कृतिंगतः। विभन। स्का। यली। निहा। दरायपुतायथा। कथं। नाममसुमरु
 डिहाऊर्यं। सुनासुने। गालुनालीयसानीतः। पितामवलवाचिधिः। श्रेष्ठिकुवा। लो। विन्द। आरुना। पत्युपकिता। वसुदवमिसुनीय। कृष्णदमूवावरु। उषतः। न। ताता। यदथमि। रु

३३६

३१

जीवसि। वधिष्ठा। यीकृतसुमीग। श्रेष्ठ्याहिवलिगः। एवंनिरेत्समानावेस्व। नानकइन्नु। उपत्यगिवआदाय। सु। सुः। सोरंसमाविगत। ततामूडुर्कयकृतानप। पूरः। स्वयाध
 आसुसुजनानुपंगतः। महानुरावसुदवध्वतामूनी। मायां। सणा। ल्यसुतामथा। दिता। नगतदूर्तनपिठुः। कलवर्न। यवुडुआदोसमपयादच्यतः। स्वप्यंयथावाम्वववाविर्नविपू। सो
 रुसुमालाक। निहनुमुअतः॥ एवंवेदकिनाऊर्य। मूनयः। कवनामिताः। यत्तवाया। निवध्वाने। ननूनकसुननुत। का। लो। कभाही। स्तहावा। रुयन्नाः। स्तानसुम्वे। कया। सवतिरु। वि
 रूने। रूने। श्रेष्ठः। सुत्रः। श्ववः॥ यत्तादसवा। कितया। मविशया। हित्वा। नानाया। मविपर्यययहं। लरुन। आनीयमवकमे। श्रेष्ठः। कृतानुभाहः। पनमस्यसुङ्गः। तं। गकुपु। ले। उरुवकभा
 उसा। गालु। श्रेष्ठः। जोविनभा। यविकमः। विध्वं। सिर्तवर्मधनुः। गिन। मेलिसोरुश्चन। ग्रेदयानुभाडसः। ततः। कृष्णरुसुवितया। वचुलिर्न। ययाततायगदयासुहमुधा। विस्व। अतदुतल
 मास्ति। गदा। मयमया। ला। अतमयगादुर्त। आधावतः। सगदकसुवाहं। रुलनकिताधनथाहं। मकुनी। वधाय। गालुसालयाके। सनिर्न। विरुदहो। साके। व्वा। दयावलः। उहावतमे
 वनिवः। सु। कृष्ण। किनी। उर्यं। पूनमायिनाहनिः। वजनवृरुस्ययथापुनन्दना। वरुवहाहतिववसुदानुनी। तस्मिनिपतिताये। सोरुवगदयाहने। सस्व। श्रेष्ठपविर्न। कृवेन। दनवकुन
 यासुगातः॥ ॥ श्रेष्ठि। शीरागवतमहापुना। दगमस्के। ध। गालुवधः। सफसकतिगमाधायः॥
 नीवकुर्वनयावसुसोदुर्त। उकः। पपातिः। मकुडागदाया। लियकमयन। यशामि। माम्मी। नाऊनहा॥

कै ३

३३२

42

[illegible]

न १२ लुप्तमासाय यथाप्यनसमरुमं । विष्णुसन्निहिताय गच्छात्वा सर्मज्जवायुतं । ततारिवश्चरुगवान्कनलामुचिगर्हकां । एतच्छर्मांशिवर्गं सान्निध्यं गच्छेत् ॥ १२ ॥ गुरोर्नक्षत्रा
 यनान्द्रुष्टुं स्यात्कावगाक्षलक्षणापि यथाश्रुतिं निर्विघ्नं मूषस्य श्वाथदंष्ट्रकं । विष्णुनयामगमयत्तमाहिष्मतीपुत्रीमनूतीर्थमयस्य श्वाथरासम्पन्नगतं । श्रुत्वादिदं कथमा
 कनूपाशुं स्यात् ॥ १३ ॥ सर्वनाड्यनिधने रानेभनद्वर्तुव ॥ मुरीमदर्याधनयार्गदार्था यथाश्रुतिं । वावयिष्यन्विनर्गनेरुगमयद्वनन्दन ॥ यथिष्ठिप्रकृतं दृष्ट्वा यमोक्तमार्गं नाव
 यि श्रुत्वा शारुवस्तु श्रीं किं विवक्तुमिहा गत ॥ गदापाणी उल्लोदृष्ट्वा संप्रत्येविक्रयेषिलो । मगुलानिविवियगालि वनकादिदमववीत् । यवांशुल्यवलोवीनो र्हेनाड्यद्वकादना । तर्क
 पाशाधिकं मय उर्गेकं भिक्त्याधिकं । तस्मादकतत्रस्थ ह । युवया ॥ समवीर्यया ॥ नलकृतकथाभ्यावा विनमन्तरुलानल ॥ नतडाकं रुरुहृद्वेदेवेनो नृपार्थवत । कनूस्मवक्तव्यानी ॥ द
 र्कदृष्ट्वा निव । दृष्ट्वादिनिमन्त्राना तामाद्यावतीययो । उग्रहनादि हि १० पीतं । कृतिरि १२ मूपागत ॥ गीतं नैमिषं यान् मयया यायकमूपा । कर्त्तुं कुरुहि १२ सर्वे निवृत्ताखिलविश
 ह । तस्य विशुद्धविज्ञानं रुगवान्वागवद्विदुः ॥ यनेवात्मन्यदाविश्वमात्रां विधर्गं विदुः ॥ स्वपत्न्यावरुथस्नाताः कृतिर्वधूस्तद्वृत्त ॥ नमस्तथास्तयवन् ॥ स्यात्ता १२ स्वर्लंकृत ॥ १३ ॥ द्रविधा
 यमैशानिवलस्यवल्लालिन ॥ अनकस्यापमयस्य मायामर्त्यस्य सति हि । यान्स्मवन्त्रामस्य कर्माणां कुतकर्मण ॥ सांयन्यातवनकस्य विष्णु १२ सदयितारुवत् ॥ ॥ १३ ॥ निवृत्ताखिलविश
 मरुपुत्रा १२ दक्षमर्कधेवतुदवतीर्थयाया नवसफतितामाध्याय ॥ १३ ॥ नाडावाव ॥ रुगवन्वा निवन्वाति मूकन्दस्य मरुन्नन ॥ वीर्योऽनकवीर्यस्य ॥ धातुमिच्छामहविहा

। कामसूत्रासुर्वप्रक्रममश्नात्कामसूत्राविषयविषयः । विषयः काममात्रेण । सावर्ग्यमात्रस्य गुणानुगुणं । कोवतकर्मकोमनश्च । सप्तदशसर्गस्त्रिंशद्विंशत्युक्तः ॥
 तितल्लोकथाः सुकृष्टाः निवर्तनस्य रुचयतिगमनम । रुचयत्यतिगमनम । अर्जुनविष्णुवधतत्त्वानां पादादकंयानिरुक्तनिर्णयः ॥ सप्तदशविंशत्युक्तः ॥
 यतिः वासुदेवगवविनिमग्नदयावती ॥ ॥ शुक्रउवाच ॥ कृष्णस्य सीतलकण्ठिद्वारकावक्रविहमश्च विनकल्लिया । येषु यणनात्मादित्यशयश्च ययननवर्गमानोऽहोऽपि
 मी । तस्य राग्याकुर्वलस्य कृष्णमाचनथाविधा । पवित्रतापतिषाह । स्नायतावेदनेनसा । दनिर्दंसीदमानाचवेद्यमानाहिरगमय । ननु वक्रकृगवतः सखासाकाक्षियः ८ पतिः १ वक्रकृ
 श्ववत्तयश्च । रुगवासात्तवर्गः १ तमूपेहिमहाग । साधूनाश्चयनायसी । दाम्यतिद्विर्गहृदि सीदनेतकृष्टचिन । अर्जुननादाववर्गः । शङ्केष्टुष्माधेकः १ तमः १ सप्ततः १ पादकमस २६:१
 माननमपियकृति । किंचिदकामाकृजता । नात्यरीष्टानुगुणुः १ सप्तवर्गार्यायाविषावक्रः १ पार्थिनामदः १ अर्हृदिपनमालाः १ उरुमः १ कदर्भः १ । अतिर्भविमनसागमनाय
 मतिर्देहि । अर्जुनपायनीकिष्किर्हृदकल्याणिदीयता । यावित्वायुगुः १ मूलीनः १ पृथुकतपुलान । यिनखपुनतानुवद्धा । रुद्रयोदादयायनी । सतानादायविषाग्रः १ यययोदाद
 कांकिल । कृष्णमन्दर्भनमर्कः कथंस्यादिति विनयन । गुल्मानिजीश्वरीयायतिमः १ कक्षाश्वेष्टिः १ विषागमन्धवृक्षीनां १ रुद्रकृतधर्मः १ । गृहं दृष्टुमहमाली । महिषीलीह
 वद्विः १ विवलेकतर्ममीम । द्रुमानन्दगतायथा । १ विलोकाग्रगानात् । प्रियापर्यकः १ अश्रितः १ सखाकायवाण्यः १ सौप्रस्यगहीन्मदा । सखाः १ प्रियस्यविषयः १ स
 विषान् ३

गारिनिर्देतः १ । प्रगाविमूकदविन्दुनेगासाम्पूकः १ अथापवन्धयर्थः १ स्वयंसखाः १ समर्हः १ । उयद्रुत्यावनिश्रयापादोपादावनेरुनी १ अयहीक्षिन्मावाकृन् रु
 गवान्लोकपावनः १ बालिम्यग्विद्यार्गधेनवन्दनागुत्रकृमैः १ धूर्यः १ सप्ततः १ हिमिर्दे । यदीयावलिहिर्मदा । अवितावेद्यताम्वर्लगा । अस्वागतमवतीत । कथेर्लमलिनेऽमी
 म । दिर्दधमनिसुकर्ता । दवीपर्यवर्कः १ यामनवाकृन्नेतः । अर्कः १ पुनरुनादृष्टकृष्णामलकीर्तिन । विस्मितारुदतिपीया । अवधूतः १ सखादिता । किमननवर्तपूर्वमवधूतन
 हिर्कृता । प्रियाहीननलाकमिन्गदितनाधमनव । यमोविलाकगुत्रः १ शीनवामनसत्तः १ पर्यकः १ प्रियाहिलापविषकाः १ गुकायथा । कथयाः १ कुरुगोथाः १ पृष्टीगुत्रकल
 सताः १ अस्मनाललितानाकृन्कोतः १ गुक्रयनस्यत्र ॥ ॥ शरुगवान्वावा । अपिवक्रन्गुत्रकलात् रुवतालवदकिनात । समाकृन्धर्मः १ रायोरासदृशीनवा । पायागृहवर्गवि
 रुमकामविहिर्नयथा । नेवातिपीयसविद्यधनमविदिताहिम । कवित्कृष्टेनिकर्माति । कामेनरुतवतसः १ रुद्रतः १ पादेतीर्दवीयथाहंलाकस्यैर्ह । कश्चिदुत्रकलवार्पवक्रमवसि
 नोयतः १ द्विजविज्ञायविज्ञयः १ तमसः १ पात्रमभूत । सवेसकर्मोऽसकृत् । दिर्दतनिहसम्भवः १ अशोङ्गयतायमिषा । यथाहंरानदागुत्रः १ नवर्थकाविदावक्रन्वर्गुप्रमवता
 मिह । यमयागुत्रानावागर्ग्यशरुवार्धुर्व । नाहमिषायज्जतिर्मा । तपसापणमनवा । रुद्रार्पसवेरुतासागुत्रः १ यथायथा । अपिनः १ सयतवक्रन्वर्गुनिवसतागुत्रो । गुत्र
 दावेष्टादिगाना । मिथनानयनकवित् । प्रविष्टानाम्महावः १ मयलोऽसमरुद्विज । वातवर्धमरुत्तैर्व । निष्कृताकृन्पिलवः १ सूर्यश्चाकृन्तस्माव । रुमसावाकृतादिगः १ निम्न

विद्युत्

कूलं कूलमयं ननु कूलयत किं शुभं ॥ वर्यं रुक्मिणीमहानिला मूर्तिं त्रिहन्त्र्यमानामरुन्धमसं सवे ॥ विदनाथपत्रस्यैव न गृहीतहस्ताः पत्रिविजिमा गुनाः ॥ एतद्विदित्वा उदितं नवोसा न्दी
पत्रिगुणं ॥ अद्विष्टमाशानं ॥ निष्पानायाया पत्रादायुः ॥ अक्षाहयुक्तकाय्युय ममदथेति इष्टिवता ॥ अयदवहिसक्तिः ॥ कर्तव्यं गुननिष्ठिर्यं ॥ यद्विष्टुद्धरावन सर्वार्थमायते गु
नो ॥ गुणवार्हद्विड ॥ अष्टा ॥ सत्या ॥ सन्तुमना तथा ॥ दुर्गाया गयामानि रुवद्विष्टुपत्रवा ॥ अहं विधाचनकानि वसतां गुनवन्मसा ॥ गुनवन्मसा ॥ गुनवन्मसा ॥ गुनवन्मसा ॥ गुनवन्मसा ॥ ॥
वा ॥ अष्टा ॥ किमस्मादिनसिद्धं ॥ देवदवजगद्गुणो ॥ रुवता सत्यकामिन यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥ यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥ यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥
नै ॥ ॥ अद्विष्टमाशानं ॥ निष्पानायाया पत्रादायुः ॥ अक्षाहयुक्तकाय्युय ममदथेति इष्टिवता ॥ अयदवहिसक्तिः ॥ कर्तव्यं गुननिष्ठिर्यं ॥ यद्विष्टुद्धरावन सर्वार्थमायते गु
नो ॥ गुणवार्हद्विड ॥ अष्टा ॥ सत्या ॥ सन्तुमना तथा ॥ दुर्गाया गयामानि रुवद्विष्टुपत्रवा ॥ अहं विधाचनकानि वसतां गुनवन्मसा ॥ गुनवन्मसा ॥ गुनवन्मसा ॥ गुनवन्मसा ॥ गुनवन्मसा ॥ ॥
ह ॥ अष्टा ॥ किमस्मादिनसिद्धं ॥ देवदवजगद्गुणो ॥ रुवता सत्यकामिन यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥ यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥ यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥
त्यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥ यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥ यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥ यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥
मे ॥ अष्टा ॥ किमस्मादिनसिद्धं ॥ देवदवजगद्गुणो ॥ रुवता सत्यकामिन यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥ यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥ यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥
मखायियविकीर्षया ॥ यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥ यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥ यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥ यथावाभा गुनावरुत ॥ यस्य कृन्नामयं वक्र देहमावमानं यथा ॥

मयीलनंस्वव। तर्पयंतीं गमां विश्वमते पृथक्कृतुं ला॥ इति मूर्ध्नि सकृदुच्चार्य। द्वितीयं कृत्वा ददत्। तावच्छ्रुत्वा गृह्णन्। तत्प्राप्य नमस्ते नमः। तावतालविश्वान्नन् सर्वसम्पत्समृद्धय।
अस्मिन्लाकभवामस्मिन् यूंसहस्रावकावर्ग। वाक्कसात्तुनऊनी मयित्वायाम्भिर। उक्तापीत्वास्वर्गमने आत्मानं स्वर्गे गेयथा॥ धारुणविश्वरावेन स्वस्ववनाहिवन्दितं। उक्ता
मस्त्यालयातात पविष्टः। हिनन्दितं सवालद्वाधनं सव्यूर्त्तं पुयावितवान् स्वयं। स्वगृहन्पीठिता गच्छन्। नाहद्वर्जननिष्ठं। अहोवक्त्रादवस्य दृष्ट्वा वक्त्रात्तामया। यद्विदत्
भालश्री मास्तिष्ठाविज्जनात्रिक्काहदविष्टं पापीयान् कृत्वा ११ पीनिकतनः। वक्त्रवंधपिति स्मार्हं वाहूस्वापविर्निरुतः। निवासितः। प्रियाङ्गु पुर्यः कृत्वा तत्रायथा। महिवावीजितः। यान्ता
वालवक्त्रनहस्यया। अथ यथापनमया पादसम्यारुनादिरिः। अङ्गिनादवदवेन विष्टदवेन देववत्। स्वर्गोपवर्गयाः ११ पृष्ठं नमसायु विष्टम्यदो। पूर्वामपि सिद्धीनां मूलकचमधार्जनं।
अधनार्यधनं प्राप्य मायन्त्रवेमस्मिन्। इति कान्तिकानूनं धनभरुविनाददत्। इति तच्चिन्त्यन्तः ११ प्राप्ता निरुगृहानिकी। सूर्यनलन्दुर्माका। द्विमाने ११ सर्वतावर्ग। विवितापव
नायाने ११ कृत्वा द्विजकुलाकुलः। पाह्लकृमदाभाङ्क काङ्गावात्पलवानिरिः। अहं स्वर्लंकृतः ११ हिः श्रीरिष्टहविताकि रिः। किमिदं कस्य वास्वर्न कथनदिदमित्यहत्। सर्वमि
मांसमानकत्रनावायो मदाचितः। पृथग्कृत्वा महागं गीतवाचनरुसमा। पतिमागतमाकः। पीत्यद्वर्षाति संजमा। निश्चिन्तानगृहान्गृह्णन्। नृपिणीयात्रिवालयात। पतिवर्ग
पतिद्वयः। प्रभात्कृत्वा लावना। मीलिताश्चनमन्वृद्धा मनसापविष्टः। पत्नीवीश्वयस्वर्नकी देवीवैमानिकीमिव। दासीनीनिष्ककलीनां मध्यामानीं पविस्मिन् ११ स्वयन्

वीक ४२

[illegible]

मही कर्षे त्रामः गुरुताम्यवशान्नपानां नृधिनेधसः यवकमलकंदान्। ब्रह्मचरुगवान्नामा यगास्यष्टापिकर्मणा। लाकस्ययाहयनी। आसथाया व्यापनरुम। मरुत्पांती
थयायायी तयागनरानतीः प्रजाः वृष्ययश्चतथाकृता वसुधवाकृकादयः ययूरीवगतत्वरं स्यमर्द्यकयविष्ववः गदप्रयुग्मगाम्नायाः स्रष्टुः सुकमानो। आरु निवृ
धानकायी कृतवमोययूथयः ननथेदवधिस्यारे ह्येयश्चतल्लवेः गडनदकिन्नको नेरिद्वियाधनयूरिः वायवकमहार्गकाः पथिकीवनमानिनः दिव्यसुवसुसनाहा
ः कल्लेः रवववाः वः। गगस्तात्वा महारागा उपाय्यसुसमाहिताः वाक्काः स्याददृष्टं नृवोसः सुयुक्कमालिनीः नामदुदयविधिवत् पूनं वा सुयवृष्ययः। ददृथानैद्विजाति
स्यः कृष्णनारुकिन्नल्लिति। स्वयश्चतदनृका नावृष्ययः कृष्णदवताः रुक्मापविद्विगुः कामस्त्रिगुक्कायाद्यिपां द्विष। तगागतासुददृष्टुः स्रष्टुसुवभिनीनृयान्। मत्स्याणीनवकीगल्य वि
दरुक्कवृष्टः उयान्। काश्चाडककयान्नाडा कृत्तानानरुक्कनर्लन। अन्त्याश्चैवान्नायकीयान् यनाश्चगताः नृयान्नादीनस्रष्टुदोः गायान्। गायीः प्यात्कणिगान्धिर्य। अन्त्यानृसंदर्भनेरुम
नैद्यासा यारुल्लहदकुसनां नृक्षियः अश्लिष्यगार्दनयनेः अवकुलादृष्यन्त्वा नृद्विगिनाययूर्मदं। क्रियश्चसंवीक्षमिथ्यातिमोददस्मितामलायाः दृष्टाः शिवरिभ। सुनेः सुनान्
कृकमयकृ नृषितानिहयदाकिः प्रणयाश्चलोचनाः। तगारिवायनवृक्षान् यविष्टेनरिवादिताः स्वागतं कुमलं पृष्णयकूः कृष्णकथामिथः। पृथाजालनस्वमृद्वीश्च तस्यज्ञानपित
नावपि। राहयतीमूर्कंदं व ऊहोसंकथयाश्चयः॥ कृष्णयाव॥ आर्येजातवहमर्थ आत्मानमेकतामिषी। यदोऽप्यसुमद्वारो नानुस्रानसिंरुम। स्रष्टुदोः गायः प्रणयाजग

[illegible]

३६५

[illegible]

अध्याय २

[illegible]

गाम्भिर्यम् । दर्शितं ४ सुगमम् । गाम्भिर्यम् । तस्मात्तद्वद्वत् । अर्थं च स्थापनं ४ यत्का । द्विजातं गुरुमभिनः । मृदुहृत्वाफविह्वलनशुक्लनक्षत्रपुनः ४ । विह्वलनशुक्लदाने । गेहे दोषमने
षण् । आत्मा लोकेषणं च व कालन विह्वलन ४ । यामयकेषणं ४ मर्द्धययुर्वीनाम्नापदने । अलेस्त्रिह्विजाता । दवर्षिपिरुत्तापका । यद्वाध्यनयने स्नान । निस्त्रीययुक्त
त्यतः । लक्ष्यम् । दार्यावे । अविपियामहामत । यद्देवर्षिमुत्तु । निर्मलागनशोरुव । वसुधवर्षान्नूनं । रुक्मपनमयाहर्वि । उगतामीश्वर्यपार्थ । सयद्वीपुगताङ्गते ४
॥ वादनाय विनूवावा । इति तद्वर्णनं । वसुधवामहामना ॥ तानुषीन विजावधु । मृक्षोनेम्ययमयय । तानुनेम्यया । वाङ्मनवताधर्मसधर्मिक । तस्मिन्माङ्गयनकथम्
खेनुरुमकल्यके ४ । गदी । कार्यपटलाया । वसुध ४ ४ पूरुनमङ्ग ४ । स्नाता ४ सुवाभसा । वाङ्मनाङ्गान ४ सुखलङ्का ४ । तन्महिषाश्वमदितो । निष्कक ४ सुवाभसा ४ दीक्षा ४ लोमयाङ्गम्
नालिकावसुयाभय ४ । नदुर्द्धयपटला ४ । सूर्यानकादय ४ । ननुनेननलेक । सुख ४ सुगमाग ४ । उगु ४ सुक ४ । गंधर्व ४ सुजीतं ४ सुहृत्का ४ । तमेवविश्वनविधिवद
कृम्विज ४ । पत्नीरिवदगरी ४ । सामनाङ्गमिधायुकि ४ । गारिदेकुलवलये । होनेककुलनूपने ४ । स्वर्कताकिह्विह्वे । दीक्षिताङ्गनसंवत ४ । तस्मिन्विजाभानाङ्गपीतको । णयवा
सम ४ । समदस्यविश्वरूप । यथाहृत्पुल ४ । तदनामश्वरुष्य । स्वे ४ स्वे ४ श्रुतिनचितो । ननु ४ स्वस्मदीने । जीवे ४ स्वविह्विह्वि ४ । जीविनेयस्मविधिना । अग्निहोरादि
लकले ४ । पाकने विह्वले ४ । देवस्नानक्रियध्वनं । अथर्विह्व । ददत्काल । यथास्नात ४ । मृदकि ४ । स्वर्कतस्मालेक । गारुकनामहधनी ४ । पत्नीसंयाजावरुथे ४ । विह्वान

विशङ्कहा नृरास्यानदलकिग ॥ स्थानानपथता नूना ऊनक ॥ स्वगृहागगान् । अनीतव्यासना ॥ यथा सुखासीनामहामना ॥ पृथक् पृथक् ॥ द्रवयायाविलक्षण ॥ मत्वातर्दीययथा
 ल्य गदयालाकयावनी ॥ सकृदुन्नावहन्मूर्द्धा पूजयाश्च कश्चिन्नान् । गंधमालास्रवाकल्या धूपदीपार्घ्यगच्छे ॥ वायामध्वयायुषी । त्रिदमहानुतर्पित ॥ पादावङ्गगोविन्दा ॥ संसृज्य
 नैकैर्मदा ॥ ॥ ~~नाना~~ ~~व~~ ॥ रुवाहिसर्वजीवानामात्मासाक्षीसुहृदिह ॥ अथनस्त्यदाभूतं स्मृतान्दर्शनं नृणां स्ववयसुदृते कर्तुं ममद ॥ आवत्रारवत् ॥ यदा नृकान् रुकाभ नाना ॥
 श्रीनर ॥ प्रिय ॥ कानुत्तमनसाभूतं वन्दित्वा विमुक्तपूमान् । निःकिञ्चनानां साकाना मूनीनां यत्स्वमात्मद ॥ यावती न्ययदार्ढ्ये ॥ नृणां संसृतामिह । यत्नवितनतश्चो नृणां च वृद्धि
 नायहं । नमस्तुभ्यं गवर्गे कृष्णार्पकं भूधरम् । नायायसायमवयं यथाकृतपक्षीयुषं । दिनानि कति विदुः क्व नृणां निवसद्विदुः ॥ समत ॥ पादपङ्कसायुनीहीदं निमः ॥ कुरु ॥ इत्युपाम
 क्रितायास्तु रगवान् कुरुवन ॥ उवास्तु कुरुवनं कल्याणं मिथिलानत्रथावितां । नृणां यवायुगम्यार्कं स्वगृहानऊनकापथा । नत्वा मूनीन् सुसंज्ञकं धन्वन्तासाननरुहं ॥ एतपी ० यद्विदुः ता
 नानीतं यवयं ॥ स ॥ स्वागतं नारिर्नद्योद्येन सरोथो वनिजमुदा । तदैरुसामलुहाग आत्मानं स्वगृहान्वयं । नययाश्च कडङ्गो लक्ष्मणं मनोवथ ॥ रुलाहं ॥ सीतलिवामृतां रुसा मुदा
 सुनया तुलसीकुशाचूडं ॥ आनाधयामास्यथापयनया । सूरार्ययास्तु विवर्द्धमानया । सतर्कयामास कृतममावरुत् ॥ गृहान्वयं यतितामसं गम ॥ आसुवेतीथो सुदयादयन् ॥ कि ॥
 कुरुनवास्यामलिकतरुसूत्रं ॥ सयविष्णुं कृतानिथान् ॥ नृणां यवयुः पङ्क्तिग ॥ सूरार्यस्वजनापस्तु उवावाय्याहिमवर्ष ॥ ॥ ~~नृणां~~ ~~व~~ ~~उवावा~~ ॥ नाशनादर्शनं नृणां फ मयमममपुनूयः

३०१

यथा ।

३१

। यदिदं गकिरिः सुखायुविष्ठावान्मसूरया ॥ यथागदात ॥ पुनश्चामनसेवान्ममा ॥ सुकृत्वाकं पयं स्वप्नमनुविष्ठावरुसत । नृणां गदतीं नृणां दर्शनाश्च विवन्दतां । नृणां सुसुद
 तामक र्द्धिहस्यमलात्मनी । छदिस्तेपातिदूतस्त्व ॥ कर्मविक्रि फयतर्सा । अत्मागकिरि यथाश्च ॥ यत्नकहिगयुलात्मनी । नभासुतथात्सविदास्यवासन अनामनेस्तामविरुक्त
 मयव । सकावसाकात्रलिंगमीयुष स्वमायया समस्त तद्रुदृष्टय । सर्वेणाधिस्वरुत्तात्र ॥ किंदवकनवामते । उतदका नृणां कृष्णायकावानक ॥ आवत्र ॥ ॥ ~~नृणां~~ ~~व~~ ~~उवावा~~
 ॥ गदकमित्यपाक ॥ रुगवान्युलताहिह ॥ गृहीत्वापातिनार्पितं । यहस्तुमवावरु ॥ ॥ ~~नृणां~~ ~~व~~ ~~उवावा~~ ॥ वक्रकुरुयदार्थेय संपाकानु विवर्द्धमूनीन् । सुसुतकिमयात्माकान्
 पुनक्त ॥ पादपङ्कहि ॥ दवा ॥ कृत्वातितीर्थानि दर्शनं सुर्गनावेने ॥ नृणां पुनक्तिकालेन तदर्थं हेतमकया । वाक्त्रा ॥ ऊनमग ॥ श्रयान् सर्वेयांयातिनामिह । तयसाविशयांया कि
 ममल्लयायुत ॥ नवाकृष्णामदयितं वृषभे तच्चतुर्गुडं । सर्वेदवमथा विय ॥ सर्वेदवमथा कर्ह ॥ इयत्तुविदित्वेन मवजान न्यसुयव ॥ पुनर्मावियुमात्मान इदोदाविश्र
 दृष्टय ॥ वनावनमिदं विश्वं रायायवासुहव ॥ मरुपातीतिवतस्या धरुविषामदीकया । तस्मा तवक्रमधीनतानवक्रत्वं श्रद्धयाश्चय । उर्वेदद्वितीयां नान्यथा वि
 रुतिरिह ॥ ॥ वादनायतिनूवाव ॥ सुक्तिपुष्टादिषु ॥ सहकृष्णं द्विजोरुमान् । आया ॥ कान्मरुवेने मेधिलश्चापतर्केति । उवस्वरुक्थीनाजन् रुगवानरुकडुकिमान् । उ
 यित्वादिशमं नार्गं पुनश्चानवतीमगात् ॥ ॥ ~~नृणां~~ ~~व~~ ~~उवावा~~ ॥ दग्धमर्कधेरुगवयान यदुणीति तमाध्याय ॥ ॥ ~~नृणां~~ ~~व~~ ~~उवावा~~ ॥ वक्रकुरुवक्राणि निद्वि ॥

म ३

[illegible]

श्रीभक्तिसौम्यी वायवी वातुली मथ । नसातलना क पृष्ठं धिक्का न्यन्या न्य दायध ॥ तता इलवद्विजु म्भा । अनिसी लुपति भुत ॥ अगिविविद्व ॥ कृष्ण न ॥ लूक्का पति भविन ॥ दर्शयद्वि
 कृष्ण न ॥ मावम स्का स्का मान्मना । ॥ गीह की लि विमला मन ॥ आन स्का पयि पति । ॥ तिसं लुप्य रुगवान् ॥ नन सलुधन ॥ दिवा धवथ मा स्का य । पति वी दि स मा विन ॥ सफ दी पान् म सि ध
 ॥ सफ सफ नि वी न था । ला काला क क था ती य विव न स म ह रु म ॥ ने ग आ ॥ स व स गी व । मे य पु प्य व ला रु का ॥ त म सि रु प्य ग ग था व रु व रु ने ग व रु । तान् द प्य रु ग वान् कृष्ण म हा यो गे ध न
 ॥ न ॥ स ह आ दि य म् क र्म । स्व व क् प हि ॥ आ न्य न ॥ त म ॥ सू धा न क द न क त म्हा । दि दा व य न् रु वि त न ल था वि षा । म ना ड व त्ति वि वि ले स द न न गु म च्य ता ना म ग ना ड था व म्हा । द्या न ल व का न्य थ
 न त रु मे ॥ प ना न्य नै थ ति व न न व म्हा । स म भू वान् य स मी क र ल ल ॥ य रु कि ता द्वा द धे कि ली ड रु ॥ त त ॥ य वि ष ॥ स लि ल न रु स्त ना । वे ली य मे ड रु दू मि री ष ल । त ता डु र्थ रु व न् य
 म ह रु मे । ला ड न लि रु रु स ह म ॥ रु न ॥ त म्हा । ही न म न क म डु र्थ । स ह म्मु र्ध न्य रु ॥ म लि य रु ॥ वि डा ड मा न् दि गु लो ल्व ले रु । सि ता य ला र्थ सि ति क ल रु ष ल ॥ द द न रु ग म्
 स्वा स न् वि रु । म हा न रु व य न् रु मी रु म् ॥ सा न्दा म्हा रु स पि र्ग वा स म् । य स न व क् न् वि ना य त रु ॥ म हा म लि वा त कि वी ठ कृ ल य रु प नि क्रि फ स ह म् क रु व । य रु द्वा र्थ स रु रु
 रु को म् रु र्थ व ल ल आ व न माल या रु र्थ स न न न य म् रु व य रु व द्वा । श्वा दि रु म् रु र्थ नि डा य रु ॥ पू ष्ठा प्रिया की रु रु या खि ल न् रु । नि ष व मा ल म्हा न म्हा नि ना म्हा ॥ व व न् रु
 र्मा न म ड न म च्य ता । डि म् रु र्थ त रु न जा त सा ध म्हा । स वा रु रु मा य न म्हा नि ना म्हा रु र्थ द्वा ॥ ३ ॥ ली स म्हा त म्हा य नि ना ॥ दि डा न्दा म्हा य रु व था द्वा रु ल म्हा प नी ता रु वि ध र्थ रु य । क ला व

गन्धर्वः। कीर्तमाननमाध्यालुहिवेष्टुर्वंगविं। श्रुतमायापियः। श्रीर्लः। यस्य कर्षेन मनः। डन्गाथानुगीतावा। पञ्चनीनीकृतः। पुनः। याः। सम्ययेव ननु यन्त्रापादसुम्हारना
 दिशि। उगङ्गुर्नरुवृद्धा। तासीर्किंवर्षेन तपः। एवं वदादिर्धर्मः। मनविष्टुन्सताम्यतिः। गृहधर्मार्थकामार्लः। मरुत्थादर्शयत्यर्दः। अस्मितस्य परे धर्मः। कलस्य गृहमधिनी। आसीत
 भातलसहस्रं। महिष्यमृगताधिका। तासीर्कीर्तनरुतानी। मरुत्थाः। यागद्वादना। नृक्षिणीयमुरवावाङ्। सत्युत्थाः। नृयूवेगः। नृके कस्य दगदग। कल्लाडीकनदामजान्। यावत्तानामर्न
 लार्गः। क्रमाद्यनतिनी। श्वनः। तन्नामूदोमवीयोला। मरुदगमहावथः। आसन्नदावयगय। कर्षांनामानिभः। यद्यन्त्राथानि नृदः। दीफिमान्। नृनृभवव। गाम्नामध्वरुहानुर्को
 नृवृद्धावृक्का। नृलः। पूष्कनावाधवाङ्। सुतदेवः। सुनन्दनः। विगुवेहिर्वृथः। कविर्नृषाध्वः। एतन्नामपिनाङ्। तनूजानामध्विषः। यद्यन्त्रासीत्यथमः। पितृ
 वदुः। श्रीलीसूतः। सन्त्रिः। लाइहितवः। मययममहावथः। तस्मात्तुताविकृडाः। त्रागायूतयला। श्वितः। सुवापिनृक्षिः। योः। दीहिवाङ्। गृहगतः। वरुसुस्यामरुदः। सुभाग
 लादवः। श्वितः। यतिवाङ्। नृरुहः। सुवाङ्। सुस्यवात्मः। सुवाहावथमनारुः। कुतमनः। सुतः। नकतस्मिनकूलकागा। अधनाश्वद्रयकाः। अल्यायुषात्युवीयोः। म्रुवः। म्रुवः।
 श्वरुद्धिनः। यद्वर्गयसूतानां। पृसीविस्वातकर्मर्लः। सखातः। कृतकः। मृपिः। वर्षायेतेनेपि। तिस्रः। काद्यः। मरुत्थाः। मरुत्थाः। तिस्रः। तानिवा। आसन्नयद्रकलावायाः। कुमावाला। मिनिश्व
 र्गः। सखातः। यादवानाङ्। कविश्वतिमहानमर्नः। यर्तयूतानामयूतः। लक्ष्मः। मरुत्थाः। धवाः। सुताः। वरुताः। देतयाथसूदाः। नृलः। तन्नामनृषः। यकाः। एफाववाधिवः। तन्निग्रहाय

